

A decorative border with intricate floral and scrollwork patterns in a light gray color, framing the central text.

Sammetsrummet

Sammetsrummet

av

Karl G Sjödin

Alla personer i denna roman är påhittade, eventuella likheter med verkligheten är rena tillfälligheter.

Av Karl G Sjödin har tidigare utkommit:

Sune Bergström-thrillers:

Läckan, 1990 (tillsammans med K Eklund)

Hämnd, 1991

Hotet, 1991

Vinna eller försvinna, 1993

Utmarker, 1993

Revirpinkaren, 1996

För kärleks skull..., 1998

Övrig utgivning:

Satans Barn, 1995

Gud var god dröj..., 1999

Till Monica

Man älskar bara det som man inte till fullo äger.

Marcel Proust

Det vore bra om hoppet inte förekom så ofta i människans sinne. Hon skulle då

väpna sig i tid mot framtiden.

Friedrich Hölderlin

Prolog

Ur den kvävande skulden.

Det svarta hatet.

En sällsam stillhet.

En avgörande insikt.

Ingen ruelse, ingen ångest.

Det är före beslutet man våndas.

Kapitel 1

Om försäljningschef Torvald Andersson fått välja en dag att dö, hade han valt en annan. Men det gäller väl oss alla.

Utanför Science Computer AB:s kontorshus tornar regnmolnen upp sig på den mörka kvällshimlen, blixtar korsar horisonten ackompanjerade av ett avlägset åskmuller. Det första regnet träffar tveksamt kullerstenarna men övergår sedan i ett häftigt skyfall.

Utan att låtsas om den pakistanske städaren passerar Torvald ut genom de glasade dörrarna. Han stannar under entrétaket, ställer ned dokumentportföljen och sveper Burberryrocken omkring sig. Han ser sig omkring, åter kommer den där obehagliga känslan av att vara iakttagen. Den senaste veckan har han flera gånger känt samma sak. Han tittar mot den övergivna parkeringen.

Hans marinblå BMW står längst bort, som vanligt ensam kvar fast klockan inte är mer än halv åtta. Den brist på ansvarskänsla detta avspeglar irriterar honom. De anställda sticker iväg så fort de kan, framför allt de yngre i säljarkåren. Överbetalda datanördar! Tanken får hans överläpp att ofrivilligt spännas mot tandraden men han kan inte uppbåda sin vanliga indignation. Den trängs undan av en svag men otäck förnimmelse av fara, av att någonting därute väntar, lurar på honom. Han låter åter blicken svepa över den ödsliga parkeringen. Avståndet mellan honom och bilen verkar plötsligt stort.

En hård vindstöt får honom att rycka till och komma ur sin sinnesstämning, löv och skräp virvlar runt hans ben som förvuxna insekter. Överallt ligger högar med blöta parkeringslappar som folk slängt ifrån sig. Torvalds mun blir till ett bistert streck, parkeringsbolaget ska få höra från honom angående städningen. Upplivad av tanken på en kommande konfrontation börjar han gå mot bilen.

Torvald Andersson älskar makt, i stort och smått. Han är en man av ordning, han kräver struktur i och av sin omgivning. Han har hårda nypor och styr genom ett sofistikerat system av favorisering och utfrysning. Alla vet, att om man ingår i försäljningschefens inre cirkel så innebär det gräddfil när det gäller bonus, provisioner och säljdistrikt. Utanför blåser det snålt, men hoppet finns alltid att man kan ta sig in. För favoriterna kommer och går beroende på Torvalds aktuella preferenser. Och hoppet är en viktig faktor, det är Torvald klar över. Som

maktspelare har han ingen överman på företaget, det är bara en tidsfråga innan han parkerar sig på verkställande direktörsstolen. Han döljer inte heller sina ambitioner, omgivningen vet att han är en man att räkna med. När han rynkar ögonbrynen noterades det, när han upphäver sitt hesa skratt registreras det. Han njuter av varje sekund.

Skyfallet har övergått i ett tätt, strilande duggregn som åstadkommer oregelbundna pölar i den gropiga asfalten. Han sicksackar mellan dem för att inte blöta ned de svarta Churchskorna. I fjärran mullrar åskan hotfullt och närmare, ett löfte om kommande elektrostatiskt ursinne. Torvald fumlar med bilnycklarna som alltid verkar försöka slingra sig undan hans grova fingrar. Jävla regnande, det har hållit på i veckor nu. Dessutom rinner regnet obehindrat nedför hans renrakade skalle och in under skjortkragen. Fel frisyri i det vädret, men annars gillar han den manligt, råa touchen. Med en sista blick omkring sig och det kala huvudet neddraget mellan axlarna kliver han in och slår igen bildörren.

Hans sekreterare påstod i fikarummet, när hon trott att han inte hörde, att hans blänkande hjässa är senaste mode bland medelålders män och hävdade fnissande att det har att göra med någon sorts subliminal ollonfixering. Antagligen något hon läst i Amelia eller någon annan kvinnoblaska. Ord som "subliminal" ingår vanligtvis inte i hennes vokabulär. Dessutom hade hon inte haft något att klaga på när det gällde hans ollon under säljkonferensen. Att charma trosorna av henne hade inte heller krävt någon större ansträngning. Våg och luder, en oslagbar kombination. Torvald sätter bilnyckeln i tändningslåset och ler för sig själv.

När han i backspegeln ser den mörka figuren sätta sig upp drabbas han av den där skräckeffekten som på ett ögonblick tredubblar ens puls och tar andan ur en. Men när han registrerar att gestalten bakom honom är en kvinna, övergår rädslan i förvåning. Det faller inte Torvald in att betrakta en kvinna som farlig. Dessutom har han aldrig sett henne förut. Stora solglasögon trots regnet och långt, mörkt hår med markerad lugg. Läpparna är rödmålade. Hon ser hon inte så oäven ut, av det lilla som går att se. En svag parfymdoft når hans näsa. Hon luktar blomma, han kommer inte på vilken.

Sedan blir han förbannad. Men när han vänder sig om för att fråga vad hon menar med att bryta sig in i hans bil och ser hennes behandskade hand hålla pistolen i ett stadigt grepp riktad mot hans ansikte, bränner det till i magen. Och när han ser det runda, klumpiga röret längst ut blir han åter rädd. Inte paniskt, utan krypande. Det är något otäckt professionellt med en ljuddämpare. Något

skrämmande oåterkalleligt, som ett beslut redan fattat. Han inser att vad det än rör sig om, så är det allvar. Han blir torr i munnen och känner färgen försvinna från ansiktet. Hans normalt välmodulerade röst låter som en spik mot en rostig plåt.

“Vad är det frågan om? Jag ...”

Kvinnan tecknar med ett finger mot sina läppar att han ska vara tyst. Hennes ansikte avslöjar ingen sinnesrörelse, de mörka solglasögonen döljer hennes blick. Hon spänner hanen med ett klickande. Torvald stänger munnen.

“Vänd dig om. Starta bilen.” Hennes röst är lika stadig som hennes hand.

Torvald gör som han blir tillsagd, i magen fladdrar lika många fjärilar som tankar i hans huvud. Är det ett rån? Tänker hon döda honom? Vem är hon? I fjärran hör han ett tåg signalera. Det låter som ett skri av fruktan, ett eko av det rop som för en sekund exploderar inom honom. Han avskyr den där känslan, rädslan som kommer när han håller på att förlora kontrollen över en situation. Eller över sig själv. Sedan skärper han sig, tvingar sig att bemästra sin fruktan. Eller snarare förtränga den. Tänka klart, anpassa sig. Spela spelet. En åskknall får honom att hoppa till. Plötsligt grips han av ursinne och överväger för en sekund att vräka sig bakåt och slita pistolen från henne. Men hon sitter för avigt till, han skulle inte hinna. Inte just nu. I samma ögonblick känner han något kallt i nackgropen. Hon har stuckit in pistolen mellan nackstödet och stolsryggen.

“Känner du till att varje kraft har en motkraft?” Det finns en kylig oberördhet i hennes röst, som om situationen inte angår henne. Det får det att krypa i honom. “Jag har avtryckaren inpressad och håller tillbaka hanen enbart med tummen. Luta huvudet bakåt, så att du hela tiden känner nacken pressa mot pistolen. Det är din motkraft. Släpper du på trycket det minsta går pistolen av och din hjärna sprids över innertaket. Har du förstått?”

Torvald vågar inte ens nicka.

Kapitel 2

Regnets trummande mot fönsterblecket dränker alla andra ljud. När jag kommer innanför dörren och sträcker ut vänster arm för att tända ljuset, skymtar jag i ögonvrån hur ryggen på min tomma kontorsstol sakta börjar svänga runt. Jag håller på att hoppa ur fyrtioåttona, släpper bunten med räkningar på golvet och höjer knytnävarna. Det sker reflexmässigt, min kropp bär på åtskilliga ställen vittnesbörd om vad som kan hända om man låter sig överraskas med garden nere. Vilket är precis vad som pågår. Men det fanns inga spår efter brytmärken på dörren och det är ett tag sedan jag slutat trycka in en pappersbit i dörrspringan som varningssignal. Något jag tydligen lagt av med för tidigt.

Gatuljuset, som från Hornsgatan faller in genom de halvt vinklade persiennerna, avslöjar stolens innehåll. En oformlig skuggfigur, bred som en ladugårdsdörr, svämmar över sätet men på höjden sticker bara en bit av huvudet upp över stolsryggen. Kort och tjock. I mitt huvud rasslar signalementen fram på dem som nyligen blivit utsläppta från kåken och rättspsyk, jag brukar hålla mig uppdaterad. Paranoia, påstår min sambo Annika. Professionellt, hävdar jag. Som före detta polis har man fiender. Som privatutredare får man några till. Men jag kan inte matcha skuggan i stolen mot någon ur mitt inre galleri. Sakta sträcker jag mig åter mot ljusknappen, men tvekar - anta att typen i stolen har ett skjutvapen? Då är mörkret att föredra. Jag sänder en saknadens tanke till min egen fyrtiofemma som ligger hemma i vapenskåpet. Skuggan i stolen rör sig, jag gräver ned fötterna i mattan för att få ett bra avstamp. Men gestalten i stolen förekommer mig, lampan på skrivbordet tänds.

“Hej Sune. Det var inte meningen att skrämmas.”

När jag ser vem det är sänker jag händerna, hakan gör dem sällskap.

“Rune, vad i fridens dagar...?”

Rune Lager, pensionerad kommissarie från rikskriminalen betraktar mig med forskande blick under de vildvuxna ögonbrynen. Om de fortsätter att växa kan han snart kamma dem bakåt och täcka den begynnande flinten. Hans buddaliknande kropp ser ut att vara nedklämd med ett skohorn mellan stolens armstöd, de korta benen är utsträckta. Över den trumliknande magen håller han händerna knäppta, tummarna rullar runt varandra som två tjocka korvar. Ansiktet

är uttryckslost. Som vanligt går han rakt på sak.

“Jag hör att du fortfarande håller dig nykter. Och att det går bra för dig.”

Jag kan inte låta bli att skratta till. Inga sociala inledning, ingen dans runt granen. Det är inte Rune Lagers stil, han är för målinriktad för att slösa tid på sådant. Åtminstone är det vad han själv hävdar. Samtidigt kan han vara ilsken, sur, vänlig, vrång, humoristisk, högljudd och tvärtyst med samma intervall som när en tonåring surfar mellan TV-kanalerna. Och någonstans därinne finns ett gott hjärta, det han saknar på ytan kompenserar han på djupet. Han är som en kokosnöt — hårt skal men mjuk inuti. Fast det skulle han aldrig erkänna. Jag plockar upp posten från golvet, går runt skrivbordet och öppnar fönstret för att vädra ut den kvalmiga dammlukten. Rune låter stolen snurra i min riktning medan han väntar på svar.

Jag har inte sett honom på nästan tre år, inte sedan han lämnade sitt skrivbord på ekoroteln och drog sig tillbaka till sin sommarstuga och sina blommor. Sedan dess har vi inte haft någon kontakt. Inte ett telefonsamtal, inga brev, email har han väl inte hört talas om. Men det är OK, jag har inte heller varit speciellt aktiv, även om jag skickade honom ett födelsedagskort året efter hans pensionering. Det är oftast så det blir när det som binder oss samman försvinner, trots goda intentioner om att hålla kontakten. Men det hindrar inte Rune från att bete sig som om vi fortfarande har en chef-medarbetarrelation.

“Stämmer det?” Hans röst är otålig.

“Det stämmer.”

Jag blir inte ens irriterad, om det är någon som har rätt att gå på i

ullstrumporna så är det Rune. På den tiden jag konstant gick omkring med promille i blicken och praktiskt taget bodde i en flaska hällde han ut mig och tvingade mig att nyktra till. Och förbli nykter. Jag sätter mig ned i pinnstolen mitt emot honom. Det känns behagligt familjärt, som ett par gamla ingångna tofflor. Tydligt tycker Rune det också, för han fortsätter att vara närgången.

“Hur är det hemma?”

“Inga problem, hur så?”

Han nickar mot tätsängen vid ena kortväggen.

“Vad är det där då?”

“Att driva utredningar är inget nio-till-femjobb, ibland är det lättare att sova över här än att sig ut till Vällingby och in igen.” Jag utelämnar att övernattningarna på sistone har blivit lite väl många. Annika har synpunkter på att jag inte drar mitt lass hemma. Det sista är ett problem jag egentligen inte vill kännas vid.

“Du har väl inte sökt upp mig för att göra en kvalitetskontroll av mitt äktenskap?”

Men han ångar på.

“Låter hon bli att snoka nu för tiden?”

Att vara sambo med en journalist, som dessutom är kriminalreporter på en av landets största dagstidningar, hade när jag var polis naturligtvis sina sidor. Inom polisen anses praktiskt taget all press vara av ondo.

Polis-och journalistinstinkten är egentligen densamma, en tvångsmässig drift att avslöja det som döljer sig bakom kulisserna. Ibland följer man den utan tanke på konsekvenserna och går för långt. Den är på sätt och vis ett gift, men samtidigt ett nödvändigt ont om man vill nå resultat. Rune syftar på att Annika vid ett par tillfällen burit sig hänsynslöst åt för att få en story, men det är historia nu. Naturligtvis kvarstår motsättning mellan våra yrken - mina klienter kommer till mig därför att det de vill ha gjort inte ska komma till offentlighetens kännedom, allra minst till pressens. Annikas uppgift är den motsatta.

“Dels pratar jag aldrig jobb med henne, dels har hon större respekt för mina krav på sekretess nu när jag arbetar som privatutredare. Det finns inget legitimt offentlighetskrav, säger hon. Men jag tror att mina uppdrag numera är mindre journalistiskt sexiga. Åtminstone så vitt hon vet.”

“Det kan komma att ändras.” Runes tummar slutar sin ringdans. “Jag har ett jobb åt dig.” Han tar god tid på sig innan han tillägger: “Faktum är att jag måste be dig om en tjänst.”

Jag har förstått att det inte rör sig om en social visit. Jag tittar på honom, de grå

ögonen är stadigt fästa på mig. Jag är skyldig honom, och det vet han. Men han skulle inte inkassera i onödan, min nyfikenhet är väckt.

“Vad gäller det?”

I stället för att svara reser han sig ovigt ur stolen och vaggar iväg mot dörren. Halvvägs vänder han sig om.

“Ditt dörrlås ger jag inte mycket för.”

Mitt kontor är inget att skryta med, men hyran är lika överkomlig som reparationsbehovet är akut. Jag borde sätta upp nya tapeter eller åtminstone måla över de gamla, som antagit en nikotinbrun nyans. Och kanske köpa någon färggrann tavla eller affisch. Slänga det där gamla buckliga arkivskåpet. Men det är mycket man borde. Jag har i alla fall bytt ut trattlampan i taket och köpt en ny kaffebryggare. Datorn är inget kraftpaket men den duger. Telefonsvararen är det mest moderna hjälpmedlet jag skaffat. Den är röststyrd och det roar mig att kliva innanför dörren och ryta åt den. För det mesta svarar den dock med tystnad, jag brukar glömma att sätta på den.

“Här finns inget att stjäla.”

Rune låter blicken vandra runt rummet och nickar mot arkivskåpet.

“Då utgår jag ifrån att du inte förvarar känsligt material i det där. Särskilt inte i fortsättningen.” Han rycker upp dörren så att glasrutan skallrar.

Jag noterar för tusende gången att jag måste köpa kitt innan den matta rutan med den graverade texten “Sune Bergström, Utredare AB” ramlar ur ramen. Rune ropar nedåt den mörka korridoren, tydligen står där ytterligare en figur som jag missat. Jag börjar bli gammal. Som om Rune läst mina tankar säger han:

“Du borde fixa trappljuset, dina instinkter är inte vad dom varit. Förr

i tiden kunde du lukta dig till en byråkrat på hundra meter.”

Byråkrat? Innan jag hinner fråga stiger en kortvuxen, smal man i fyrtioårsåldern över tröskeln. Han är iklädd en välpressad, mörkgrå kostym, vit skjorta, röd sidenslips och slipsnål med regeringskansliets vapen. Håret är bakåtkammat med

spikrak mittbena, de små öronen ligger tätt mot huvudet. Ett kortklippt, välansat skägg pryder hans kinder och haka. På näsan sitter ett par stålbågade glasögon, ur kavajens bröstficka sticker glasögonfodralet och en ensam penna upp. I vänster hand håller han en dokumentportfölj i ljust läder. Jag känner omedelbart igen honom som ett av de modejon kändisblaskorna brukar skriva om. Men också från hans jobb.

Kenneth Zachrisson, statssekreterare på justitiedepartementet.

Kapitel 3

Trots att det från Lidingövägen till Vallentuna inte kan vara mer än tjugo kilometer känns det som den längsta sträcka Torvald Andersson kört i sitt liv. De tända skyltfönstren, de blöta parkerna, fotgängarna som med fladdrande paraplyer kämpar mot vinden glider förbi utanför bilen som dekorationer på en vägg. De finns i en annan värld, han sitter i en glasburk. Han kan inte prata, inte tänka en vettig tanke. Att hålla bakhuvudet tryckt mot pistolen och undvika de värsta hålen i asfalten på Stockholms slitna gator kräver hela hans uppmärksamhet. För första gången håller han lägre hastighet än den gällande fartbegränsningen.

Bilradion är avstängd, kvinnan i baksätet säger ingenting. Torvald sneglar på henne i backspeglarna, det är något konstigt med henne, något som inte stämmer, men han kan inte sätta fingret på vad det är. Dessutom är hela situationen absurd. Och skrämmande. Han tycker att svischandet från vindrutetorkarna låter som desperata viskningar på hjälp. Samma mörka fantasi får däckens malande mot den blöta asfalten att låta som en entonig begravningssång. Han sväljer djupt ett par gånger och tränger bort sin begynnande panik. Vad det här än handlar om, så blir det inte bättre av att han jagar upp sig. Han måste hålla huvudet kallt.

De behöver bara stanna ett par gånger, de flesta av trafikljusen står på gul blink. Kvällstrafiken är sporadisk och består mest av mötande bilar. Plötsligt kör en polisbil i sakta mak upp i högerfilen. Trots ösregnet kan Torvald se att det sitter två poliser i framsätet, men ingen av dem tittar åt hans håll. Innan Torvald hinner överväga om han ska göra något, än mindre vad, glider polisbilen förbi.

Strax utanför Vallentuna kommenderar kvinnan honom att svänga in på en mindre, gropig väg. Den ser inte ut att ha använts på ett tag, det växer ogräs i grusbeläggningen, ungbjörkar och ängsblommor har återtagit förlorat territorium. Han koncentrerar sig på vägen - om han av misstag kör ned i en större grop så kan galningen i baksätet tappa greppet och skjuta. Han pressar nacken hårdare mot pistolen. I nackgropen börjar en brännande smärta göra sig gällande. Det känns som om huden skavts bort. Eller kanske är det som han inbillar sig, kanske är det hans rädsla som koncentrerar sig till en punkt. Hans rakade huvud är fortfarande vått, men nu av kallsvett. Detsamma gäller skjortan på ryggen. Det enda som är torrt är munnen.

När han rundar ett trasigt, lutande trådstängsel upphör vägen och de rullar in på vad som ser ut att vara ett nedlagt industriområde. En ensam lyktstolpe sprider ett svagt ljus över de evakuerade byggnaderna, som i mörkret blir till formlösa skuggor med hotfullt gapande dörrhåll och svarta, tomma fönster. Torvald huttrar, platsen får honom att tänka på någonting taget ur en skräckfilm. Hans hjärta låter som en trumma som okontrollerat börjat skena. Han gillar definitivt inte utvecklingen.

“Kör in till sidan och stanna.”

Torvald parkerar under en snedväxt, förvriden björk. Kastvindarna får grenverket att kränga spastiskt, som in en plågad dans. Han slår av motorn och väntar. Trycket mot skallbasen försvinner, men bara för ett ögonblick. En behandskad hand ställer en liten bandspelare på konsolen mellan framsätena. Handskens passform är perfekt, över handryggen löper ett kardborreband med något slags märke på. Pekfingret trycker ned play-knappen. En mansröst säger:

“Är det OK om jag kallar dig Caroline?”

Det är en kvinna som svarar. Stämman låter kuvad.

“Ja.”

Så fort Torvald hör rösten blir han åter ursinnig.

“Är det den där subban som ligger bakom det här!?” Han kan inte hejda sig, hatet bryter fram som en rasande skogsbrand och krossar alla tankar på försiktighet.

Pistolen hostar till vid hans öra och ett runt hål uppenbarar sig i framrutan. Torvald tror för en bråkdelen av en sekund att skottet gått igenom hans huvud och att hålet i fönsterrutan är det sista han ser i livet. Han känner hur han blir blöt på ytterligare ett ställe och inser att han gjort i byxorna. Den manliga rösten på bandspelaren fortsätter:

“Förhör med Caroline Irma Andersson, i protokollet benämnd C. Förhørsledare, F, är kriminalinspektör Lennart Rosengren, våldshoteln. Caroline, berätta med egna ord hur det började.”

Kvinnan på bandet trevar sig fram, som om hennes minnen är svåra att få tag i.

Eller obehagliga att beröra. Men allt eftersom hon talar, blir stämman starkare.

C: “Det var som en svärmorsdröm. Torvald var charmig, artig och omtänksam. Jag berättade hur fin han var för mina väninnor och släktingar, att jag träffat drömprinsen. Dom tyckte att jag haft tur. Det är väl därför dom haft så svårt att förstå vad som hände sen.”

F: “Låt oss ta det i rätt ordning, Caroline.”

På bandet hörs en suck.

C: “Jag var så förälskad. Han gav komplimanger, höll upp dörren och drog ut stolen. Han skickade rosor till jobbet, uppvaktade med små presenter och ringde och sa god natt. Han lyssnade på mig, intresserade sig för mina tankar och känslor. Han fick mig att känna mig som alltings medelpunkt.” En djup snyftning avslutar meningen, det smärtsamma ljudet hänger kvar i luften. En sorg utan förbehåll, lika naken som äkta. Torvald känner att han får gåshud på underarmarna men hans enda tanke är hur detta påverkade galningen i baksätet. Caroline struntar han i.

Bandspelarens svaga tickande när räkneverket fortsätter att gå är det enda som stör stillheten. En olycksbådande stillhet. Torvald gnider sina svettiga handflator mot varandra, han måste göra något. Bryta stämningen, återta kontrollen. Han drar in luft för att säga någonting, vad har han ingen aning om men då fortsätter Caroline. Hennes stämma har sjunkit till en knappt hörbar viskning.

“Förvandlingen kom så omärkligt, så smygande”.

F: “Hur då, menar du?”

Torvald svär tyst. Han slits mellan sin rädsla för kvinnan i baksätet och det nästan okontrollerbara hat han känner inför rösten på bandet. Caroline, hans ex, henne som han givit allt - och som satt sig upp mot honom. Och som dessutom trott att hon kunde göra det ostraffat. Han kan inte hålla sig.

“Varför måste jag lyssna på den där lögnaktiga horan!?”

Kvinnan stänger av bandspelaren och glider över till baksätets andra sida. Hon håller pistolen stadigt riktad mot honom och talar till honom som till ett barn.

“Därför att det är jag som har kontrollen nu, inte du.”

Torvald biter ihop tänderna.

“En massa lögner staplade på varandra ...”

“Ja, det kan ju inte vara dig hon beskriver, eller hur? Charmig, artig?”

Torvald blänger på henne men rör sig inte. Avståndet är fortfarande för stort. Han försöker dölja sin växande rädsla bakom en självsäker fasad men ser samtidigt sig själv genom hennes ögon. I fel ände på pistolmynningen, badande i svett och nerpissad. En svag doft av urin har börjat fylla kupén. Men ingen kvinna ska få honom att krypa! Aldrig i helvete!

“Vad har du med det att göra? Var har du fått tag i det där bandet?”

“Jag är bra på det jag gör. Var tyst nu, och lyssna.” I hennes stämma finns åter den där kylan som skickar rysningar utefter Torvalds blöta rygg. Hon sätter på bandspelaren. Carolines röst låter sorgsen.

C: “När han sa att han gärna hämtade mig efter jobbet, tolkade jag det som omtanke. Att han allt oftare ville att vi skulle vara för oss själva och ha det mysigt, var för mig en bekräftelse på hans kärlek. Kontrollen kom så omärkligt. När han tog med mig ut eller vi gick på fest var det tillsammans med hans vänner. Där är han etablerad och uppskattad, och jag kunde sola mig i hans glans. Där fick jag åter höra vilken tur jag haft. Torvald berättade också ofta för mig hur mycket hans vänner uppskattade mig. I motsats till vissa andra, antydde han. Omärkligt flyttades mitt sociala liv över till hans bekantskapskrets. Men jag hade ingen känsla av att mitt liv börjat krympa. Inte då. Det är först efter att ha pratat med dom på Alla Kvinnors Hus som jag ser bilden.”

“Dom där flatorna!” Torvald gör inget för att dölja sitt förakt. Kvinnan tittar på honom, nedlåtande, overseende. Det gör Torvald ursinnig, han biter ihop tänderna och dunkar upprepade gånger handflatan i ratten. Men sedan hejdar han sig lika abrupt som han börjat och släpper fram ett skratt, ett uppgivet kraxande. Han inser att han håller på att tappa greppet och drar djupt efter andan. På bandet avbryter kriminalinspektören Caroline.

F: “Hur länge hade ni varit tillsammans nu?”

C: “Vi hade varit gifta ett halvår. Dom människor som fortfarande fanns kvar från innan jag träffade honom, mina föräldrar och min bästa väninna, började han nu ta avstånd ifrån. Han påstod att Ylva inte gillade honom. Att jag inte skulle lita på henne, att det var något falskt över henne. När det gällde min mamma tyckte han att hon lade sig i för mycket. Måste vi äta middag med henne varje månad? Eftersom jag inte vill göra honom ledsen, jag älskar honom ju, avstod jag från att träffa min väninna lika ofta. Och inför middagarna hittade jag på ursäkter, det blev allt glesare mellan gångerna. Att gå ut och ta en öl med arbetskamraterna var det evigheter sen jag gjort. Jag byggde omedvetet på murarna till mitt fängelse.”

F: “Såg du inga varningssignaler?” Kriminalinspektören låter förebrående.

C: “Nej, så här efteråt förstår jag inte varför. Kanske för att det nu blev mer personligt, han började bryta ned mitt självförtroende. En gång, i en taxi på hemväg efter en företagsfest dit jag efter mycket tjat lyckades få honom, var han surmulen. När jag frågade vad det var, tog han först upp att han inte trivdes ihop med mina arbetskamrater. Att dom var ytliga. Men sen började han kommentera mitt sätt att vara. Måste jag skratta så gällt? Hålla på och flirta så där? Vi grälade, men försonades och jag lovade att inte vara så flirtig i fortsättningen. I sängen var han den natten extra öm och omtänksam, på morgonen serverade han mig frukost. Dom närmaste dagarna var han lika uppmärksam som i början på vår relation. Och han sa att han var glad över att vi kunde prata med varandra. Men från och med nu kände jag hans vakande öga på mig. Han började ha synpunkter på hur jag klädde mig, hur jag målade mig. På nästa fest lade jag band på mig, försökte att inte skratta för högt, inte prata så mycket. Men rätt vad det var kände jag att jag fick den där blicken.”

F: “‘Den där blicken’? Vad menar du?”

C: “Jag kunde se på honom, ibland tvärs över rummet, att jag gjort något han inte gillade. Det syntes i hans blick.” En ny snyftning, djup och svart som en avgrund hörs innan hon fortsätter: “Sen föll det första slaget. Han har fortsatt att slå i fem år.”

Bandet stannar av sig självt.

Tystnaden efter Carolines sista mening är laddad, Torvald tittar ned i golvet. Pistolmynningen höjs mot hans nacke.

Kapitel 4

Statssekreterare Kenneth Zachrisson räcker mig handen, hans hand försvinner i min. Han har ett plågat uttryck i det magra ansiktet. Handslaget är kort och bestämt, intränat under ett ansevärt antal politiska möten. Han slår sig ned i pinnstolen jag just lämnat. Rune lutar sig mot väggen, jag återerövrar min kontorsstol.

Zachrissons tittar granskande på mig, hans snofsiga klädsel står i bjärt kontrast till min egen. Min urtvättade Adidas-t-shirt spänner över min torso, antingen är tröjan för liten eller jag för stor. Den noppiga, grå kavajen ger väl ungefär samma intryck, jag är byggd som en kartong. De skrynkliga Dockersbyxorna sitter i alla fall som de ska, men helhetsintrycket är att jag gjort en snabbbrusch in på något överskottslager. Vilket stämmer, jag hatar att shoppa. Zachrisson tittar på Rune, som höjer på ögonbrynen som tecken på att bollplanen är statssekreterarens. Zachrissons röst är ansträngd.

“Det jag kommer att delge dig är sekretessbelagt. Vad som framkommer under min föredragning får inte föras vidare.”

Typiskt regeringskansliet. Där berättar man inte, man “delger” eller “föredrar”. Och mörklägger. De gånger jag varit inblandad i fall som ansetts politiskt känsliga har jag varje gång blivit lika irriterad. Precis som nu, jag känner hur min käklinje hårdnar. Om Zachrisson lägger märke till mitt ansiktsuttryck låter han det inte märkas. Eller så struntar han i det. Han fortsätter med spänd röst:

“Vi har kontaktat kommissarie Rune Lager på grund av hans odiskutabla integritet. Han rekommenderar i sin tur dig å det varmaste. Han påstår att du är pålitlig.” Det låter som att han försöker beslå Rune med en lögn. Jag undviker att titta på min före detta chef.

“Det beror på vad det gäller.”

“Han säger att du åstadkommer resultat. Och att du kan hålla käften.” Zachrissons förtydligande innehåller en order och det är något jag har svårt för.

“Samma svar som tidigare.”

“Sune, käfta inte. Lyssna.” Rune fortsätter att utöva sitt chefskap som om tiden stått stilla. Ur dokumentportföljen drar statssekreteraren fram ett papper som han långsamt skjuter tvärs över skrivbordet.

“Jag vill att du skriver under den här tystnadsförbindelsen.”

“Jag vill först veta vad det handlar om.”

“Sune, gör som han säger.” Runes tonfall är både allvarligt och vädjande. “Du kan backa ur sen om du vill, men för att du ska få vet mer måste du skriva under.” Hans grå ögon är trötta, vad det än är Zachrisson tänker komma med, så har det tagit på Rune. Jag drar åt mig papperet och krafsar ned min namnteckning. Den ser ut som ett förskolebarns. Eller möjligen en läkares. Zachrisson stoppar ner förbindelsen i sin portfölj och tar ur en mapp fram en bunt pappersark som han på samma maner skjuter över skrivbordet.

“Dom här breven har i intervaller under dom senaste tjugofyra månaderna inkommit till departementet. Alla poststämplade i Stockholm. Dom är ställda till justitieministern personligen och är inte diarieförda.”

Jag tar bunten och tittar på det översta arket. Brevet är skrivet på vanligt vitt papper. Innehållet är författat på korrekt svenska och ställer krav på en rad åtgärder mot kvinnovåld: längre fängelsestraff, obligatorisk terapi för våldsverkare, bättre sekretess vid identitetsbyte, livvakt för hotade och så vidare. Även om de flesta av kraven är kända från debattartiklar och politiska utspel, är kraven i brevet mer långtgående. Inklusivt det sista, som kräver fysisk kastrering av våldtäktsmän om den obligatoriska och ej längre frivilliga kemiska kastreringen inte har avsedd effekt. Brevet avslutas med hot om åtgärder om inte kraven tillgodoses. Vilka åtgärder står inte. Textmassan upptar halva arket. Längst ned, för långt för att automatiskt uppfattas som en underskrift, står ett namn: Tore Sandelin. Jag tittar upp på Zachrisson som otåligt trummar med fingrarna på en ny bunt papper han halat fram ur mappen. Det ska tydligen bli en lång föredragning

“Jaha, såna här får väl departementet varje dag? Brev från en engagerad medborgare som fortfarande lever i villfarelsen om att han har nåt att säga till om.”

Zachrisson pekar på papperen i min hand.

“Titta på resten.”

De övriga breven skiljer sig inte från det första, utom i ett avseende: raden med hot om åtgärder har tagit bort och längst ned på varje sida har ytterligare ett namn lagts till. På det sista arket finns sammanlagt nio namn. Alla mansnamn.

“Det ser ut att vara en protestgrupp i vardande. Nån mansgrupp. Det är ju populärt att vara feminist nu för tiden.”

Zachrisson nickar.

“Det var också min första tanke, politiska påtryckningsgrupper blir allt vanligare. Men trots att regeringen i budgeten avsatt mer medel till kvinnofridsbrotten har breven fortsatt att komma. Så jag lät Säk göra en körning av namnen. Dom fick inte veta varför, men dom kom upp med en minsta gemensam nämnare.”

“Alla är folkpartister?”

“Alla är döda.”

Det svaret får mig i gungning. Zachrisson lyfter det översta papperet från mappen som vilar på hans knä.

“Tore Sandelin, fälld tre gånger för upprepad, grov misshandel blev trafikdödad på en smal tillfartsväg nere vid en båthamn. Överkörd av en smitare. En bil som kunde knytas till händelsen återfanns senare samma natt. Bilen hade stulits två timmar före ‘olyckan’. Bara ett par fingeravtryck förutom den förre ägarens fanns i bilen, däremot gott om rentorkade ytor.” Han byter papper. “Karl-Oskar Gren, notorisk misshandlare av sin förra hustru med över tio domar för olaga hot, ofredande och så vidare, ramlade framför tunnelbanan några dagar efter det att han åter hotat henne. Två anmärkningar finns med i förundersökningen som marginalanteckningar. Den första: Karl-Oskar bodde ute i Hässelby men hittades på linjen mot Farsta. Det andra: han hatade dom allmänna transportmedlen, ‘kollektivsnören’ som han kallade dom. Han använde undantagslöst sin bil när han skulle någonstans.” Zachrisson drar fram nästa ark. “Rune Olsson, dömd för att flera gånger ha knivskurit och stympat sin sambo, hittades död nedanför sin balkong, ett fall på sex våningar. Han var drogmissbrukare och hög som ett hus när han företog sin flygtur. Anmärkningsvärt är dock att Rune Olsson hade höjdskräck, enligt flera bekanta

kunde han knappt stå på en tröskel utan att få svindel. Han hade inte varit ute på balkongen sen han flyttade in i lägenheten. Tvärtom, balkongdörren höll han alltid låst. Han var dessutom drogfri sen sex månader men fortsatte att trakassera sin nu före detta sambo.” Han drar med tungspetsen över tummen innan han bläddrar fram nästa ark. “Den fjärde, Gustaf Holmgren, omkom i en drunkningsolycka, hittades flytande i Bällstaån. Det var känt att han inte kunde simma, vilket anfördes som grundorsak till ‘olyckan’. Liknande scenarier gäller för samtliga nio. Alla var kvinnomisshandlare och alla har mött en våldsamt död. Dom har också gjort det i samma takt och tidsföljd som vi fått breven.” Han slår igen mappen och justerar dess läge på knät. Han är i sak klar men kan inte låta bli att ta en avslutningsrunda.

“Varför stals den där bilen, om det inte var för att köra på Sandelin? Varför uppehöll sig Karl-Oskar Gren i tunnelbanan? Vem skulle han besöka i Farsta eller i den riktningen? Vad gjorde Rune Olsson ut på balkongen? Vem sålde narkotikan till honom? Vad gjorde Gustaf Holmgren i närheten av ett vattendrag? Ingen ställde dom här frågorna. Och så här fortsätter det, i fall efter fall. Småsaker som inte stämmer, detaljer som inte blivit belysta. Var för sig är dom inte anmärkningsvärda och har heller inte lett till att någon brottsmisstanke uppstått.” Han lyfter mappen och släpper den på skrivbordet med en liten duns. “Men det kan vara en serie mord. Mycket skickligt iscensatta mord.” Han drar in luft genom munnen och tar sats. Han har små, vassa tänder. “Min slutsats är att regeringen är utsatt för utpressning. Av en seriemördare, som vi misstänker finns inom rättsväsendet.”

Det är en avslutning som heter duga, men för mig låter det mera som ett utkast till ett filmmanus. Om det inte vore för uttrycket i Rune Lagers ansikte skulle jag tro att de driver med mig. Men Rune har alltid varit stolt över att tillhöra polisen och som chef missade han aldrig ett tillfälle när det gällde att framhålla den samhällsnytta vår poliskår gör. Det kunde vara inför nybakade polisaspiranter eller desillusionerade kollegor. En polis som är mördare är för honom någonting oerhört. Något han inte stillatigande kan åse. Därav inkasserandet av tjänsten, men jag undrar ändå varför de kommit till mig. Att fånga seriemördare är normalt inte ett uppdrag som hamnar hos en privatutredare. Jag låter en gnutta tvivel färga min röst.

“Seriemördare? Att sätta stopp för honom är väl en uppgift för rikskrim?”

“Henne.”

“Va?”

“Henne”, upprepar Zachrisson. Han tar upp ytterligare en tunn mapp ur sin dokumentportfölj. “Vi har anledning att tro att det rör sig om en kvinnlig seriemördare.”

Där går gränsen, jag kan inte låta bli att vädra min skepsis.

“För det första har det bara funnits mellan fem och sju seriemördare här i landet under hela nittonhundratalet, beroende på hur man räknar och vilken definition man använder. Alla har varit män. En kvinnlig seriemördare är alltså lika ovanlig som en konsekvent politiker. Och såna finns inte.” Zachrisson blinkar inte ens, mina åsikter har för honom lika stort värde som gårdagens nyheter. Men det är ömsesidigt. Jag fortsätter att delge honom mina tvivel.

“För det andra brukar upprepningar innebära att förövaren lämnar sitt personliga visitkort efter sig. Det kan vara tillvägagångssätt, plats, typ av offer och så vidare. Det är det som kallas ‘modus operandi’ och gör att polisen förr eller senare kan knyta samman en serie händelser, som först verkar vara utan samband.” Zachrisson lyssnar tålmodigt utan att visa att det jag säger är elementärt och tråkar ut honom. Vilket jag vet att det gör. På den tiden jag gick i terapi för mina alkoholvanor påstod psykologen att jag lider av auktoritetstrots. Det är möjligt att diagnosen är riktig, men jag har lika roligt varje gång.

“För det tredje brukar seriemördare gilla att läsa om sina bravader, om inte media själva snokar rätt på storyn brukar dom bli tipsade. Ibland av gärningsmannen själv men lika ofta av nån i utredningskedjan. För en förstasidesnyhet betalar en del blaskor bra.”

Zachrisson har tröttnat, han håller upp ena handen och räknar på fingrarna. Han talar med låg men intensiv röst.

“Den stora variationen i tillvägagångssättet utgör förövarens modus operandi. När det gäller media är en sådan här historia naturligtvis förstasidestoff. Löpsedlarna kommer att anklaga regeringen för passivitet, medan medborgare mördas. Men jag tror att förövaren är klok nog att inse, att om regeringen utsätts för offentlig utpressning, så kan den inte ge vika. En intern läcka är ett större hot.” Zachrissons ansikte mörknar vid tanken på en sådan katastrof men han samlar ihop sig och håller upp ett sista finger. “När det gäller förövarens kön gäller följande: nio kvinnomisshandlande män har dött under lite mer än en

tvåårsperiod, vilket i och för sig inte är en iögonfallande siffra relativt riksgenomsnittet. Det som dock är statistiskt anmärkningsvärt är att alla är knutna till ett geografiskt område, södra Storstockholm. Och till en speciell utredningsgrupp.”

Synapserna i min hjärna verkar ha stämplat ut och gått hem, jag har inte den blekaste aning om vad han pratar om.

“‘Knutna’, vad menar du?”

“I Södertörns länspolisdistrikt, i Haninge, finns en grupp som i snart tre år sysslat med kvinnofridsbrott. I den gruppen sitter Gun Hammar, kriminalinspektör, Eva Ekhagen, åklagare, och Ulla Falk, målsägandebiträde. Även Sofi Holm från Alla Kvinnors Hus och Anita Lodin, socialsekreterare, ingår i gruppen. Samtliga har på olika sätt varit inblandade i praktiskt taget alla av dessa brottsfall.” Han lutar sig fram och spänner sina simmiga ögon i mina isblå. “Någon eller några från den gruppen dödar systematiskt män som grovt misshandlar sina kvinnor. Och gör det på ett sätt som inte leder till brottsmisstanke. Alltså mycket professionellt.” Zachrisson lutar sig tillbaka, lägger tillbaka mapparna i dokumentportföljen. Hans föredragning är över. Även jag lutar mig tillbaka i stolen, regnet utanför viskar envist mot fönstret. Det jag fått höra är svårsmält, men inte orimligt, inte med tanke på breven. Men en sak kvarstår: huvudfrågan.

“Anta att du har rätt — vad har det med mig att göra? Det är väl i så fall nåt för internutredarna?”

Zachrissons ansikte speglar den motvilja den gruppen väcker inom polisen. Internutredarna, tjallarna, de som sätter dit sina egna. Men vad är det för skillnad på när en revisor avslöjar en politiker som mutkolv eller när en internutredare sätter dit en polisman för stöld? Jo, den senare hotar det allra heligaste inom polisen, nämligen kårandan. Det är “vi” emot “dom”, de “goda” mot de “onda”, mot buset, dräggen, slöddret. Den grupployaliteten injiceras redan på Polishögskolan. Sedan hjälper verkligheten till, yttre tryck skapar inre sammanhållning. I den får det inte finnas några sprickor, oavsett hur mycket skit som händer. Jag har alltid haft svårt för den typen av kollektivt tänkande. Rune Lager stöter sig fri från väggen, vagnar fram och lutar sig mot mitt skrivbord. Han baddar sig i pannan med en färggrann näsduk, trots att det inte är speciellt varmt i rummet svettas han kraftigt. Hans ansikte är hårt.

“Både polis och åklagare finns bland dom misstänkta. Bara att fördela ärendet kommer att leda till problem och därmed läckor. Vilket naturligtvis innebär att mördaren, som inte är något dumhuvud, lägger av. Det har vi inte råd med!”

Ett polishus som läcker är som en bilhandlare som ljuger, man får räkna med det. Jag har på tungan att påminna Rune om att han inte längre är rättvisans tjänare, men inser att det inte betyder ett dugg. Rune är moraliskt upprörd och har satt tänderna i detta. Han bekräftar mina tankar.

“Jag kommer att finnas i bakgrunden. Även om jag är pensionär, har jag goda kontakter och tjänster att inkassera.” Det sista säger han med en menande blick på mig. Jag kapitulerar.

“Hur har du tänkt att jag ska arbeta? Som privatutredare är mina möjligheter att komma in i register och ta del av utredningsmaterial begränsade.”

Rune nickar.

“Det är därför du måste jobba från insidan.”

Statssekreterare Zachrisson är inte lika van som vi väljare att bli marginaliserad. Han avbryter Rune och utvecklar vad Rune menar.

“Haninge polisstation lider, precis som alla andra av brist på folk. Det är dessutom ont om utbildade poliser i hela landet. En politisk fadäs.” Utan att sväva på målet recenserar han sitt partis tillkortakommanden. Han har hud lika tjock som en noshörning. “Så man tar vad man får. Du utgör en resursförstärkning till kvinnofridsgruppen, finansierad med centrala medel. Officiellt är du inhyrd via ett bemanningsföretag och får ett tidsbegränsat förordnande på stationen. Jag återkommer om detaljerna.”

Statssekreteraren lämnar mitt hål i väggen med Rune Lager som en guppade jolle i sitt kölvatten. Runes blöta gummisulor gnisslar lätt mot golvet när han lämnar den fransiga trasmattan. Han stänger dörren försiktigt efter sig.

Jaha, då har jag fått ett nytt uppdrag. Att fånga en mördare, en som finns i polisens egna led.

En kvinna som dödar män.

Varför känns den tanken så fundamentalt fel?

Kapitel 5

En ny, våldsamt urladdning får marken att skaka. Torvald höjer blicken till backspeglarna, han har en klump i halsen. Han vill egentligen inte ställa frågan av rädsla för svaret. Men han kan inte låta bli.

“Vad ska det här leda till?”

Kvinnan svarar inte utan sträcker sig bakåt och sätter en svart, stor axelremsväska i knät och viker tillbaka locket. Torvald hinner se ett märke på framsidan, han tycker det ser ut som Yves StLaurent. Under hela proceduren släpper hon inte Torvald med blicken, pistolen är stadigt riktad mot hans huvud. Hon börjar med den fria handen lägga papper på framsätet.

“Anmälan om misshandel, bruten käke. Brott kunde ej styrkas. Ny anmälan under hösten, brännsår och bruten handled. Nedlagd, inga vittnesuppgifter lämnades av målsägaren. Olaga hot, inga spaningsresultat. Upprepade besök hos kvinnojouren, men hon flyttade varje gång hem. Nya anmälningar, strypmärken, svullnader, glassplitter i nacken. Förundersökningarna nedlagda. Ansökan om besöksförbud. Avslogs. Ansökan om livvakt. Avslogs. Skilsmässa året därpå, byte av adress och identitet. Men du hittade henne och fortsatte. Telefonterror, du bröt dig in och skar sönder hennes kläder, vandaliserade hennes bil, kastade stenar genom fönstren - och hotade dessutom upprepade gånger att döda henne. Du sa att hon ‘ska hamna två meter under marken’. Du har sett till att Caroline inte kan känna sig trygg i sitt hem, inte på jobbet, inte nånstans. Du har förvandlat hennes liv till ett helvete.” Under hela framställningen är hennes röst torr och saklig. Torvald känner en sekundupplevelse av skuld, men hatet är starkare. Hon har bara fått vad hon förtjänat! Utan honom är hon ingenting! Överläppen dras upp över tänderna, rösten är ett dovt morrande.

“Hon har tagit tillbaka alla uppgifter, varenda förundersökning har lagts ned.”

Kvinnan stryker sig över kinden med sin ena behandskade hand. Det ser ut som att hon njuter av det mjuka skinnet. Torvald registrerar varje rörelse, söker en blotta. Bruden är knäpp, inget snack om saken. Otillräknelig och farlig, ingen bra kombination. Han tar spjärn med fötterna mot golvet och börjar omärkligt vrida på kroppen.

Regnet mot biltaket har övergått till ett hårt hamrande. Åskknallarna kommer med allt kortare mellanrum, en taggig blixtnyckel lyser upp deras ansikten med ett spökligt ljus. Kvinnan lutar sig fram, men fortfarande utan att komma för nära. Pistolmyningen har sjunkit ned och pekar inte längre mot hans huvud. Hon verkar fundera på något.

“Du är en duktig säljare, eller hur?”

“Vad har det ...?”

“Caroline är övertygad om att du kommer att mörda henne om hon fullföljer en anmälan. Hundraprocentigt övertygad, hon tror inte att någon makt i världen kan stoppa dig.”

Torvald hejdar ett leende från att nå ansiktet, det glädjer honom att höra att Caroline förstått budskapet. Han försöker se lidande ut.

“Hon är psykiskt labil, paranoid.” Han vrider omärkligt fram vänster axel men pistolen höjs med ett ryck tills mynningen åter pekar rakt mot hans ansikte. Ett papper landar i hans knä, Torvald ser att det är ett rättsintyg.

“Sitt rakt fram! Läs!” Åter det där tonfallet, kliniskt fritt från känslor. Torvald känner hur rädslan borrar sig in i hans bröst, han får svårt att andas. “Punkt 6 till 10. Läs!”

Han gör motvilligt som hon säger.

“Punkt 6. I medellinje på huvudets baksida en 0.5 cm brett och 8 cm långt skärsår”.

“Du misshandlade henne med en askkopp av glas, så hårt att den splittrades.”

Torvald ignorerar hennes förtydliganden, han vill bara komma igenom papperet så att han kan börja förhandla, övertala, övertyga. Be, om det skulle behövas. Han är vid det här laget ordentligt rädd, för att inte säga skräckslagen.

“Punkt 7. På låren (trocanter major) finns flera 4 x 5 cm stora rodnader med skrapmärken och ytliga sår”.

“Efter dina sparkar.”

“Punkt 8. I bukens och underlivets mjukdelar finns muskelsvullnader och underhudsblödningar.”

“Rättsläkaren uppskattade det till ett femtontal hårda slag.” Kvinnan glider tillbaka så att hon åter sitter direkt bakom honom. Ljuddämparens tryck mot nacken får Torvald att ofrivilligt kvida till.

“Vad ska det här tjäna till?”

“Sshh, vi är snart färdiga. Läs.”

Han fuktar läpparna, svetten rinner nedför hans ansikte.

“Punkt 9. Runt både de yttre och inre blygdläpparna finns blodsutgjutelser och rivsår”. Torvald väntar på en kommentar från baksätet, men den kommer inte. Han fortsätter, läser den sista punkten:

“Punkt 10. Livmodershalsen svårt skadad, det ser ut som om någon försökt avlägsna livmodern genom kraftigt våld.” Torvald lägger ifrån sig rättsintyget på sätet bredvid sig. En tår rinner nedför hans kind. Varför förstår han inte. Han känner plötsligt kvinnans andedräkt i nacken. Hennes stämma låter annorlunda, det sakliga tonfallet är borta.

“Caroline kommer aldrig att kunna få barn!”

“Hon har inte vittnat mot mig”. Men Torvalds röst är bruten, hans axlar sjunker ned. Genom de stora näsborrarna är andhämtningen tung.

“Nej, den här gången vågade hon visserligen fullfölja sin anmälan. Men sen antar jag att du lät dina ‘säljande argument’ övertyga henne om det okloka i att infinna sig till rättegången.” Åter hörs knäppet av hanen som spänns. Torvald känner hur magen knyter sig, han inser att hon faktiskt tänker döda honom.

Hittills har han innerst inne vägrat att tro det - skrämma honom, ja, förnedra och förödmjuka honom, som han gjort med Caroline. Kanske till och med fysiskt skada honom. En sådan hämnd kan han förstå, den är rimlig. Men inte detta. Inte att bli dödad. Han känner hur tårarna rinner nedför båda kinderna. Desperationen får hans röst att gå upp i falsett.

“Vad hon än har betalat dig, betalar jag mer!”

“Så att du kan fortsätta att plåga henne?”

“Jag ska aldrig mer komma i närheten av henne!” Han föraktar sig själv för sitt snörvlande bönanande men han kan inte hejda sig. “Jag lovar!”

“Aldrig mer?”

“Aldrig mer!”

Trycket mot nacken försvinner. Det blir tyst en lång stund, han vågar knappt andas. Ett anteckningsblock och en panna landar plötsligt i hans knä.

“Skriv ned det.”

Torvald fumlar med pennan. När dödsskräcken släpper är lättnaden så stor att han börjar darra. Han försöker få handen att sluta.

“Vad ska jag skriva?”

“Skriv ‘Förlåt mig, Caroline. Aldrig mer’. Och ditt namn.”

Med ostadig hand skriver han ned det hon dikterat. I baksätet skruvar kvinnan av ljuddämparen.

“Lägg blocket på sätet. Titta rakt fram.” Utanför rullar en serie kraftiga åskknallar fram, ovädret är rakt ovanför dem. Björkens grenar piskar mot bilsidan, Torvald hoppas att det inte ska bli några repor i lacken.

De tre råddjur som passerar industriområdets grusplan stannar upp och vrider sina huvuden med öronen spetsade. Ljudet från skottet och mynningsflamman som lyser upp bilens innandöme smälter samman med åskans dunder och blixternas sken, men där finns också något annat. Något som får deras muskler att spännas, deras sinnen att skärpas.

När den rockklädda gestalten stiger ur bilen och hopkurad mot vinden går därifrån är de redan borta. De vet att hålla ett betryggande avstånd till det farligaste rovdjuret av alla.

Jag väntade för länge. Jag stod vid hans säng, kökskniven luktade diskmedel. Jag borde ha dödat honom.

Då hade du levt...

Den här gången kom jag i tid.

—

Kapitel 6

Lampan på garageväggen skänker bara ett skumt ljus, kupan är igengrodd med smuts. Göran Almfors känner ett stygn av dåligt samvete. Sirkka har åtskilliga gånger sagt åt honom att göra ren kupan och lika många gånger har han svarat jakande, men aldrig kommit till skott.

Det är inte det att han anser det onödigt, tvärtom. Han har föresatt sig att ta itu med det. Det och tusen andra saker, men på något sätt blir de inte av. Varje dag är ett fullskrivet ark med goda föresatser, men sedan glider tiden honom ur händerna. Den verkar försvinna i formlösa intervall, fyllda av saker han knappt kan rekapitulera. Ibland känns de som svarta hål, tomma på minnen. Dessutom omöjliga att använda som ursäkt. Sirkka anklagar honom för att vara lat, ostrukturerad, opålitlig, ansvarslös eller något annat ur sitt allt mer omfattande synonymregister.

I och för sig är minnet inte något han bara skyller på. För ett år sedan lade han in sig på Huddinge sjukhus för en minnesundersökning, men hypokondrifaktorn steg med varje test. Det handlar mer om fragmentariskt tänkande, för mycket på gång och brist på koncentration än om något medicinskt eller fysiskt fel. Enligt psykologen är det "inget fel på hans minne, möjligen på hans personlighet". Fastän kroppsspråket och tonfallet vittnade om att uttalandet var menat som ett skämt, reagerade Göran inombords som på ett piskrapp. Minnena av främmande ansikten, vita rockar och låsta dörrar välldes fram, men han tvingade dem tillbaka. Utåt visade han ingenting, när han kom hem hade han till och med kunnat skämta om det, vilket hade givit Sirkka vatten på kvarn. Och lampan är fortfarande inte rengjord, det är knappt ledsyn därinne. Göran Almfors låter sin bil, en Chrysler Voyager, krypa fram ytterligare några centimeter innan han lägger i backen, stänger av motorn och drar åt handbromsen.

Garageutrymmet i de flesta radhus verkade vara konstruerade enbart för bilmodeller av typ hålfotsinlägg, men han är tvungen att ha en stor bil. Det behövs för att frakta all utrustning och alla inbytesmaskiner. Visserligen har både datorer och skrivare blivit kompaktare med åren, men de kräver fortfarande utrymme. Han tar sig åt magtrakten, den molande klumpen släpper lite grann. Nu för tiden känner han av den för det minsta lilla. Han öppnar dörren och ålar sig ur bilen.

Ute tänds gatubelysningen, en av lamporna blinkar till och slocknar. Inte på grund av åverkan, bara normal förslitning. Här förekommer ingen skadegörelse, inget busliv eller klotter. Området är lugnt och prydligt med städade gårdsplaner och likformiga bostadslådor i stadsplanemässig ordning. Liksom de flesta bostadsområden i Vendelsöholm är det serieproducerat enligt formeln "tryggt men trist", men när de köpte huset var priserna i området fortfarande överkomliga.

Ur fönstren lyser husfriden. Gatufesterna är trevliga, grannsämjan är det inget fel på. Samfälligheten skapar en viss gemenskap, bara man lever upp till kraven på grannsamverkan, föräldravandringar och socialt acceptabelt uppträdande. Eventuella privata helveten hålls privata. Som hans eget.

Göran nickar åt grannen som är ute på kvällspromenad med sin nyinköpta, svarta labradorvalp, hans senaste eftergift åt två bortskämda ungar. Labradoren ligger som ett flåsande streck i kopplet, ivrig att utforska kvarterets odörer. Han kommer att få lära sig att gå fot, precis som alla andra, tänker Göran och tittar på klockan. Han är sen - igen.

Servicechefen på LaserPrint AB i Kista kräver sitt skålpund kött. Det är full fart framåt, företaget säljer skrivare till de flesta datormärkena och har landat ett rikstäckande service-och utbytesavtal med staten. Det innebär mycket resor och övertid, han är nästan mer borta än hemma. Men han klagar inte. Tack vare att huvudkontorets egna servicetekniker har jobb upp över öronen och att det konstant är bråttom, hyrs också småskuttare som hans egen enmansfirma in. För tredje året nu. Riskerna fanns dock att tempot kan rekylera och bita dem i baken. Och om det sker, är det ingen av cheferna som tar ansvar. Varför ska de det, när det finns gott om kulisser att hänga? Han tröstar sig med att han bara är en kugge i maskineriet. En kugge som dock får allt mer att göra och allt mindre tid att leva.

Göran har på telefonsvararen i urskuldande ordalag meddelat Sirkka att han varit tvungen att jobba över igen. Ringer han inte, tar det garanterat hus i helvetet. Om han hör av sig kan det fungera, men det beror på och går aldrig att förutse. Han stryker sig över de blå ögonen och ett vemodigt uttryck sprider sig över hans ansikte. Livet är inte enkelt.

Utanför garaget ställer han ned portföljen. Han måste använda båda händerna, garageportens upphängning kärvar. Stålvajern som löper över den högra trissan

har börjat rosta och drar snett. Han sätter också upp det på fixa-listan. Tar han i för hårt kan alltihop brista - det gäller att balansera, använda finmotoriken. Det slår honom att det är en god beskrivning av hans liv, särskilt hans äktenskap.

Enligt hans bror påminner det om ett Strindbergskt drama. Det pendlar hela tiden mellan ytterligheter, från extrem intimitet till total likgiltighet. På senare tid har han en känsla av att deras äktenskapliga skepp allt mer kantrat över mot det senare. En kylig distans har smugit sig in mellan dem, allt oftare verkar Sirkka inte bry sig om att han existerar. Det finns ett avståndstagande i hennes ögon som gör ont i honom.

Sirkka är finlandssvenska. De träffades på en båtresa till Helsingfors, han deltog i en säljkonferens, hon på ett av kriminalvården arrangerat seminarium om rehabilitering av unga kriminella. Sirkka arbetar på ett LVU-hem i Uppland. De stötte samman i baren, i bästa Mitt Livs-novell-stil hade han drunknat i hennes skönhet och låtit sig uppslukas av hennes sinnlighet. Ögon som hos ett råddjur, mun som känsliga rosenblad, en sensualism som likt en magnet drog honom till henne. Varenda romantisk floskel stämde. Det var den sista vettiga tanke som passerade hans hjärnbark under de återstående dygnet, då hennes sexualitet tog honom på sängen - både bildligt och bokstavligt.

Varken förr eller senare har han upplevt något liknande. Hos Sirkka finns en sexuell lekfullhet, en fräckhet och en dominans som är oerhört erotisk. Hon har kontroll, är medveten om sin kvinnlighet och om den makt den skänker henne. Men under kärleksakten förlorar hon successivt sig själv, underkastar sig njutningen med en lidelse som för Göran första gången nästan var skrämmande. Att älska med henne är att upplösas och sedan smälta samman. Hon väcker en åtrå hos honom som aldrig stillas. Hans längtan efter henne är som ett gift. Han kan inte stå emot, vill inte heller. Från första ögonblicket var han berusad, förförd och förlorad. Sirkka, hans Afrodite. En vecka senare gifte de sig.

Sedan tvingades de börja lära känna varandra, en resa i okänt territorium med upptäckter som inte kunde ignoreras eller döljas bakom förälskelsens skimmer. När Sirkka för första gången botaniserade bland hans cd-skivor och valde Dire Straits' *Sultans of Swing* gladdes han i sitt hjärta, men bara för att senare upptäcka att det var den enda skiva hon kunnat hitta som var något så när acceptabel. Hon älskar pop och finsk folkmusik. Han tycker om svensk husmanskost, hon föredrar exotisk mat. Båda gillar att se på TV, men inte samma program. Biografbesök för Sirkka innebär dogmafilmer och familjedramer, för

honom action och komedier. Långsamt gick det upp för dem att de i det vardagliga, vertikala livet inte hade mycket gemensamt. I stället tystnade musiken, biobesöken upphörde, TV-tittandet sker i olika rum. Sirkka verkar det inte bekomma, hon är stark. Men för Göran är det en tung ensamhet. Han flyr genom att dagdrömma, om hur det var från början, om att det ska bli bättre. Men utvecklingen går snarare åt motsatt håll. För den största skillnaden mellan dem är att Sirkka är verbalt stridslysten.

Där får han möta den andra Sirkka. Det spelar ingen roll vad de diskuterar - politik, jobb, könsroller, barnuppfostran eller priset på apelsiner, hon hävdar alltid motsatt uppfattning. Vad Göran kan se finns det inte något mönster i form av till exempel ideologisk övertygelse, däremot finns alltid den där hetsiga, febriga undertonen. Det mest frekventa slagfältet handlar om deras relation, vilken aspekt som helst av den. Göran insåg efter ett tag att det inte är sakfrågan som är viktig, utan själva kampen. Hennes sätt att argumentera är både envist och skickligt, men framför allt skoningslöst. Hon skyr inga medel när det gäller att vinna. Hur ofta detta behov behöver tillfredsställas verkar bero på hennes humörsvängningar.

Nu vet han aldrig vem han ska möta. Det gäller att försöka läsa henne - i blicken, ett visst drag runt munnen, ett tonfall - och finns det där, om än bara som en skiftning, en nyans, så är saken klar. Då återstår bara en spänd väntan på det oundvikliga. Det kan ta en timme, två, ibland tre. Under tiden sänder hon ut subtila signaler - det finns i hennes ögon, gester och tystnad. Det ligger under ytan, går inte att ta på, att formulera, och därför inte att diskutera. Varje sådant försök avvisas. Det är som att hon befinner sig på ett oåtkomligt ställe, där hon lagrar energi för det de båda vet ska komma.

När hon sedan släpper loss sin energi följer den samma mönster som hennes sexualitet. Den börjar väl kontrollerad, växer sedan i intensitet till ett eget väsen. Även Sirkka förvandlas, nu finns inget av rådjur över henne. Ögonen blir svarta, hennes rörelser aggressiva, ur den vackra munnen forsar giftigheter. Hon är infernaliskt skicklig när det gäller att trycka på rätt knappar, att riva ned hans murar och hitta de mest sårbara punkterna. Långt skickligare än han, mer verbal och beräknande. Hon spelar på hela registret - skam, skuld, kön, bakgrund - allt finns i hennes arsenal. Hon växlar mellan att vara offer och rättfärdig, mellan vad som sagts och gjorts. Och vad som menats. Framför allt vad *han* har menat. Hon varvar känslomässiga med sakliga argument och klär verbalt av honom, tills han står där som ett darrande knippe av frustration, ofta dominerad av två

känslor; hjälplöshet och sorg. Den svarta vreden som bubblar djupt inom honom förtränger han.

Deras gräl river upp djupa sår. För lika förlorad som han är när det gäller hennes erotiska dragningskraft, lika oförmögen är han att skydda sig emot hennes destruktiva sida. Han förmår aldrig stå utanför, avskärma sig. Varje gång drar hon honom obönhörligt in i samma kvalfulla kamp. När det är som värst känns det som att de håller på att tillintetgöra varandra. Men då händer alltid samma sak.

Rätt vad det är lägger hon av. Timingen är perfekt. Just när han sjunker för sista gången, när han känner att han håller på att kvävas, avstannar allt. Först är det tystnad och känslan av tomhet som dominerar. Sedan kommer tårar och ömma blickar. Försiktig, smeksam beröring, förlåtande ord, stegrad intimitet. Och som kronan på verket, en intensiv, uttömmande älskog.

Därefter börjar de tala med varandra - eller rättare sagt, tala om henne. Och att hon egentligen har rätt. Att han inte förstår. Och om han älskar henne, bör han inse det. Han håller med, det är bäst så. Han har ingen lust att återvända dit de just varit.

Det är ingen tvekan om att Sirkka har mycket i bagaget. Hon är född utom äktenskapet, fadern försvann i samma ögonblick som hon slog upp sina bruna ögon. Modern försköts av sin släkt, hennes liv liknar därefter mest av allt en brant utförsbacke. Sirkka omhändertogs av myndigheterna och uppfostrades i olika barnhem. Det var kärva tider, lika kargt var det mentala klimatet i hennes uppväxtmiljöer. Hon bär på genuina känslor av att vara rotlös och oälskad. Hennes ungdom var naturligtvis som en följd av det rebellisk och strulig. Fast om den tiden vill hon inte tala. Detsamma gäller hennes första äktenskap. Allt han vet är att hon gifte sig ung, hon hade just fyllt arton, och skilde sig året därpå.

Hon har i olika perioder i sitt liv gått i terapi. Så även nu, under de två senare av deras tre stormiga år. De har också gått tillsammans. Sirkka anser att hon blivit en bättre lyssnare och utvecklat en större förståelse för deras samspel, men vad Göran kan se, har terapierna inte ändrat på något i deras relation. Det är dock något han inte tar upp, de förväntade konsekvenserna avskräcker. Han anklagade sig själv i början för att vara feg, men insåg sedan att det inte handlar om det. Utan om att vara utan hopp.

I stället utvecklar han undvikande strategier, dels genom att tillbringa mer tid på kontoret där han också oftare sover över, dels genom att bli än mer introvert. Det senare är inget nytt karaktärsdrag hos honom, han har aldrig varit speciellt utåtriktad. Sirkka påstår att han inte tycker om människor. Ibland undrar han om hon inte har rätt.

Deras sexualliv påverkas också, det enda sex de numera utövar är försoningssex. Och när njutningen så intimt kopplas till smärta, klingar den av. Allt oftare funderar han på hur länge han ska orka leva med henne. Eller utan henne, för han älskar henne fortfarande.

De senaste månaderna har han undrat över hennes känslor. Över distansen. Han fruktar det värsta. Att han har blivit ersatt. Att det finns en annan. Han har inga belegg för sin misstanke, men känslan av att något främmande smugit sig in i deras relation gör sig hela tiden påmind. Det finns där, som en skugga som ytterligare fördunklar deras relation. Men han har inte vågat fråga.

Framme vid ytterdörren trevar han i fickan efter nyckelknippan. Hans blick söker sig till fönstret ovanför verandan, där en nattlampa lyser bakom en gardin med nallar på. Han ler. Efter det första året födde Sirkka deras dotter Anna och för andra gången i sitt liv blev han hjälplöst förälskad. Han sätter nyckeln i dörren och kliver in. När han ser Sirkkas ansiktsuttryck växer klumpen i magen.

*

Det destruktiva mönstret är detsamma men med tre avgörande undantag.

Det första är att Göran efter två timmars ångestfylld väntan själv utlöser konfrontationen. Han släpper fram den vrede han tidigare inte vågat kännas vid. Allt han lagrat upp i de mörka källarvalven kommer forsande över hans läppar.

Det andra är att Sirkka håller sig iskall. Hon betraktar honom med armarna korsade över de små bröstena, hennes ansikte utstrålar förakt. Sedan bekräftar hon hans misstanke. Det finns en annan, hon tänker lämna honom och ta Anna med sig.

Det tredje är att han griper tag i hennes arm och höjer sin knutna näve.

Kapitel 7

Mindre än vecka efter vårt möte har Zachrisson arrangerat min anställning via rekryteringsföretaget Manpower och jag anmäler mig på polisstationen i Haninge Centrum. När jag presenterar mig som "Bergström, Sune", ser den vakthavande polismannen bakom disken frågande ut. Men när jag lägger till att jag kommer från Manpower kommer reklamjungen som på beställning.

"Grabbar! Nisse från Manpower är här!" Han gastar bakåt mot den långa korridoren, han har en röst som en bandsåg. Han låter sin påannonsering följas av ett rungande gapskratt vilket får den grova näsan att dras ihop. Ådrorna i hans ansikte påminner om en finmaskig vägkarta, hans frisyr om en oklippt häck. Jag tittar upp på honom, jag är stor men han är större. Honom skulle jag inte vilja råka i bråk med, han ser ut att vara kapabel att slita loss receptionsdisken och slå mig i huvudet med den. Jag känner hur det rycker i mungiporna, det är omöjligt att inte smittas av hans bullrande skratt. Ett antal flinande huvuden sticker ut från kontorsmodulerna, ansiktena präglas av ohöljd nyfikenhet.

Jag är van. Under min berg-och dalbaneliknande karriär har jag alltför ofta hamnat på tidningarnas löpsedlar, ett antal gånger i mindre smickrande sammanhang. Värst gick drevet när jag dödade min sons mördare och tvingades sitta inne i två år. Men jag har blivit bra på att förtränga vidriga minnesbilder från det förflutna. Dessutom åsamkade mordet på min son mig större skada än den bestående sorgen. Det fick mig att döda utan samvetskval, att nära ett hat som snabbt och våldsamt kan blossa upp. Det ligger som en skugga över den jag blivit.

Kvällstidningarna marknadsförde mig på löpen som "Dråparsnuten". När konspirationen bakom utplånandet av min familj avslöjades benådades jag av regeringen. Den händelsen blev en notis på sidan tjugofyra. Typiskt. Vakthavande betraktar mig med det runda huvudet på sned.

"Jag ska hämta chefen." Han öppnar dörren till de inre regionerna, den breda ryggtavlan försvinner nedåt en av korridorerna. I samma ögonblick kommer en svart, ung man i polisuniform ut från vaktlokalen bakom receptionen. Han håller på att sätta på sig kopplet, han är på väg ut på en patrullrunda. Jag stirrar förvånat på honom, vilket ynglingen besvarar med ett brett, bländvitt leende. Ena framtanden är lite sned. Han går fram till mig med utsträckt hand och

presenterade sig som Lucas Eriksson, polisaspirant på sin första fälttjänstgöring.

“Bry dig inte om Arne Larsson”, säger han med en blick mot korridoren. “Han är lite burdus men menar inget illa. Åtminstone inte för det mesta.” Med en nick går han ut genom ytterdörren. Arne Larsson kommer tillbaka och lutar armbågarna mot disken. I hans ansikte sitter fortfarande ett godmodigt flin. Han tittar efter den unge polismannen.

“Varje gång Lucas öppnar käften hajar jag till. Trots att han är svart som en kolsäck talar han inte bara felfri svenska, utan dessutom med söderdialekt. Visserligen är han uppvuxen på Folkungagatan, men det stämmer liksom inte.” Jag nickar, jag reagerade på samma sätt. Både Arne och jag är fossiler i vårt mångkulturella samhälle.

Från de bakre regionerna kommer en lätt kutryggig polisman i uniform ut. Stegen är släpiga och långsamma, som om han endast med stor möda orkar förflytta sig. Det gråa håret är vågigt, han har en sådan där överläpp som gör sig bäst i mustasch. Ögonlocken är tunga och ger honom ett trött utseende. Uppe i pannan sitter ett par hornbågade glasögon. I vänster hand håller han ett brunt kuvert. Han presenterar sig som polischef Olle Sjölund och ber mig följa med in på hans tjänsterum. Väl därinne pekar Sjölund på en stol och slår sig ned bakom sitt skrivbord. Han tittar på mig under den obefintliga luggen, vippar ned glasögonen och tar fram några papper ur kuvertet. Innan han börjar bläddra bland dem håller upp framsidan mot mig. Det är min personakt.

“Jaha du, Bergström. Lite ironiskt är det väl att du åter står på polisens lönelista.” Sjölund ser dock inte ut att känna någon glädje över det. När det gällde jobbet misstänker jag att det är länge sedan han kände något över huvud taget. “Du har bred erfarenhet, ser jag, har jobbat både på vålds-, span-och rikskrim.” Han tittar upp från papperen. “Numera är du privatdeckare, va?”

“Privatutredare.” Jag vet inte varför, men jag tål inte den där beteckningen.

Sjölund kommenterar inte min rättning, han är inte intresserad. Han återvänder till papperen, låter fingret följa raderna och läser valda stycken högt.

“Upprepade gånger brutit mot reglementet. Resultatorienterad. Obstinat, egensinnig.” Han suckar och byter sida. “Okontrollerbart humör. Reprimand, löneavdrag, omplacerad två gånger. Alkoholism. Suttit inne.” Han suckar stoppar tillbaka papperen i kuvertet och tittar på mig. I hans blick skymtar jag

det som en gång gjorde honom till polischef. "Jag behöver allt folk vi kan få, men börjar du med några cowboyfasoner här, så åker du ut på arslet."

Jag svarar inte, jag har inte väntat mig inte att bli mottagen med öppna armar. Och jag förstår honom, hela situationen är absurd. Han börjar hålla ett uppenbarligen både djupt känt och tidigare framfört anförande.

"På grund av nedskärningarna lämnar allt fler yrket. Dom tycker inte att det längre känns meningsfullt att vara polis. Dom mest datakunniga får jobb som säkerhetsansvariga på stora företag, men även inom andra sektorer finns efterfrågan på välorganiserad arbetskraft - och i många fall ett klart bättre löneläge. Följden blir ännu sämre bemanning inom kåren, antalet ärenden som inte utreds ökar år från år." Sjölund slår handflatan i skrivbordet, han håller på att bli förbannad. "Som en kraftfull åtgärd från centralt håll inrättas 'balansgrupper', men bakom den fasaden handlar det bara om att minska tillväxten i högarna genom att redan från början fatta beslut om att inte utreda en del av dom tillkommande ärendena. Det gör att det ser bättre ut i statistiken, men varken den preventiva eller reaktiva brottsbekämpningen påverkas naturligtvis av det. Poliskåren blir än mer desillusionerad med fortsatta avhopp som följd. Dom enda som gläds åt det är bovarna och bevakningsföretagens aktieägare." Han blänger på mig som om det vore mitt fel. "Och nu", säger han och pekar anklagande på mig, "ska man i stället för att ge den ordinarie polisen anständiga löner börja hyra in kreti och pleti via olika bemanningsföretag. För en månad sen en kontorist, nu en utredare. Vansinne!"

Jag håller med honom, även om jag gör det tyst. Men det han säger är varken nytt eller okänt, inte ens på den politiska nivån. Det vittnade ju Zachrisson om. Däremot tror jag inte att de ansvariga till fullo förstår omfattningen och konsekvenserna av det som pågår. Inte förrän de själva blir rånade eller uppspöade.

Vad jag dessutom inte begriper är hur bemanningsföretagen över huvud taget kan existera. Inom sjukvården har man fått betydligt högre driftskostnader på grund av inhyrning av personal, vilket är i det närmaste självklart. Det kan ju var och en räkna ut med lilltån, att den som säger upp sig från ett jobb, oavsett om det beror på för dåligt betalt, vrånga chefer eller orimliga arbetsförhållanden, inte går tillbaka till samma arbete utan högre ersättning. Lika självklart är det att bemanningsföretagen både vill täcka sina kostnader och gå med vinst och därmed är tvungna att lägga på en viss procent. Ergo högre kostnad för samma

arbetsinsats, vilket borde leda till noll efterfrågan och innebära att personaluthyrning som affärsidé är stendöd. Men inte fan, verksamheten ökar år efter år och allt fler företag startas inom samma till synes omöjliga bransch.

“I och för sig struntar jag i det, det är varken mitt beslut eller mina pengar.” Sjölund fortsätter energiskt att peka med sitt finger, det tycks liva upp honom att ha någon att rikta sin ilska emot. “Beslutet har tagits av nåt snille på länsnivån, antagligen samma skrivbordsryttare som ligger bakom den briljanta idén att kriminalarna ska bära uniform. Fler poliser ska synas på gatorna, heter det. Hur fan bedriver man spaning i fullt ornat? Hela idén med spaning är ju att man *inte* ska synas!”

Inom det området vet jag av egen erfarenhet vad han pratar om. Vid skuggningsuppdrag är det en fördel om man kan smälta in i mängden och inte synas. Men även utan ornament är det svårt med mitt utseende. Med en och åttioåttan i längd och en kroppsbyggnad som en stridsvagn sticker jag ut. Lägg därtill ett ansikte med aggressivt utskjutande haka och isblå ögon som aldrig vilar, utan konstant registrerar omgivningen - ett typiskt snutsyndrom, brukar Annika säga. Numera undviker jag den typen av uppdrag. Luften verkar gå ur Sjölund, han petar upp glasögonen i pannan.

“Vi anställer dig på ett visstidsförordnande, det är nödvändigt för att du ska få polismans befogenhet. Förordnandet förlängs med en månad i stöten. Nåttjänstevapen kan du inte få, och det behöver du inte heller.” Han gör ett uppehåll, som om han förväntar sig en protest men när den uteblir fortsätter han: “Vi har två rotlar, en utredningsrotel och en specialrotel. Dessutom ett prioriterat projekt inom ramen för rikspolisstyrelsens satsning på kvinnofridsbrott.”

Även här har statssekreterare Zachrisson oförblommat givit mig sin syn på det politiska rävspelet, så långt från en genomtänkt ideologi att jag baxnade. När tidningar och TV under en längre tid gjort soffprogram och löpsedlar på temat kvinnomisshandel, kände Sifo-känsliga opinionsbevakare i regeringen åt vilket håll det blåste. Statsministern, som konstant brottas med sitt imageproblem som chauvinistisk buffel, var livrädd för att halka efter. En arbetsgrupp tillsattes, bestående av kanslihusets politiska strateger och massmediaanalytiker. Förutsättningarna var givna - det gällde att få det att se ut som att man åstadkom något utan att det kostade för mycket, samtidigt som man plockade politiska poäng på initiativet. Lösningen var lika uppenbar som gammal. Stifta en lag, men utan att tillföra några större resurser för dess tillämpning. Åtminstone inte

så mycket att det kändes i plånboken.

Och man lyckades. Både kvinnofridslagen och satsningen på att hindra våldet mot kvinnor gav spaltmeter i tidningarna. De insatser som skulle förverkliga intentionerna åberopades i riksdagsdebatten som "initiala" - på vanlig svenska innebär det så mycket att den ansvariga myndigheten åtminstone kan få ändan ur vagnen. När det gällde storleken på de resurser som avsattes — man måste ju visa att man menade allvar — var medlen "budgetmässiga". Det innebär att inga andra anslag naggas i kanten, vare sig Vägverkets nollvision eller Folkhälsoinstitutets antirökningskampanj. Ämnet känns tydligen tungt för polischefen, hans blick är nu ännu tröttare.

"Brotten som riktas mot kvinnor ökar. Över fyratusen anmälningar om olaga hot, misshandel och våldtäkt per år bara i Stockholm talar sitt tydliga språk. Dessutom pratar kriminologerna om ett mörkertal på åttio procent. Så nån kvinnofrid råder inte. Men det gäller nattetid inte bara för kvinnor utan generellt för alla och överallt - på gator och torg, i tunnelbana och bussar. Vad som behövs är en satsning på polismakten som helhet, inte en massa snuttifieringar. Men när politiska prioriteringar görs får resten av verkligheten vänta. Själv väntar jag på förtidspension." Det sista, personliga avslöjandet tycks överraska Sjölund själv, han ger mig en ursäktande blick och återgår till sakfrågan.

"Satsningen kallas 'Rättskedjan', vårt lokala namn är 'Projekt snabb lagföring'. Där kommer du att ingå. Det innebär att du finns med i en utredningsgrupp bestående av poliser, en åklagare, socialtjänsten, PBU, kvinno- och mansjourer som ser till att varje anmälan snabbt går till lagföring. Din åklagare heter Eva Ekhagen." Sjölund skjuter över ett papper, jag noterar att det är fyllt med ett antal namn och telefonnummer. "Ni arbetar nära varandra, ses minst en gång i veckan. Det innebär högt tempo, från anmälan till lagföring på cirka fyra veckor. Här förekommer inga balanser, inga outredda ärenden. Däremot har vi ett antal ouppklarade rån som ligger på hög." Jag tittar upp från papperet, det framgår inte av Sjölunds röst om han har några synpunkter på prioriteringarna, men jag misstänker det. "Ta med ett foto i morgon, så ska jag se till att du får ett giltigt id-kort." Han räcker mig en gul post-it-lapp. "Här är accesskoden till datasystemet. Ditt tjänsterum ligger på vänster sida i korridoren, tredje rummet härifrån. Dörrlåset är trasigt, förvara alla handlingar i hurtsen, den går att låsa. På ditt skrivbord ligger pågående utredningar och anmälningar som kommit in under dom senaste dagarna. Dom ska du dra för gruppen på onsdag. Dessutom får du ta dig an ett känsligt uppdrag, du är ny och därmed inte

vänskapskorrumperad. Vår egen datakille, Göran Almfors, är en trevlig prick. Alla gillar honom men nu är han anmäld för misshandel av sin hustru. Klockan fjorton i dag har du ett förhör med Sirkka Almfors. Sätt igång och jobba.” När jag reser sig upp och går mot dörren, lägger Sjölund till ett “Jo förresten, välkommen hit!”

Jag tvivlar på att “hit” är ett ställe där polischefen själv vill vara.

Kapitel 8

Mitt tjänsterum är ingen höjdare. Ett utrymme på tolv kvadratmeter, ett repigt skrivbord och en kontorsstol där det fjädrande ryggstödet glömt bort hur man gör. Luften känns instängd med en svag odör av bonvax. Längs ena långväggen står en bokhylla full med svartryggade utredningspärmar. Datorn är en 486:a, det är uppenbarligen inte den som ska stå för det höga tempo Sjölund kräver. Laserskrivaren bredvid ser ut att vara av yngre årgång. På skrivbordet ligger två pappershögar.

Jag går fram till fönstret, där två krukväxter för en tynande tillvaro med var sin torr lövhög draperad runt blomfaten. Fönstret går inte att öppna, en normal säkerhetsåtgärd i ett polishus. Utanför är himlen gråmulen, septembervädret är lika deprimerande som sommarvädret varit. Det moderna, inbyggda shoppingtemplet på andra sidan torget har inte öppnat men ändå samlat ett antal tålmodigt väntade tillbedjare utanför de glasade entréerna. Precis som pappershögarna på skrivbordet väntar på mig. Jag tittar på högarna, vinkelräta mot varandra och med exakt samma avstånd från skrivbordskanten. Det ser ut som om någon lagt dit dem med linjal.

Jag känner mig kluven, inte bara därför att jag är här under falska förespeglingar, utan också inför hela problematiken. Inte så att jag försvarar våld mot kvinnor, där är grundprincipen kristallklar. Riktiga män slår inte kvinnor. Det är en feg gärning, mannen löper oftast inte någon risk att få på käften tillbaka. Det innebär dessutom att mannen genom våldet etablerar den fysiskt överlägsnes makt. Alla grundvalar för ett jämlikt förhållande sopas undan. Tilliten, förtroendet och tryggheten raseras. I stället inträder ett herre-slavförhållande, som hos herren över tid utvecklas till ett förakt för den förtryckte. Men man får inte förväxla förtryckt med svag. Misshandlade kvinnor som stannar kvar i sina äktenskap är inte svaga. Tvärtom, de är överlevare, de är starka som hästar som alls står ut. Lika stark är tyvärr deras kärlek till mannen. Om man ska använda termer som "svag" bör man koppla ihop det med oförmågan att sätta sig själv i första rummet. Att sluta älska den som är oförmögen att ge något annat än kärlekslöshet tillbaka.

Men trots dessa grundläggande principer kan jag inte bortse från de primitiva responser en desperation kan utlösa. Jag lät mig vid ett tillfälle övermannas av den och brukade våld mot min förra hustru Lena. Det övergreppet är mitt livs

största nederlag.

Det var under min värsta fylleperiod. Jag hade råsupit i veckor, till slut gömde Lena spriten. Jag vände upp och ned på hela våningen, men förgäves. Jag bönade och bad, men hon var orubblig. Jag var desperat, fullkomligt utom mig. Till slut brast något inom mig och jag gav mig på henne. Efter några kraftiga örfilar insåg hon att situationen var farlig och talade om var hon gömt flaskorna. Jag försvann in i dimman.

När jag kvicknade till och insåg vad jag gjort skämdes jag något oerhört. Skammen kröp in under huden, jag kände mig smutsig. Jag hade till och med svårt att se mig i spegeln när jag rakade mig. Dessutom var jag förvånad, jag hade aldrig trott att jag hade det i mig. Att jag skulle kunna förnedra både mig själv och Lena på det viset. Jag kräktes i handfatet och grät som ett barn. Allt jag ville, var att göra det bra igen. Be om förlåtelse, stryka ett streck över det som hänt. Men Lena var borta. Hon hade tagit vår tvåårige son och försvunnit.

Efter ett par dagar ringde jag till Lenas föräldrar i Västervik, men de visste ingenting. Däremot blev de naturligtvis oroliga, men jag lyckades lugna dem med alkoholistsens välutvecklade förmåga att ljuga.

Jag fick en granne att gå över och titta in i mitt föräldrahem, ett hemman utanför Strömsund uppe i Jämtland. Det stod tomt efter mina föräldrars död och var till salu, men hade inte gått att sälja. Jag tänkte att Lena och grabben kanske dragit sig tillbaka dit, men icke. På Lenas jobb ville de bara säga att hon fått tjänstledigt. När jag försökte pumpa hennes arbetsledare på mer information, fick jag höra att Lena inte ville att jag skulle kunna nå henne. Alla vänner och bekanta fick upprepade påringningar, men ingen hade hört något. Eller ville säga något. Vid det här laget bar jag på en ångest som inte ens spriten kunde dämpa. Jag försökte till slut få ekoroteln att efterlysa henne, men när Rune hörde varför Lena stuckit, bad han mig hålla käften och ta det jag fick.

En månad senare kom hon hem och gjorde fullständigt klart för mig, att om jag någonsin höjde handen mot henne igen, så skulle hon försvinna för gott. Hon och min son. Dagen efter började jag gå hos Anonyma Alkoholister.

Först senare förstod jag vad hon gjort. Hon hade mött mitt fysiska våld med ett psykologiskt. Hon hade visat mig att hon inte var maktlös, att hon, trots att hon älskade mig, inte tänkte acceptera att bli slagen. Inte någonsin. Jag kan

fortfarande återkalla skamkänslorna. Det kanske är de minnena som gör att materian på skrivbordet känns så olustig.

Jag drar ut en av skrivbordslådorna och fäster post-it-lappen med accesskoden på insidan av ena lådväggen. Koden består av åtta bokstäver och siffror, gemener och versaler blandat. Det kommer ta ett tag att memorera den tillsammans med alla portkoder, pinkoder och personliga lösenord som jag redan får anstränga mig för att inte blanda ihop. Den nya tidens plåga. Jag stänger lådan och tar av mig kavajen. Jag måste göra nytta, bli en av de övriga i utredningsgruppen. Komma så nära att jag kan avslöja vem av dem som är mördaren. Om det nu finns någon mördare, jag har fortfarande mina tvivel. Namnen på breven har alla lagts till *efter* ett dödsfall. Någon kan ha koll på vilka kvinnomisshandlare som trillar av pinn och använda deras död för att få det att framstå som att en serie mord begåtts. Nåväl, det visar sig väl. Jag börjar med den mindre av pappershögarna.

Det som omedelbart slår mig är var hur socialt jämt fördelade brotten är. Kvinnor ur alla samhällsskikt får stå ut med att bli hotade, förföljda, misshandlade, våldtagna och dödade. Bland förövarna finns företagare, statliga tjänstemän och arbetare. Samma sak med yrkena. Där ligger anmälningar mot en verkställande direktör, en ekonomichef, en revisor, en kebabkioskföreståndare och en taxichaufför. Till och med en präst. Och naturligtvis arbetslösa, missbrukare och psykiskt sjuka. Alla typer av bostadsområden finns representerade, från flotta villaområden och radhuslängor till hyreshus och förläggningar. Bakgrunderna är lika skiftande; skilsmässor och vårdnadstvister, otrohet och svartsjuka, ekonomiska problem och missbruk. Men ett har de gemensamt. Det är männen som slår.

Efter en timmes läsning började jag känna mig deprimerad. Fotona av de misshandlade kvinnorna innehåller öppna sår, bulor, blånader, blodutgjutningar, stick-och skärsår, bränn-och krosskador, märken efter strypningar och till och med piskslag. Tillhyggen varierar från elsladdar, mattpiskare, hundkoppel och basebollträn till knivar, flaskor och skjutvapen. Kvinnornas beskrivningar av skräcken och förödmjukelsen är direkt plågsam att läsa. Den försiktiga knackningen på dörren är ett välkommet avbrott.

“Hej, jag heter Eva Ekhagen, åklagare i kvinnofridsgruppen.” Runt hennes hjässa sitter det kortklippta, korpsvarta håret som en hjälm. Ansiktet är ovalt med bruna, lite sneda ögon och långa ögonfransar. Hon bär en ljusgrön kavaj och matchande plisserad kjol till en bländvit blus med rundkrage. Skorna med

halvhög klack går i grått. Jag uppskattar hennes ålder till under fyrtio. Över axeln hänger en svart väska i matt skinn, jag tycker att hon doftar svagt av jasmin. Hon tar av sig ett par svarta, smidiga bilhandskar med vad som ser ut att vara en Ford-logotyp på. Handskarna låter hon försvinna ned i väskan. Hon slår sig ned i den nötta stolen framför mitt skrivbord.

“När Sjölund berättade att det är du som utgör vår efterlängtrade förstärkning, trodde jag att han skämtade.” Hon korsar benen och tittar på mig med outgrundlig blick. Jag vet inte riktigt hur jag ska tolka det hon säger.

“Känner vi varandra?” Jag ställer frågan på fullt allvar. Förr i tiden var jag överjävlig på att komma ihåg både ansikten och namn. Nu är jag tacksam om jag kommer ihåg vem jag pratade med igår.

“Jag hade ett treårsförordnande på justitiedepartementet när du avslöjade läckorna på finanserna. Det gjorde dig till inofficiell hjälte inom det övriga regeringskansliet.”

Jag ler lite, en tio år gammal merit är inte mycket att yvas över. Dessutom var jag halvpackad under merparten av utredningen. Eva fortsätter att betrakta mig med klara ögon. Hon sitter rak i ryggen med handväskan i knät, hennes hållning utstrålar styrka. Jag får för sig att hon tar mått på mig, värderar om jag kommer att leva upp till hennes förväntningar. Eller om hon är mördaren, tar mått på min kista. Jag känner mig obehaglig till mods.

“Jaha”, är allt jag kommer mig för att säga.

“Olle Sjölund är formellt din chef, men det är jag som leder förundersökningarna. Har du tidigare sysslat med kvinnofridsbrott?” Jag skakar på huvudet och öppnar munnen för att svara, men Eva fortsätter: “Det här området liknar inget annat. Den kontinuerliga terror dom här kvinnorna utsätts för saknar motstycke i ett civiliserat samhälle. Vår uppgift är att i varje enskilt fall få stopp på det. Vår roll är kort och gott att sätta dit skitstövlarna.” Det sista ordet ligger inte riktigt bra i hennes mun, jag får en känsla av att hon tagit till det för att hennes programförklaring ska få lite karaktär av pep-talk. Men det biter inte på mig.

“Det är möjligen din roll som åklagare. Min är att driva ett objektivet utredningsarbete.”

Eva betraktar mig åter så där värderande, en rynka tonar fram i hennes panna. Hennes röst blir fordrande.

“Du måste förstå att även om dom här kvinnorna fortfarande lever, är dom på flera plan känslomässigt mördade. Dom existerar inte i nuet, utan i skräck för vad som ska komma. Nästa slag, nästa våldtäkt, nästa fara. Tidsutdräkten är längre än i alla andra brott, återfallsprocenten högre, våldet accelererande. Tiden talar för deras död.”

Jag är fortfarande inte peppad, det där gäller i lika hög grad gängvåld. Eller prostitution. Eva lutar sig fram på armbågarna.

“Du har en dotter, eller hur?”

Frågan överraskar mig.

“Ja.”

“Hur gammal?”

“Fem år.”

“Tänk på henne som vuxen kvinna, kanske med ditt barnbarn i famnen. Hon sitter framför dig, blåslagen och förtvivlad. Ta fram den bilden nästa gång du förhåller dig objektiv till en misshandlad kvinna. Våga se din egen dotter i den situationen, så blir du en bättre lyssnare. Objektiviteten kan du klämma in senare, empatin måste komma först. Vi ses på nästa gruppmöte. Välkommen hit.” Hon tar tag i armstödet, reser sig och går utan att vända sig om. Jag är långt ifrån säker på att hennes “välkommen” är mer uppriktigt än polischefens.

När jag hör ljudet av hennes högklackade skor tona bort i korridoren tar jag fram det etui jag fått av Rune Lager. Det är inte större än ett ordinärt cigarettetu men innehåller allt man behöver för att säkra fingeravtryck. Med den lilla borsten pudrar jag stolens armstöd, drar loss en fyra gånger fyra centimeters tejprensa från sin ram och sätter den över det ställe åklagaren Eva Ekhaben lagt sin hand. Två tydliga avtryck går att säkra. Jag klistrar in tejpbiten på en av de tunna pappskivor som ligger i etuiets högra del.

Allt eftersom jag skickar in kvinnofridsgruppens avtryck ska Rune jämföra dem med de enda som hittills säkrats från de nio dödsfallen, de från den återfunna

smitarbilen. Sannolikheten för att den här mördaren klantat sig så till den milda grad är inte stor, men chansen finns. Åtminstone teoretiskt. Jag återvänder till pappershögarna.

Efter åklagare Eva Ekhagens råd är läsningen ännu mer deprimerande. Bara tanken på en sönderslagen Malin får mig att må illa. Och fyllas av mordlust.

I samma ögonblick ringer telefonen. Det är Zachrisson. Ytterligare ett brev har inkommit till departementet, ytterligare ett namn har lagts till längst ned.

Torvald Andersson.

Kapitel 9

Sjölund förvånar mig med att bjuda på lunch på en närbelägen pizzeria. Polischefen påpekar dock osentimentalt att det är för att han kan slå två flugor i en smäll — dels får han använda en del av trivselpengarna, dels kan han stöka över presentationen av mig.

Inne på restaurang Antonio's, som doftar av stekt skinka och korv, oregano, vitlök och tomat, sitter mina nyblivna kollegor runt svartbetsade träbord med rödvita dukar. På ena väggen hänger ett inramat porträtt av en rad män i vita skjortor, svarta byxor, kraftiga mustascher, alla med bistra miner. I ett av hörnen är stämningen hög, fyra män med sydländskt utseende lyfter i rask takt sina glas och skålar för kungen, fosterlandet, Svenska Spel och Victor Tilly i fjärde loppet. Ägaren, en stressad, gänglig man med några hårtestar klistrade över flinten ser avundsjukt på. Han muttrar något om att hårt arbete inte lönar sig när han räcker mig meny. Jag slår mig ned vid bordet. Servetterna är av vitt linne. Jag beställer en Orientale.

Olle Sjölund presenterar mig med namn och tillägget "inhyrningen". Sedan går han laget runt. Gun Hammar, kriminalinspektör och samordnare för kvinnofridsbrotten på distriktet har munnen full med pepperonipizza och viftar en hälsning med gaffeln. Hon är i trettioårsåldern, mörkhårig med bruna ögon och med en skrattgrop i vänstra kinden. Läpparna är fylliga utan tillstymmelse till läppstift, ögonen vakna. Hon är vältränad, ser ut att kunna ta hand om sig själv om det gäller. Hon granskar mig oblygt uppifrån och ned och ger mig ett vänligt leende. Jag lägger märke till att hon är rätt bystig och ger mig själv en reprimand för min primitiva respons. Men jag är ju man och enligt vetenskapen därför per definition sexfixerad. Jag tvivlar dock på att jag når upp till det antal gånger per dag som jag enligt statistiken ska tänka på sex.

Nästa man i kedjan är kriminalassistent Bo Ågren, som jag ny på distriktet. Han är en finlemmad man med allvarligt, spensligt ansikte. Jag gissar hans ålder till strax över trettio. Klädseln är oklanderlig med vassa pressveck, en Gant button-down-skjorta, sidenslips och slipsnål i guld. Han doftar svagt av rakvatten och har en tjock, blond kalufs som får mig att tänka på mina egna, glesnande testar. Jag får en formell handskakning och en avvaktande blick från de smala ögonen.

Fyra uniformer är också närvarande. Jag hör inte namnet den ene mumlar fram

och glömmet den andres i samma ögonblick som han uttalar det. Lucas ger mig en vänlig nick och sitt bländande leende. Den fjärde i uniform, förutom Sjölund, både hörs och syns. Rösten är grov och skrovlig, precis som resten av Arne Larsson. Sjölund har i ett anfall av förtrolighet och som en ursäkt för Arnes uppträdande i receptionen anförtrott mig att Arne kan vara lite avig mot "kavajer", men att det inte är något att bry sig om. Arne vill själv bli kriminalare och har två gånger bett att få provtjänstgöra, men fått nobben. Skälet är att man högre upp anser att han har för låg "social kompetens", något Sjölund inte haft modet att delge honom.

"Hur framför man sånt? Dessutom är det ett begrepp man antagligen själv stupat på, om det funnits på den tiden."

Konstapel Arne Larsson ser i alla fall till att fastna i folks minne. I vanliga fall består hans lunch enligt Sjölund av en halvmeterhög stapel platsfolieinslagna smörgåsar. Nu låter han lunchen sig väl smaka, med munnen full av mat ger han på nytt prov på sin högljudda humor.

"Du Nisse, vet du..." frustar han i min riktning. En bit pizza hamnar i farlig närhet av mitt mjölkglas, en måltidsdryck som för mig som norrlänning är lika naturlig som för en fransman vinet.

"Sune."

Arne låtsas inte höra min korrigerande. "Nisse, vet du vad alla misshandlade kvinnor har gemensamt?" Men innan jag hinner reagera svarar Gun:

"Att dom har män som är skitstövlar?"

"DOM LYSSNAR INTE!" Arne släpper loss sitt brakande skratt och dunkar sin fräkniga vänsterhand i bordet så att porslinet skallrar. Jag lyckas med ett nödrop rädda mjölkglaset från att kantra.

Jag kan inte förmå mig att tycka att skämtet är roligt. Att skämta om det ämnet i den här församlingen känns dessutom som att spotta i kyrkan. Ingen av de andra verkar heller speciellt roade. Sjölund tittar ursäktande på mig.

"Vår egen Loffe Carlsson."

Bo Ågren bryr sig över huvud taget inte, han är upptagen med att noggrant skära

bort kanten på sin sista pizzabit.

Gun Hammar torkar sig om munnen med baksidan av handen och tittar med huvudet på sned på Arne Larsson. Hennes ögon är kalla, hon drar läpparna till ett påklistrat leende.

“Kul, Arne. Kan du den här då? Vad kallas den där okänsliga delen som sitter längst ned vid kukroten?” Hon gör en konstpaus, men Arne ger henne inte en chans.

“Mannen”, svarar han och flinar förtjust. “Den där är gammal.”

“Som dina åsikter”, svarar Gun fortfarande leende, men hennes blick döljer inte hennes förakt. Jag noterar att hennes nävar är knutna. Arnes flin har stelnat, en svag rodnad sprider sig uppför hans hals. Hans stora händer fumlar med servetten, han ser generad ut.

“Typiskt upplänningar, ni är så jävla snarstuckna!”

Lucas klappar Arne kamratligt i ryggen.

“Är inte det där lite fördomsfullt?” Lucas röst är road. Arne tittar med spelad förvåning på honom.

“Fördomsfullt?” Han nickar åt mitt håll. “Titta på honom! Nisse har knappt sagt ett ord sen han steg över tröskeln. Typiskt norrlänningar. Tänk dig själv att bo där uppe i snöhelvetet, långt från grannar och civilisation. Mörkt merparten av året, insnöad för jämnan. Innan du har skottat gårdsplanen och plogbilen farit förbi har dagen kommit och gått. Tacka fan att folk blir inbundna!” Hans ansikte är neutralt men det finns ett uttryck i hans ögon som gör att jag inte kan avgöra om han menar allvar eller driver med mig. Han knycker med huvudet åt Guns håll. “Att upplänningar är griniga är det lika lätt att inse. På Uppsalaslätten blåser det för jämnan, en pinande vind som kan göra vem som helst på dåligt humör. Och det vet ju varenda jävel att göteborgare har storhetsvansinne och att dom är avundsjuka på oss stockholmare.” Han lutar sig mot stolsryggen och tar på sig en upplyst min samtidigt som han lägger armen om Lucas. “Lucas, om du ska bli en bra polis måste du bli en bra människokännare. Den svenska nationalkaraktären förstår du dig inte på. Men det är kanske är att kräva för mycket, du kommer ju från Afrika!” Åter släpper han fram sitt bullrande skratt och kramar om Lucas så att man nästan kan höra hur revbenen knakar. Arne har

uppenbarligen sorterat in rasfrågan under samma kategori som allt annat, det som går att skämta om. Ett bra sätt att desarmera ett känsligt område och Lucas verkar vara med på noterna.

“Jag är född på Folkungagatan, ditt vita arsle!” stönar han och försöker köra en armbåge i Arnes revben. Sjölund betraktar dem, blicken blir ännu tröttare.

“Seså barn, inte bråka. Jo, förresten Gun, du kan släppa allt som rör Caroline Andersson. Hennes man har hittats död ute i Vallentuna.”

“Ett kräk mindre”, konstaterar Gun kort. Hon för en hårslinga bakom örat, hennes blick är fortfarande fäst på Arne. “Vad hände?”

“Han begick visst självmord. Bo vet mer.”

Bo Ågren, som avslutar en noggrann hopvikning av sin servett tittar upp. Servetten är åter lika prydlig som han själv. Detsamma gäller hans sätt att uttrycka sig. Hans stämma är ljus för att tillhöra en man.

“Att Torvald Andersson är, ursäkta, *var* en klassisk förtryckare och hustrumisshandlare är tämligen klart. Däremot faller han inte inom ramen för personer med suicidala drag.”

“Nu slamrar hårddisken igång där borta!” gnäggjar Arne.

“Hur så?”

“Det finns några frågetecken runt hans död. Jag återkommer till dig om dom.”

“Vilket för oss tillbaka till allvaret.” Sjölund reser sig upp. “Dags att jobba.” Alla kommer på fötter och går mot utgången. Alla utom jag, min stol har fastnat i ena bordsbenet. När Gun passerar mig tittar hon mig i ögonen och säger med ett charmerande leende:

“Arne drar knogarna i marken när han går. Hur mycket neanderthalare finns det i dig då?”

Innan jag hinner svara går hon.

Det är möjligt att Arnes landskapsanalys av den svenska nationalkaraktären har

sin giltighet, men när det gäller Gun Hammars förhållande till det manliga könet verkar det vara starkare krafter som styr.

Frågan är i vilken riktning.

När gänget i hörnet utbringar nästa högljudda skål och därmed tilldrar sig merparten av personalens intresse låter jag hennes bordskniv slinka ned i innerfickan.

Kapitel 10

Jag upptäcker strax efter lunchen att Sjölund's introduktionsprogram för nyanställda saknar väsentlig information, som till exempel var toaletterna är belägna. Jag travar omkring i korridorerna tills jag finner den efterlängtrade inrättningen bakom receptionen. Jag skyndar in, med stigande ålder kommer behovet av att lätta på trycket allt tätare samtidigt som proceduren tar allt längre tid.

När jag kommer ut hör jag ilska röster från receptionen. Där står en ung, luggklippt och ganska frappant kvinna i jeans och jeanskavaj och gestikulerar upprört framför Arne Larsson. Bakom hennes rygg gömmer sig en späd, asiatiskt kvinna med en präktig blåklocka och skrapsår i ansiktet.

“Hon får skylla sig själv!” muttrar Arne. “Om dom inte vore så kåta på snutfagra karlar i flyguniform skulle han inte kunna hålla på så här.”

“Prata inte skit!”, fräser jeanskavajen. “Jag kräver att du omedelbart ser till att en polispatrull hämtar hennes pass. Hon vågar inte och mig struntar han fullständigt i. Se till att dom lägger passet i det här och kör över det till Alla Kvinnors Hus.” Hon håller fram ett brunt kuvert som Arne demonstrativt ignorerar. Lucas, som står vid diskens kortända gör en ansats att sträcka sig efter kuvertet, då jeanskavajen lägger till: “Annars går jag till Olle Sjölund!”

Den sista repliken tar skruv, Arne rycker till sig kuvertet.

“Ja, ja, jag ska se om det finns nån bil i närheten.”

“Inga om, se till att det sker!” Hon vänder Arne ryggen, lägger armen om den späda kvinnan och går mot utgången. Lucas pekar på kuvertet.

“Jag kan fixa det på hemvägen.”

Arne skakar på huvudet.

“Nej, jag gör det själv. Jag blir bara så förbannad på att dom låter sig luras så där. Den där tvålfagre pilotpitten tar hem dom på löpande band och utnyttjar dom. Sen spöar han skiten ur dom och sparkar ut dom. Nån borde åka dit och ge

honom en jävla omgång!”

Om Sjölund med “bristande social kompetens” menat att konstapel Arne Larsson är lika smidig som en cementklump, så håller jag med honom. Men bakom den karga fasaden klappar tydligen ett gott hjärta, precis som Lucas påpekat. Jag tittar på klockan och skyndar tillbaka till mitt kontor. Jag hinner inte mer än sätta mig förrän mina besökare dyker upp. Entrén är imponerande men en aning för teatraliskt för min smak.

Sirkka Almfors marscherar in flankerad på vänster sida av den jeansklädda kvinna jag just sett i receptionen. Hon presenterar sig som Sofi Holm från Alla Kvinnors Hus. Över munnen finns ett bestämt drag, en rynka sitter mellan de mörka ögonbrynen. Jag antar att hon fortfarande är på dåligt humör efter sammandrabbningen med Arne.

På den högra sidan följer målsägandebiträdet, advokat Ulla Falk. Hon är strikt klädd i mörkblå dräkt och ser ut att vara cirka tio år äldre än Sofi. Över axeln bär hon en Pradaväska i exklusivt skinn, det rågblonda håret är uppsatt i en elegant frisyra. Hon bär, med tanke på den regniga sommaren, på en sannolikt dyr solbränna. Jag lägger märke till att hennes vänstra hand inte är lika solbränd som den högra. Ulla Falk luktar överklass och pengar.

Båda flankdamerna utstrålar målmedvetenhet, något som ser ut att även gälla den späda Sirkka Almfors. Hon är kortare än de båda andra men håller huvudet högt. Alla tre bär högklackade skor som klappar mot golvet. Jag håller tillbaka ett leende. Entrén är som klippt ur ett avsnitt av Ally McBeal, det enda som saknas är bakgrundsmusiken.

I övrigt är det inte mycket som är muntert. När Sirkka Almfors börjar sin berättelse, försvinner den säkerhet hon visat under sitt intåg. Inte gradvis, utan omedelbart. Det är ett överraskande förvandringsnummer, hon utstrålar plötsligt en skygghet som gör att jag får associationer till en flyende hind. Jag känner hur min beskyddarinstinkt vaknar.

Hon berättar om ett äktenskap fullt av gräl och missämja, kvinnoförakt och patologisk svartsjuka. Hon har tårar i ögonen när hon vittnar om ett långvarigt psykiskt lidande, om rädsla och förnedring. Som taget från en manual målar hon upp hur verbal misshandel övergått i hot, hur vreden först riktades mot döda föremål som åkte i golvet eller i väggen. Sedan i fysiskt våld, i början genom

knuffar och örfilar, sedan knytnävsslag och struhtag. Om hur hon försökt blidka, vara till lags och skydda deras barn från de värsta utbrotten. Hur hon har stått ut, hoppats att det skulle bli bättre och därför inte gjort någon anmälan. Tills i förrgår, när hon förklarat att hon ville skiljas och fick ta emot två hårda knytnävsslag i magen. När hon låg på knä och kippade efter luft tog maken tag i hennes hår och ryckte hennes huvud bakåt. Han drog med tumnageln utefter hennes hals, han log när han gjorde det. Sedan smällde han igen ytterdörren och försvann.

Skräckslagen tog hon med sig dottern och flydde till Alla Kvinnors Hus. En läkare tittade på henne, men kunde inte konstatera några fysiska skador annat än den ömhet i magtrakten Sirkka själv uppgav. Men det är normalt, slag mot kroppens mjukdelar lämnar oftast inga spår efter sig. Under Sirkkas redogörelse ser jag hur Sofi Holm och Ulla Falk byter blickar och hur främst Sofi Holm mörknar. Hon snurrar oupphörligen på sitt klockarmband.

Egentligen ska den här typen av förhör videofilmas, men stationens enda kamera är på reparation. Jag skriver ned förhørsprotokollet direkt på datorn. Mina fingrar är dock av en annan dimension än tangenterna och jag är tvungen att ideligen be Sirkka göra en paus medan jag backar tillbaka och skriver om. Efter en fyra-fem gånger erbjuder sig advokat Ulla Falk att ta över. Hennes hastighet är över hundra nedslag i minuten, upplyser hon mig om. Jag avböjer vänligt men bestämt.

“Typiskt karlar!” fräser Sofi Holm. “Jag slår vad om att du inte frågar efter vägen heller, även om du kört vilse!”

Jag blir lite överrumplad.

“Det vadet skulle du förlora. Jag kör aldrig vilse.” Om Sofi Holm uppfattar att jag försöker skämta, visar hon det inte. Tvärtom, hennes ansikte speglar en tilltagande antipati. Jag känner hur jag blir defensiv. Varför detta ogillande? Får jag på käften i Arnes ställe eller ser hon någonting hos mig, som hon känner igen från de män hon möter i sitt arbete? Jag kommer att tänka på Guns kommentar på pizzerian men skakar av mig tanken. Första dagen på jobbet och jag börjar bli paranoid! Jag vänder mig till Sirkka. Utan att jag märker det är jag kortare i tonen.

“Finns det några vittnen till det du berättat?” Sirkka skakar tyst på huvudet.

“Våld i hemmet brukar inte ha det.” I advokat Ulla Falks röst finns inga bitoner, hon lämnar en sakupplysning. Om det är något annat så är det väl kamouflerat. Ändå irriterar hennes inlägg mig. Jag förtydligar min fråga.

“Nån som kan vittna om att du haft en blåtira eller nåt? Kanske från tidigare?” Sirkka tittar ned men fortsätter att skaka på huvudet. En tår rullar nedför hennes kind.

“Varför plågar du henne? Tror du inte på henne?” Sofi Holm reser sig upp, hon gör inga försök att dölja sin antagonism. Jag blir förbannad.

“Jag gör bara mitt jobb!”

Innan vår ordväxling hinner fortsätta rusar Sirkka upp från stolen och ut ur rummet. Sofi Holm ger mig en ljungande blick och följer efter.

Advokat Ulla Falk hänger sin märkesväska på axeln och reser sig upp. Hon lägger ett visitkort på mitt skrivbord, ler lite mot mig och börjar gå ut ur rummet. I dörröppningen vänder hon sig om. Hon har vackra, gröna ögon.

“Jag tror du får jobba lite på din empati.” Sedan stänger hon tyst dörren efter sig. Jag sitter kvar och glor på den.

Kvinnor brukade finna mig viril och trygg, till och med fortfarande sexig, trots mina femtio år. Åtminstone om jag får tro Annika, vilket jag gärna gör. Men de av det motsatta könet jag mött idag har totalt missat de signalerna. Vad fan är det med folk? Förresten, vad är det med mig? Fortfarande beroende av kvinnors gillande? Tydligen. Femtio Och Fortfarande Fåfäng. Bra slogan på visitkortet. Jag försöker föreställa mig de båda kvinnorna som potentiella mördare.

Sofi Holm verkar vara någon som skulle kunna döda i vrede, av hat. Hon skulle styras av sina känslor. Ulla Falk skulle däremot göra det beräknande, kallt och välplanerat. Plötsligt gör det ingenting att ingen av dem gillar mig.

Jag reser mig upp och säkrar Sofi Holms fingeravtryck från ryggen på Sirkkas stol, som hon omtänksamt dragit ut. Ulla Falks visitkort lägger jag i etuiet. Med ninhydrin kan man plocka fingeravtryck från papper.

Kapitel 11

Jag lägger ifrån sig mappen med utredningsmaterialet på det avlånga bordet och tittar mig omkring. Det är onsdag, första mötet med kvinnofridsgruppen står på dagordningen. Jag är först på plan.

Sammanträdeslokalen ligger inträngt i hörnrummet, men tre fönster gör att utrymmet ändå känns ljust och luftigt. Det är också det enda som talar till dess fördel, i övrigt är det lika trist som de andra tjänstemodulerna. Solskenet, som då och då tränger fram mellan de tunga molnbankarna avslöjar sprickorna i takfärgen och den nötta mattans stolmärken. På ena kortväggen hänger en färgfläckad whiteboardtavla, ovanför en kort duk av rullgardinsmodell. Framför lutar sig en overheadprojektor trött mot det ena frambenet, där ett hjul saknas. Rättsväsendet saknar inte bara pengar till tjänster, utan till det mesta.

Några minuter före utsatt tid kommer Gun Hammar in. Hon är upptagen med att leta efter något i sin svarta handväska och lägger inte märke till att jag redan befinner mig i rummet. Insikten kommer tydligen plötsligt, hon tar ett snabbt steg åt sidan och höjer händerna. När hon ser att det är jag tittar hon på klockan och ger mig en uppskattande nick följt av ett stort leende.

“Ser man på, en till som vet värdet av att komma i tid.”

Hon har den sortens leende som man automatiskt besvarar, jag utgör inget undantag. Jag håller upp båda händerna.

“Inga sår på knogarna heller.”

Guns leende försvinner. Hon går runt sammanträdesbordet och slår sig ned utefter ena långsidan. Handväskan hänger hon på stolen bredvid. Jag förbannar tyst mitt försök att skämta, Gun tål uppenbarligen inga lustigheter om det ämnet. Innan jag hinner säga något för att släta över stiger Sofi Holm in. Hon blänger på mig, dänger sin axelremsväska i bordet, sätter sig mitt emot Gun och börjar vrida på klockarmbandet. Hon är tydligen fortfarande på dåligt humör eller så är det åsynen av mig som får hennes mungipor att dala. Stämningen i rummet är frostig.

Prick på klockslaget fjorton marscherar åklagare Eva Ekhagen in. Tätt bakom

följer Ulla Falk och Bo Ågren, nystruken och vattenkammad. Ulla är lika välklädd som dagen innan, men inte heller Eva går av för hackor. Axelväskorna studsar mot deras höfter, Åhlénskassen Eva bär i högra handen är dock ett stilbrott. Hon ger mig en kort nick och ett litet leende från de fylliga läpparna — eller kanske är det något jag inbillar mig. Det kanske bara rycker i hennes mungipor när hon ser min skrynkliga uppenbarelse, trots att jag dagen till ära ersatt T-shirten med en röd sportskjorta. Min inverkan på det täcka könet verkar numera över lag vara negativ. Jag kommer på mig med att försöka dra kavajen till rätta, men ger upp vid åsynen av Bo Ågren.

Han har en mörkblå klubbkavaj och ljusa byxor. Han toppar den perfekt knutna och blårandiga slipsen med en matchande och lika perfekt vikt näsduk i bröstfickan. Mörkbrun loafers avslutar ensemblen, skulle en modereporter ha skrivit. Han ser ut som om han kommer från en bättre middag. Om han har lika god smak i valet av partner som i klädsel platsar Ulla som hans bordsdam i sin eleganta dräkt. Alla tre ser ut som klippta ur ett livsstilsmagasin för en målgrupp med sexsiffriga inkomster. Jag undrar hur Bo har råd att se så välbärgad ut på en snutlön. Dessutom undrar jag vad han gör här. Eva går fram till bordets kortända och sätter sig ned. Ur kassen drar hon fram en försvarlig bunt papper, som hon snabbt bläddrar igenom. De övriga väntar under tystnad tills Eva tar kommandot.

“Bo har bett att få komma hit. Han har något att säga, vad vet jag inte.”

Bo Ågren höjer på korrekt sammanträdesmanér sin kulspetspenna.

“Det gäller ärende B 518, Caroline Andersson. Enligt Norrmalmspolisen som hittade honom har maken, Torvald Andersson, begått självmord. Olle Sjölund har givit mig ansvaret för utredningen.”

Gun ser belåten men samtidigt tvivlande ut.

“Det är svårt att tro att den skitstöveln var utrustad med ett samvete.”

Bo drar fram ett papper ur sin plastmapp och lägger det framför sig. Han stryker ut en inbillad skrynkla i ena hörnet och låter pennan följa raderna. De smala ögonen dras ihop ytterligare, han sänker sin blonda, välfriserade man över papperet och fortsätter:

“Av registren framgår att Torvald Andersson inte ägde något vapen. Åtminstone inget lagligt sådant. Man håller på att efterforska varifrån det kommer. Ulla, har

Caroline vid något tillfälle nämnt något om ett vapen?”

Ulla blinkar inte ens.

“Nej. Och om hon gjort det, skulle jag inte tala om det för dig. Glöm inte att jag företräder min klient i första rummet.”

“Vad är det för fråga!?” Sofi lutar sig upprörd fram över bordet, men hennes emotionella energi är förspild på Bo. Han fortsätter att mala på.

“Med tanke på hennes situation är det inte förvånansvärt om hon skaffat sig ett skyddsvapen. Även om det rent juridiskt är klandervärt. Det är ju inte speciellt svårt att få tag på ett. Om sen Torvald kommit över vapnet och om han vänt det mot sig själv, så skulle...”

Eva avbryter honom.

“Detta rör inte vårt arbete.” Hon anser tydligen att hon måste leda Bo till vägs ände, annars har den ingen. Och visst är han seg som en riksdagsdebatt men jag vill gärna höra vad han har att säga. Men Bo nickar, stoppar tillbaka arket i sin plastmapp och börjar resa sig. Jag kan inte hålla mig.

“Såvida inte nån annan höll i vapnet.”

Det blir alldeles tyst rummet. Eva betraktar mig med outgrundlig blick. Det enda som avslöjar att hon reagerat, är hennes klickande med kulspetspennan. Den damens intellekt är svalt som ett kylskåp. I ljuset från fönstret lägger jag märke till att ett smalt band av tunna fräknar går över hennes näsrot. Hon fuktar läpparna med tungspetsen innan hon talar.

“Sune, inte ens då. Vi har ett klart avgränsat uppdrag — kvinnofridsbrott. Och vi har mycket att göra.” Evas röst är tjänstemannamässig. Sofis låter däremot som en pisksnärt.

“Du tycker väl att det är sexigare att syssla med nåt annat. Att några fruntimmer får stryk är väl inte så viktigt!”

Jag svarar inte. Hon har rätt, åtminstone till hälften.

*

Den närmaste timmen leder Eva en effektiv genomgång av de anmälningar och utredningar som ligger på gruppens bord. Det är en dystert bild av kontinuerlig terror som målas upp — och av rättssystemets vanmakt. Nya anmälningar har kommit in om fortsatta överträdelser av besöksförbud, telefonhot, våldtäkter och upprepad misshandel. En man har försökt halshugga sin hustru med hjälp av bildörren, en annan höll sin utanför balkongen på femte våningen. I de två fallen finns det i alla fall ögonvittnen, vilket hör till undantagen. Merparten av dåden äger rum innanför hemmets skyddande väggar. Skyddande för förövaren, vill säga. Lika ofta saknas spaningsresultat, polisiära resurser har inte kunnat sättas in för att utreda fakta bakom anmälningarna. Socialtjänsten lider av samma situation, till exempel när det gäller att skaffa fram tillfälliga bostäder, utreda incestanklagelser och medla i vårdnadstvister. Under tiden fortsätter våldet. Jag känner allt större olust och min förståelse för brevskrivarens krav ökar. När Sirkka Almfors ärende kommer upp känner jag hur både Sofi och Ulla betraktar mig.

“Problemet är att det inte finns nära vittnen”, börjar jag. “Inte heller nåt läkarintyg som kan styrka det hon anför.”

“Som vanligt”, säger Ulla med samma neutrala tonfall hon använt under förhöret.

“Det innebär inte att det inte hänt!” lägger Sofi till med vass röst. Eva griper in.

“För att fortsätta förundersökningen räcker det med hennes anmälan.” Hon ger mig en blick ur de sneda ögonen. “Se till att förhöra maken inom dom närmaste dagarna.”

Dörren går plötsligt upp och ytterligare en kvinna kommer in. Hon har en kort, lejonbrun jacka av skinn och svarta jeans, på ryggen sitter en liten ryggsäck. Hon lämnar dörren på glänt och ler ursäktande mot samtliga i rummet. Eva nickar åt henne och fortsätter: “Sune, det här är vår socialsekreterare, Anita Lodin. Anita, i fallet Sirkka Almfors är ett barn inblandat. Ta kontakt och kontrollera om hon behöver något omedelbart skydd. I värsta fall får vi göra ett tillfälligt omhändertagande.”

Jag kommer på mig med att stirra. Anitas vänstra öga skelar, mungipan på samma sida är en aning uppåtvinklad. Skillnaden mellan hennes ansiktshalvor är markant. Den högra är regelbunden som en modellschablons, den vänstra ger

hennes utseende karaktär och skönhet. Håret är axellångt och glänsande mörkbrunt. Hon förblir stående.

“Visst, det ska jag göra. Men jag måste be om en sak. Orsaken till att jag kommer för sent är att en av mina klienter ringde, hon är livrädd. Hon har fått ett telefonsamtal från sin man, han släpptes från fängelset nu på morgonen. Telefonnummer går till hennes skyddade adress.”

De andra kvinnorna i rummet nickar igenkännande. Det är tydligen inte första gången det händer. Anita fortsätter:

“Klienten jag talar om är Sonya Babak.”

“Gift med Zamir? Enligt domen ansågs han mycket våldsbenägen.” Ulla Falk kommer uppenbarligen ihåg fallet.

“Ja.” Anita tar ett steg tillbaka och sträcker en arm ut genom dörröppningen. In i rummet leder hon en arabisk kvinna i *chadra*. Hon är kortvuxen och haltar svårt. Uttrycket i hennes ögon träffar mig med full kraft. Där finns en bottenlös förtvivlan, en smärta som känns fysiskt påtaglig. “Det här är Sonya. När jag ringde polisen sa dom att dom skulle göra några extra patrullrundor i Sonyas kvarter. Kan vi inte ge henne mer hjälp?” Hon håller vädjande upp sina båda händer, det är uppenbart att Anita är starkt engagerad i kvinnans situation. Jag ser att Anita har något slags exemliknande utslag på baksidan av händerna.

“Du menar livvaktsskydd?” Gun ser tvivlande ut. “Det är ett polischefsbeslut och kräver resurser. Hon tittar på Sonya och biter sig i läppen, men ställer ändå den formellt nödvändiga frågan: “Hotade Zamir henne när han ringde?”

Både Sonya och Anita skakar på huvudet, de vet vad som kommer. I Anitas röst ligger både desperation och uppgivenhet.

“Nej, men vi vet ju sen tidigare...”

Gun låter henne inte fortsätta.

“Jag ska ta upp det med polischefen.”

I samma ögonblick går dörren upp och Arne Larsson sticker in sitt rödbrusiga ansikte.

“Ohoj i hönsburen! Kaffet är klart!” Sedan försvinner han.

Gun låter hans sorti följas av ett grovt nedsättande omdöme om män i allmänhet. Arne samlar inga charmpoäng i den här församlingen. Men det är han inte ensam om.

Eva har under sammanträdet hållit en klar och professionell distans till såväl ärendena som personerna i rummet, till synes oberörd av allt utom sakfrågorna. Men när hon betraktar Sonya bleknar hon och får ett spänt drag över munnen.

På handen som håller pennan lyser knogarna vita.

Kapitel 12

Rune Lager ringer på eftermiddagen. Sammanställningen av dödsfallen med datum och klockslag visar att de flesta inträffat på kvällar och nätter.

“Ett eller två, det är osäkert på grund av rättsläkarens svårigheter att fastställa tidpunkten, kan ha ägt rum under dagtid. Men det är ovidkommande, jag har inte hittat nåt som vare sig pekar ut nån i gruppen - eller motsatsen. Alla har rörliga arbeten — Gun Hammar och Anita Lodin på fältuppdrag, Ulla Falk mellan olika klienter och rättssalar, samma sak gäller Eva Ekshagen. Sofi Holm gör hembesök, följer med till polisstationer, vårdcentraler och så vidare. Socialsekreterare Anita Lodin hade semester på Gotland vid tidpunkten för ett av morderna, men vad säger det, så länge hon befunnit sig i landet?” Hans andhämtning låter tung. Jag har redan gått igenom samma material, men Rune envisas med att dubbelkolla. Han har haft två hjärtinfarkter, något han framgångsrikt förtränger. Han står sedan dess under läkaruppsikt, så mycket vet jag men inte mer. Rune talar aldrig om sin hälsa, varken före eller efter infarkterna. Han fortsätter:

“Förberedelsearbetet inför varje mord tar naturligtvis tid, som måste tas från andra som gör anspråk på den. Om det finns nån. Både Gun Hammar, Eva Ekshagen och Sofi Holm lever ensamma. Ulla Falk är gift, liksom Anita Lodin. Men Ullas man är läkare med allt vad det betyder av oregelbundna arbetstider. Anitas är företagskonsult och ofta på resande fot. Dom har alla möjlighet att ägna tid åt att förbereda sig. Alltså: inga spaningsuppslag.” Han åstadkommer en harkling som får mig att hålla luren en bit från örat. Han låter modfälld.

“Så fortsätter det över hela linjen. Där bilar använts som mordvapen har bara en återfunnits, stulen och så gott som ren på fingeravtryck. Eventuella tillhyggen, nåt som till exempel skulle förklara bulan i bakhuvudet på honom som drunknade, vad hette han, Gustaf Holmgren, har inte hittats. Inga vittnen finns till nåt av dödsfallen, varken till dom från höga höjder, överdoser eller andra ‘olyckor’. Inte heller nån annan fysisk bevisning finns.”

“Rune, det kan vara nån som sätter press på departementet utan att det skett några mord.”

“Brevet med Torvald Anderssons namn kom till departementet två dagar efter hans död, det måste ha postats samma dag eller dagen efter. Då hade Torvald

ännu inte hittats.”

Jaha, där rök den hypotesen. Jag står inför en faktisk mördarjakt, och med klivna känslor. Jag kan inte låta bli att i tysthet beundra hjärnan bakom “städningen”. Det är så jag börjat tänka. Kvinnan, vem hon än är, städar undan den skit som ingen annan förmår hålla samhället rent från. Jag känner en viss sympati för hennes insats. Ungefär som när en pedofil blir avslöjad och misshandlad av uppretade och skrämde föräldrar. I princip fel men ändå rätt, eller åtminstone förståeligt. Jag växlar spår och återtar min polisroll. Utan rättsprinciper kommer samhället att kastas in i kaos. Rune och jag blir överens om att börja med det hetaste spåret, Torvald Andersson.

*

Att få träffa verkställande direktören Christer Palm på Science Computer AB möter inga problem. Tvärtom verkar han upplivad av att få prata med polisen.

Palm är inte mer än knappt trettio, han jobbar på att se och ungdomlig ut med hårvax och diskret guldring i örat. Dessutom på att vara dynamisk, vilket i hans bransch innebär att i ena ögonblicket vara totalt “committad” i den ena utvecklingsriktningen för att i nästa överge den för en ny trend. Jag tycker att han är väl ung för posten som verkställande direktör, men å andra sidan börjar jag bli för gammal för att ha några åsikter om åldrar. Jag tittar ut genom fönstret, vinden har åter friskat i och höstlöven far runt i luften i en virvlande dans.

Palm har i inledningen bara gott att säga om den bortgångne Torvald Andersson.

“Torvald var både kompetent och respekterad, alltid på bettet. Han blir svår att ersätta som försäljningschef och kommer att saknas som arbetskamrat.” Det där sista låter som taget ur en dödsannons, Palm ser också passande beklämd ut. “Jag känner visserligen till att Torvald hade problem på hemmafronten, hans hustru är visst mentalt sjuk.” Han lägger pannan i bekymrade veck. “Hon lider tydligen av nåt slags förföljelsete, men några självmordstendenser har jag aldrig lagt märke till hos Torvald. Tvärtom, jag blev mycket förvånad när jag hörde dödsorsaken.” Han tittar nyfiket på mig. “För ni har väl inte ändrat uppfattning? Det var väl ingen som... tog kål på honom?” Hans ögon är uppspärade, tanken på att hans försäljningschef kan ha blivit utsatt för ett brott verkar stimulera honom.

“Nej, vi försöker bara fastställa orsaken. Avskedsbrevet är mycket

knapphändigt,” ljuger jag. Palm ser skeptisk ut, men jag struntar i om han tror mig. När jag förhör mig om vad Torvald sysslat med under den sista dagen, rycker Palm på axlarna och säger att Torvalds almanacka varit full av produktionsmöten inför lanseringen av en ny programvara. Dessutom hade han troligen jobbat över.

“Det var nåt av en fix idé hos Torvald, att vara kvar efter arbetstidens slut. Han tyckte att det vittnar om engagemang och flit, men omgivningen viskade om dålig arbetsplanering och en streberartad strävan efter att bli uppmärksammad. För han var ambitiös, inget snack om saken. Det skulle inte förvåna mig om han aspirerade på vd-posten.” Palm klappar kärleksfullt armstödet på sin eleganta kontorsstol. “Dessutom var Torvald alltid stressad, det kanske var det som knäckte honom. Han kunde aldrig slappna av.”

“Hur då, menar du?” Jag får ett intryck av att om jag fortsätter att ställa frågor, så kommer Palms första, till synes oreserverade gillande av sin försäljningschef att skalas av. Men ska man tala illa om de döda, brukar det krävas en viss uppvärmning. Palm har just satt på sig joggingskorna.

“Torvald ville alltid komma först. Det var en annan fix idé hos honom.” Han reser sig och vinkar åt mig, pekar ut genom panoramafönstret. Tio våningar ner ligger parkeringsplatsen. “Där borta, närmast utfarten, hade Torvald sin p-ruta. Han brydde sig inte om att han var tvungen att gå över hela planen för att komma till bilen. Det enda som räknades, när han väl satt i den, var att han inte hamnade bakom nån. Det var samma sak på vägarna, han var för jävlig i trafiken. När jag hörde att han hittats död i sin bil var jag säker på att han fått en hjärtattack på grund av nån söndagsbilist.”

Jag betraktar parkeringsplatsen som är full med bilar. Det är inget särskilt med den, en asfalterad fyrkant med vita streck och belysningslampor på höga stolpar i två av hörnen.

“Är det många som jobbar över regelbundet?”

“Nej,” säger Palm. “Det här är en ung bransch med unga människor. Försöker man binda dom för hårt, sticker dom. Torvalds avdelning har faktiskt den högsta personalomsättningen, men på säljsidan gör det inte så mycket.” Han får ett bistert drag runt munnen. “Men jag hade tänkt ta upp det med honom.”

“Så han kan ha varit den siste som gick?”

“Det hände ofta, det var också en sak som retade honom.” Palm vänder sig åter mot fönstret och pekar upp mot den stenlagda husväggens gavel, i höjd med fjärde våningen. “Ser du videokameran? Det är en övervakningskamera som aktiveras via en rörelsedetektor. Den tillhör vaktbolaget, vi behöver ständig bevakning här på grund av all stöldbegärlig egendom. Nåväl, en gång lånade Torvald ett inspelat band från parkeringen och visade det på ett säljmöte. Han spelade upp avsnitt tagna tre dagar i följd mellan samma klockslag: arton till tjugotvå. Datum och tid syntes nere i hörnet. Han hade till och med lagt på musik, dystra pukslag eller nåt i den stilen. Mitt emellan två föredragningar körde han det, på storbildsTV. Där satt hela säljarkåren och såg sig själva en efter en åka hem, tills bara Torvalds BMW stod kvar. Ingen sa ett knäpp under visningen. När bandet var slut fortsatte han konferensen som vanligt. Kommentarer överflödiga, ansåg Torvald, men stämningen vinner ju inte precis på såna där tilltag. Hans känsla för personalomsorg hade sina brister, jag tror faktiskt att en del av dom anställda var rädda för honom. Han var en person som gjorde saker bara för att få dom gjorda, utan tanke på konsekvenserna. Han kunde vara rätt hänsynslös.” Palm börjar bli varm i kläderna, men jag byter spår.

“Vilket vaktbolag använder ni?”

“Tre Lingon”, svarar Palm, men när han ser mitt oförstående ansikte förtydligar han sig: “Securitas.”

“Vet du hur länge dom sparar banden?”

Palm går fram till telefonen och lyfter luren. Han ber att få bli kopplad till vakten i receptionen, lyssnar och tackar. Han lägger på och vänder sig till mig.

“En vecka. Det är på dan sju dar sen Torvald dog. Ska jag be dom komma upp med bandet?” Han nickar mot en 36-tums Sony TV i ena hörnet av rummet. “Vi kan se det här. Jag ska se till att vi får lite kaffe.” Palm verkar barnsligt förtjust över att få arrangera en visning. Jag har inga större förhoppningar om att bandet ska innehålla något anmärkningsvärt. Däremot är jag kaffesugen.

Fem minuter senare har vakten kommit och gått, sekreteraren burit in och serverat kaffet. Palm tar videobandet ur ett pappfodral med Securitas logga, serienummer 312 samt en etikett med Science Computers namn, sätter in bandet och slår på TVn.

Eftersom kameran sitter högt upp och täcker hela parkeringsområdet, framträder

föremålen på TV-rutan som leksaksbilar och dockhusmänniskor. Avståndet och VHS-kvalitén gör dessutom bilden grovkornig. Efter lite spolande fram och tillbaka hittar Palm rätt dag och rätt timme — tiden nere i högra hörnet visade på 20.18 när den näst sista bilen lämnar parkeringsplatsen. Bara Torvalds BMW står kvar. Nästa inspelningssekvens bör visa Torvald gående mot sin bil, men i stället pekar Palm på rutan och nästan viskar:

“Titta där, till vänster!”

Jag ser henne också, jag sätter mig rak i stolen och spiller kaffe på byxbenet. En kvinna i svart, långt hår, solglasögon och mörk rock av trenchcoatmodell med uppvikt krage kommer upp via nedfartsrampen. Över ena axeln bär hon en relativt stor, mörk axelremsväska, vilken färg är omöjligt att se eftersom videobandet är i svart-vitt. Hon stannar till och ser sig om, sedan går hon snabbt de få meterna fram till Torvalds bil.

“Vad gör hon?” Palms ögon glänsar av upphetsning. Som liten var han nog en riktig Kalle Blomkvistare. Jag kommer på mig med att hyssja åt Palm, trots att inget ljud finns på kassetten.

Kvinnan ställer sig vid dörren till förarsätet med ryggen mot kameran. Antingen är hon omedveten om dess existens eller så struntar hon i den. I nästa ögonblick går framdörren upp. Kvinnan sticker in vänster arm och öppnar bakdörren, slår igen framdörren och sätter sig i baksätet. Eller rättare sagt lägger sig, när hon stänger bakdörren försvinner hon ur sikte. Palm pekar upphetsat på TVn.

“Shit, hon ligger och väntar på honom!”

Nästa sekvens visar hur Torvald steppar fram emot bilen, regnet gör att bildskärpan blir ännu sämre. Palm drar efter andan när Torvald låser upp och stiger in. Vattnet som rinner nedför bilrutorna gör dock att det inte går att se vad som försiggår inne i bilen. Efter någon halvminut rullar BMWn sakta iväg. Palm reagerar direkt.

“Så där försiktigt körde inte Torvald! Vad fan är det som händer?”

Kapitel 13

Jag konfiskerar videobandet och åker hem, men först efter att ha avkrävt Palm ett tystnadslöfte, Väl hemma parkerar jag på uppfarten och öppnar garageporten, men bilen får inte plats därinne. Där står något annat, något mycket viktigare - en korpsvart, kromglänsande Mavruder 1100 cc, vacker som ett lönebesked. Jag tar några steg fram och stryker med handen över bensintanken.

Om radhuset står för tryggheten, symboliserar Mavrudern friheten. På den svartlackerade pojkdrommen, med det dova mullrandet i öronen och vinden i ansiktet försvinner vardagens bekymmer med vägen bakom mig. Köpet är ren nostalgi, en reaktion på årtal av avundsjuka på alla andra fyrtiotalister, som i grupper glider förbi på sina stålhästar och återupplever ungdomens gemenskap. Jag har gått med i en motorcykelklubb som jag hittat på nätet med det passande namnet Gubbers MC. Med en blick på klockan konstaterar jag att det är för sent för den vanliga kvällsturen.

*

Jag spolar tillbaka videofilmen för femte gången. När kvinnan står vid framdörren med sidan mot kameran fryser jag bilden, lägger fjärrkontrollen på bordet och lutar mig närmare TV-rutan.

Vad jag kunnat se innehåller videon ingenting som kan avslöja vem det är som tagit sig in i Torvalds bil. Det ska möjligen vara om teknikerna kan göra något av axelremsväskan som har ett märke på framsidan, men den ser inte speciellt ovanlig ut. Det finns heller ingenting i hennes klädsel som är anmärkningsvärt - stövlar i mörkt skinn, rocken är en vanlig trenchcoatmodell, solglasögonen är stora men i övrigt ordinära. Om hon inte bär peruk är det ingen från kvinnofridsgruppen, ingen av dem har en liknande frisyr. Sannolikheten är dock liten - allt hos henne, från den uppfällda rockkragen till de stora solglasögonen pekar på att hon vill dölja sin identitet.

“Snygg bil. Vem är det där?” Annikas röst låter sömnig.

Försjunken i filmen har jag inte hört henne komma ned från övervåningen. När jag kom hem låg hon tillsammans med Malin i hennes säng och sov, en sagobok hade glidit ur hennes hand och landat på mattan. Jag motstår en impuls att rycka

åt mig kontrollen och stänga av videon.

“Jag vet inte, det är taget med en övervakningskamera.”

“Är det nån som blivit misshandlad?” Hon låter inte speciellt nyfiken, men jag vet att hon har ett bra väderkorn. Jag sträcker mig efter fjärrkontrollen och försöker låta likgiltig.

“Varför tror du det?”

“Dom där stora solglasögonen.”

När jag kom hem och berättade att jag via Manpower fått jobb som polis, började hon omedelbart prata om att skriva om bemanningsföretagens växande inflytande.

“Vad är nästa steg? Snart hyr dom väl ut politiker också?”

När jag påstod att det var jag som ringt upp dem svalnade hennes intresse. Att jag stått utan jobb har nämligen hänt förut. Dålig framförhållning i kombination med att låta sig bli beroende av en enstaka, stor kund, i mitt fall ett försäkringsbolag, är en fälla som många småföretagare går i. Med orderboken full är det lätt att “glömma bort” att marknadsföra sig. Bakom det ligger samma mekanism som när man “glömmer” att gå till tandläkaren. När sedan uppdraget är klart står man där utan andra kunder. Jag ljög ogenerat ihop att samma sak hänt igen och lyckades utan att väcka hennes misstankar desarmera den minan.

När hon sedan fick klart för sig att jag skulle jobba med kvinnofridsfrågor blev hon åter intresserad. Jag påminde henne om vår överenskommelse, att vi ska respektera varandras yrken och det som så fundamentalt skiljer dem åt. Hon påpekade att jag som “privatdeckare” — hon använder medvetet den beteckningen när jag irriterar henne — med viss rätt kunde kräva att hon ska hålla sig borta, men att jag nu som polis åter utgör en del av det offentliga. Vi höll för första gången på länge att råka i gräl, men bara nästan. Som vanligt var det hennes förtjänst.

Annika håller sig alltid till saken. Inte ens när hon är riktigt svart i ögonen hemfaller hon till generaliserande anklagelser eller personangrepp. Detsamma kan man inte säga om mig, men den ovanan har jag blivit tvungen att lära mig av med. Första gången jag tog till den grova polisjargong jag har med mig från

gatan, vägrade Annika att vara med. Då blev hon iskall, förklarade för mig att mitt nedsättande språk var liktydigt med psykisk misshandel. Det tänkte hon inte tolerera. Hon satte på sig jackan och sade att hon skulle återvända om en timme. Under tiden bad hon mig tänka på det hon sagt. Det behövde jag inte göra längre än tio minuter, när väl hjärnan börjat fungera. Faktum är att vi numera grälar allt mer sällan och allt mer civiliserat. Oftast avvärjar hon mig långt innan det blir någon konfrontation. Som nu, med en intelligent kommentar. Jag har inte ens tänkt på möjligheten att kvinnan på videon kan vara ett misshandelsoffer. Hon lutar sig närmare TV-bilden.

“Dyr smak när det gäller väskor har hon. Det där ser ut som den nya innesdesignen.” Hon tar upp det tomma videofodralet och tittar på det. Jag inser att det är dags för en avledande manöver och stänger av videon.

“Vad är det med kvinnor och handväskor?” Jag försöker erinra mig om någon av handväskorna jag sett idag liknar den på TVn. Annika sätter sig i soffan bredvid mig.

“Det är intressanta kvinnor du har att göra med. Advokat Ulla Falk intervjuade jag när jag jobbade som krimreporter. Kommer du inte ihåg det där fallet med Djursholmsdirektören som hade ihjäl sin fru med racerbåten? Han hävdade att det var en olycka, att hon fallit överbord och att släplinan till vattenskidorna strypt henne innan han fick stopp. Åklagaren påstod att han lagt linan om hennes hals, att det var ett mord. Mitt under rättegången avsa Ulla sig fallet, det blev ett himla liv. Framför allt när hon vägrade uppge nåt skäl.”

“Dirren skaffade sig en annan advokat och blev frikänd, eller hur?”

“Ja, det stämmer. Men Ulla vägrade fortfarande att motivera sitt beslut. Ett rykte sa att han erkänt mordet för henne. Sen tog hon en time out, jag tror hon var borta i över ett år.”

“En advokat med rättskänsla”, mumlar jag. “Det är väl som en haj utan tänder.” Men jag är inte förvånad, det finns något av moralisk resning över Ulla Falks gestalt. Trots doften av pengar.

“Fallet blev en vändpunkt för henne, hon specialiserade sig sen på kvinnofridsbrott. Dom åklagare som får henne som bisittare brukar tacka sin lyckliga stjärna. Hon anlitas ofta av kvinnor som kommer från högstatusmiljöer. Hon är själv därifrån och säger att hon vet hur man ska ‘filea en sjötunga’.”

Annika ler retsamt. "Jag tycker att analogin är målande."

"Jag tycker den verkar dyr."

"Hon har råd. Tomas, en kille på sportredaktionen, är förbannad på henne. Dom stod båda i kö för medlemskap i Djursholms golfklubb, ett i mitt tycke svindyrt snobbställe. På nåt sätt lyckades Ulla för två år sen tränga sig före. Tomas påstår att hon mutat nån, det slängde han rakt i ansiktet på henne. Året därpå satt hon i klubbens styrelse och det första hon drev igenom var sänkta handicapgränser. Det innebar att Tomas åkte ut från 18-hålsbanan."

Golf! Naturligtvis! Ulla Falks vänstra hand är inte lika solbränd som den högra på grund av golfhandsken. De flesta spelare använder ju av någon outgrundlig anledning bara en handske. Jag tackar tyst Annika för det uppklarade mysteriet. Hon är uppe i varv och pratar på.

"Eva Ekshagen, åklagaren, är också en klart lysande stjärna. Hon sprängde en stor barnporrliga i Malmö för några år sen. En udda, lite egensinnig kvinna. Hon kör till exempel en trimmad Ford Mustang och har tävlingslicens. Hon kom tvåa i ett Formula Ford-lopp på Mantorp i somras. Enligt Tomas är hon skicklig, hon skulle kunna gå långt inom den sporten om hon satsade. Hon har den kyla som behövs."

Det där sista har jag inga svårigheter att föreställa mig. Annika ser mig i ögonen.

"Och Sofi Holm är en riktig barrikadkämpe, även om hon är lite väl neurotisk för min smak." Annika sluter ögonlocken till hälften, ett litet leende spelar på hennes läppar. "Alla tre ser bra ut. Jag kanske ska vara svartsjuk?"

Jag ger henne en resumé av dagens bristande framgångar som charmör. Det är inte första gången hon lånar mig sitt öra, även om hon brukar vägra ta min veklagan på allvar. Men hon lyssnar i alla fall.

Min grundläggande utgångspunkt är att jag är en idiotmagnet. Merparten av klotets klantarsel, eller åtminstone landets, dras på det ena eller det andra sättet med frustrerande regelbundenhet till mig. Vad det än gäller, fungerar ingenting enkelt, snabbt eller smidigt utan det krånglar alltid till sig. Paket kommer bort på posten, pengar betalas in på fel bankgiro, det saknas alltid en skruv i Ikeahyllan, någon har glömt att beställa reservdelar till just min bil. Och så vidare, i all oändlighet. Varje gång blir jag lika irriterad.

Annika bekommer sådana där saker inte. Hon har en obändigt positiv livssyn och en klar strategi — hon vägrar att låta sig påverkas av trivialiteter, framför allt de som det inte går att göra någonting åt. I stället rycker hon bara på axlarna och går vidare. Jag avundas henne hennes avspända förhållningssätt, för det innebär definitivt ett mer harmoniskt liv. Men trots den insikten är jag själv oförmögen att göra samma sak. När jag var liten inpräntade min nitiske far i mig att man ska ta ansvar, göra bra ifrån sig och vara pålitlig. Man ska stå för sitt ord, ens värde står i proportion till vad man åstadkommer. Tid är pengar, punktlighet en dygd. Ibland hör jag farsgubbens ord komma ur min egen mun, trots att jag som ung svor på att inte bli lika rigid. När blir vi som våra fäder? Jag har till och med fått samma hetsiga temperament, ett arv jag kan vara utan. Enligt sentida forskning löper personer som ofta blir ilskna två och en halv gång så stor risk att dö i hjärtinfarkt som mer timida. Annika kommer definitivt att överleva mig.

Hon är för den skull inget mähä, när hon uppfattar något som väsentligt att slåss för, tar hon strid. Och hennes temperament är inte att leka med, det har jag fått erfara. När min vackra sambo släpper loss sin vrede blåser det styv kuling. Ögonen gnistrar och de fylliga läpparna gör fullständigt klart för mig vad som gäller. Hon är magnifik i sin ilska. Jag blir nyförälskad varje gång, fast det visar jag inte, för om Annika uppfattar att jag inte tar henne på allvar blir hon riktigt förbannad. Då åker rösten upp en oktav, hon kliver nära inpå mig och kör fram ansiktet. Att hon inte når längre upp än till min haka och bara väger lite mer än hälften av mina nittio kilo, är något hon inte ens reflekterar över. Hon är inte rädd för mig och har heller ingen anledning att vara det. Jag fortsätter att utgjuta min harm över att inte ha blivit uppskattad.

“Jobba på min empati! Hon ...”

Annika avbryter mig.

“Min stackars charmknutte!” Annikas bruna ögon är skrattlystna, hon knäpper upp en knapp i min skjorta och låter handen glida in. När jag känner hennes fingertoppar mot min hud börjar som vanligt mina hormoner att skena. “Så där är det att spela i elitserien!”

Jag reser mig från soffan. Den enda serie jag är intresserad av att hamna i just nu har bara två spelare. Hon ser vad hon tänt i mina ögon, leendet blir mjukare.

I den serien slutar matcherna alltid med seger för båda.

Kapitel 14

Zamir Babak tittar upp mot den svarta himlen genom den smutsiga fönsterrutan och svär mellan sammanbitna tänder. Käklinjen stramar under skäggstubben, läpparna pressas ihop till ett blodlöst streck. Han har en sur smak i munnen, en bitter förnimmelse av nederlag.

Blicken söker sig till det öde förortstorget, men utan att se. Varken den tomma fontänen, butikernas neddragna ståljalusier - eller skuggfiguren, som dold i mörkret bredvid tunnelbanestationens ingång bevakar hans upplysta fönster. Zamirs tankar är alltför fokuserade på det som måste göras. Han lutar pannan mot fönsterkarmen, de seniga händerna knyts och öppnas. Rättvisa måste skipas!

Han kryssar rastlöst mellan tälotsängarna i den nedgångna andrahandslägenhet han fått låna av sin bror Hassan. Det kryper i hans skinn av olust, för tredje gången på lika många timmar tvättar han händerna i diskhon. Han känner sig oren, den sjaskiga lägenheten tränger sig på honom som ett smutsigt skal. Vart han än vänder sig gör sig förfallet påmint - putsen hänger i taket, den grå linoleummattan är här och där nödortföttigt lappad och fläckig av okända vätskor. Vägglisterorna är borttagna, stickkontakterna trasiga. Madrasserna luktar gammalt och har spruckna sömmar, filtarna är fransiga och urblekta. Vilket jävla kyffe! Till och med fängelset håller högre standard.

Normalt befolkas lägenheten av ett antal svartstädare från Polen och Estland, men deras visa har gått ut. De har återvänt hem för att förnya dem, men ska snart återvända. Han måste förr eller senare hitta någon annanstans att bo. En bostad värdig en människa, inte en slavarbetare. Men hur han som nyligen utsläppt från Norrtäljeanstalten ska få ett hyreskontrakt, begriper han inte. Det bekymrar honom dock inte - inte nu. Han har annat att tänka på. Hans kropp är spänd som en stålfjäder, inte ens haschet han nyss rökt får honom att gå ned i varv. Han går fram till det fula, avskrapade campingbordet som trängts in mellan sovplatserna och tar upp pipan. Den är fortfarande varm, med tummen petar han av locket på plåtasken med haschbiten, men ångrar sig. I stället griper han den dubbeleggade kniven, som ligger mitt på bordet.

Bladet är tjugo centimeter långt med en parerskena av hamrad koppar. Skaftet har en läderrem sirligt lindad runt den gulvita benstommen. Ett vackert hantverk. Han väger den i handen, njuter av dess tyngd. Hans heliga vapen. Hon ska få

betala!

Han har blivit förnedrad inför hela sin släkt. Det gäller också resten av familjen. Han får inte tala längre med honom, hans bror hånar honom. Han är en man utan heder, en man inför vilken ingen längre gör några försök att dölja sina föraktfulla flin. Han accepterar det, han är en renlärig man och skammen är hans. Men liksom Fågel Fenix ska han resa sig ur askan och återupprätta sitt och familjens anseende. Det har han inför sin bror med handen på Koranen svurit på. Hans hämnd är rättfärdig.

Tre gånger har hon sänt honom i fängelse. Första gången på två månader, då hade han givit henne en omgång med ett paraply, en kastrull och telefonluren. Plasten sprack, han blev tvungen att köpa en ny. Förbannade fruntimmer! Andra resan var på sex månader, det luktade bränd hud i lägenheten när polisen stormade in, larmad av nyfikna grannar. Sista gången var på ett helt år. Han hade visserligen brutit båda hennes ben och spräckt hennes skalle med strykjärnet, men han tycker ändå att domen var hård. Där satt dom där jävla, halvsovande nämndemännen och låtsades lyssna, men utan att förstå. Hur ska de kunna göra det? De är representanter för en ruttnande kultur, otrogna utan gudstro. Utan *sharia*, rättesnöret för hur livet ska gestaltas. Sharia, den enda, sanna lagen, där livets mönster finns nedtecknat - från bönestunder och pilgrimsfärder till allmosor och matvanor. Om heder och stolthet, gudsfruktan och blodshämnd. Där regleras förhållandet mellan man och kvinna, mannens överhöghet står inskriven. Det är mannens *uppgift* att fostra kvinnan. Det är det han har försökt, vilket rätten inte vill begripa.

Större är förståelsen hos hans familj. Det är inte fängelsestraffen som dragit vanära över honom, han har bara gjort vad som krävts. Men när han avtjänade sitt senaste begärde Sonya skilsmässa! Det är den yttersta förödmjukelsen, för omvärlden beviset på att han inte är man nog att lära sin hustru veta sin plats. Att han inte klarar av att upprätthålla sharia. En sådan förolämpning kan bara tvättas bort med blod! Han stöter kniven i bordet så att plastflisor yr. Förbannelserna strömmar över hans läppar, det flimrar för hans ögon. Han ska flå henne! Sticka ut hennes ögon, skära henne i småbitar! Han andas tungt, det bultar i hans huvud. Han inser att han måste sansa sig, behålla lugnet. Demonerna får inte släppas loss förrän han har henne framför sig. Han låter kniven sitta kvar i bordsskivan och gör i ordning en ny pipa, tänder den och sträcker ut sig på en av tältsängarna. På den har han vänt madrassen och vädrat filten. Om ett par timmar ska Sonya komma hem. Och få besök. Det rycker lite i hans vänstra ögonlock,

en nervskada han ådragit sig under en gasattack i kriget mot Irak. Han stryker sig över pannan, blicken är glansig av berusningen men samtidigt plågad. Än idag förstår han inte hur det har blivit så här. Hur det kunnat gå så snett.

De gifte sig i Teheran i ett arrangerat äktenskap. Hans blivande hustru Sonya kom från en köpmannasläkt, hon hade med sig en acceptabel hemgift. Zamir hade bara träffat henne en gång, på en semester efter några års arbete i Sverige. Han fann henne behaglig, nästan vacker om än en aning stolt. Men han hade förklarat för sin far att han samtyckte. Att gifta sig med en kvinna från sin egen kultur var självklart. Svenska kvinnor är orena, lättfärdiga och opålitliga. Och uppstudsiga. Produkter av ett korrupt samhälle. Tyvärr visade det sig att Sonya inte var oemottaglig för skadliga inflytelser, västerlandet slog snart sina klor i henne.

Efter det första året försökte hon komma ifrån att bära slöjan. Han diskuterade och argumenterade i början, försökte att vara tålmodig. Men uppmuntrad och bortkollrad av några kvinnor i invandrarföreningen som kallade sig "radikaler", en bunt slappfittor med kastrerade män utan ryggrad, fortsatte hon med sitt tjtande. Till slut slog han henne tills hon böjde sig. Hennes kontakter med invandrarföreningen såg han till att minimera. Men detta ifrågasättande av hans auktoritet var bara början.

Under den första graviditeten vägrade hon att ha sex med honom. Han trodde inte sina öron, att lägra sin fru är varje gift mans rättighet. Sedan kom förklaringen. Hon hade på svenskundervisningen fått för sig att det finns något som heter "våldtäkt i äktenskapet". Han tog henne brutalt ur den villfarelsen. Han straffknollade henne tills hon kved om nåd. Efter det förbjöd han henne att fortsätta lära sig det där jävla barbarspråket. Trots det kom han senare på henne med att läsa en barnbok för barnen - på svenska. Det fick honom att tappa besinningen, han gav henne en ordentlig omgång. Tingsrätten gav honom två månader.

När han kom ut efter första resan, var hon ännu mer vilseförd. Men han var nitisk i sin fostrargärning. Liksom tingsrätten. Så där hade det antagligen kunnat fortsätta länge. Han förvånades ibland över hennes lågmälda men obändiga envishet. Och han kan inte låta bli att i tysthet beundra hennes styrka. Hon tål kopiöst med stryk. Vad han däremot inte kunnat föreställa sig, var att hon skulle begära skilsmässa. Att hon så till den grad fjärrmat sig från sitt ursprung och från vad som var rätt hade han inte trott.

Handlingarna kom med posten, utan förvarning. När han försökte få tag på henne, fick han av socialtjänsten höra att hennes adress var skyddad. Om han var förvånad över Sonyas moraliska förfall och att hon tagit ut skilsmässa, så är det ingenting i jämförelse med hans häpnad över hennes senaste tilltag. Hon har fört bort barnen, hans ättlingar! Tror hon verkligen att hon ska komma undan med det? Det visar bara hur korkade kvinnor är.

Genom sin advokat begärde han hos den lokala skattemyndigheten i samband med skilsmässan ett hemortsbevis. Det behövdes för att klarlägga vårdnads- och umgängesfrågan, hade advokaten sagt att han skulle använda som argument. Handläggaren på myndigheten lämnade utan krångel ut Sonyas nya bostadsort. Josef hackade sig in i ett par register hos några olika kommunala myndigheter och tog fram den nya gatuadressen. Lätt som en plätt. Hon hade inte flyttat långt, bara till Södertälje. Men det spelar ingen roll. Om hon så flyttat till andra sidan klotet, skulle han letat upp henne och ställa henne till svars. Han drar läpparna till en grimas när plötsligt dörrklockan ringer.

Snabbt kommer han på fötter och rensar undan knarkprylarna från bordet. Han öppnar fönstret för att vädra ut den värsta lukten. Det kan ju vara hans övervakare. En ny, otålig ringsignal får honom att på väg mot dörren slå skenbenet i en av tältsängarna. Han muttrar ilsket och sätter ögat mot dörrens titthål.

I trapphuset står en mörkhårig kvinna med markerad lugg. Hon är iklädd en mörkblå kappa. Över axeln bär hon en svart skinnväska. Ett par stora solglasögon täcker halva hennes ansikte. Zamir fnyser, hon måste vara blind. Trappluset ger knappt ledsyn och mörkt är det ute. Kvinnor! Han lägger märke till att det putar lovande under rocken. Han har varit en god muslim, inte en enda gång under fängelsetiden har han hemfallit åt självbefläckelse.

När han hakar loss säkerhetskedjan och öppnar dörren känner han hur lemnen börjar styvna.

Jag minns stormen.

Först slukade vanmakten allt, jag försvann. Till ett rum av sammet, tyst och fridfullt. Ingen smärta. Ingen tid.

Sen kom ursinnet, plötsligt och utan förvarning. Det var som en vägg av eld. Obönhörligt krossade den min oas. Jag försökte fly, men man hittade mig för

tidigt. Eller om tableterna var för få. Jag vet inte, jag var ju bara nio år när pappa dödade dig. Han brydde sig inte om att jag var där.

Det finns så många som han.

Män med mörka hjärtan.

Ni som utvecklats till monster. Som du framför mig, du som tittar på mig med lystna ögon.

Problemet är att ingen hindrar er.

Förrän nu.

Kapitel 15

“Bergström? Vad fan gör du här?”

Jag kan inte låta bli att le åt hans förvåning.

Advokat Joakim Listons kraftiga galoschhaka gör att hans ansikte ser ut som en basfiol. Det raka, svarta håret är bakåtstruket och uppsatt i en hästsvans, veckotidningsskäggstubben har precis den längd som ska förmedla det där lagom avspända, men ändå självsäkra, professionella intrycket. Kostymen är antingen en Armani eller Hugo Boss, det säger sig självt när det gäller Liston. På hans högra hand blänker en klackring, runt handleden sitter en bred guldlänk. Jag ställer mig framför skrivbordet, ingen av oss gör någon ansats att hälsa på den andre.

När jag satt i bilen på väg till jobbet ringde Sjölund på mobilen. Han sade att jag hade ett förhör att hålla. Eva hade varit på honom och sagt att det var bråttom, det gällde Göran Almfors. Förhöret skulle hållas hos advokatbyrån Rindholm & Partners. Det hade Joakim Liston, advokat, delägare och tydligen släkt med Göran Almfors ringt och krävt. Han hade levt rövare, gastat om rättsövergrepp och hotat stämma allt på två ben. Sjölund orkade inte käfta emot, Liston har en röst som en hysterisk operatenor. Det senare känner jag till, jag har haft att göra med advokaten för några år sedan.

Listons klient stod åtalad vid Stockholms tingsrätt för plundring av ett dödsbo. Jag kunde lämna detaljerade vittnesmål med kopior på både kontonummer och uttag, luftfakturor och falska kostnadsunderlag. Liston gjorde gällande att jag kommit över informationen genom olagliga metoder - vilket i och för sig var korrekt, men för tingsrätten ointressant. Liston förlorade målet. Det tog han som en personlig förolämpning.

Iklädd en svart slokhatt och fiskbensmönstrad överrock inväntade han mig och i korridoren utanför rättssalen fick jag höra hur rättsvidrigt mitt uppträdande varit. Akustiken i det gamla tingshuset med dess höga tak och kala stenväggar i kombination med Listons höga röst och vitlöksstinkande andedräkt gjorde avhyvlingen till en fysiskt plågsam upplevelse. För mig hade halvtimmen i rätten bara varit ett arbetsmoment vilket som helst. Jag försökte hejda hans ordflöde, men förgäves. När han höjde rösten ytterligare, fick jag nog. Jag drog ned den

hatten över ansiktet på honom, knuffade honom åt sidan och gick mot utgången. Bakom mig avfytrade Liston några kraftuttryck som jag inte hört sedan jag sommarjobbade i skogen uppe i Skellefteå. Han följde upp dem med löften om kommande stämningar. Sedan dess har jag inte haft med honom att göra.

“Tillförordnade kriminalinspektör Bergström, tack! Jag är här för att hålla förhör med Göran Almfors.” Jag gör min röst formellt kort. Joakim Liston är visserligen en arrogant lagvrängare med ett ego stort som en olympisk arena, men han är inte dum. Tvärtom, han är vass som en rakkniv, hal som en ål och kall som en fisk. Det är också den association jag får när jag tittar in i hans ögon. De är mörka pölar dit hans emaljklädda, vita leende aldrig når. Ögon, som beräknande granskar, väger och mäter. Vän eller fiende, farlig eller ofarlig, någon man kan ha nytta av eller som är ointressant. Liston är en egocentrisk typ, med skumma kontakter inom boxningen, hans favoritsport. Han har tagit sitt namn efter den förre världsmästaren Sonny Liston. Han har också känningar inom både finans- och konstsammlarkretsar, det ryktas om allianser med en del inte alltför rumsrena element. Han är inte att leka med och mycket oberäknelig, för att inte säga labil. En bra strategi är att inte bli personlig.

Liston hämtar sig från den första överraskningen. Hans haka återtar sitt normala läge, han slickar sig snabbt om överläppen. Det ser ut som en orms fladdrande tunga.

“Vad då ‘tillförordnad’? Du har väl lagt av inom polisen?” Hans volym är som vanligt högt uppskruvad.

“Jag är tillfälligt inhyrd. Via Manpower.”

Han ser för ett ögonblick ut att vara svarslös. Säger han nåt om ‘Nisse’, klappar jag till honom, oavsett hans kontakter, tänker jag. Men det behövs inte, Liston brister ut i ett gapskratt, går fram till en sidodörr och öppnar den innan han rundar skrivbordet och sjunker ned i läderfåtöljens femsiffriga komfort.

Advokatkontoret ligger i Danvikstull, högst upp i ett av de nybyggda affärskomplexen. Byrån är relativt stor med över tjugo anställda advokater och biträden som jobbar i små team, där var och en bidrar med sin specialité. Byråns kompetens omfattar allt från avtal och tvister när det gällde företagsfusioner till kontraktsjuridik och brottmål. Rindholm & Partners har ett gott rykte och uppenbarligen mycket att göra. När jag steg in i receptionen, ett vackert atrium

med ljusinsläpp från alla håll, sprang folk ut och in ur kontor och sammanträdesrum som myror i en stack. Doften av nybryggt kaffe hängde i luften, den kom från en automatisk kaffebryggare som stod i ena hörnet och erbjöd espresso, cappuccino, cafe latte, cafe mocca, frappe, koffeinfritt - till och med vanlig kopp svart gick att få. Framför den fanns en soffgrupp i mörkrött skinn runt ett japanskt glasbord. Ett gigantiskt saltvattenakvarium prydde ena väggen, fullt med färgsprakande fiskar och korallrev. Men ingen verkade ha tid att vare sig njuta av den exklusiva miljön eller utnyttja de moderna faciliteterna. Receptionisten var upptagen med att dra kopior i ett utrymme bakom disken. När jag frågade efter advokat Liston pekade hon bara stressat på en dörr i början på en av korridorerna.

Jag ser mig omkring, Listons inredning återspeglar resten av byrån. Vräkigt skrivbord, mahognybar och storbildsTV. Baksidan av saltvattensakvariet i receptionen vetter in mot hans kontor, glaset är tydligen slipat så att det går att titta in i akvariet från båda hållen, men inte rakt igenom. Smart och dubbelt nöje för pengarna, men billigt är det nog inte. Jag misstänker att anläggningen kostat en årslön. Inte Listons, men min. Genom panoramafönstret bakom advokaten breder Hammarbyhamnens vatten ut sig. Liston suger på en tand och ger ifrån sig ett irriterande klickande tungljud. Han sätter upp höger hand.

“Låt mig se om jag fattat det här rätt. Den falska anmälan som riktats mot min bror och tillika klient, utreds av en före detta polis och kåkfarare, numera som tillfälligt inhyrd arbetskraft.” Han skrockar roat. “Jag kan resa tvivel både om behörighet och kompetens.”

“Jag vet vad jag gör!” Fadersarvet gör sig gällande, jag börjar härskna till. Liston åstadkommer åter det där enerverande ljudet med tungan och pekar på mig med ett ringprytt finger.

“Du vet det, och jag vet det. Men domstolens ledamöter vet det inte.” Han tittar på mig med ett uttryck i ansiktet som antyder att hans matsmältning är i olag. Jag antar att mitt eget återspeglar ungefär samma känsla. Jag är less på den där självbelåtna pösmunken.

“Var finns din klient?”

“Här.” Jämfört med Listons tordönstämman är Göran Almfors röst mjuk och behaglig. Han kommer in genom sidodörren iklädd i ett par skrynkliga byxor

och en mörkbrun kavaj förstärkt med läder på armbågarna. Skjortan är öppen i halsen, han går utan att tveka fram till mig med handen utsträckt till hälsning. Handslaget är fast, i min smak väl fast. Ungefär som när en försäljare försöker understryka sin pålitlighet. Men han gör ändå ett övervägande sympatiskt om än något intetsägande intryck. Liston föser oss fram mot det västra hörnet av rummet. Bakom en mur av Yuccapalmer står ett ovallt sammanträdesbord i massiv furu omgivet av tygklädda stolar. Göran Almfors sätter sig ned, Liston invaderar stolen bredvid sin bror. Det är ju vad han sagt — sin bror. Jag förundras över naturens nyckfullhet. De ser inte ut att komma från samma genpool.

Jag betraktar Göran Almfors medan jag plockar fram bandspelaren och ett anteckningsblock. Det som omedelbart slår mig är hur illa den bild Sirkka Almfors tecknat av sin make stämmer med mannen som sitter framför mig. Han är i fyrtioårsåldern, spensligt byggd och betydligt kortare än jag. Det bruna, snedkammade håret hänger ned i pannan, ögonen är intensivt ljusblå och sitter tätt ihop. Munnen är stor med fylliga läppar som är tillbakadragna i ett vänligt leende. Hakan är en aning flyende, han ser inte farlig ut, för att uttrycka det mildt. Tvärt om, jag får en bild av killen som alltid blev vald sist till fotbollslaget. Eller i vuxen ålder, den som man går till om man vill prata relationsproblem, vare sig det gäller arbetet eller privat. Inte någon stereotyp när det gällde brutal framtoning, då ser jag själv betydligt grymmare ut. Men jag har å andra sidan träffat seriemördare som sett ut som änglar. Psykopater är oftast charmiga och till synes ofarliga - innan de slår till. Jag ställer den slitna, batteridrivna bandspelare på bordet och slår på den.

“Förhör med Göran Almfors hållet av tillförordnad polisman Sune Bergström måndagen den fjortonde september klockan 0945. Närvarande är också advokat Joakim Liston.”

Kapitel 16

Göran Almfors berättelse är rak och okomplicerad.

Han sätter sig direkt efter sammandrabbningen med Sirkka i bilen och lämnar hemmet. I över två timmar kör han runt som i en dimma, utan mål. Han kör fort, försöker köra ifrån sin förtvivlan. När han till slut vrider om startnyckeln och stannar motorn, befinner han sig utanför en lägenhet i Farsta. Hos Kurt-Ove Hall, en femtioårig norrlänning som Göran träffat på ett dataseminarium.

Kurt-Ove är en nersupen före detta artist som hittat Gud och sadlat om till präst. Hos honom tillbringar Göran natten. Hem vågar han inte åka, den okontrollerade vrede han släppt loss har skrämt honom ordentligt. Och i botten på rädslan finns något ännu mer skrämmande - han förstår inte vad som hänt.

“Det där är inte jag, den där personen känner jag inte!”

Kurt-Ove bjuder på kaffe och sitt öra. Frampå småtimmarna lyckas Kurt-Ove övertala honom att nästa dag åka till Manscentrum i Jordbro för att tala med någon som vet vad han pratar om. Hans Gud har inga svar.

*

Manscentrum har sina lokaler en trappa upp i samma hus som socialförvaltningen. Bara det får Göran att tveka, men efter ett par varv runt bilen går han ändå in. När han öppnar dörren och försiktigt tittar sig omkring dyker en äldre, kortvuxen och skäggig man i stickad kofta och tofflor ut ur ett rum till vänster om ingången. Runt hjässan står en krans av grått, spretigt hår ut som en gloria, under ögonen hänger stora påsar. Göran hinner knappt presentera sig innan mannen lägger armen runt hans axlar och föser honom i riktning mot en dörr längre ned i korridoren.

“Göran känn dig varmt välkommen men ursäkta kaoset jag heter Egon psykolog och gruppterapeut och leder tillsammans med min kollega Johan verksamheten här men Johan är på sjukhuset för att se till sin sambo Peter som fick en kastrull i skallen och måste sys när han medlade i ett familjegräl så jag är ensam här idag men vi brukar alltid ta emot våra besökare för ett första enskilt samtal fast det går inte nu när jag har en grupp som väntar men du kan sitta med så att du får en

upp sig och sätter armbågarna på knäna. Det gråskäggiga, blida ansiktet är fyllt av sympati. Turkim tittar upp på Egon, underläppen darrar. Om det är av återhållen gråt eller vrede kan Göran inte avgöra.

“Det är orättvist! Jag har jobbat hårt ända sen vi kom hit, men hon gör mig till en nolla! Hon driver mig till vansinne!”

“Kärringen håller ju för fan på att terra honom!” Den stämman är varken lågmäld eller sympatisk, utan grov och aggressiv. Den har samma effekt på Turkim och Göran, som båda rycker till. “På Egons psykobabbel håller han på att ‘förlora sin identitet’.”

Rösten tillhör en satt, kraftigt byggd man i fyrtioårsåldern med snaggat huvud. Han kräver att de övriga ska kalla honom Kurre. Inte Kurt, utan Kurre. Han bär en röd-och vitrutig skjorta, svarta jeans och cowboystövlar. Några svarta hårstrån sticker ut ur ena näsborren. Han flinar mot de övriga. “Nåt har man ju snappat av det här snacket.” Sedan försvinner flinet och hans ansikte hårdnar. “Min kärring har det heller inte så jävla tjusigt, jag har gått arbetslös i fem år. Men hon har lärt sig att hålla käften!”

“Det är väl snarare så att du täppt till den på henne?” Egon låter inte ens förebrående, men Kurre missar det. Han viftar med ett korbliknande pekfinger mot Egon och höjer rösten.

“Hon har sig själv att skylla! Hon retar gallfebern på mig, den dumma kossan! Trots att hon vet hur det slutar!”

“Så bekvämt!” Sarkasmens i Jan Olssons röst undgår ingen, inte ens Kurre. Jan har till skillnad från Kurre skogshuggarstil en mer stillsam framtoning med sin neutralt grå kostym, vita skjorta och slips. De hornbågade glasögonen fullbordar bilden av en gammaldags kamrer — det enda som motsäger den, är hans ungdom. Göran uppskattar hans ålder till runt tjugofem. Jan trycker med långfingret upp glasögonen mot näsroten.

“Vi rår inte för det! På sätt och vis är vi också offer, eller hur? Vi har gift oss med kvinnor som inte förstår oss, som provocerar oss, som inte kan hålla käften. Dessutom feta, fula och korkade. Dom ber oss faktiskt med jämna mellanrum om en omgång med elsladden eller dammsugarröret, inte sant?” Han pekar på irakiern med ett knotigt finger. “Turkim är vit som snö. *Hon* driver honom till vansinne, det är *hennes* fel att han slår. Och du, Kurre, du har fört upp den

principen på vetenskaplig nivå. Du har ett utlåtande från en psykiatriker som har sagt att du har 'bristande impuls kontroll'. Underförstått - det inte är ditt fel. Tjusigt!" Han tystnar och det hånfulla uttrycket i hans ansikte glider över i sorgsenhet när han fortsätter: "Men det är alltid vårt fel. Skulden är bara vår. Och skammen."

Kurres läppar vrids till en föraktfull grimas.

"Hörru du, Jan Banan! Ända från koltåldern har du blivit mobbad och hunsad, men inte slagit tillbaka. Du har aldrig vågat. Utom när det gäller din fru. Av henne kräver du respekt. Där tar du igen för alla rövar du tvingas slicka! Du är en jävla mes, det är det du skäms för! Vilket du gör förbannat rätt i!"

Jans ansikte blir en nyans blekare, Kurres rödare. Göran finner stämningen obehaglig, han skruvar på sig i stolen. Den hårda platsitsen har dessutom fått hans ena skinka att somna. Egon inleder vad som verkar vara en av sina standardföreläsningar.

"Våld är ett mönster som upprepas. Antingen man blivit mobbad i skolan eller misshandlad i hemmet. För åttio procent av alla män som tillgriper våld är våldet historiskt en normalitet. Men Jan har rätt, vi försöker lägga skulden utanför oss själva. Det är en försvarsmekanism för att vi ska slippa ytterligare självförakt. Men det är ingen framkomlig väg, det är ingen väg mot förändring. Vi kanske känner att vi slåss för att överleva som individer, för att inte upphöra att existera. För att hävda oss, återta vår stolthet, protestera mot att bli behandlade på ett sätt som berövar oss vårt egenvärde. Skälen är lika många som förövarna, men det spelar ingen roll. Den enda vägen ut ur våldet är att ta ansvar för sitt handlande och hitta nya strategier. Men först måste man förstå dom gamla, vad det är som lockar fram det destruktiva beteendet." Hittills har han talat rätt ut i rummet, men nu fäster han sin milda blick på den blonde, vältränade mannen.

"Bengt, det här är andra gången du är med. Den första sa du inte ett ord. Varför är du här?"

Den blonde tittar nedlåtande på Egon.

"Min advokat tycker att det är en god idé."

"Varför det?"

“Det ser bra ut i papperen, om ludret inte tar tillbaka sin anmälan.” Han ler ett kallgrin. “Den bygger naturligtvis på ett missförstånd.”

Egon gnuggade sina händer mot varandra som om han tvättar bort något osynligt men obehagligt, sedan formar han dem till en spets och pekar på Göran.

“Varför slår du?”

Göran blir helt överrumplad. Han skulle ju bara “sitta med”. Egon och de övriga, minus den blonde, väntar med spänt intresse på hans svar.

“Jag slåss inte.”

Jan suckar och tittar i golvet, Egon ser bedrövad ut.

“Hur ofta har det skett?”

“Nej, ni förstår inte! Jag har aldrig slagit henne!”

Kurre skrattade högt:

“Se på fan! En oskyldig till!”

Jan ger honom en blick som bör ha fått honom att smälta och bli ett med vinylen. Egon såg ut att välja sina ord med omsorg.

“Får man fråga vad du i så fall gör här?”

Göran vet inte vad han ska svara, han har bara trevat efter hjälp och landat där han sitter. Han försöker formulera sig men hittar inte orden. Plötsligt kommer de av sig själv.

“För att inte bli som ni.”

*

Både jag och Liston har lyssnat på Görans berättelse utan att avbryta. Göran ser trött ut.

“Jag tog tag i hennes arm och höjde handen. Det är allt.”

Jag ställer några följdfrågor utifrån de uppgifter jag fått från Sirkka, men Göran förnekar kategoriskt det som tillskrivs honom. Han bedyrar sin oskuld. Men inte bara det, ställd inför detaljerna i hustruns beskrivning av deras förhållande, blir han först förvirrad, sedan nästan gråtfärdig. Några gånger verkar han ha svårt att förstå att det är hans situation som avhandlas, som om den verkligheten är honom främmande. Jag stänger av bandspelaren.

“Du påstår alltså att Sirkka ljuger?” Jag lutar mig tillbaka och betraktar Görans bleka ansikte.

“Ja, det gör jag! Men ingen tror mig. Egon på Manscentrum sa att jag ‘tids nog kommer att mogna att ta ansvar för mina handlingar’.” Han blänger på Liston. “Min bror praktiskt taget gratulerade mig till att ha satt Sirkka på plats.”

Liston rycker urskuldande på axlarna.

“Jag sa åt dig att inte gifta dig med det där neurotiska stycket.”

Göran ignorerar honom.

“Jag har inte slagit henne. Jag tog tag i hennes arm och höjde näven, det erkänner jag. Men jag hejdade mig och gick därifrån. Det kan väl inte vara första gången i världshistorien som en karl besinnat sig?” Görans vädjan om att bli trodd låter uppgiven. Jag ger honom i tysthet rätt och önskar att det påståendet också gällt mig.

“Varför skulle hon lämna in en falsk anmälan?”

“Jag vet inte. När jag kom hem från Manscentrum hade hon bytt ut låset i ytterdörren. Jocke säger att hon har rätt att göra det, eftersom huset står på henne. När vi gifte oss var det bättre ur skattesynpunkt.”

“Dum är hon inte”, framför Liston i en misslyckad teatervisning. Vid broderns inlägg återvänder Göran till huvudspåret.

“Jag trodde fortfarande att hon bara ville ge mig en välförtjänt näsbränna. Men när hon berättade att hon polisanmält mig för misshandel, förstod jag att det var allvar. Hon tänker ta ut skilsmässa. Och ta Anna ifrån mig.”

“Där har du motivet!” ryter Liston och slår ut med handen. För honom är saken

klar. “Den där bruden är inte korrekt gängad i skallen. Hon...”

“Sluta snacka skit om Sirkka!” Göran drar handflatan i bordet så att bandspelaren hoppar till och lägger sig på sidan. Ser man på, han är inte helt befriad från testosteron. Göran vänder sig till mig. “Är det här förhöret avslutat?” Utan att vänta på svar reser han sig och stormar mot dörren. “Jag måste tala med henne!” Sedan försvinner han ut ur rummet.

Jag skakar sakta på huvudet. Vad fan var det frågan om? Har jag en skylt i pannan som säger att det var OK att lämna mina förhör i expressfart? Men den här gången är det i alla fall inte jag som behöver jobba på min empati, utan Liston. Om han har någon. Advokaten sitter med den omfångsrika hakan i handen och betraktar mig med ett avvaktande uttryck i basfiolen.

Jag vet inte vad jag ska tro. Av Görans personuppgifter framgår att han i sin ungdom gått i teaterskola men hoppat av och tagit en dataingenjörsexamen. Om det som skett i det här rummet varit en uppvisning i skådespeleri har Göran definitivt valt fel karriär och scenkonsten gått miste om en stor talang. Jag packar ihop mina saker och går mot dörren. Liston följer efter, han rullar fram som en sumobrottare. Hans förmåga att hålla sin gäddkäft stängd har nått sitt slut.

“Bergström, vänta ett tag. Min bror, eller rättare sagt halvbror, skulle inte kunna slå hål på en blöt papperspåse. Han måste lida av nån slags generell aggressionshämning. Från det vi var små har jag spöat honom, jävlats med honom och varit en allmänt odräglig lillebror.” Den bilden har jag inga svårigheter att se framför mig. Liston fortsätter: “Men inte en enda gång har han svarat med samma mynt. Och det gäller över hela linjen; med kompisar, klasskamrater, rubbet. Hur många killar känner du som gått igenom sin ungdom utan att nån gång hamna i slagsmål?” Tanken på att aldrig bruka våld verkar förefalla honom orimlig. Lite svagsint, ett slags karaktärsfel. Han ser för ett ögonblick besviken ut. “Det skulle vara mig ett sant nöje att mosa dig och din utredning i domstolen, men jag vill inte att det går så långt. Göran var sjuk som liten, han är skör, han pallar inte för sånt här.” Han klickar med tungan igen, de kalla ögonen verkar plötsligt mjukna. “Vår relation är inte den bästa. Han åkte till exempel till den där prästen i stället för till mig. Men det har fan i mig inte gått att prata med honom om den där galna bruden. Då hade han spolat mig för gott. Och även om jag tycker att han är vek, så är han min bror.” Han får ett listigt uttryck i ansiktet. Utan förvarning stoppar han en hopvikt lapp i min

bröstkicka och föser mig ut genom dörren. “Visa nu att du är så jävla duktig som du inbillar dig.”

Utanför tar jag fram lappen och viker upp den. Där står ett namn och en plats, nedskrivet med spretig handstil.

Ronny Karlsson.

Norrtäljeanstalten.

Kapitel 17

Ronny Karlsson begrundar vad jag sagt. Det ser ut att vara ett mödosamt företag.

“Skitsnack!” klämmer han slutligen ur sig.

Ronny har marinsnagg på toppen av ett spolfformat huvud. Ansiktet är ärrigt med blek hy, mellan de tunna läpparna skymtar nikotingula tänder. Ögonen sitter långt isär, ögonvitorna är blodsprängda. Han verkar kånka omkring på en ordentlig baksmälla, vilket i och för sig bör vara omöjligt med tanke på att han sitter på anstalt. Å andra sidan ser Ronny ut som en person vars hela liv består av en serie onyktra minnen. Ögonen flackar opålitligt, naglarna är nedbitna, han har tatueringar på både armar och hals. Han sitter vårdslöst tillbakalutad i stolen.

Jag kommer att tänka på Pajala-Biran, en alkoholiserad slagskämpe och inbrottstjuv som när mentalanstalterna av missriktad humanism och politisk spariver stängdes under 90-talet fördes över till kriminalvården, närmare bestämt rixanstalten i Härnösand. Biran var från övre Norrland, han hade mörkt, stripigt hår med ankstjärt, stora knogar och en kantig, mager kropp som han förflyttade med en underlig, knäande gång samtidigt som han höll armarna långt bak och bröstet framskjutet. Även hakan stack ut på grund av det kraftiga underbettet, käkarna var alltid i rörelse i ett monotont tuggande. Han hade för ovana att på bred norrländska gå och mumla för sig själv, olika zoologiska epitet hoppade ur hans mun. “Mörtmun”, “tranhals” eller “grisknullare” kunde vem som helst utan anledning bli kallad. När han klämde ur sig en längre mening, oavsett innehåll, avslutade han alltid med samma till omgivningen riktade standarfras: “Hajaru de, va?” Vad som skulle “hajas” var oftast oklart, men om man inte låtsades fatta kunde man åka på en snyting. Pajala-Biran hade humör som en retad huggorm.

Han var, efter att från och till suttit inlåst i tjugo år visserligen anstaltsvan, men inte fängelsevan. Vid ankomsten knallade han fram till chefen för transportstyrkan, som med tanke på uppdraget var iförd batong. Pajala-Biran glodde på honom och öppnade sin tandlösa mun.

“Hörru du med gummikuken, ä e du som ä överskötarn? Ska ja ta re i sköljen? Hajaru de, va?” När transportchefen svarade med ett “Va?” small det direkt. Biran var kort och gott en oberäknelig jävel. Samma intryck får jag när jag stiger innanför dörren till förhörssrummet på Norrtäljeanstalten, där Ronny, iklädd

anstaltens blåa skjorta och gröna byxor sitter och väntar.

Rummet ligger i paviljong B, en lång, trång korridor med kala väggar har fört mig dit. Den enda möbleringen består av ett golvfast bord och två stolar. Genom det pansarglasförsedda fönstret silar ett grått ljus in. Vårdaren rasslar med nycklarna när han låser dörren bakom mig. Jag grimaserar, ljudet från inlåsningsen har plöjt djupa fåror i mitt psyke. Mina fingrar stryker omedvetet över bröstkorgen där femtio stygn från ett stämjärn vittnar om att även min kropp bär märken från den tid jag tillbringat inom Norrtäljeanstaltens gråa murar.

Det har tagit mig tre dagar att få bankrånaren och knarkhandlaren Ronny Karlsson att över huvud taget vilja träffa mig. Inte förrän Sirkka kom på tal reagerade han och då med ett skratt fyllt av skadeglädje. Hans glädjeämnen är inte många, Ronny avverkar åtta år för ett antal grova rån och langning av över två kilo amfetamin.

Medan jag väntade på att Ronny skulle släppa till, dubbelkollade jag Rune Lagers genomgång av de nio tidigare dödsfallen, men kom fram till samma dystra resultat. Det finns ingenting att gå på. Torvald Anderssons bil står hos kriminalteknikerna, men eftersom fallet officiellt är klassat som självmord, har det låg prioritet. Att planlöst börja skugga någon ur kvinnofridsgruppen verkar meningslöst och kan dessutom slå tillbaka. Så jag bestämde mig för att göra lite nytta i fallet Almfors.

Efter förhöret med Göran visste jag varken ut eller in. Sirkkas redogörelse hade låtit trovärdig, men det hade makens också. Nästan mer, i kraft av sin ofullständighet. De flesta minns inte så bra, motsäger sig själva och blir tvungna att korrigera sig. Sirkka hade låtit en aning för välrepeterad. Och jag tvivlar starkt på att Görans skrinlagda skådespelarambitioner inneburit att tiljorna gått miste om en ny Gösta Ekman. Jag gick på det jag hade — lappen från Joakim Liston. Men eftersom Ronny i början var lika intresserad av att prata med en representant för Farbror Blå som att skaffa sig ett hederligt arbete tog jag ut svängarna.

Efter en massa fotarbete lyckades jag få till stånd samtal med några av Görans arbetskamrater. Bilden var samstämmig, Göran uppfattas inte som en konfliktbenägen person, tvärtom.

Ett par av grannarna beskrev Göran som vänlig men blyg, utom när han pratade om sitt jobb. Men även där var det Sirkka som framstod som ärelysten å Görans vägnar. Under det senaste, gemensamma midsommarfirandet pikade hon honom öppet för att han inte accepterat ett erbjudande om fast anställning på huvudkontoret. Göran log inåtvänt och mumlade något om att han inte var någon lagspelare.

“Ingen Alfa-hanne, menar du!” replikerade Sirkka.

“Den kommentaren är typisk för henne”, sade en av grannarna från tvärs över gatan, en gråsprängd man i sextioårsåldern med fluga och stickad slipover. När han kom ut på verandan och tände pipan gjorde han det med en skygg blick på hustrun. Att han inte fick röka inomhus var tydligt, men han verkade också osäker på om verandan var en tillåten rökruta. Han presenterade sig med namn och titel: Hans Andersson, pensionerad avdelningschef på Telia. “Hennes sätt att kommentera och argumentera kan reta gallfeber på en gråsten. Göran drar sig undan, han är en räddhare. Men jag klandrar honom inte. Sirkka hetsar alltid upp sig och går till angrepp. Det blir en otrevlig stämning om man fortsätter att diskutera.”

Teliachefens hustru ryckte in till Sirkkas försvar, vilket upprepades när jag intervjuade ett annat grannpar. De båda kvinnorna framhöll att Sirkka var mjuk och behaglig och alltid ställde upp om någon behövde hjälp. De påstod också att karlarna hade svårt för en stark kvinna, för det var de överens om. Ingen satte sig på Sirkka och den som försökte fick det hett om öronen. Så fort jag nämner hennes namn börjar Ronny Karlsson sparka på bordsbenet, han verkar vara av samma uppfattning.

“Den där jävla bruden är koko, en sån där vad heter det, dubbelnatur. Fullkomligt livsfarlig!” Han övergår till att med foten mot bordskanten gunga på stolen. “Du ska få ett exempel. Det var en snedtänd sopa på Engelen som klappade till henne en gång, hon hade sagt nåt han inte gillade. Som vanligt, hon har en elak glappkäft.” Han fumlar fram en cigarett ur ett skrynkligt paket Gauloise. Fingrarna har samma ohälsosamma, gula färg som hans tänder, hela karln ser ut att vara nikotinförgiftad. Efter ett par djupa drag på cigaretten fortsätter han. “När snubben vände sig om drog hon en ölsejdel rakt i skallen på honom - fullt ös, ingen tvekan. Han gjorde en tvåvallars, först pannan i bardisken, sen plåten i fotracket. Men det räckte inte för henne, hon satte igång att använda hans huvud som fotboll. Hade det inte varit så trångt hade hon kickat

skallen av honom. Du skulle ha sett hennes fejs, vilken fighter! Det var då jag föll för henne.” Ett rökmoln följt av en ljudlig väderspänning får mig att rygga bakåt.

“Kålsoppa till lunch”, säger Ronny oberört. Han får något längtansfullt i blicken. “Eller kanske var det lite senare, när vi knullade. Herregud, vad den bruden kan pippa.”

“Var träffades ni?” Jag inser att jag måste leda Ronny bort från hans aktuella tankespår innan han bestämmer sig för att hedra Sirkkas minne med att återvända till sin cell och använda högerhanden.

“Sirkka gillar hårda tag, både i sängen och utanför. Hon kunde dra en pava och en braja på den tiden. Hon och ett annat luder, Biggan, vad fan hette hon” — han knackar sig på pannan med ett gulbrunt finger - “Gunilla Birgersson, var det, ja. Hon har jordens rattar och är totalt sexfixerad. Gillar att runka kuk, gärna flera samtidigt. Dom hängde ihop med ett gäng värsting-groupies nere vid Södra station, det var där jag träffade Sirkka. Innan jag visste ordet av var vi gängade.” Han gör en grimas vid minnet. “Även om hon kan knulla skiten ur en, är hon för jävlig att leva med! I ena ögonblicket mjuk som en kattunge, i nästa grym som ett vilddjur. Men det blev ju inte så långvarigt. När jag åkte in, åkte jag ut. Skild lika snabbt som gift. Nåra år senare försökte jag kontakta henne inför en frigång, du vet, för att få tömma pungen hos nån som vet vad hon gör. Men då skrev hon att hon ‘börjat ett nytt liv’. Fan tro´t! Sirkka är alldeles för kåt på spänning, dras som en magnet till typer av värsta sorten. Se bara på mig!” Han lägger upp ett gapskratt och mosar cigaretten i askkoppen bara för att med nervösa fingrar plocka fram ytterligare en giftpinne. Jag har på tungan att instämma i hans beskrivning, men sväljer det nöjet. Ronny rynkar pannan, han verkar ägna sig åt ett nytt ovant utbrott av tankeverksamhet. Sedan går det över och han ser bestämd ut. Cigaretten vippas upp och ned medan han pratar på.

“När du sa att du ville snacka om henne trodde jag att hon torskade för nåt. Det hade jag kunnat köpa, men glöm att hon skulle tåla att nån ger sig på henne.”

“Varför skulle hon hitta på nåt sånt?”

“Inte fan vet jag, men Sirkka vet man aldrig var man har.” Den flackande blicken blir lysten. “Du, snuten, du vet var hon bor, va? Fan, jag får permis om ett halvår, det skulle vara kul att återuppliva gamla minnen. Här finns det bara

finniga pundare, anabolbögar och vasinglidare, blattar med hår stickande ut ur
arslet. Vad säger du, var lite hygglo. Ger du mig adressen?”

Kapitel 18

Efter ytterligare två dagar av utredningar och konfrontationer med allsköns avskum är jag både deprimerad och förbannad. När jag tillsammans med Gun Hammar i morse höll ett förhör med ett av de grövre hustruplågarsvinen och han gjorde klart för mig vad jag kunde göra med mitt besöksförbud höll jag på att flyga på honom, men hejdade mig. I Guns ögon såg jag samma känsla som jag själv just betvingat, en längtan efter att få slå av näsbenet på det arroganta arslet. Eller något värre. Kan hon vara mördaren?

Det är ingen tvekan om att hennes avsky för en del av männen som hon utreder är stor, men mordern har kännetecknats mera av kall beräkning än svallande känslor. Det ena behöver dock inte utesluta det andra. Vem som helst kan förlora humöret av det vi är tvungna att handskas med.

Det är samma visa, sida upp och sida ned. Våldsverkare efter våldsverkare går fria eller släpps ut efter korta straff, kvinna efter kvinna får utstå fortsatt förnedring. Rättssystemet står handfallet, övergreppen fortsätter. Tänk om vi män vore utsatta för detta? Då hade det varit annat ljud i skällan! Röster skulle höjas för att lobotomi skulle införas som straffpåföljd. Det skulle definitivt inte vara tal om någon frivillighet, som nu, när våldtäktsmän måste samtycka till kemisk kastrering.

Att kvinnor så länge har funnit sig i att behandlas som andra klassens medborgare är bedrövligt. Men kvinnorna som kollektiv slåss inte för sin sak, vare sig tillräckligt hänsynslöst eller solidariskt. Kanske är det en förändring på gång, kanske håller en gemensam identitet och en ny medvetenhet på att växa fram. Om feminismen leder till det, har jag inget emot den. Det handlar om min dotters framtid, och så här vill jag inte att den ska se ut. Jag försöker förgäves få ryggen på min kontorsstol att göra sin plikt och tittar med vämjelse på pappershögen framför mig. Överst ligger en anmälan om olaga hot.

“Olaga hot” låter inte så farligt, men bakom den termen döljer sig terror på det psykiska planet. Det är sällan sådana hot omsätts i handling, åtminstone inte i början av processen. Men att leva i konstant fruktan trasar sönder verkligheten, även om kvinnan inte längre finns i mannens omedelbara närhet. För rädslan finns där. En bilmotor som rusar när du går över gatan, snabba steg bakom dig på trottoaren eller en ringning på dörren får skrällen att fara upp i halsgropen,

hjärtat att slå fortare. Paniken kommer störtande, kroppen känns som förlamad. Rädslan invaderar hela ditt väsen, slår klorna i dina inälvor och skakar dig som ett blodtörstigt rovdjur. Värst är det på nätterna, som efter ett tag bara består av korta sömnperioder, avbrutna av svettiga uppvaknanden. En knäppning i huset - är det han? Står han i mitt sovrum? Ett ljud från gatan - vad tänker han göra? En brandbomb genom fönstret? Väntar han på mig i morgon vid bussen, när jag går och handlar, bakom nästa port? Allra värst är det om hoten också omfattar barnen. Du förvandlas efter ett tag till en skugga av dig själv, din rädsla gör barnen otrygga. De är förresten lika rädda, skräckslagna för att pappa ska slå mamma. Bakom varje anmälan om olaga hot finns en tragedi.

När en anmälan sent om sidosider kommer in utgör den bara toppen på isberget, bakom finns en lång förhistoria av våld och förtryck. Medan utredning görs, rättegång hålls och dom avkunnas, fortsätter detta kvinnors helvete. Dessutom efteråt, rättssystemets tandlösa bett har sällan någon avskräckande effekt. Jag tittar ut genom fönstret, de gråa skyarna matchar mitt sinnestillstånd. Min förståelse för "städarens" insats blir bara större ju mer jag sätter mig in i problematiken.

En nyligen publicerad sociologisk studie visar till exempel att omkring fyrtio procent av alla gifta och frånskilda kvinnor någon gång har blivit utsatta för våld i någon form. På tidningarnas debattsidor publiceras artiklar och insändare som hävdar än den ena, än den andra förklaringsmodellen. Några hävdar ren biologisk determinism, där mannen som testosteronstinn hanne själv betraktas som ett offer för sin biologiska konstruktion, och alltså inte kan rå för att han brukar våld. Som om män inte vore rationella varelser som kan göra självständiga val!

Mera övergripande perspektiv skyller på en mansroll i förändring. Men det är inte en roll som slår, plågar och våldtar, det är män som kuvar och förminskar. Våldet riktas mot den enskilda människan och utförs av enskilda personer. Trots det pratas det på den politiska nivån om det samhällsliga maktförhållandet mellan könen, så kallade sakkunniga hävdar att en större social jämlikhet på sikt ska eliminera våldet. Alltså sakta framåt medan blodet flyter.

Som tur är ringer telefonen innan jag deppar ihop eller slänger ut någonting genom fönstret. Det är Rune Lager, Zachrisson har just hört av sig. Departementet har fått ett nytt brev med ett nytt namn, Zamir Babak. Rune oroar sig också över att intervallerna mellan breven blir allt kortare. Som slutkläm

meddelar han att fingeravtrycken inte givit någonting.

En snabb titt i registret över de senaste dygnens polisingripanden visar att om Zamir Babak är död, så har han inte hittats. Sonya säger sig inte veta var hennes exmake håller men uppger att Zamir har en hel dröse bröder. Jag får på ett mobilnummer tag på en av dem, Hassan. Jag säger att jag är Zamirs övervakare, men det hjälper inte. Hassan ger inte mycket för de svenska myndigheterna.

“Jävla ringande! Först socialen, sen dy. Han vill vara fred!”

“Jag vill bara veta var han bor.”

“Dy också gör hembesök? Som soc?”

Jag ser Anita Lodin och hennes desperata omtanke om Sonya Babak framför mig. Jag får en oroande känsla i magtrakten.

“Det är viktigt.”

“Varför? Han inte vill träffa nu. Kanske nästa vecka.”

Jag tar en rövare.

“Han skulle ha anmält sig här hos mig den här veckan. Om jag inte får tag i honom, måste jag rapportera det. Då åker han in igen.”

Det tar skruv, jag får en adress i Skarpnäck.

*

Jag tar mig in med hjälp av vicevärdens nyckel. Zamir Babak sitter på en tältsäng med överkroppen vikt över ett campingbord. Hans båda händer håller om ett knivskaft, bladet är begravt i hans bröstorg nästan ända in till parerskenan. Det ser ut som att han kastat sig på kniven.

Blodet har runnit ut på bordsskivan och över kanten, men sugits upp av en filt och en smutsig trasmatta. Det har stelnat och är svart till färgen. Torkad, brun vätska syns på de blåa läpparna. Hans ena ögonlock är öppet, ögat ser ut att fokusera på mig. Det finns antydningar till likfläckar på händerna, det innebär att döden bör ha inträtt för någon vecka sedan. Men det får rättsläkaren fastställa.

Jag låter blicken systematiskt vandra över rummet. Inget avskedsbrev, men heller inga tecken på strid. Under en av sängarna skymtar jag något vitt, ett papper. Jag drar med fingernageln försiktigt fram det. Det är en blankett från socialförvaltningen gällande ansökan om bistånd. Den är inte ifylld. Jag kan tänka mig att Zamir inte skulle sagt nej till det socialen har att erbjuda. Men han fick något annat. Jag skjuter tillbaka arket och ringer brottsplatsundersökarna. Sedan Bo Ågren, vår egen mordutredare och ansvarige kriminalare. Inom polisen är ordervägarna lika viktiga som inom det militära.

Jag sätter sig på sängen mitt emot Zamir, lyfter ett finger och sluter ögonlocket över det brustna ögat.

*

När Bo Ågren anländer gör han det tillsammans med Lucas, som ger mig sitt breda leende. Det smälter dock bort när han får syn på Zamir, Lucas blir blek om nosen. Han tar fram avspärningstejpen och går ut i trapphuset.

Bo gör en snabb men noggrann besiktning av lägenheten. Han missar inte papperet under sängen, som han behandlar på samma sätt som jag gjort. Sedan kommer den oundvikliga frågan om hur det kommer sig att jag är där. Men jag haft tid på mig att sy ihop en bra förklaring, åtminstone tycker jag det själv.

“När jag hörde att Sonya Babak inte fick nåt livvaktsskydd tänkte jag att jag skulle ha ett ‘preventivt’ samtal med det där kräket. Göra klart för honom att vi har ögonen på honom.”

Bos smala ögon betraktar mig utan en skiftning, jag kan inte avgöra om han tror mig.

“Brukar du leka riddare i skinande rustning?”

Jag måste vara övertygande men jag finner till min förvåning att det inte är svårt. Vartenda ord jag säger är sant.

“Den här typen av brott får mig ta mig fan att skämmas för att vara man. Och dessutom för att företräda en institution som ska vara till för att skydda medborgarna. När jag såg Sonya Babak rädsla fick jag nog!”

Bo rör fortfarande inte en min.

“Hur fick du hans adress?”

När man ska ljuga är det bästa att hålla sig så nära sanningen som möjligt.

“Jag fick tag på en av hans bröder och sa att jag är Zamirs övervakare.”

Bo stryker sig över den spetsiga hakan.

“Sjölund varnade mig för att du skulle hitta på nåt sånt här. ‘Cowboyfasoner’, tror jag han kallade det.”

Jag rycker på axlarna.

“Då kan du tala om för honom att han hade rätt.”

När jag reser mig och går mot ytterdörren ser jag i den spruckna hallspegeln hur hans ögon följer mig. Tror han mig? Har ingen aning. Bryr jag mig? Inte sett skvatt.

För tillfället är jag helt tillfreds med att “städaren” avlägsnat ytterligare skit från stadens smutsiga byk.

Kapitel 19

“Det är lögn!” Påståendet framförs med en ljudvolym som får både mig och Gun Hammar att titta ut från våra tjänstemoduler. Gun drar sig mot receptionen, hon har ett spänt drag runt munnen. Jag rynkar pannan och följer några steg efter.

Framför Arne Larsson rör sig en krullhårig, satt man av arabiskt ursprung hetsigt fram och tillbaka. På överkroppen är han klädd som en affärsman i mörk kavaj, skjorta och slips, byxorna är av kamouflagefärgad armémotiv med gott om fickor. På fötterna sitter ett par grova, svarta snörkängor. Den enda sysselsättning jag kan komma på som passar in på klädseln är arrangör av äventyrsresor.

Det var ingen tvekan om att mannen är upprörd. Ögonbrynen är rynkade, ur munnen forsar något som låter som osande eder ackompanjerat av stänkande saliv. Läpparna är tillbakadragna så att den övre tandraden är blottlagd, han har ett garnityr som en ishockeyback i NHL. Han gör halt framför disken och viftar med ett köttigt pekfinger i ansiktet på Arne Larsson.

“Dy lyssna på mig! Min bror inte göra självmord!”

Arne står lutad över disken, hans kroppshyddan tornar upp sig framför araben som en elefants framför en mus. Hans vanliga, bullriga godmodighet är som bortblåst.

“Det skiter jag i! Jag har sagt åt dig att vad som gäller! Försvinn härifrån, innan jag kastar ut dig!” Men araben struntar i vad Arne säger och i att allt i Arnes kroppsspråk signalerar att han vilket ögonblick som helst kommer att göra verklighet av sitt hot. I stället flyttar mannen sitt pekfinger från Arnes ansikte till hans bröstorg, där han upprepade gånger stöter fingret mot revbenen.

“Dom prata skit, dom inte känna honom!”

Arnes ansiktsfärg övergår från ljusrött till tomatfärgat, men innan han hinner gå till handling öppnar Gun luckan i receptionsdisken och glider ut i besöksutrymmet. Hon tränger sig in mellan Arne och den arabiske mannen och tecknar åt Arne att backa tillbaka. Sedan vänder hon sig om och lägger en hand på mannens arm.

“Nu lugnar vi ned oss! Vi kan...” Men han är lika upp oemottaglig för signaler från henne som från Arne, han sveper henne åt sidan med sådan kraft att hon tar ett par snubblande steg bakåt. Ur mungipan väser han något som låter som “Försvinn, luder!” innan han åter vänder sig till Arne.

“Jag vill prata med Enrique!”

Både jag och Arne tar ett steg framåt, men Gun höjer handen. Den rodnad som stiger uppför hennes kinder tävlar med Arnes ansiktsfärg. Hon kliver fram och griper om arabens överarm för att vrida honom runt. Den här gången är hennes stämman skarp.

“Här finns ingen Enrique! Nu...”

Det är svårt att säga om mannen bara rycker armen bakåt för att frigöra sig från hennes hand, eller om han faktiskt avser att utdela ett slag. Armbågen träffar i alla fall Gun mellan bröstet och får henne att stöna till. Hennes ansikte blir till en stel mask. I nästa ögonblick greppar hon tag i mannens hår och rycker hans huvud bakåt. Samtidigt sparkar hon till honom i knävecket så att han tappar ned på ena knät. Jag förväntar mig att hon som nästa moment ska koppla ett armlås, men i stället dunkar hon mannens huvud hårt i framsidan på disken. Hon rör sig disciplinerat, som om hon utför en *kata* i en dojo. Fortfarande med ett stadigt tag i hans kalufs tar hon ett steg åt vänster och drar tillbaka knytnäven till slag, men hejdar sig. Araben är så vimmelkantig av pannans träff mot träpanelen, att han vindar med ögonen. Gun granskar honom som en insekt under en lupp, hennes blick är kliniskt kall. Knytnäven hänger fortfarande i luften, munnen är ett smalt streck. Jag tar ett steg framåt för att ingripa, men hon sänker näven. Hon andas ut och släpper taget om mannens hår, han ställer sig på alla fyra med huvudet hängande mellan armarna. Gun undviker att möta våra blickar, tränger sig förbi mig och pekar på araben med adress till Arne.

“Lås in honom för våld mot tjänsteman!”

Arne nickar med gapande mun. Jag tittar långt efter henne.

Hon ska prata om neanderthalare!

*

Hassan Babak är mindre aggressiv efter ett par timmar i en cell, men fortfarande

stridslysten. Han sitter mitt emot mig och Bo i ett av förhörssrummen. På knagglig svenska förklarar han vad som hänt.

Två polismän i uniform ringde på och berättade att hans bror var död. Hassan fick en chock, det var bara en vecka sedan de talats vid. När han frågade vad som hänt, fick han höra att den troliga orsaken var självmord. Åtminstone att det var den preliminära slutsatsen. Det gjorde honom rasande, det var med knapp nöd han undgick att bli gripen. Sedan åkte han in till Haninge.

Bo var den som gripit och förhört Zamir senaste gången. Det var ingenting dramatiskt, Zamir hade självmant anmält sig på stationen och villigt erkänt allt som lagts honom till last. Det var Bo Hassan menat när han sagt att han ville prata med "den rike". Enrique. Nu är jag ännu nyfiknare på Bo Ågrens privatekonomi. Hassan fnysar och klämmer försiktigt på pannan, där en växande blånad vittnar om hans kontakt med receptionsdisken.

"Det kommer anmälan, var säker! Polismisshandel!" Han blänger på mig. "Men du har inte sett, va?"

Jag har förutsett det här och klarat ut det med Gun, som bara motvilligt gått med på det jag nu föreslår.

"Hon drar tillbaka sin anmälan, om du låter bli att göra din."

Hassan fortsätter att blänga på mig, jag stirrar tillbaka. Ett uttryck av avsky sprider sig över Hassans ansikte. Han spelar upp en pantomin om ett skott i huvudet innan han vänder sig till Bo.

"Du prata med Zamir. Han visa ånger, nej?"

Bo stryker bort ett inbillat dammkorn från bordsskivan.

"Nej, det kan man inte påstå."

"Han var ute, fri? Varför han göra självmord?"

Bo har blicken fäst vid något på bordsytan. Något bara han kan se, för mig är den skinande blank. Bo talar långsamt, men han låter sig inte hindras av Hassans begränsade ordförråd.

“Att hans hustru tagit ut skilsmässa uppfattas i er kultur som en allvarlig, social stigmatisering. Förlust av prestige - Zamir, du och hela er familj har blivit vanhedrade. Skulden och skammen är hans. Det kan rent teoretiskt vara ett motiv. Naturligtvis är det en ren spekulation eftersom inget brev efterlämnades ...”

Hassan drar näven i bordet, jag reser mig halvvägs ur stolen. Bo har inte rört en fena, han stryker åter med handflatan över bordsytan och lyfter blicken.

“Visst är det en tänkbar hypotes?”

Hassan skjuter fram ansiktet och drar tillbaka läpparna till ett staketliknande grin. Bo ser fortfarande lika oberörd ut. Hassans röst låter som ett dovt morrande.

“Man dödar inte sig för att få tillbaka heder! Man dödar den som förolämpat!”

Bo nickar långsamt och rättar omständligt till skjortmanschetterna, sedan knäpper han händerna framför sig. Hans blick är nu stadigt riktad mot Hassan. Jag lutar mig tillbaka, jag fascineras av Bos förhörsteknik. Eller vad det nu är han håller på med.

“Enligt rättsmedicinarnas preliminära utlåtande kastade Zamir sig på kniven. Vad säger sharia om det? Är det ett acceptabelt tillvägagångssätt, ungefär som hos samurajerna?”

Hassan stirrar klenetroget på Bo.

“Är dy döv? Han gjorde inte självmord!”

Bo tar fram ett faxfoto ur klubbkavajens innerficka och skjuter det över bordet. Det visar Zamir sittande böjd över campingbordet med båda händerna om knivskaftet.

“Jag förstår att det kan vara en svår sanning att ta till sig. Familjens anseende tar väl ytterligare skada.” Han pekar med ett välmanikyrrerat pekfinger på fotot. “Den där kniven, är det ett rituellt vapen? Ett sånt som används vid ett såna här tillfällen?”

Nu har Hassan fått nog. Han sliter åt sig fotot och slår med baksidan av handen

på det.

“Är dy dum i huvet? Har dy inga öron? Det vara min kniv! Min bror lånat den! Han vilja ha upprättelse!”

“Så han tänkte döda Sonya?” Bos röst innehåller både förvåning och tvivel, som om det alternativet först nu går upp för honom. Hassan verkar belåten med att han äntligen fått idioten framför sig att fatta.

“Som jag sa, man dödar den som skändat. Inte sig!”

“Och du lånade honom kniven?” Bo låter skeptisk, som om han fortfarande söker grund för sitt tvivel. Men Hassan inser att han är ute på djupt vatten, och tar ett grepp om sitt humör. Han lutar sig tillbaka i stolen och slänger fotot framför Bo.

“Han sa bara skulle skrämma ...”

Bo har ett tonfall som man använder när man talar till någon som inte begriper sitt eget bästa.

“Om du lånade Zamir kniven och var medveten om att han tänkte använda den för att hota eller döda sin hustru, så har du gjort dig skyldig till medhjälp.”

Hassan skrattar kort.

“Dy kan prata vad dy vill. Det viktiga är, att han inte döda sig.”

Bo tittar på fotot, han verkar fundera på det Hassan säger.

“Han kanske ångrade sig? Han kanske insåg att hot inte skulle leda nånstans, utom tillbaka till fängelset?”

“Han ville respekt!” För Hassan säger det ordet allt. Han reser sig och tittar på mig. “Ingen anmälan. Jag kan gå?”

Bo verkar åter ha upptäckt något på bordet som kräver han intresse.

“Då skulle han alltså ha blivit mördad. Av vem?”

“Hyndan har hyrt!”

Bo tar upp fotot och stoppar tillbaka det i kavajens innerficka. Han reser sig upp och ställer sig framför Hassan.

“Det kommer att bli en utredning, jag ska att titta närmare på det här. Särskilt din roll i det som hänt. Jag hör av mig, till dess sitter du stilla. Det gäller dig och din släkt, ni går inte i närheten av Sonya. Förstått?” De smala ögonen borrar sig in i Hassans, som för första gången viker undan med blicken. Bo nickar åt mig. “Följer du honom ut?”

Ute i korridoren mumlar Hassan något på ett språk jag inte förstår. När jag frågar vad han säger, får jag till svar:

“Den rike giftig. Som korallorm.”

Jag ler för sig själv, det har Hassan rätt i. I samma ögonblick kommer Gun utfarande i korridoren. Hon får syn på mig, Hassan ignorerar hon.

“Sirikka Almfors har blivit mordhotad. Ta in hennes karlslok!” Utan att vänta på svar vänder hon och går in på sitt tjänsterum.

Hassan, som tagit ett steg åt sidan vid Guns plötsliga uppdykande, mumlar lågt:

“Men hon är farligare.”

Kapitel 20

I bilen på väg till Kista funderar jag på om socialsekreterare Anita Lodin kan hon vara den som mördat Zamir. Hon kan ha tappat blanketten som låg under sängen. Å andra sidan kan Zamir ha hämtat den på socialkontoret. En misstanke räcker inte för en husrannsakan, domstolen kräver mer för ett sådant ingrepp i den personliga integriteten. Att sitta på ändan och vänta på eventuella bevis från kriminalteknikerna är frustrerande. Dessutom börjar det bli bråttom, Rune Lager har rätt i att intervallerna mellan morderna blir allt kortare.

Mitt emot Görans Almfors kontor i Kista håller ett antal blåställsklädda byggnadsarbetare på att gjuta ett fundament inför resandet av ett nytt höghus. Kista växer så det knakar, oavsett IT-aktiernas svängningar på börserna. Ljudet från cementblandarna hörs ända in i trapphuset när jag ringer på den kodförsedda dörren. Göran Almfors öppnar med ett frågande uttryck i ansiktet, när han får syn på mig bleknar han. Han släpper motvilligt in mig.

Hans kontor är inte mycket större än mitt eget, men där finns i alla fall en stor garderob. Två fasta väggbänkar är fyllda med hårddiskar, skärmar och en massa annan datateknisk utrustning. Det ser professionellt ut. Allt står i prydliga rader, manualer och pärmar täcker nästan en hel vägg. Vid en av de andra står en tältsäng, samma modell som jag har. Arbetet tar över livet hos allt fler. Jag går fram till fönstret, utsikten är ett plus, även om oljudet från bygget hörs ännu högre här inne. Göran stänger dörren bakom mig, jag slår mig ned i hans besöksstol.

“Måste du komma hit? Om nån av mina kunder...”

“Mordhot är nåt vi tar allvarligt på.”

Göran rycker till när ljudet från en tryckluftsborr träffar våra trumhinnor. Han ser förvirrad ut, fingrarna plockar med papperen på skrivbordet.

“Mordhot? Jag har inte blivit hotad.” Han verkar slutkörd, ansiktet ser härjat ut.

“Din hustru påstår att du hotat henne på telefon. Att du sagt att du ska skära halsen av henne.”

Göran sluter ögonen, sänker huvudet och nyper med ena handens fingrar runt näsroten. Ur hans mun kommer en djup suck följt av tystnad. Sedan säger han, mest för sig själv.

“Hon tänker lämna mig.” Plötsligt vräker han ned papperen från skrivbordet och reser sig. Nävarna är knutna, han mumlar mellan sammanbitna käkar. Han går fram till fönstret, vänder och tar några steg ut i rummet men vänder igen och går tillbaka till skrivbordet. Hans ansikte är grått, nedför kinderna rinner tårar. Om han spelar teater är han mycket duktig. Jag sätter bandspelaren på skrivbordskanten och trycker på play.

Göran är villig att tillstå, när han lugnat ned sig, att han ringt Sirkkas arbete ett tjugotal gånger, men att hon varje gång vägrat att komma till telefonen. Till slut hotade hennes arbetsledare att anmäla Göran för telefonterror. Samtalen hem till radhuset följde samma mönster — så fort Sirkka hörde vem det var, slängde hon på luren. Han har alltså inte ens haft en chans att framföra några hot. Inte för att han tänkt tanken, men så är de faktiska förhållandena, hävdar han. Jag kastar en blick ut genom fönstret.

“Det är Kista Centrum som ligger tvärs över gatan, eller hur?”

“Ja, hur så?”

“Telefonsamtalen kom från en av automaterna i entrén.”

Göran suckar igen och tittar på mig med trött blick.

“Om jag skulle ringa hotfulla samtal till Sirkka vore det inte speciellt smart att göra det tvärs över gatan. Jag är ingen idiot.”

Resonemanget fungerar åt båda hållen — gör något korkat och hävda sedan att det är så korkat, att du inte skulle göra något så korkat. Men jag tror honom. Redan från början fick jag en känsla av att Sirkkas version inte är sann, det är för många småsaker som inte stämmer. Jag slår av bandspelaren.

“Låt oss säga att jag tror dig. Men det gör inte åklagaren.”

“Räcker det inte om det går att få Sirkka att ta tillbaka sina anmälningar?”

“I det här fallet knappast, Sirkka har varit övertygande.”

“Vad ska jag göra?”

Jag får en idé, enligt Sjölund ska killen framför mig vara något slags datasnille.

“Jag ska försöka hjälpa dig. Men då vill jag att du hjälper mig.”

“Med vad då?”

“Kan du nåt om datasäkerhet?”

“Den existerar inte annat än i försäljningsbroschyerna.”

“Kan du hacka dig in i till exempel ett socialregister?”

“Jag kan ta mig in var som helst, men det är olagligt.”

“Det är falsk tillvitelse också.”

“Ett intrång kan spåras till min dator.”

“Om det upptäcks, kan du säga att du lämnade rummet i några minuter och att jag måste ha använt datorn. Jag kommer att erkänna det. Jag vill att du tar dig in i registret hos Haninge socialkontor. Jag vill veta vad en socialsekreterare där håller på med.” Om Sjölund får nys om det här blir det rubricerat under “cowboyfasoner”, men jag måste komma ut startblocken. Jag går runt skrivbordet och pekar på den av datorerna som är påslagen. På bildskärmen syns två kolumner med nummer, den vänstra ser ut som bilnummer. “Vad arbetar du med?”

Göran ser ut som om jag avslöjat en företagshemlighet.

“Det är ett bilföretag som vill ha bättre ordning på sin fordonspark.”

“Kan du avbryta det där och göra det jag begär, bara en snabbkoll?”

“Det blir på ditt ansvar.”

Det tar honom inte mer än fem minuter att komma in. Han arbetar snabbt, fingrarna dansar över tangentbordet. Men resultatet är magert. För att inte säga

obefintligt. Det finns inget som kopplar ihop Anita med Zamir, förutom att hon vittnade mot honom i tingsrätten. Hon kände inte heller till Zamirs frigivning i förväg, hennes journalanteckningar från samtalen med Sonya tyder på det. Jag spottar ur mig en besviken svordom. Tillbaka till ruta ett. Görans händer fortsätter att leka med tangenterna.

“Du kan få hennes tidkort, semestertider, kompsaldo, kreditkortsköp, vad du vill. Vad letar vi efter?” När han väl kommit igång verkar hans skrupler gått upp i rök. Jag klappar honom på axeln.

“Strunt i det. Har du ett visitkort? Jag kan komma att behöva din fingerfärdighet framöver.”

När jag lämnar Görans kontor är klockan inte mer än halv förmiddag. Jag bestämmer mig för att jobba på hans fall. Jag kommer antagligen att bli anklagad för att slösa med skattebetalarnas pengar, men hellre en dyr förundersökning än en dito serie rättegångar.

Ronny Karlsson lät påskina att Sirkka, trots sitt nya liv, fortfarande har kontakt med det gamla. Åtminstone med Biggan. Efter lite ringande till folkbokföringen och bilregistret har jag en adress på Söder och ett namn: Ateljé Grottan. Ägare: Gunilla Birgersson.

Det är dags för en nöjesrond.

Kapitel 21

Ateljé Grottan ligger på Katarina Bangata. Den är inklämd mellan en budfirma och en porrbutik, alltsammans i bottenvåningen på en ful stenkåk i akut behov av en omfattande fasadreparation. Skyltfönstret är fyllt med en allsköns blandning av föremål med erotisk anknytning. Nitade harnesk, läderpiskor och läderunderkläder blandas med lårlånga lackstövlar och fantasifulla underkläder med öppningar både här och där. Ett stort Harley Davidson-embem mitt i fönstret bryter mönstret. Vad det har med kroppslig kärlek att göra är jag oklar över. Däremot råder det ingen tvekan om syftet med rosa och svarta dildos med namn som Super Satisfaction och Penetrating Pleasure. Gunilla verkar ha behållit sitt huvudintresse. En skvallerklocka plingar till när jag skjuter upp dörren.

Inne i lokalen är utrymmena lika hårt ansträngda som i skyltfönstret. På vägghyllor och klädställningar trängs ett sortiment som är omöjligt att överblicka. Piskor och läderhalsband blandas med svartlackerade suspensoarer och färggranna korsetter. En kvinnlig skyltdocka iklädd servitrisuniform med kort, svart kjol, vitt förkläde och liten vit hätta står inklämd i ett hörn bredvid en manlig docka i enbart ett par läderkalsonger som uppenbarligen inte har som funktion att hålla någonting kvar innanför lädret.

Det ser ut som att någon placerat varorna på hyllor och golv utan tanke på ordning - eller i brådska, och sedan bara fortsatt att fylla på med samma brist på struktur. Flera ställ med flätade läderhalsband och glaskulor på snören är inklämda bakom en kort trädisk. Bakom den står en dörr på glänt till ett inre rum. På väggen bredvid dörren hänger stora, erigerade manslemmar, avgjutningar som ser ut att vara gjorda av rågummi. Under varje penis sitter en textad kartongbit. Jag tar ett steg närmare för att kunna läsa. På lapparna finns yrkesbeteckningar: pilot, bankdirektör, brandman, artist och så vidare. Jag skakar på huvudet. Ateljén utgör antagligen ett paradiset för erotiska kuriosasökare med läggningar åt diverse håll.

“Ska det vara en souvenir till frugan? Nått att ha i byrålådan när du är ute och jagar bovar på nätterna? Ska man döma av din kran har du inget att skämmas för.” I dörröppningen står en storbystad, blond kvinna i trettioårsåldern med en cigarett i ena handen och ett fräckt leende i ansiktet. Hon är hårt sminkad och iklädd svarta skinnbyxor som sitter som målade på henne. Hon är vacker på ett

vulgärt, utmanande sätt. På överkroppen bär hon en vit kashmirtröja som töjs ut av den fylliga bysten. Min blick dras ofrivilligt till den generösa uringningen.

Hon kvitterar omedelbart med samma mynt. Efter en djup blick in i mina ögon ackompanjerat av ett spotskt leende sänker hon blicken och ger mig en ogenerad "Nämen-vad-har-vi-här-då?"-besiktning från topp till tå. Eller rättare sagt, från min stora näsa ned till skrevet, där hon provocerande dröjer med blicken. Leendet övergår från spotskt till roat, jag tror att jag vet vad hon tänker på. Jag förstår plötsligt hur en kvinna känner sig när hon passerar ett gäng gloende karlar. Jag kommer på mig med att rodna, det har jag inte gjort sedan småskolan. Kvinnan i dörren får mig att känna mig som en skolpojke. En kåt skolpojke, med våta drömmar om lärarinnan. Jag anstränger mig för att låta officiell.

"Är det du som är Gunilla Birgersson?"

Hon har stora, rödmålade läppar, ur hennes mun kommer resterna av vad som en gång måste ha varit ett sjungande dalmål.

"Ja, det stämmer."

"Jag heter Sune Bergström. Hur vet du att jag är polis?"

"Syns på blicken. Snutögon." Hon kröker de röda läpparna i ett retfullt leende, hon är medveten om hur jag reagerat.

"Undrar du inte varför jag är här?"

"Av samma anledning som dom flesta män. Ni tänker med kuken." Det ligger inget anklagande i hennes tonfall, möjligen ett roat overseende och hon behåller samma leende. Hon klassas säkert av många, framför allt av andra kvinnor, som vulgär med sin jargong och sin förkärlek för utmanande klädsel, smink och blått nagellack. Och för sitt val av försörjning. Men hos henne finns en sensualitet som går fram som äkta, det finns inget konstlat i hennes uppträdande. Bara det är attraktivt. Jag tänker dock inte låta mig distraheras. Jag har visserligen svårt att motstå sexuellt aggressiva kvinnor, kvinnor som inte tvekar att ta för sig. Men jag är ju för fan gift och ingen skolpojke längre! Jag plockar fram mitt anteckningsblock, batterierna i bandspelaren är slut.

"Känner du en Sirkka Ratalainen, numera Almfors?"

“Hur så?” Hon ser fortfarande road ut, men mellan de målade ögonbrynen har en rynka uppstått.

“Jag skulle vilja att du svarar på några frågor om Sirkka och Göran Almfors äktenskap.”

Hon tittar på mig, verkar överväga vad hon ska säga. Till slut drar hon ett bloss på cigaretten och sänder några rökringar mot taket innan hon går fram till entrédörren, låser den och vänder på Öppet-skylden.

“Jag ska i alla fall ta lunch. Kom in.” Hon gör ett kast med huvudet mot det inre rummet och glider förbi med svängande höfter. Hon pekar på en röd tvåsitssoffa med ett lågt träbord framför. “Sätt dig så länge, jag ska göra i ordning en balja java.” Hon går bort till en diskbänk med en mikrovågsugn, bredvid står ett golvskåp med en kaffebryggare ovanpå. Inga andra möbler finns i rummet, däremot en arbetsbänk i rostfri plåt. Bänken är belamrad med burkar, tuber och verktyg. Jag slår mig ned i soffan, min kroppshyddan förbrukar mer än hälften av utrymmet. Det kommer att bli trångt om saligheten.

“Ronny Karlsson sa att du och Sirkka är goda vänner?”

Gunilla mättar upp kaffe och häller i vatten. Hon böjer sig ned och tar ur skåpet fram koppar och fat. Jag får anstränga mig för att inte glo på hennes välformade bakdel. Hon vänder sig om och fnyser.

“Det där pundararslet! Har han så mycket järnbark kvar att han kan formulera hela meningar?” Hon avbryter sig och tittar på mig, åter med det där leendet i ansiktet. Hon går fram till bordet och sätter ned kaffekopparna framför mig. “Ronny hade väl en del att säga om mig, va? Om vad jag gillar?” Hon klappar mig på knät. Utan att vänta på svar vänder hon och går bort och hämtar kaffebryggaren, ett fat med småkakor, två skedar, en rosa sockerskål och ett paket Prince. Eftersom hon har båda händerna fulla klämmer hon fast cigarettpaketet mellan bröstet. Jag försöker låta bli att vingla med blicken.

“Jag är mest intresserad av din och Sirkkas relation. Umgås ni fortfarande?”

“Umgås och umgås. Nej, vi gjorde det förr, i vår ‘vilda ungdom’. Knullade runt och rökte brass.” Hon himlar med ögonen för att markera att hon inte tycker det var speciellt vilt. “Men för några år sen fick hon ett ryck, typiskt Sirkka. Hon skulle skaffa familj. Karl, radhus, ungar, hela kittet.” Hon ställer sig bredvid mig,

placerar skedarna på faten, sätter ned sockerskålen och kakfatet på min halva av bordet. Sedan böjer hon sig fram och håller upp kaffet. Trots lutningen stannar cigarettpaketet fast förankrat mellan hennes bröst tills hon själv tar bort det och lägger det mitt på bordet. Hon går runt bordet och klämmer sig ned i soffan bredvid mig. Hennes lår pressas mot mitt, hon doftar gott. "Jag hade inte hört ifrån henne på evigheter, tills hon ringde för ett halvår sen." Hon lägger en hand på mitt ben, häver sig en bit upp och sträcker sig efter sockerskålen.

"Socker?" Hennes hand vilar fortfarande på mitt ben, klart högre upp än när hon klappade mig på knät. Värmen från handen tränger genom byxtyget. Jag känner hur jag börjar få stånd, men innan jag hinner säga någonting tar hon bort handen och förser sig med tre sockerbitar.

"Inte? Jag gillar allt som är sött."

Jag böjer mig fram och tar ett par slurkar av kaffet, mest för att dölja vad som rör sig i mina byxor. Jag försöker koncentrera mig på samtalet.

"Vad var anledningen till att hon hörde av sig?"

Gunilla lägger åter handen på mitt ben, häver sig upp och sträcker sig efter kakfatet. Hon håller fram det mot mig.

"Nåt gott till kaffet?" Hennes leende är tvetydigt, hennes hand glider sakta uppför mitt lår. Jag lägger min hand på hennes och lyfter bort den.

"Nej tack — och nej tack. Varför tog hon kontakt med dig efter så lång tid?"

Gunilla ser inte speciellt besviken ut över att jag avvisat hennes invit. I stället lägger hon åter handen på mitt knä och använder det som stöd när hon sträcker sig efter sitt cigarettpaket. Hon knackar ut en, håller fram paketet mot mig. Jag skakar avvärjande på huvudet.

"Du är inte mycket för utsvävningar, du inte. Varför ska jag svara på dina frågor, förresten?"

Jag kommer av mig, den här intervjun lovar att bli den sämsta jag nånsin hållit.

"Jag vill bara veta..."

“Det är mycket man vill här i världen” Hon lutar sig fram och gnuggar tummen mot pekfingret. “What’s in it for me, darling?”

“Du kan hjälpa Sirkka ...”

“Jag skiter väl i henne.”

“Jag trodde ni var vänner?”

“När det passar henne, ja.” Hon drar ned mungiporna i en överdrivet sårad grimas, spelar teater. Men uttrycket i hennes ögon säger något annat. Jag vet inte vad jag ska säga, kanske är det värmen från hennes lår som får grodor att fortsätta hoppa ur min mun.

“Du kan hjälpa rättvisan ...”

“Skärp dig!” Gunilla slår mig lätt på bröstet. “Vet du vad, vi gör en överenskommelse. Du såg gummidildona där ute på väggen? Jag har ingen poliskuk. Om jag får göra en avgjutning av din, ska jag svara på dina frågor under den tid det tar att göra den.”

Jag tappar hakan.

“Vad ska du med en sån till?”

“Kvinnor har lika välutvecklade sexfantasi som den kåtaste karl, när ska ni män fatta det? Många kvinnor är ensamma, andra lever med fantasilösa snabbjuckare som bara tänker på sig själva.” Hon sträcker trotsigt på nacken. “Men dagens kvinnor bejakar sina sexuella behov och där kommer mina fantasidildos in. Bokstavligt talat. En del vill ha en pilot mellan benen, en annan en advokat. Eller en präst. Hos mig är allt äkta vara, inget fusk. Och jag tar bra betalt.” Hon reser sig upp och går fram till arbetsbänken och lyfter i tur och ordning upp ett antal föremål: ett plastskynke, stort som en näsduk med ett runt hål i mitten, en tvådelad gjutform med grå gummimassa, en kondom för att inte massan ska fastna på huden.

Jag vet inte vad jag ska säga. Dels är jag övertygad om att Sirkka ljugit om både misshandeln och hoten, men jag saknar ett motiv. Utan ett sådant är jag inte trovärdig och jag känner på sig att Gunilla sitter inne med viktig information. Dels inser jag, om än motvilligt, att det är det här som ligger bakom Gunillas

sexinviter, inte min egen attraktionskraft. Ytterligare en reva i min manliga självbild. Men reptilhjärnan verkar köra på autopilot, jag har ett stånd som det börjar bli svårt att dölja. Gunilla fortsätter sin genomgång.

“Det här har inget med sex att göra, snut-Sune, utan med tillverkning. Vi kommer inte ens att ha hudkontakt.” Hon ler uppmuntrande mot mig och drar med ett smällande ljud på sig ett par latexhandskar. “Ska vi köra igång?” Utan att vänta på svar går hon fram till mikrovågsugnen och lägger in gjutformarna. När hon ser hur mina ögon vidgas, skrattar hon till.

“Lugn, jag ska bara värma upp dom så att gummimassan mjuknar.” Hon kastar en blick i riktning mot mitt skrev och ger mig ett okynligt leende. “Jag ska strax hjälpa till. Det gör jag gärna.” Jag tänker på Ronny Karlssons beskrivning av Gunillas sexuella preferenser.

När ugnen piper till tar hon ut gjutformarna och lägger dem på diskbänken. Med plastskynket i ena handen och kondomen i den andra närmar hon sig mig, hon nickar i riktning mot mitt underliv.

“Ställ dig upp och dra ned byxorna.”

Den normala händelseutvecklingen efter den repliken brukar vara en läkarhand i analöppningen följt av en omild behandling av prostatakörteln. Något mer avtändande kan man knappast tänka sig, min reptilhjärna kapitulerar. Jag håller avvärjande upp handen.

“Nej, jag tror inte det.” När jag ser hur Gunillas ansiktsuttryck förändras inser jag att intervjun kommer vara över innan den har börjat, om jag inte snabbt kommer på något. Med ett generat ansiktsuttryck lägger jag till “Du förstår, jag skulle inte göra mig där ute på väggen. Ibland stämmer inte den där teorin om näsan.”

“Du skojar!” Gunilla ser förbluffad ut. “Det skulle i så fall vara första gången!”

Jag vrider litet på mig och rycker beklagande på axlarna. Jag är rädd att hon ska kräva en besiktning, hormonreträten har bara inletts. Jag försöker se lidande ut.

“Ingen regel utan undantag. Du, kan vi prata om nåt annat? Det jag kom hit för, till exempel?”

Gunilla står kvar och betraktar mig, sedan fnyser hon, går tillbaka till arbetsbänken och lägger ifrån sig "verktygen".

"Fan också, jag trodde att jag hittat nån med size." Hon vänder sig om och sätter handen för munnen. "Sorry, det är inte personligt menat. Det vet ju alla, att det inte är storleken som räknas." Men det där sista klarar hon inte, hon brister i skratt. Jag gör mig ännu ömkligare, Gunilla ser ut att få dåligt samvete.

"OK, jag ska svara på dina frågor. Jag är inte skyldig Sirkka nånting, hon skiter i alla när det passar henne. Dessutom gillar jag inte det hon håller på med." Hon hejdar sig och pekar på Sune. "Men jag behöver faktiskt en polis på väggen där ute. Kan inte du rekommendera nån? Snälla?"

Jag tänker för ett ögonblick på Bo Ågren och möjligheten att vara en fluga i ett hörn, men det rätta valet är naturligtvis konstapel Arne Larsson. Jag är övertygad om att Arne skulle uppskatta både att agera modell och att se sig själv på väggen.

"Jag ska se vad jag kan göra." Jag griper block och penna. "Varför tog Sirkka kontakt med dig?"

"För att hon behövde mig som barnvakt."

"Bara så där, efter alla år?"

"Ja."

"Och det ställde du upp på?"

"Hon betalar mig femhundra spänn varje gång. Jag behöver pengarna."

"Tycker du inte att det är konstigt? Hennes man har ju släktingar ..."

"Hon vill inte att han ska veta nåt."

"Om vad då?"

"Sirkka har träffat en annan."

"Vem då?"

"Tommy Gran, en jävla typ. Han har suttit inne halva sitt liv. Dom hade ihop det

förr i tiden, en äkta ungdomsförälskelse. Det hade nog blivit dom, om inte Tommy åkt in på kåken stup i kvarten.”

“Men varför ge sig på Göran? Varför inte bara ta ut skilsmässa?”

“Jag vet inte vad du snackar om, men hon och Tommy tänker dra utomlands. Han säger att han stoppat undan pengar efter några lyckade stötar. Hon tänker skilja sig och måste ensam få vårdsnaden, annars blir det problem med snuten när dom drar. Och uppmärksamhet från myndigheterna är det sista Tommy vill ha.” Hon kniper ihop läpparna. “Anna är en underbar unge och Tommy är fan i mig inget man ska utsätta barn för!”

Jag nickar, där är motivet. Precis som advokat Liston gissat. Jag tackar Gunilla och reser mig upp, samtidigt som jag döljer de sista kvardröjande effekterna av hennes dragningskraft bakom anteckningsblocket. Ute på gatan hoppar jag in i bilen och bränner iväg så att det blir svarta streck i asfalten.

Jag vill hem till Annika.

Kapitel 22

Att gå in i sammanträdesrummet känns som att beträda fientligt territorium. Ingen tar någon notis om min sena ankomst eller om min frammumlade ursäkt. Anita riktar sig till Gun.

“Sonya har blivit mordhotad av Zamirs släkt. Det står några män och hänger utanför hennes hus dygnet runt. Det måste väl räcka för livvaktsskydd?”

“Har hon dokumenterat hoten?”

“Ja, hon spelar in alla telefonsamtal.”

“Jag ska ta upp det med Sjölund igen. Jag önskar att vi kunde skicka dit en piketstyrka och spöa skiten ur dom.” Gun kniper ihop munnen, hon och Arne har mer gemensamt än hon tror. Jag inbillar mig att ingen av dem skulle ha något emot att själva ingå i styrkan.

Sammanträdet närmar sig sitt slut, min föredragning är den sista. Jag går rakt på sak.

“Sirikka Almfors bör delges misstanke om falsk tillvitelse.”

Sofi hugger först.

“Vad annat kunde man vänta sig?”

Jag biter ihop. Att hon ifrågasätter mig som person kan jag stå ut med, men när hon attackerar min professionalism börjar det ryka ur öronen. Jag fortsätter:

“Ord står mot ord i det här fallet.”

“Som vanligt”, inflikar Ulla. Jag ignorerar henne.

“Det finns ingen fysisk bevisning som styrker dom påstådda övergreppen.” Vid ordet “påstådda” brister det för Sofi.

“Hur länge ska vi behöva stå ut med denna manliga oförmåga ...”

Då går säkringen, jag pekar på henne och ryter:

“Nu håller du käften! Jag är trött på ditt förbannade gläfsande! Du kan spy din galla när jag är färdig!” Jag ger de övriga runt bordet en grym blick. “Det gäller er andra också.”

Sofi bleknar av ilska och det är hon inte ensam om. Ullas ögon liknar gröna marmorkulor, Gun ser ut som när hon attackerade Hassan. Eva betraktar mig med frost i de sneda ögonen. Anita är den enda som inte ser ut att vilja döda mig på fläcken, hon ser bara beklämd ut. Jag skiter i vilket, jag har inte använt mig av någon medveten provokativ strategi för att tvinga fram deras reaktioner. Jag är helt enkelt förbannad. Sofis attityd och agerande har från första stund retat mig, men även de övrigas. Jag finner mig inte längre i att bli behandlad som en inkompetent och latent våldsverkare, bara för att jag är man. Jag känner plötsligt stark sympati för alla som kräver att bli respekterade utifrån *vem* de är, inte vad de är. Dessutom känns det skönt att få lätta på trycket. Jag fortsätter med hård stämma.

“Samtliga karaktärsvittnen, från halvbrodern till arbetskamrater och grannar säger att Göran Almfors inte är en aggressiv människa. Snarare tvärtom, ord som ‘kuvad’ och ‘hämmad’ användes. Eller som en av hans kollegor uttryckte det: ‘Han blir inte ens förbannad i Stockholmstrafiken.’ Lika ensartad som motsatt är bilden av Sirkka. Hon uppfattas som en stark kvinna, som ingen sätter sig på. Rapp i käften och aggressiv under den mjuka ytan. Att hon skulle låta sig misshandlas finns det, bland dom som kände henne från förr, ingen som tror. Hon har ett förflutet som innehåller både droger, våld och kriminellt umgänge. Gunilla Birgersson avslöjade dessutom att Sirkka bedrar Göran med en gammal förälskelse, en post-och bankrånare vid namn Tommy Gran. Tommy är för närvarande misstänkt för ett värdetransportrån och två bankrån, men har inte kunnat bindas vid brotten. Utredningarna pågår fortfarande. Enligt vittnet planerar Tommy och Sirkka att flytta utomlands, där Tommy påstår att han har pengar undanstoppade. Motivet till Sirkkas anklagelser mot maken består i att hon tänker dra igång en vårdnadstvist, där hon vill ha ensam vårdnad inför utlandsflykten. Eller snarare, ‘utlandsflykten’.” Jag lägger papperen framför mig och slår ut med handen. “Var så goda, slit mig i stycken.”

Under tiden jag talat har ansiktsuttrycken framför mig skiftat från vrede till tvivel. Men inte Evas, hon avslöjar inget av vad hon känner. Ulla är den första som yttrar sig och som tar mig på orden.

“Du har missförstått din uppgift. Det är Göran som är misstänkt för brott, inte Sirkka. Du verkar mer intresserad av att hitta en oskyldig, än den skyldige.”

“Jag gör en opartisk utredning.”

Ulla är inte imponerad.

“Dina vittnens trovärdighet kan ifrågasättas, särskilt dom två du har fäst störst vikt vid. En brottsling och en porrbutiksinnehavare. Har du kontrollerat deras uppgifter, talat med Sirkka eller varit i kontakt med den där Tommy Gran, till exempel?”

“Nej, jag har inte hunnit. Han efterlämnade ingen adress efter senaste stöten.”

Om Ulla uppfattar sarkasmen i min röst visar hon det inte.

“Jag kräver att du lägger fram det material du har. Anteckningar, band, alltihop, och låter oss övriga granska om du har fog för det du säger. Nån anmälan mot min klient bör du inte ens fundera på före det.”

Gun avbryter vårt munhuggande.

“Trovärdighetsproblematiken är en central fråga i alla såna här fall, när inga vittnen eller fysiska bevis finns. Det vet ni allihop. Vems version skall vi gå på? Hennes? Hans? Släktingars? Vänners? Alla brukar dessutom ha olika uppfattningar.” Hon tystnar och låter blicken vandra runt bordet innan hon fortsätter: “Vi kan inte utesluta att det har gått till som Sune påstår. I så fall ska Sirkka Almfors klämmas åt. Att underkänna Sunes utredning och göra nån slags efterhandsrevision är slöseri med tid och resurser. Dessutom en grov förolämpning.” Hon undviker att titta på mig när hon säger det sista. “Låt i stället honom göra kompletteringarna. Till dess håller jag med Ulla.”

Eva nickar instämmande mot Gun och flyttar blicken till Ulla.

“Gun har rätt, det finns ingen anledning att misstro Sunes utredning. Det kanske är en utgångspunkt som du i din roll som advokat kan ha svårt för.” Det ligger ingen anklagelse i hennes påstående, snarare ett uttryck för att hon accepterar rollspelets förutsättningar. “Naturligtvis kommer du att få tillgång till utredningen när den är klar.” Utan att vänta på svar från Ulla vänder Eva sig till mig. Det är mäg i hennes stämma.

“Allt jag bad dig göra, var att förhöra Göran Almfors. I och för sig har du rätt att tänka själv, men det är det gemensamma anslaget du förbrukar. I fortsättningen vill jag vara informerad innan du ger dig ut på enmansjakt.”

“Om det är sant är det för jävligt!” Anitas beklämdhet hade övergått i något som liknar helig vrede. Hon gestikulerar upprört och talar mellan sammanbitna tänder. Ögon blixtrar, hennes skelning har försvunnit. “Att ljuga om en sån sak! Förstår hon inte att det skadar alla kvinnors trovärdighet?”

Ulla avbryter henne med hög röst. Hennes kyliga lugn är borta, hennes ansikte är stelt av återhållen ilska.

“Döm inte min klient än!”

Återigen är det Gun som kommer med det som enar.

“Bland alla anmälningar vi får in är det några få som visar sig vara falska. Inte många, men dom förekommer. Vi kan inte blunda för att det finns kvinnor som inte drar sig för att utnyttja andra, även sitt eget kön.”

“Jamen, är det inte vidrigt?” Anita andas häftigt, hon är djupt moraliskt indignerad.

“Min personliga uppfattning håller jag för mig själv.”

Sofi har gått motsatt väg jämfört med Anita - från vrede till sorgsenhet. Hon har tårar i ögonen, hennes kropp är tom på energi, hopsjunkna som en punkterad ballong. Hon verkar bara ha två lägen, full gas eller tvärnit. Sofi tar fram en näsduk ur handväskan och torkar sig försiktigt under ögonen. “Jag tog henne verkligen till mitt hjärta, hon var så sårbar ... Bara tanken på att hon spelat teater ...”

“Vad är det med er?” Ullas röst är till bristningsgränsen fylld av kontrollerad vrede. På ett ögonblick har hon allas uppmärksamhet. “I vanliga fall, när vi lägger fram vårt utredningsmaterial, diskuterar vi fram och tillbaka, ger och tar. Sedan enas vi om vad som gäller och vad som ska göras.” Hon härmar mig genom att peka på var och en med en tjock reservoarpenna. “Bara för att en karlslok tar till ett traditionellt manligt maktbeteende genom att peka och höja rösten, verkar ni totalt ha tappat koncepten. Skärp er!”

Den repliken vänder åter allas ögon mot mig. Om Ullas brandtal placerat de övriga kvinnorna i en kollektiv skamvrå, vittnar deras blickar om vems fel det är.

Jag inser att jag åter gjort ett bra jobb — när det gäller att skaffa mig fiender.

*

När rummet blir tomt går jag över till Anitas sida av bordet och tar fram mitt fingeravtrycksetui. Hon har suttit och kramat bordskanten så att fingrarna vitnat, jag får ett perfekt avtryck på högra handens tumme och fingrar. Jag torkar noga av bordet och går därifrån.

När jag stiger ut i korridoren ser jag Anitas ryggtafva försvinna runt hörnet. Hon rör sig tyst på tjocka gummisulor.

Kapitel 23

Så fort man passerat Mörby och närmar sig Djursholm märker man förändringen.

De tätbebyggda områdena tunnas ut och ersätts av öppna grönområden och stora tomter, hyreshusen av låga villor. Inte ens i Djursholms centrum finns det bostadshus som är högre än två våningar. När det gäller inkomst och boendeform är proportionerna de omvända. De mindre bemedlade bor högt, de mer lågt. Kanske ligger det någon dunkel symbolik i det, men den undgår mig.

Jag saktar ned och svänger höger in på Strandvägen. Bredvid mig på sätet har jag den *mycket* detaljerade vägbeskrivning jag fått på telefon av Bo. Hans hem ska ligga på höger sida, tvåhundra meter efter korsningen. Jag skymtar en vit tvåvåningsbyggnad mellan träden, framför finns en kullerstensbelagd parkeringsficka som hör till fastigheten. Jag parkerar, kliver ur och tittar upp mot byggnaden. "Hus" är inte en term som täcker det jag har framför mig. Bo bor lika dyrt som han klär sig.

Det Ågrenska residenset består av en herrgårdsliknande stenbyggnad på åtminstone sjuhundra kvadratmeter, byggt på en kulle och omgivet av lummiga lönträdet. Taket av svart plåt har två skorstenar i rött tegel, fyra stora takfönster vetter mot Sveavikens vatten. Bottenvåningens framsida har spröjsade fönster, ytterdörren ser ut att vara av bastant ek. Den leder ut till en femtio kvadratmeters stenveranda som inramas av fyra höga pelare, lika vita som husets rappning. Pelarna bär upp en balkong med sinnrikt snidade kopparräcken som ser ut att sträcka sig runt hela huset. Stor nog för en logdans. Tomten kan hysa ett mindre tivoli.

Mitt på gräsmattan växer en gigantisk ek, grusgången kantas av välskötta rabatter. Hela trädgården andas Bos gedigna noggrannhet. Eller pedanteri, vilket som. Till höger finns ett trippelgarage gjort av samma vita sten som huset. Framför en av garagedörrarna står en Landrover, framför den andra en svart Jaguar. På garageuppfarten har Bo parkerat den Honda Accord han brukar komma till jobbet i. Smart drag, avund är ju ett framträdande nationaldrag. Bakom garaget skymtar jag en tennisbana.

Jag får en underlig association när jag står och tittar på Bos hus, till när jag

byggde min första trädkoja. En ointaglig fästning, mitt skyddade revir dit jag kunde fly och utesluta omvärldens ondska. Där var jag fredad från farsans hurringar och SnorAnders äldsta brorsas elaka tjuvnyp. Trygg som i moderlivet.

När jag öppnar järngrinden och går grusgången upp mot huset kan jag inte låta bli att tänka jag på mitt eget enkla radhus. Varför i hela friden jobbar någon som hade råd att bo så här storstilat som polis?

Bo ringde mig tidigt på söndagsmorgonen och insisterade på att få träffa mig. Utanför jobbet, hemma hos honom. Jag var motvillig, jag värnar om mina helger tillsammans med familjen. Särskilt våra gemensamma sovmorgnar, som oftast leder till att vi älskar. Annika har uttryckt sin uppskattning över mitt eldiga uppträdande mellan lakanen den senaste tiden. Jag mumlade något om att jag älskar henne, jag fann för gott att inte gå in på detaljer. Jag tror inte att hon skulle uppskatta att mötet med Gunilla Birgersson är det som givit mig den erotiska injektion hon skördar frukterna av. Det där med att det inte gör något, att partnern låter sig stimuleras av att titta på eller bli tittad på av andra, kräver en viss diskretion. Det är bara att gå till sig själv. Under alla omständigheter har även Annika blommat ut, vilket lovat gott för söndagen. Tills Bo ringde. Han vägrade att i telefon gå in på några detaljer, dessutom lät han konstig på rösten. Min nyfikenhet väcktes och jag lät mig övertalas, det är ju trots allt bara en halvtimmes bilresa mellan Vällingby och Djursholm, om man tar vägen över Rissne. Dessutom vill jag få reda på hur långt han kommit när det gäller Torvald Andersson och Zamir Babak. Men det måste jag göra försiktigt, så att han inte undrar över min vetgirighet. Inget av fallen är ju mina. Klockan är halv elva när jag ringer på. Med lite flyt hinner jag hem till Annika innan Malins bästa kompis födelsedagsfest är över.

Bo öppnar iklädd en mörkröd rökrock med svarta slag. Under rocken bär han ett par marinblå byxor och en vit skjorta med en sidennäsduk knuten runt halsen. Jag lägger märke till att han saknar synligt struphuvud. I ena mungipan sitter en sjöskumspipa. Jag får skärpa mig för att inte brista i skratt, han ser med sitt allvarliga ansikte och de smala ögonen ut som en kopia av Basil Rathbone i en Sherlock Holmes-film. Själv verkar han omedveten om det intryck han gör. Med en kort nick bjuder han mig stiga in.

Insidan av huset är lika magnifik som utsidan. Hallen är kort, rakt fram leder en bred trappa upp till övervåningen. Bottenvåningen består bara av två rum - till vänster ett allmogekök med marmorgolv, skinande blanka skåp och bänkar,

hällspis och mikrovågsugn. Det ser ut att nyligen ha blivit renoverat, allt verkar specialdesignat. Till höger ligger ett vardagsrum, stort som en handbollsplan med minst fem meter i takhöjd och utsikt mot viken, där några kanadagäss och änder trängs om utrymmet. Längre ut, framför två ankrade segelbåtar, glider en vit svan omkring i ensamt majestät på vatten som ser ut som mörkblått bläck. Fönstren bjuder, förutom på en vacker utsikt, också på ett ljus som skänker vardagsrummet ett mjukt skimmer. Antagligen någon sorts tonade rutor.

Mitt i rummet står en grupp med pösiga skinnmöbler, Bo leder mig dit och ser till att jag slår mig ned. Sedan går han bort till det mittersta fönstret där han fortsätter att sätta olikfärgade blommor i en delfinblå vas. När arrangemanget är klart tar han ett par steg tillbaka och ser nöjd ut innan han sätter kurs på en mahognyinredd bar där han parkerar sjöskumspipan i en askkopp. Med ryggen mot mig blandar han till en drink samtidigt som han börjar tala.

“Farfar var bergsingenjör och uppfinnare. Han hittade på en detalj till en sorteringsmaskin som används vid malmbrytning, tog ut världspatent och startade tillverkning. Först i Sverige, sedan i Tyskland och Brasilien. Han diversifierade, gjorde uppköp och byggde upp en koncern.” Han vänder sig om med ett lågt glas i ena handen, till hälften fyllt med en brun vätska och några isbitar. I den andra håller han en immig flaska Ramlösa och ytterligare ett glas. Han går fram till mig och räcker mig flaskan och glaset samtidigt som han smuttar på sin drink.

“Black Russian, en alkoholiserad sötsak. En av mina få laster.”

Jag nickar bara, tar emot flaskan och glaset och ställer dem på glasbordet. Det irriterar mig att Bo utgått ifrån att jag inte vill ha något med alkohol i. Antagligen för att han tänker på att jag kör bil eller för att han vet att jag är nykter alkoholist. Vilket är en sanning med modifikation, jag har lärt mig att kunna ta en öl eller ett glas vin emellanåt. Men alltid i singularis. Jag håller upp lite av bordsvattnet i mitt glas och blänger på Bo. Han kunde åtminstone ha erbjudit mig att välja mellan Ramlösa och lättöl! Bo lägger inte märke till min reaktion utan fortsätter på sin inslagna väg.

“Farfar lämnade över industrikomplexet till min far, som inte kunde sätta en mutter på en skruv. Men han var en duktig kapitalist, sålde alltihop och förvaltade pengarna väl genom kloka investeringar. När han gick bort för fyra år sen ärvde jag två generationers samlade förmögenhet.” Han tittar ned i glaset

och snurrar på innehållet. “En helvetes massa miljoner!”

Både svordomen och det aggressiva tonfallet får mig att haja till.

“Din mamma lever inte heller?”

“Nej, hon dog när jag var ung.” Bos ansikte ser för ett ögonblick dystert ut, men sedan återtar han sitt vanliga, allvarliga uttryck.

“Och sen över till den centrala frågan: varför arbetar jag, som är mångmiljonär? En fråga som ofta kommer från dom som upplever sig tvingade att arbeta.” Han rycker på axlarna. “Vad ska jag annars göra? Sitta här och stirra ut genom fönstret?” Han gör det han sagt några sekunder, verkar förlora sig i utsikten, men fortsätter sedan: “Men varför som polis, brukar vara nästa fråga.” Han tar en klunk ur glaset. Jag börjar bli otålig, men innan jag hinner bryta in fortsätter min värd.

“Varför inte? Att yrket är underbetalt spelar av uppenbara skäl ingen roll för mig. Och vad ska jag annars syssla med? Farfars tekniska talang hoppade inte bara över min fars generation, utan även min. Jag har inte heller ärvt något ekonomiskt sinne från min far. Jag har inget som helst intresse av börsen eller andra kapitalförvaltande aktiviteter. Sånt låter jag folk som kan det bättre sköta. Däremot har jag, både från min farfar och min far, fått mig inpräntat vad som är rätt och vad som är fel. Rättvisa är för mig ett levande begrepp. Jag läste juridik vid Uppsala universitet, mest som en eftergift till min far. En karriär som jurist lockar mig dock inte, jag ville tidigt bli polis. Jag har aldrig drömt om nåt annat.” Han tittar på mig, ler lite och tillägger. “Jag ber om ursäkt, om jag tråkat ut dig. Men det verkar ofta som att jag inte kan kommunicera med folk, utan att det här klaras ut. Jag kanske inbillar mig, men jag får för mig att folk bara sitter och tänker på detta. Och undrar om jag är riktigt klok.”

Jag kan inte låta bli att le igenkännande.

“Det är OK. Men det var väl inte därför du bad mig komma?”

“Nej, inte alls.” Han granskar mig under tystnad, sätter ned glaset och knäpper händerna i knät. Sedan låter han bomben brisera.

“Vad finns det på videobandet du hämtade hos Science Computer?”

Kapitel 24

Jag betraktar hur en vattendroppe sakta rinner nedför den immiga flaskan och stannar vid etiketten. Ställd inför Bos fråga är det det intelligentaste jag kommer mig för att göra.

“Ett ögonblick.” Han reser sig upp och går in bakom baren men återvänder omedelbart. I handen håller han en mapp som han lägger på bordet, vid ena hörnet. I vinkel och exakt en centimeter från varje kant. Utan några omskrivningar går han rakt på sak. Jag gör mitt bästa för att inte se ut som jag känner mig — avslöjad, ertappad med byxorna nere. Bo sätter vänster pekfinger på mappen och byter diplomatiskt ämne.

“Låt oss hoppa över Torvald Andersson så länge. Det här gäller Zamir Babak.”

“Vad menar du?”

“Hassan har rätt. Det finns anledning att starta en utredning.”

Jag försöker se kollegialt intresserad ut, trots Bos kyliga lugn är det uppenbart att han är ivrig över att vara någonting på spåret. Frågan är bara vad.

“För det första, rättsteknikerna hittade spår av parfym på Zamirs kläder, bak på skjortkragen och runt skulderbladen. Vad vi vet hade han inget kvinnligt umgänge. För det andra: det finns flera, små horisontella sticksår bredvid knivens ingångshål. Som om han flera gånger tryckt kniven mot bröstet, men ångrat sig. Eller suttit och siktat in sig. För det tredje hittades rester av vad som kan vara drogen *ketamin* i blodet. Det är dock osäkert, mängderna är små. Ketamin används normalt till att söva katter när dom ska opereras. För det fjärde: ett mikroskopiskt sticksår hittades i Zamirs nacke, vid hårfästet. Det är nåt en obducent skulle ha kunna missa, men tack vare resterna i blodet var man noggrann. För det femte: ingen från nåt av distriktets socialkontor har Zamir som klient. Ingen har ringt honom eller besökt honom. Han har heller inte besökt dom, åtminstone vad man vet. En blankett kan man ju få i receptionen utan att behöva registrera sig.” Han tystnar och tittar avvaktande på mig, jag vet inte jag ska säga. Så jag säger det jag har på tungan.

“Du tror att Zamir blev mördad?”

“Zamir befann sig i en lägenhet han fått låna av sin bror, som var den ende som visste var Zamir uppehöll sig. Förutom du och nån som uppger sig ringa från socialen.”

“Ska jag betrakta mig som misstänkt?”

Mitt försök att skämta faller platt till marken, Bo är ingen lustigkurre. Det verkade snarare som att hans sinne för humor står i omvänd proportion till hans prudentlighet. Han knackar med sitt välmanikyrate finger på underlaget för att ge eftertryck åt det han har att säga. På mig har det motsatt effekt, jag undrar hos vilken skönhetsalong han är stamkund.

“Det ringer på dörren, utanför står nån som säger sig vara från socialkontoret och pratar om bidrag. Zamir behöver pengar, det gör alla nyligen frigivna, så han släpper in vederbörande. När han sätter sig ned vid bordet för att fylla i blanketten trycks en autoinjektor mot hans hals. Ketaminet kan ha varit uppblandat med till exempel *tallium*, vilket återstår att se, labbet jobbar på det. Tallium försvinner snabbt ur blodet men lagras på andra ställen i kroppen, till exempel i håret. Nåväl, blandningen slår ut hans muskulära nervsystem. Han är inte medvetlös, men oförmögen att röra sig. Iklädd skyddsrock och kirurghandskar — teknikerna hittade spår av talk i rummet - ställer sig förövaren på knä på sängen bakom Zamir. Med armar runt hans bröstkorg rätas han upp i sittande ställning. Knivspetsen placeras mellan fjärde och femte revbenet på vänster sida, han lutar framåt tills skaftet möter bordsskivan. Det är en balansakt som inte är helt lätt, därav sticksåren. Men till slut sitter kniven där den ska, kroppen balanserar på knivspetsen. Hans båda händer läggs runt skaftet, så att det lilla blod som börjat sippra ned utefter bladet fläcker händerna. Ett kraftigt tryck nedåt och kniven tränger in i Zamirs hjärta.” Han gör en paus, han kan inte hålla tillbaka ett belåtet leende. Han tycker att han fått till det, sedan blir han åter allvarlig. “Zamir var hela tiden medveten om vad som skedde, men utan att kunna förhindra det. Det måste ha varit en fruktansvärd upplevelse.”

“Som man sår, får man skörda.” Jag känner inget medlidande med Zamir, inte efter att ha läst hans akt. “Har du listat ut vem som gjorde det också?”

“Jag är övertygad om att Zamir förberedde ett överfall på sin hustru. Hon har ett bra motiv, att skydda sig själv. Men vid den tidpunkt Zamir blev mördad befann hon sig på Alla Kvinnors Hus, det ger henne ett fullgott alibi. Hon kan naturligtvis ha hyrt nån att i sitt ställe utföra dådet, men jag tvivlar på att hon har

såna kontakter.”

Jaha, det verkar som att “städaren” börjat slarva, faran med att ha bråttom. Bo sträcker sig efter mappen och bläddrar, tar fram ett papper och lägger tillbaka mappen på exakt samma ställe innan han fortsätter:

“Låt mig återvända till fallet Torvald Andersson.”

Jag hoppas att han ska vara lika utförlig som med Zamir, min hjärna jobbar för högtryck med att konstruera en bra förklaring till varför jag åkt till Torvalds arbete. Och varför jag hållit tyst om videobandet. Men det går trögt. Han fortsätter:

“Enligt teknikerna har det, förutom det dödande skottet, avlossats ytterligare ett. Det finns ett skotthål i framrutan, ungefär mitt emot förarsätet. En tänkbar förklaring är att Andersson provskjutit pistolen för att vara säker på att den fungerade. Ovanligt kallblodigt, i så fall. När man mätte upp skottvinkeln visade resultatet, att han måste ha hållit vapnet högt och snett när han avfyrade det. I närheten av örat, vilket måste anses som en udda skjutställning. Det finns inte några krutstänk på framrutan. Inte eller på handen, men vapnet är ju en helautomatisk pistol.” Han tittar ned i papperet. “En annan märklig omständighet är att vapnet i fråga kommer från polisens förvaringsutrymme. Det finns noterat i ett beslagsprotokoll från förra året.”

“Vad fan säger du?” Jag lutar mig fram över bordet men ångrar mig i samma ögonblick. Frågan, även om det inte är en regelrätt fråga, ger Bo tillfälle att vika ut sig, en chans han inte försitter.

“Nånstans mellan beslaget, registreringen, transporten till förvaringsskåpet och godsgruppens överföring av vapnet till det centrala valvet har det kommit på avvägar. Eller till och med från valvet, om det är nån inom polisen som lagt sig till med det. En polislön är ju inte i första hand avsedd att göra oss immuna mot ohederlighet. Hos rätt hälare kan ett funktionsdugligt vapen ge ett hyfsat tillskott till kassan. Särskilt som pistolen i fråga också är försedd med förlängd, gängad pipa för ljuddämpare.” Han tittar på mig. “Ett stort antal personer handskas med ett bevisföremål under ett ärendes handläggning fram till åtal. Såväl poliser, som åklagare och advokater.”

Jag håller upp handen.

“Du misstänker alltså att både Zamir och Torvald blev mördade. Har du nån misstänkt när det gäller Torvald? Tror du att det är samma mördare?”

Bo ser förvånad ut, han väntar sig tydligen inte att jag ska ställa sådana självklara frågor. Inte efter hans lysande genomgång.

“Två mord, utförda inom loppet av en månad. Båda maskerade som självmord, offren är båda kvinnomisshandlare.” Hans springor till ögon försöker bränna hål i min skalle. “Vad tror du själv?” Och sedan kommer de oundvikliga frågorna: “Varför åkte du till Torvalds arbetsplats? Vad innehåller videobandet? Och varför har du undanhållit mig det?”

Eftersom jag inte kan komma på någon vettig bortförklaring, säger jag som det är:

“Tyvärr, det kan jag inte berätta nu. Du får vänta till på måndag.” Jag behöver kontakta Rune Lager eller statssekreterare Zachrisson. Jag får dessutom en känsla av att jag inte är den ende som har hemligheter. “Har du tagit upp det här med Sjölund?”

“Nej.”

“Varför inte?”

Bo fingrar på rökrockens skärp, han vippar med ena benet. Han har små fötter.

“Jag ville ha det här samtalet med dig först. Jag tror att du agerar på uppdrag av nån högre upp, bland annat med tanke på hur du fick det här jobbet. Jag är ny som mordutredare och har ingen lust att misslyckas. Det skulle inte vara bra för min karriär. Du däremot, har stor erfarenhet av mordutredningar. Jag vill att vi arbetar tillsammans med dom här fallen. Du har råd att ta risker, du har ju ingen att bekymra dig om. Karriär, alltså.”

En mångmiljonär till polis som är rädd om sin karriär är en kombination man inte springer på varje dag.

“Att jobba ihop med mig brukar inte vara karriärbefrämjande.”

“Jag har kollat upp dig, du har rykte om dig att åstadkomma resultat. Nån påstod att du, trots dina i vissa fall mindre smickrande meriter, tror på rättvisan.

“Jag suttit inne för att jag inte lät rättvisan ha sin gång.”

Bo lutar sig tillbaka i fåtöljen.

“Jag har läst domen, och jag skulle kanske ha gjort samma sak i samma situation. Vad som är rätt och vad som är lag sammanfaller inte alltid. Det är vår uppgift att verka för att den gör det, så ofta som möjligt. Men ibland går det inte.” Han begrundar det han sagt och nickar. Sedan reser han sig upp ur stolen och räcker mig handen. “Till i morgon, då.” Han följer mig till dörren men kan inte låta bli att fortsätta att tänka högt.

“Caroline Andersson ligger fortfarande på sjukhus, hon kan inte ha tagit livet av Torvald. Om hon inte hyrt nån förstås, i så fall samma person som Sonya. Då har vi fått en kontraktsmördare på halsen.” Sedan, liksom i förbigående låter han ännu en bomb brisera.

“Caroline hade förresten besök av en journalist i fredags. En Annika Strömberg. Om jag inte är felaktigt underrättad bor ni ihop?”

Kapitel 25

Zachrisson blir rasande när han hör att det som återstår av min täckmantel i stort sett är trasor, men han vet inte åt vilket håll han ska rikta sin vrede. Han inser att jag måste agera för att nå resultat och att det innebär risk för upptäckt. Han ställer några frågor om Olle Sjölund och Bo Ågren och säger att han ska återkomma. Sedan lägger han på.

Rune reagerar i stort på samma sätt, förutom att han uttrycker uppskattning av Bos polisarbete. Underförstått att jag borde ha kommit längre. Under vårt samtal ringer det på den andra linjen hos Rune, han säger att det är Zachrisson. Innan Rune ägnar sig åt statssekreteraren informerar han mig om att inget av kvinnofridsgruppens fingeravtryck hittats vare sig i smitarbilen, i Torvalds bil, på vapnet i Torvalds hand, kniven i Zamirs eller på blanketten från socialkontoret. Dessutom att videoteknikerna inte kunnat få fram vad det är för märke på väskan eller något annat av värde. Idel goda nyheter. En kopia på videobandet kommer att levereras med bud till mig på morgonen, den kan komma till användning vid till exempel en konfrontation, menar han. Senare i utredningen. Om jag hittar nån att konfrontera. Och först får fram något mer konkret att använda.

Hemma har jag dock någon att konfrontera. Frågan är hur jag ska gå till väga, men eftersom försiktighetens strategi hittills visat sig föga framgångsrik, tar jag vid middagen tjuren vid hornen. Jag kämpar också med en växande ilska, jag tycker att Annika gått bakom min rygg. Min röst låter som en rasp.

“Varför besökte du Caroline Andersson?”

Annika tittar upp från tallriken och lägger ifrån sig besticken. Hon knäpper händerna under hakan och fäster sina kloka ögon på mig.

“För att jag såg företagsnamnet på videokartongen och kom ihåg en notis om Torvald Anderssons död. På filmen finns en mystisk kvinna i solglasögon och en BMW. Ett telefonsamtal till företaget bekräftade att Torvald Andersson körde en sån. Datumet nere till höger visade att filmen togs för lite mer än tre veckor sen. Ytterligare ett telefonsamtal, till Huddinge sjukhus, och jag fick veta att Caroline låg där när filmen togs. Alltså kan kvinnan på filmen inte vara hon. En man, två kvinnor, plötslig död. Det luktade triangeldrama.”

Vad svarar man på sånt? Innan jag hinner försöka, fortsätter hon:

“Men framför allt är det du som är orsaken. Du och ditt uppdrag i kvinnofridsgruppen.”

Det låter olycksbådande, jag känner mig precis som hemma hos Bo - ställd. På defensiven. Jag må vara en medelmåttig förhørsledare, men som förhörd är jag en katastrof.

“Hur så?”

Hon ler ömt emot mig.

“Du tror att du är svår att läsa, Sune, men det är du inte. Inte för mig, jag känner dig för väl. Varje gång du tar ett uppdrag som på nåt sätt kan vara intressant för pressen, det vill säga mig, blir du överdrivet tillknäppt. När jag frågar hur du haft det på jobbet blir du nästan enstavig. Det är lite gulligt.”

Det är inte ett ord jag skulle välja. Klantigt, möjligen.

“Vi har en överenskommelse.”

“Ja, det har vi. Den består av tre delar: du pratar inte om ditt jobb hemma, särskilt inte om sånt som är känsligt. Om du ändå vill diskutera nånting, har jag lovat att inte använda det du i förtroende berättar för mig. Och till sist: jag går inte ut med nåt utan att förvarna dig, särskilt om det kan skada dig eller ditt uppdrag.” Hon tar upp besticken och fortsätter att äta. Det hon säger är riktigt, men jag är fortfarande arg.

“Så jag ska inte kunna sitta hemma och titta på en video?”

“Inte om innehållet är känsligt.”

“Det är åt helvete!”

Annika slutar att tugga men behåller sitt lugn.

“Inte alls. Videofilmen var inget du visade mig i förtroende, det var helt enkelt slarvigt av dig att låta mig få en glimt av innehållet. Och dessutom av företagsnamnet på kartongen.”

Det finns inget så irriterande som när någon annan har rätt, men Annika kan åtminstone framföra det på ett sätt som inte är provocerande. I alla fall inte så mycket. Jag måste få reda på vad hon vet.

“Vad är det du tror att du kommit på?”

Hon ler åt min reträtt.

“Om inte du hade tagit upp det, skulle jag ha gjort det. På grund av den sista regeln.” Det låter ännu mer olycksbådande, hon torkar sig om munnen med servetten. “Ditt jobb hos Manpower är slarvigt konstruerat. Du finns inte med på lönelistan, personalchefen är inte informerad. Det räckte med några frågor så kröp det fram att verkställande direktören ensam hållit i din så kallade anställning. På uppdrag av någon höjdare inom polisen.” Annika blir plötsligt professionell. “Det är journalistiskt intressant. En makthavare, kanske från rikspolisstyrelsen eller till och med från justitiedepartementet har under falska premisser placerat dig hos en polismyndighet. För att göra vad? Utredda Torvald Anderssons död? Det är för trivialt. Det måste röra sig om något som är så känsligt att inte den ordinarie polisen tillåts sköta det. Inte ens internutredarna. Alltså gäller det något *mycket* känsligt. Uppenbarligen har det att göra med kvinnofridsgruppens arbete. Men vad? Korrupcion? Konspiration? Mörkläggnings? Jag vet inte, men scenariot är tillräckligt intressant för att gå i tryck som det är. Nästa steg blir att kräva förklaringar från ansvarigt håll och bli serverad bortförklaringar, halvsanningar och rena lögner. Det bör täcka löpen för ett par, tre dagar. Minst.”

Jag kan se Zachrisson framför mig med mikrofoner och fotoblixtar i ansiktet. Men han är av underordnad betydelse. När jag öppnar min mun för att svara, säger Annika snabbt:

“Inget av det du nu säger gäller som förtrolig information!”

Haspen är av, jag har inget val. Nu gäller det att skapa en förhandlingssituation. När jag berättar valda delar om vad mitt uppdrag gäller torkar hennes leende bort. Hennes ansikte speglar i stället ett växande tvivel.

“En kvinnlig seriemördare? Det vore mer troligt i USA. Där är fyrtio procent av seriemördarna kvinnor. Oftast gäller det barmhärtighetsmord på sjuka och gamla. Men här i Sverige? Det skulle i så fall vara den första i vårt land. Och dessutom någon av dom där kvinnorna? Högt utbildade, socialt etablerade med

ansvarsfulla jobb? Inser du hur otroligt det låter?” Hon hejdar sig och tittar misstänksamt på mig. “Det är nåt mer, eller hur? Vad är det du inte berättar?”

“Om du vill veta det får du inte trycka nånting förrän jag satt dit den skyldige. Eller misslyckats.”

“Gäller det den där höjdaren?”

Journalister älskar att klämma åt makthavare, Annika är inget undantag. Det ger extra poäng i kåren och säljer lösnummer.

“Inte ett ord får publiceras, ingen annan får heller veta nåt förrän dom villkoren är uppfyllda.”

“Men jag får reda på det nu?”

Åter igen har jag inget val.

“Ja. Men när det är dags måste du ‘avslöja’ storyn på ett sätt som inte leder tillbaka till mig. Jag är bunden av tystnadsplikt.”

“En journalists källa får inte efterforskas.”

“Det skiter vederbörande i, men det är inte det jag tänker på. Jag har ett företag att driva, ingen kommer att anlita mig om det jag gör kommer ut i pressen.”

Jag är medveten om att mitt rykte i alla fall kommer att få sig en törn, men kan inte göra mycket åt det. Valet mellan att låta en mördare gå fri och att låta Zachrisson komma i kläm är enkelt. Motvilligt går hon med på villkoren och jag berättar om breven.

“Inte diarieförda! Att dom aldrig lär sig!” Hon vrider sig av motvilja mot att ha lovat hålla inne med det hon hör, men jag behöver inte avkräva henne fler försäkringar. Jag vet att jag kan lita på henne, för henne är ett avgivet löfte lika heligt som för mig. Jag inser att jag gör undantag för politiker, men urskuldar mig med att de är lika goda kålsupare.

Statssekreterare Zachrisson ringer sent på kvällen och säger att han och Rune Lager talat med Olle Sjölund och Bo Ågren, men att de sagt så lite som möjligt. Den principen ska också gälla mig, kräver han. Kretsen av invigda är redan för

stor, det hörs på honom att han är orolig för sin politiska framtid. Jag tittar på Annika som vilar på min arm, halvvägs in i drömmarnas väv. Zachrisson avslutar med att säga att Sjölund och Bo har bestämt tid för ett möte på måndag morgon. Jag förväntas närvara. Det är inget jag ser fram emot.

När jag lägger på säger Annika med sömnig röst:

“Egentligen är det synd att stoppa henne...”

Kapitel 26

När Göran Almfors står med blombuketten i handen framför det som både juridiskt och i realiteten nu är Sirkkas ytterdörr, hoppas han att det här ska bli kvällen som ska göra slut på det mörker av obegriplighet han vandrat omkring i den senaste tiden. Och en kväll som belönar hans envishet. För han har inte givit upp, utan fortsatt kämpa.

Han bytte taktik och åkte upp till Sirkkas arbetsplats, LVU-hemmet utanför Bärby. Där blev han bortkörd av en grovhuggen representant för KRIS, Kriminellas revansch i samhället, som hotade med att ge honom stryk. Eller rättare sagt, att dra röven över huvudet på honom. Där var det ingen tvekan om att Sirkka berättat sin historia och blivit trodd. På väg tillbaka till Stockholm blev han tvungen att stanna bilen vid vägkanten och gå ur. Några kossor bakom ett elstängsel glodde idisslande på honom när han böjde sig fram över vägrenen. Det kändes som att klumpen i magen hotade att bränna hål på tarmen. Han överväldigades av ett kraftigt illamående och spydde galla.

Men han gav sig inte. Han gjorde allt det hans bror sagt åt honom att låta bli. Sådant som i en eventuell rättegång skulle kunna uppfattas som förföljelse och bekräfta att han är ett svin. Men han kunde inte tro att det skulle gå så långt, han vägrade acceptera ens förekomsten av möjligheten. Allt som hänt var överkligt, det kunde inte hända. Inte honom. Så han fortsatte med återkommande besök hemmavid. När han ihärdigt ringde på dörren öppnade hon ett fönster på övervåningen och hotade med att kalla på polis. När han såg henne fylldes han av förtvivlan.

Han skrev ett långt brev med vädjan om att få tala med henne - om det som hänt, om framtiden och om deras dotter. Om att få förstå. Han skickade blommor med en bön om förlåtelse för att han farit ut mot henne. Men ingenting verkade bita - tills hon plötsligt under fredagen tvärvände. Precis som i deras gräl, utan förvarning, utan synbarlig anledning hände det motsatta. Han fick ett telefonsamtal på mobilen när han höll på att uppdatera polisens program för registrering av beslagtagna fordon. Hon ville träffa honom på söndag eftermiddag, hennes röst var mjuk. Lättnaden var så stor att han blev tvungen att gå utom synhåll från en inte alltför nitisk, datorpatiensläggande vakthavande och in på toaletten, där han brast i gråt.

De senaste veckorna har kostat mer än han velat erkänna. På arbetet lever han dubbelliv. Inombords skriker frågorna i hans huvud, på utsidan försöker han låtsas som ingenting. Han är tacksam för att Bergström tror på honom. Det är en ljuspunkt i mörkret, kanske den enda. Plus att servicechefen till hans förvåning backat upp honom.

“Tills motsatsen är bevisad”, hade han kärvt deklarerat.

Men det blidkar inte Görans ångestcentrum. Han äter Novalucol som en knarkare knaprar Rohypnol men magen svider konstant. Nätterna är långa, sömnen vill inte infinna sig förrän frampå morgonkulan. Han är rastlös och orolig.

De senaste dygnet har han också haft en olustig känsla av att vara iakttagen. Han tyckte sig se en skugga försvinna bakom ett hörn i parkeringsgaraget, lite senare fick han för sig att samma bil låg bakom honom när han åkte till och från arbetet. Vid ett tillfälle drev känslan honom till att dra för gardinerna i den övernattningslägenhet han fått låna av en av Joakims klienter, något som brodern ordnat. Det är faktiskt ytterligare en ljuspunkt — Jocke och han har aldrig stått varandra närmare än nu, även om avståndet i Görans ögon fortfarande är stort. För Jocke känns det antagligen besvärande intimt.

Han skiftar fot och ska just ringa på igen när känslan av att vara iakttagen åter gör sig påmind. Det kryper i nacken, håret reser sig på armarna. Han stiger ned från trappan och går ut på grusgången, spanar längst den tysta förortsgatan, men kan inte se något onormalt. Men känslan vill inte släppa, en irrationell rädsla smyger sig på honom. Håller han på att bli knäpp? Han skakar på sig och koncentrerar sig på det som förestår. Han går tillbaka till dörren.

När Sirkka öppnar hade hon ett ömt uttryck i ansiktet. Göran släpper ut en tyst suck av lättnad.

Kapitel 27

Jag ringer från bilen och ber Sjölund flytta in TVn och videon från kafferummet till sitt kontor och se till att vi får vara ostörda.

När jag kommer till polishuset passerar jag mitt rum, på skrivbordet ligger kopian på videobandet. Med den i handen går jag direkt till Sjölund. Jag förväntar mig att mötas av bistra miner och rynkade ögonbryn, de har ju trots allt närt en orm vid sin barm. Men ingalunda, polischefen är idel solsken. Även Bo ser ut att vara på gott humör.

“God morgon, Sune”, säger Sjölund, det ska bli intressant att höra vad du har att berätta.” Ögonen är pigga, han sitter avspänt tillbakalutad i stolen. “För du heter väl Sune, eller du använder kanske nåt alias när du jobbar under cover?” Han skrattart förtjust åt sitt eget skämt, även Bo drar på smilbanden. Jag tycker inte situationen är speciellt lustigt.

“Ni fick ett telefonsamtal igår, ifrån...”

Sjölund håller upp sin hand.

“Inga namn!” Han tittar sig konspiratoriskt omkring och sänker rösten. “Jodå, vi hade ett långt samtal med ‘du-vet-vem’. Sånt här måste skötas diskret, eller hur? Men det behöver jag väl inte lära dig, hemliga agenter är ju vana vid sånt!” Han kastar tillbaka huvudet och garvar igen, men när han ser att jag inte är road, lägger han till: “Kom igen, Sune, du måste erkänna att situationen är dråplig.”

“Vi kanske ska höra vad Sune har att säga?” Bo drar lite i kavajslaget, leendet syns inte längre i hans ansikte. Jag ger honom en uppskattande nick.

“Hur mycket berättade Zachrisson?”

“Att du är här som mordutredare. Och att vi ska ge dig allt stöd du behöver, ‘vårt fulla samarbete’, tror jag termen löd. Samt hålla tyst.”

Sjölund slår ut med handen.

“Det där sista kostade, vi sålde oss inte billigt. När jag nästa år fyller sextio, är

jag lovad avtalspension.” Det är därför han är så nöjd. Han pekar på Bo. “Jag antar att Bosse berättat en del om sin bakgrund. Vad han antagligen inte sagt, är att hans omgivning ser ned på honom. Att vara polis är inte fint nog i hans kretsar, åtminstone inte som vanlig sulnötare. Oavsett att han är en mycket duktig utredare. Därför vill Bosse revanschera sig och bli kommissarie. Vad var det ‘du-vet-vem’ lovade? Inom två år, va? Medan han fortfarande sitter kvar. Det bästa av allt är att jag får skriftligt på det.”

Bo rynkar på näsan, jag kan inte avgöra om det är för att Sjölund kallar honom “Bosse” eller för att polischefen driver med hans karriärambitioner. Jag sätter in videobandet i videospelaren.

“Det här är taget utanför Torvald Anderssons arbetsplats.” Jag sätter på bandet. När kvinnan i solglasögonen lagt sig ned i bilens baksäte sätter jag videon på paus och ger polischefen den översikt Bo givit mig i söndags. Sjölunds roade ansiktsuttryck försvinner gradvis. Bo ser däremot belåten ut.

“Det var alltså som jag misstänkte. Både Torvald Andersson och Zamir Babak blev mördade. Av samma person.”

“Flitig som ett bi”, muttrar Sjölund. Han ser trött ut vid bara tanken. “Vad har Zachrisson för intresse av det här?”

“Om han inte själv avslöjat det, kan jag inget säga. Men det finns fler offer, samtliga kvinnomisshandlare. Mördaren är skicklig, välinformerad och uppdaterad och finns troligen i kvinnofridsgruppen.” Det sista får honom att gapa av förvåning, detsamma gäller Bo. Sjölund skruvar upprört på sig i stolen.

“Tror du på det du säger?” Det är både en fråga och en vädjan. Det sista Sjölund vill ha i knät är en mördare. “Anklagelserna du kommer med är minst sagt grava.”

“Det är därför jag är här.”

Bo har samlat ihop anletsdragen.

“Obduktionsresultatet gällande Zamir kom i morse. Det finns tallium i hårstråna. Han blev drogad innan han fick kniven i bröstet.” Han fortsätter utan att titta på polischefen. “Att vapnet som Torvald sköts med kommer från vårt vapenskåp är genant, men rutinerna är uppstramade. Det blir svårare för mördaren att komma

över ett nytt.”

“Vapen finns överallt. Men jag ska sätta upp en tjallarlina.”

Bo ser frågande ut.

“Tjallarlina?”

“Jag tar kontakt med ett par-tre kända vapenhandlare och hotar med flera tillslag i veckan. Dels hos dom, dels hos slumpvis utvalda kollegor. Det hotet kommer att verkställas om en kvinna i mörkt, långt hår med markerad lugg får köpa ett vapen utan att jag omedelbart får reda på det. Informationen sprids, alla är beroende av varandra för att få vara ifred. Snart har dom satt upp en telefonkedja, så att vem som helst av dom kan nå nån som kan nå mig. Det är ett grovmaskigt nät, men ibland fastnar nåt.”

Sjölund sitter tyst och lyssnar, han ser allt tröttare ut. Till slut kapitulerar han.

“Mina herrar, det här samtalet har aldrig ägt rum. Jag har inte sett videon. Om ni kllantar er, har jag inte hört talas om nånting. Knappt om er.” Han tar videon ur bandspelaren och ger den till mig. Sedan viftar han mot dörren, audiensen är slut.

När jag stänger dörren hör jag Sjölund muttra:

“Nio månader kvar, bara nio månader kvar.”

Kapitel 28

Flygstyrman Bengt Lindberg visslar glatt mellan framtänderna när han lämnar verandan och går mot uthuset. När han köpte bondgården byggde han omedelbart om uthuset till en komplett renoveringsverkstad. Kvällsmörkret börjar sänka sig över området, förutom ett avlägset ljud från en bil är det tyst och stilla. En doft av nyklippt gräs når honom från andra sidan stenvuren. Luften är mättad med fukt, det borde snart komma mer regn.

Han lägger sig på rullbrädan och skjuter sig in under bilen. Brädan har han köpt billigt från en bilverkstad som konkursat. Han gillar inte att slösa.

“Ta horan, du får den för en femtiolapp”, hade verkstadsägaren sagt.

“‘Horan’?” Han hade sett ut som ett frågetecken.

“Ja, dom kallas det.”

“Varför det?”

“Man lägger omkull dom när man behöver dom!”

Bengt fann liknelsen både träffande och rolig. Med en kraftansträngning drar han loss en av bultarna på oljeträget till en gammal Edsel från nittonhundra-trettionio. Han hittade den fallfärdiga bilen på ett loft utanför Hässleholm och fick den för en spottstyver. Gamla klassiker är hans passion. Under hans erfarna händer ska Edseln snart vara i skick som ny. Men det är inte enbart därför den muntra melodin tränger över hans läppar.

I morgon ska han hämta sin senaste erövring på Arlanda. Hans sjunde asiatiska älskarinna, Sampaquita från Filippinerna, landar med elva och trettiokärran från Manila. Dom andra har varit besvikelser, hela bunten. Oavsett hur mycket stryk dom fick, gick det inte att få fason på nån av dom. En del var bångstyrigare än andra, Kim visade sig vara omöjlig att knäcka. Trots att han band och våldtog henne, brände henne med cigaretter och piskade henne med elsladdar av varierande grovlek. Därför hade han medan hon fortfarande värmdes hans säng förberett nästa erövring, Sam, som nu stod i tur att förgylla hans tillvaro. Perfekt synkronisering.

Kims polisanmälan var besvärande. När advokaten rekommenderade honom att besöka Manscentrum hade han protesterat. Det vore liktydigt med ett indirekt erkännande ansåg han, men enligt lagvrängaren var Kims skador så pass omfattande att ett åtal var överhängande. Att gå i terapi innebar att han kunde påvisa ånger. Sedan visade det sig att Kim sannolikt skulle bli utvisad innan något åtal hunnit väckas. Besöken på Manscentrum var alltså bortkastad tid. När polisen kom för att hämta Kims pass ryckte han bara på axlarna.

När han tänker på henne, slutar han vissla och munnen dras till ett tunt streck. Han har inte kunnat bevisa det och hon erkände inget, oavsett hur mycket stryk hon fick, men han är säker på att hon vänstrat. Delvis var det hans eget fel, som släppt iväg henne in till stan ensam. Det gäller att ha kontroll, det begriper ju var och en att sådan älskogskonst som dom uppvisar i sängen inte kommer av något annat än medfödd promiskuitet. Sam är säkert inget undantag. Men i och med att hon sätter foten på svensk mark är hon hans. Det första han ska göra är att ta hennes pass, det andra att lära henne veta sin plats. Vid hans fötter.

Det upphör aldrig att förvåna honom hur lätt det är. Visst hjälper flygaruniformen till och visst ser han bra ut med sitt blonda hår, sina breda axlar och sin vältränade kropp, men ändå. Vilka idioter! Lämna allt och ge sig av, vind för våg, med bara fagra löften i bagaget. En ofrånkomlig slutsats är ju att vem som helst kan lura i dom vad som helst. Alltså gäller det att isolera dom.

Han hör inte henne komma. Det första han blir medveten om, är att något blött rinner ned på hans overall. Sedan ser han ett par svarta damstövlar och en tom platsflaska studsas mot golvet.

Sedan den fallande, brinnande tändstickan.

Min spegelbild har ögon blanka av tårar, men i mitt hjärta härskar tomhet.

Var det hoppet du levde på? Hoppet om att kärleken skulle segra? Dog du för kärlekens skull?

Jag hatade pappa. Så intensivt att det höll på att förtära mig. Sen upphörde stormen. Som genom ett trollslag.

Jag borde ha stoppat honom, men hade inte modet. Det jag gör nu, gör jag för att sona min egen skuld. Men det räcker inte längre.

Världen måste vakna.

Sammetsrummet kallar på mig, drar mig till sig. Jag längtar till stillheten och värmen. Dit där tiden inte finns.

Och ingen smärta.

Det sista jag ser innan mörkret omfamnar mig är den brinnande mannen, hans fåfänga försök att undkomma eldsflammorna ...

—

Kapitel 29

Ute i receptionen tar Lucas emot en anmälan om en stulen motorcykel från en ung kvinna i läderkläder. När hon går syns på skinnjackans rygg namnet på hennes klubb, Lemlösa MC. Lucas brister ut i skratt och gör tummen upp mot kvinnan, som ler tillbaka. Arne lutar sig med armbågarna mot disken och säger halvhögt:

“Lemlösa, det måste väl ligga i Småland?”

Den funderingen får Lucas att skrattande vika sig, i samma ögonblick inser också Arne vad namnet syftar på. Han upphäver sitt bullrande skratt, lyckligt omedveten om att Lucas mest gäller honom. Jag kommer ut och avbryter deras muntration.

“Arne, kan du åka till det här stället och prata med den här kvinnan.” Jag skriver ned Gunilla Birgerssons namn och gatuadressen till Grottan. “Försök att ta reda på var vi kan få tag på Tommy Gran, jag är angelägen om att vi får hugg på den typen.” Jag ger Arne lappen och lägger till: “Var lite smidig, du vet, tjänster och gentjänster. Ibland måste man ge nåt för att få nåt. Du kommer att förstå vad jag menar. Hälsa från mig, jag lovade att jag skulle skicka nån som du.”

“Visst, inga problem!” Arne nickar, belåten med att få göra lite detektivarbete. Han försitter inte en chans att samla meritpoäng och jag vill att den Almforska utredningen ska rulla på. Arnes vilja — och hans ståndaktighet — när det gäller att åstadkomma resultat kommer att sättas på prov hos Biggan.

Bokstavligt talat.

*

Efter mötet inne hos Sjölund gav jag Bo materialet rörande de övriga nio fallen. När jag kommer in på hans tjänsterum sitter han bakom skrivbordet med uppkavlade skjortärmar, utan slips och med röda ögonvitor. Han har tydligen jobbat hela natten. Jag får omedelbart en plågsamt mångordig sammanfattning.

“A. En kvinna tog sig in i Torvald Anderssons bil. Hennes utseende går inte att renodla på grund av avståndet och solglasögonen. Hon bar handskar, alltså

lämnade hon inga fingeravtryck. Hon är av medellängd, vilket stämmer på samtliga i kvinnofridsgruppen. Hon bar sannolikt peruk. Det är omöjligt att spåra en peruk via affärer eller perukmakare om man inte har tillgång till den. Om inte, stämmer hennes frisyr inte med någon av dom inofficiellt misstänkta. Väskans märke har videoteknikerna inte fått fram. Och även om dom hade lyckats, säger det ingenting. Kvinnor och väskor stavas pluralis, det finns väl inte en kvinna som inte äger minst ett halvdussin.”

Det stämmer på Annika.

“Vidare har Torvald skjutits med ett vapen som egentligen ska ligga inlåst i polisens valv. Ett vapen med förlängd pipa, gängad för applicering av ljuddämpare. Antingen har någon, till exempel en polis, tagit det från skåpet och sålt det vidare till den svarta vapenmarknaden där mördaren sen köpt det. Eller så har någon av kvinnorna stulit pistolen ur vapenslåpet. Tillgång till ett vapen under en utredning har naturligtvis polisen, men också åklagare och försvarsadvokater, det vill säga både Gun, Eva och Ulla. Men eftersom alla, inklusive Sofi och Anita, i kraft av att dom tillhör kvinnofridsgruppen kan röra sig fritt i polishuset, går det egentligen inte att utesluta någon av dom. Det har hänt att polisstationens förvaringsskåp lämnats öppet i samband med registrering, vid hämtning för teknisk undersökning eller när ett vapen som bevisföremål ska upp i rätten.

Slutligen: Att Torvald brukade jobba över var ingen hemlighet.

Anteckningsblocket som låg på framsätet i Torvalds bil går att köpa i vilken pappershandel som helst. Pennan var Torvalds egen. Summa spaningsuppslag: noll.

B. När det gäller Zamir Babak har laboratoriet inte kunnat fastställa vilken sorts parfym som finns på hans skjortkrage, bara gjort en innehållsdeklaration. Låsvredet till lägenheten hade blanka fläckar, mördaren har burit handskar och öppnat genom att ta tag i låsvredets kanter för att inte suddas ut några andra avtryck. Vederbörande är alltså kunnig när det gäller brottsplatsundersökningar. Eller bara allmänt smart. Kniven är Hassans, det är redan belagt. När det gäller drogerna går ketamin att anskaffa utan större besvär. Tallium är däremot mer svåröverkomligt. Sofi har en grundutbildning som sjuksköterska och arbetar deltid inom sjukvården. Därmed får man anta att hon själv eller via kontakter kan komma över den. Ulla är gift med en läkare, vilket naturligtvis rent teoretiskt innebär en del öppningar. Anita kommer i sitt arbete som

socialsekreterare då och då i kontakt med droger av olika slag. Detsamma gäller Gun och Eva, bland annat från tillslag och bevissäkningar. Sen finns ju alltid internet och alla möjligheter det ger.” Han tar kavajen från stolsryggen men fortsätter att tala.

“Att Zamir släpptes ut från fängelset fick Anita höra av Sonya, dom övriga vid gruppmötet. Summa spaningsuppslag: en lika deprimerande nolla.” Han ger mig en blick som för att försäkra sig om att jag hänger med. “C: De övriga dödsfallen uppvisar samma brist på möjligheter att gå vidare.” Han gäspar och stryker sig över ögonen.

Jag hade inga större förhoppningar om att det skulle komma fram något nytt, men att åter höra hur lite vi har är nedslående. Men Bo är inte färdig, han reser sig ur stolen och går mot dörren.

“Vi får gå över från ‘vem’ till ‘varför’. Vi behöver en psykologisk bild av förövaren, vad det är som driver henne. Jag känner en professor på rättspsykiatriska avdelningen på Huddinge sjukhus. Han brukar jobba som konsult åt GMP, gärningsmannaprofilgruppen på rikskriminalen. Han är en vän till familjen, honom kan vi tala med utan att riskera läckor.”

*

“Ni söker en person med grava störningar, ingen tvekan om den saken. Sannolikt har hon själv i tidig ålder, eller någon henne närstående, till exempel syskon eller förälder, utsatts för skrämmande och brutala övergrepp.” Professor Hans Furhammar kliar sig på näsan medan han vankar fram och tillbaka. Den vita läkarrocken sitter som ett korvskinn över hans väldiga gestalt. Mellan etthundra till etthundratjugo kilo, gissar jag och konstaterar att professorns skonummer till och med slår mitt eget. Runt Furhammars hjässa sitter en krans av mörkt hår, ansiktet ser ut som en sliten kappsäck. Rösten är bullrig och kroppsspråket yvigt.

“En kreativ person, med intelligens över genomsnittet. Kan vara högutbildad, men inte nödvändigtvis. Är dock bra på det hon gör.” Han lyfter fingret mot taket för att understryka en riktning mot toppen.

Vi håller till i ett av mottagningsrummen, professor Furhammar ska samma eftermiddag iväg på en internationell konferens om rättspsykiatrins plats i kriminalvården, så han känner sig lite stressad, påstod han när vi anlände. Men först efter att ha kommenterat att Bo fortfarande arbetar som “fjärdingsman”. Jag

lade märke till att en skugga drog över Bos ansikte.

När Furhammar väl kommit igång glömmer han tiden. Det är ingen tvekan om att han är ett med sitt arbete, vilket gör mig på min vakt. Lärda män, som under lärandets resa glömt bort att praktiskt taget all kunskap är relativ, gör mig misstänksam. Men professorn är intressant att lyssna på, jag kan tänka mig att studenterna flockas på hans föreläsningar.

“Vederbörande bär alltså på traumatiska minnen. Dessa har internaliserats, blivit en del av hennes person, troligen beroende på att även förövaren stått henne nära. Kan vara mamman, pappan, en äldre bror eller annan familjemedlem. Eller någon annan person, men då måste den intimt haft att göra med hennes uppfostran och uppväxt. Fadern är dock sannolikast, eftersom hennes utagerande riktas enbart mot män. Detta beslut har vuxit fram stegvis och under lång tid, det kan röra sig om årtal. Först var det bara fantasier, önskedrömmar, ett substitut för en brutal verklighet och förlamande hjälplöshet. Nästa steg var ofrånkomligt, hon övergick från tanke till handling. Transformeringsen skedde sakta, i etapper. Hon kanske började med att göra skisser på olika tillvägagångssätt, men avslutade dem aldrig. Med tiden kom dock nya skisser, som förvandlades till utförliga planer. Där fanns säkert i detalj nedskrivet vilka förberedelser som måste göras, val av metod, tidsscheman och behov av utrustning. Sedan brände hon dem. Tills hon en dag satte en i verket. Vad som utlöste detta är omöjligt att säga.” Han slår ihop handflatorna, då är den saken klar och han kan övergå till nästa analyssteg.

“Barn har oerhört svårt att objektifiera” — han tittar ursäktande på mig, men inte på Bo — “att avskärma sig ifrån, skapa distans till - när dom närmaste begår grova våldshandlingar.” Jag känner att jag blir irriterad för att Furhammar enbart vänt sig till mig. Ser jag ut som en obildad typ? Professorn är dock alltför upptagen av sitt resonemang för att lägga märke till min reaktion.

“I stället lägger dom skuld, skam och andra för jaget nedbrytande känslor hos sig själva. Vilket för mig över till drivkraften.” Han knyter näven och gör en borrarande rörelse i luften.

“Där detta trauma förankrats ligger en central, känslomässig drivkraft. Det kan vara skam, skuld eller hat. Eller något annat. Det väsentliga är dock att känslan är riktad mot henne själv. Hon skäms för att hon inte var stark, känner skuld för att hon inte var snäll eller hatar sig själv för att hon inte gjorde si eller så. Just

detta, *inåtriktningen*, är nyckeln till att förstå hennes drivkraft, varför hon bara fortsätter, aldrig når ett avslut. Det inre låter sig nämligen inte korrigeras av det yttre.” En ny smäll med handflatan och en nästan militär exercisvändning på högerfoten för honom över till nästa steg.

“Hennes personlighet är kluven, hon bär på starka schizoida drag. Utåt kan det yttra sig i ett lugnt, behärskat uppträdande, ofta i form av distans till omgivningen. Eller i överdriven hänsyn. Allt för att hålla det inre kaoset under kontroll. Alternativt, om hon en längre tid levt under hård stress, oavsett orsak, kan detta inre kaos manifesteras i tillstånd av utagerande, till exempel i form av återkommande vredesutbrott. En tredje möjlighet är inåtvändhet. Hon balanserar bokstavligt talat på en knivsegg.” Dörren till mottagningsrummet öppnas och en kvinna i vit rock sticker in huvudet.

“Hans, din taxi är här.”

Furhammar sliter energiskt av sig läkarrocken och tar på sig en kavaj som hänger på en krok bakom dörren, men slutar inte att tala.

“Hon har antagligen ett väl utvecklat sinne för struktur. Inre kaos förutsätter yttre ordning. Det kan gälla såväl i arbetet som privat, men ofta bara i en av sfärerna.” Han tar en svart läkarväska av gammaldags modell i höger hand och skyndar ut i korridoren med mig och Bo i kölvattnet. Han älgar iväg med steg som en van skogsmänniska.

“Hemma är det välstädat, listor finns på allt som ska göras. I arbetet finns en väl utvecklad systematik, tidsramar uppsatta, såväl för etapper som slutresultat. Dessa följs maniskt.” Ute på sjukhusplanen hoppar han in i den väntande taxin, lägger handen på dörrhandtaget och fyrar av en sista diagnosdel: “Att komma i tid är viktigt för henne, liksom att hålla utsatta överenskommelser. Ett drag av strukturfascism som oftast brukar uppskattas av omgivningen. Lycka till.” Han slår igen dörren och taxin rullar iväg.

Jag tittar på Bo, som tyst och blek står och tittar efter bilen. Då slår det mig.

Det kan mycket väl vara Bo Ågren professor Furhammar beskrivit.

Kapitel 30

Klockan är närmare halv fem när Arne Larsson kommer tillbaka från Grottan. Jag tycker att hans ansikte är rödbrusigare än vanligt, men neonskylten på taket mitt emot mitt rum bidrar väl till färgen. Hans uppsyn är i alla fall lycklig, han ser ut som ett barn som fått godis. Oombedd slår han sig ned i stolen mitt emot mig och lutar sig fram.

“Du Nisse, ...

Jag ger honom en trött blick, men Arne är alldeles för uppfylld av sig själv för att lägga märke till det.

“Herre jävlar, vilken kvinna!”

Jag kan inte låta bli att le, mötet med Gunilla har tydligen satt Arnes känslor i svallning. Han flyttar de grova händerna i knät, ett fånigt leende sprider sig över hans ansikte. Men det är inte för att leka Cupido som jag skickat honom till Grottan.

“Hur är det med Tommy Gran?”

“Sorry, hon vet inte var han håller hus. Men den där andra bruden, finskan, vet väl?”

“Det är för tidigt för det.” Jag kommer bli tvingad till en massa fotarbete. Arne drar de trubbiga fingrarna genom håret och övergår sedan till att gnaga på högra handens tumnagel, som inte är helt ren. Han har något på hjärtat, men har svårt att få fram det. Efter någon halvminuts tystnad slutar han att tugga på sig själv och klämmer ur sig det han ruvar på.

“Jag lyckades bjuda ut henne, fast det satt långt inne. Hon påstår att karlar är sportfreaks, att vi luktar illa och har oklippta tånaglar. Och för sällan byter kalsonger. Vad säger man? Hon har ju rätt. Men jag gav mig inte. Jag tror hon blev lite imponerad av det hon kunde hänga på väggen. Fan, nu är man förevigad.” Han ser mäktiga belåten ut och stryker en svettig hårtest ur pannan. Han har tydligen sprungit uppför trappan. Jag antar att det är första steget mot att banta bort några kilon, en viss kroppsmedvetenhet infinner sig alltid vid

förälskelse. Och Arne behöver bli av med lite buk fett, svångremmen kämpar en ojämn kamp dold någonstans under överhänget. Han suckar och lutar sig bakåt, stolen knarrar protesterande.

“Men inte förrän på fredag, hon sa att hon var upptagen. Så där säger dom väl bara, eller hur? Kvinnor! Hon påstod att hon ska sitta barnvakt. Som tur är, är det inte åt en egen unge.”

“Hos vem?” Frågan är egentligen onödig, jag tror inte att Gunilla av alltför många är anlita d som vårdare och skyddsängel.

“Det vet jag inte. Men du Sune, du har ju också träffat henne.” Han använder medvetet mitt rätta namn, det syns lång väg att han smörar. “Du är ju sambo och så. Vad ska man köpa?”

“Va?” Jag ser Grottans sortiment framför mig.

“Man bör väl ha nåt i näven? Nå n present, menar jag, Tror du att det är OK med flickleksaker?”

“Flickleksaker?”

“Ja, du vet, eeh, vad heter det... badskum, eeh, ansiktskrämer, smink och sånt.”

“Ja, det tror jag blir perfekt.” Det är nog inte bara Arnes bristande sociala kompetens som står i vägen för hans karriär, utan också hans oförmåga att läsa av omgivningen och dra korrekta, i det här fallet uppenbara, slutsatser. Arne är nöjd med att ha fått sina tankar bekräftade och reser sig. I dörren vänder han sig om och sänker rösten, han ser deltagande ut.

“Jag hörde att nästeorin inte stämmer på dig.”

Jag fattar först inte vad han pratar om, men sedan inser jag vad han syftar på. Jag viftar protesterande med pennan.

“Det där sa jag bara för att komma undan!”

Han ser fortfarande lika omtänksamt bekymrad ut.

“Visst, inga problem.” Han nickar och går. Jag är på väg upp ur stolen för att

springa ikapp honom, men hejdar mig när jag inser vad jag håller på med. Växer man som karl aldrig upp?

Just när jag ska gå hem sticker Bo in huvudet.

“Har du tid?”

“Egentligen inte, men det lär väl inte hindra dig.” Jag granskar honom i smyg, han ser åter ut att vara sitt samlade jag. Efter mötet med professor Furhammar satt han blek och tyst i bilen hela vägen tillbaka till stationen och gick sedan direkt in på sitt rum. Han slår sig ned i den lediga stolen, korsar benen och rättar till pressvecket.

“Ytterligare en kvinnomisshandlare har hittats död, i Enskede. En flygstyrman på SAS som ägnat sig åt att importera thailändskor och andra asiatiska kvinnor för att sen systematiskt utnyttja och misshandla dem. Det finns en lång rad anmälningar mot honom hos oss, men inget åtal. Han är också välkänd hos Sofi och Alla Kvinnors Hus.”

“Vad hände?”

“Han brann inne.”

“Finns det nåt som pekar på mord?”

“Nej, egentligen inte. Han befann sig ett slags bilverkstad. Det fanns gott om brännbart material - oljor, rengöringsmedel, till och med bensin. Ångor i luften, en gnista från en bormaskin, statisk elektricitet — du vet, ‘en olycka händer så lätt’. Brandteknikerna säger att förloppet var explosivt, det återstår praktiskt taget ingenting av byggnaden. Detsamma gäller styrmannen. Han låg en bit ifrån ett utbränt bilvrak. Kanske försökte han släcka elden och dukade under för röken. Men det är ändå underligt att han inte hann ut, garaget var inte stort.”

“Nån kanske hindrade honom?”

“Fullt möjligt. Teknikerna kunde inte säga hur branden börjat, men sannolikheten talar för att det är vår mördare som varit framme. Om jag har rätt, slår hon snart till igen.” Bo gör en paus och ser ut som om han smakar på en sur karamell. “Vi måste stämma av Furhammars profil mot var och en av dem. Hur såg deras barndom ut, lever deras föräldrar, deras grad av strukturfascism, och så

vidare. Även om profilen passar in på rätt många sönderstressade nutidsmänniskor är den en utgångspunkt.” Han fortsätter, utan att bry sig om att mitt ansikte vid det här laget ser ut som en magsårspatients. “Vi måste börja ha dom under uppsikt.”

Nu kan jag inte längre hålla tyst.

“Fem personer ska kartläggas och bevakas, dessutom utan att det märks?”

“Jag ska naturligtvis dra mitt strå till stacken. Skugga dom får du göra, du har större erfarenhet. Men om det upptäcks, är det kört.”

Just risken för upptäckt bör innebära ombytta roller. Bo behöver bara klä ned sig lite grann, så kan han försvinna i en folksamling. Om det behövs gömma sig bakom en lyktstolpe. Själv sticker jag ut åt alla håll.

“Du får ta dom i tur och ordning”, säger han.

“Jaha, du kanske har ett förslag på vem jag ska börja med?” Men mitt försök att vara sarkastisk biter inte på Bo.

“Jag tog mig in på Guns kontor efter det att hon gått hem. Jag har inte tänkt på det förut, men det är prydligt där inne, ordningssinne har hon.” Han ger röran på mitt skrivbord en menande blick, samtidigt som han trevar i kavajens innerficka. “Jag hittade en anteckningsbok i en låda, precis som dörren visserligen låst, men sånt har vi ju lärt oss handskas med av vårt klientel.” Han räcker mig två A4-ark. “Jag gjorde kopior.”

Flexibel kille. Han drar sig inte för att bryta sig in i en kollegas rum och lådor, men är byxis för ett skuggningsuppdrag. Men det hänger väl ihop med sannolikheten för att bli ertappad. Bo kör med både hängslen och svångrem.

Arket innehåller ett tiotal namn på mindre hotell på Söder, alla i de lägsta prisklasserna. Några av dem är av typen ungtkarlshotell och härbärgen. Där finns också flera datum bredvid varje namn, några inringade med röd penna. Bo vickar på sin blänkande lacksko.

“Jag misstänker att hon använt hotellen som bas vid sina operationer. Dom markerade datumen stämmer överens med tidpunkterna för flera av dödsfallen.”

Jag visslar till. Säg vad man vill om Bo Ågren, men när han sätter tänderna i något är han som en bullterrier. Naturligtvis en rasren sådan. Bo reser sig upp och slätade ut byxorna.

“Jag tar hand om bakgrundsinformationen.”

Jag nickar.

Gun ska få en överrock, även om den är stor.

Kapitel 31

Datumen som Bo kopierat ur Guns anteckningsbok uppvisar en viss regelbundenhet. Efter en serie på tre-fyra relativt näraliggande datum följer längre tidsglapp på mellan två till sex månader. Vardagar är lika vanligt förekommande som helger, samma sak gäller fördelningen över årets månader. Bos antagande om att Gun, om hon nu är den vi söker, använt hotellrummen som bas för en del av sina operationer är inget annat än just det — ett antagande. Det kan lika gärna gälla adresser hon spanat på. Av alla datum, det gäller närmare trettio under de senaste tre åren, är det dessutom bara sju som överensstämmer med tidpunkterna på listan med morddatumen. Men eftersom Bo, patologiskt noggrann som han är, korskört anteckningsbokens innehåll mot Guns tjänstgöringslistor, har han funnit ett samband. Guns semester-och tjänstledighetsfrekvens ser tillsammans med hennes sjukfrånvaro ut som en småbarnförälders, med många, återkommande men korta intervaller. Körningen visar att majoriteten av ledigheterna sammanfaller med hotelldatumen.

När jag åker runt till hotellen och frågar ut receptionisterna stärks Bos antagande. Rummen är hyrda i Guns namn och betalda av henne. Ibland med kontokort, ibland kontant. På ett litet, oansenligt hotell i ena änden av Kocksgatan, inte långt från mitt eget kontor på Hornsgataspuckeln, får jag napp - hon hyr ett rum sedan igår.

När jag kommer tillbaka ringer Zachrisson och berättar att ett nytt brev kommit in med ett nytt namn längst ned — Bengt Lindberg. Samma person som arbetat som flygstyrman på SAS och enligt morgonens tidning omkommit i en explosionsartad brand. Enligt tidningen föreligger ingen misstanke om brott. Zachrisson låter smått desperat. Om inte fallet löses snart blir han tvungen att börja författa sin avskedsansökan, påstår han. Jag lägger på. Närmast sörjande är väl i så fall Bo och hans befordran.

Under eftermiddagen verkar Gun stressad och frånvarande på samma gång. Både hennes leende och skrattgrop lyser med sin frånvaro, det ligger en stämning av dovt tungsinne över henne. Hon går tidigt. Jag bestämmer mig för att samma kväll börja agera överrock.

Jag sitter i Annikas Volvo utanför Gun Hammars lägenhet på en tvärgata till Nockebytorget, ett litet centrum med småstadscharm.

“Du kan ta min bil”, hade hon sagt när jag klagade över att min egen var mogen för en ny runda på verkstaden. Det irriterar mig att Annika fortfarande efter så pass många samboår relaterar till Volvon som “sin”. Liksom till köksbordet och TVn. Men jag inser att det antagligen är ett utslag av hennes obändiga självständighet, irritationen får tillskrivas min egen kitslighet. Jag noterar för tionde gången att ljuset fortfarande är tänt i Gun Hammars lägenhet.

På den svarta hösthimlen driver tunna molnslöjor fram över en blek måne, vinden har friskat i. Den kaskad av höstlöv som faller från träden är i dagsljus ett färggrant skådespel, men i mörkret ser de ut som skadeskjutna fåglar, som vilset singlar ned mot marken. På min motorhuv växer en likhög, det gör mig vemodig. Löven påminner på något sätt om alltings förgänglighet. Jag ruskar på mig, försöker bli av med min dystra sinnesstämning. Kanske kommer den sig bara av att jag ännu inte fått besked om min skatteåterbäring. Jag tittar ut genom sidorutan. På det lilla torget rör sig några enstaka kvällsflanörer, från fönstren runt omkring flimrar det blåvita ljuset från påslagna TV-apparater. Klockan är över tio, natten smyger sig närmare. Det gör också tristessen.

Om det finns någonting i det polisiära arbetet som med rätta kan göra anspråk på att kallas långtråkigt, så är det detta eviga väntande. Bilens kopphållare är just nu enda välsignelsen, där har jag ställt en mugg kaffe tagen ur termosens Annika lånat mig. Hon var på mig om hur utredningen går, men jag sa att hon fick bärga sig. Kaffet fick jag göra i ordning själv.

Jag skruvar på mig, försöker hitta en bekvämare ställning, men det är inte lätt med min kroppshydd. Bilsätet i imiterat skinn blir varmt och får kalsongerna att klibba vid skinnet. Jag blänger på askoppen som sitter under kopphållaren. Trots att jag lagt av att röka för över ett år sedan, kommer suget alltid tillbaka i den här situationen. Gamla vanor sitter djupt rotade. För att fördriva tiden går jag igenom det material Bo tagit fram om Gun. Bo gör det han sagt att jag ska göra, han betar av dem i tur och ordning. Och naturligtvis grundligt.

Av skattemyndighetens och länsstyrelsens befolkningsregister framgår att Gun Hammar ursprungligen kommer från Sundsvall, hennes föräldrar hette Börje och Inger Olsson. Familjen flyttade till Stockholm när Gun var åtta år. Försäkringskassan har fadern registrerad som åkare, modern läkarsekreterare.

Fadern hade ett eget transportföretag, som enligt tingsrättens arkiv kort efter flytten försattes i konkurs. Ett halvår senare dog modern i hemmet, enligt landstingets centrala sjukvårdsregister i sviterna av en hjärnblödning. Fadern är numera sjukpensionär.

Hos tingsrätten finns papper på Guns äktenskap med exmaken Allan Hammar, byggnadsingenjör. Dessutom ett äktenskapsförord till förmån för hennes man. Förordet gäller en fastighet i Åtvidaberg. De var gifta i fyra år och fick inte några barn.

Utdraget från Polishögskolan visar att Gun gått ut med höga betyg. Vitsorden från hennes olika tjänstgöringar är utmärkta. Enligt vapenregistret har hon, förutom för sitt tjänstevapen, även licens för en niomillimeters Beretta och är aktiv inom Hässelby Pistolskytteklubb. Inom Polisens IF tränar hon judo men är också en av tränarna hos Karate Do i Alvik och innehavare av svart bälte i *Shotokan* karate. Jag tänker på hennes väl avvägda rörelser vid sammandrabbningen med Hassan. Jag hade rätt i mitt antagande att Gun kan ta hand om sig själv.

Lägenheten hon bor i är enligt fastighetsregistret en hyresrätt på över hundratjugo kvadrat, ägd av byggföretaget Skanska. Hon innehar enligt bilregistret körkort för bil och motorcykel. Inga skulder finns registrerade hos kronofogden, hon har inga extraknäck och hennes enda aktieinnehav består av tvåhundra Teliaaktier. Grattis, tänker jag och lägger ifrån mig pappersbunten. Själv har jag femhundra.

Jag måste komma ihåg att be Bo fokusera på information som är mer relevant. Till exempel hur Guns mamma dött, om det kan ha varit ett indirekt resultat av ett övergrepp. Det är i så fall en punkt som stämmer med Furhammars profil tillsammans med duktighetssyndromet, punktligheten och ordningssinnet. Att hon kan tappa greppet och ta till våld visade hon på Hassan. Men ändå, jag tvivlar. Jag är själv resultatorienterad och har rykte om mig att vara duktig i mitt jobb. Jag försöker av respekt för andra människor komma i tid och håller god ordning på mina grejer. Jag kan i ena ögonblicket vara i balans för att i nästa förlora humöret. Att slå någon på käften när det behövs är mig inte heller främmande. Som Bo sagt stämmer det där psyksnacket in på vem som helst.

En rörelse i ena ögonvrån får mig att titta upp. Det är Gun som kommer ut ur huset. Hon är klädd i en lång, mörk rock, jeans och högklackade stövlar. Jag

noterar att längden på rocken stämmer överens med den som kvinnan på videobandet bar. I famnen kånkar Gun på ett bylte, det ser ut som kläder. Hon går fram till en bil, en vit, mindre stationsvagn av märket Mitsubishi Lancer och öppnar bakluckan. Hon lägger byltet på taket och drar fram en plastduk som hon använder till att täcka golvet med. Sedan slänger hon in kläderna, slår igen bakluckan och ser sig forskande omkring. Jag duckar och har åter anledning att beklaga min storlek. Gun verkar dock inte ha upptäckt mig, hon sätter sig i bilen och kör iväg. Jag lägger mig bakom, men på behörigt avstånd. Att skugga någon som är van att skugga kräver försiktighet. Stor försiktighet.

En tanke slår mig. Anta att Gun är mördaren? Anta att hon är på väg att begå nästa mord? Sjölund sade att jag inte behövde något tjänstevapen, och jag höll i tysthet med honom. Jag har ju min egen Beretta, men den ligger för det mesta inlåst i vapenskåpet.

Precis som nu.

*

Vid Tranebergsbrons västra fäste svänger Gun in på en Statoil-mack. Jag kör in på andra sidan av en parkerad lastbil och smyger hukande fram mot bensinmackens kortsida. En kvinna i skinnjacka, som står och tankar en Volvo med två stojande barn i baksätet, betraktar mig misstänksamt. Jag känner mig lika osynlig som en elefant på Hötorget.

Genom fönstret ser jag hur Gun köper en rulle svarta sopsäckar. Först det skyddande plastskynket, nu sopsäckar! Jag börjar få morbida fantasier om styckmord, men påminner mig om att de hittillsvarande dåden skötts utan sådana excesser. När jag hukande bakom lastbilen lunkar tillbaka till min egen bil, tar kvinnan med Volvon upp en mobiltelefon. Jag vinkar lugnande åt henne men får bara en bister min till svar.

Efter Traneberg tar Gun Västerbron mot Hornstull och kör direkt till hotellet på Kocksgatan. Hon försvinner in men återvänder redan efter fem minuter och kör iväg. Den närmaste timmen blir allt mer bisarr.

Gun åker omkring i snigelfart, vilket inte gör skuggningen lättare. Som tur är verkar hon absorberad av det hon håller på med - vad det nu är. Hon spanar in i gränder, ibland stiger hon ur bilen och försvinner in i en portgång eller in på en bakgård. Varje gång jag är på väg ur bilen blir jag tvungen att snabbt hoppa in

igen, hon är inte borta många minuter. I Vitabergsparken håller det på att gå riktigt illa, jag blir tvungen att mer eller mindre slänga mig ned bakom ett par buskar för att inte bli sedd. Jag dänger knät i en rot och svär mellan sammanbitna tänder. Jag är för gammal för sånt här! Och för klumpig.

När Gun glider förbi en trång gränd tänds plötsligt först hennes bromsljus, sedan hennes backljus. Jag svänger in mot trottoaren, där det osannolikt nog finns en ledig parkeringsruta. Tjugo meter framför mig har Gun backat till grändens mynning. Hon kliver ur och går in i gränden men är snart tillbaka — men den här gången inte för att köra vidare. I stället backar hon in på den trånga gatustumpen. Jag smyger fram till korsningen och sticker försiktigt fram huvudet.

Gränden ligger i mörker, endast upplyst av månskäran på natthimlen. Skuggorna gör det svårt att urskilja detaljer, men jag ser att det längst in mot en stenmur står några gröna, stora sopcontainrar. Runt om ligger pappskivor, tomkartonger och allsköns bråte. Gun har stannat bilen någon meter framför och fällt upp bakluckan. Hon står bakom bilen och betraktar något på marken. På händerna har hon ett par stora gummihandskar. Hon vänder sig plötsligt om, jag drar snabbt tillbaka huvudet.

När jag åter tittar fram håller Gun på att dra loss en av sopsäckarna från rullen, hon slår med den i luften för att veckla ut den. Sedan böjer hon sig ned och börjar göra något med säcken. Det är uppenbarligen inget lätt företag, hon vaggas med kroppen i sidled, stönar högt och undslipper sig ett par svordomar. När hon rätar på sig och pustar ut, ser jag vad det är hon arbetar med. På marken ligger en kropp.

Det är en manskropp. Gun har trätt en sopsäck över nedre delen av mannen, upp till armhålorna. Hon böjer sig ned och baxar upp mannen på axeln. Plötsligt vrider hon på huvudet och tittar åt mitt håll. Jag retirerar lika snabbt som förra gången, men med resultatet att jag skrapar örat mot väggen. Det gör djävulskt ont, jag tar mig åt huvudet och hejdar ett kvidande från att tränga över läpparna. Vad fan håller jag på med? Varför kan jag inte ha ett normalt arbete, där jag slipper konfronteras med och våld och mord? Jag tittar försiktigt fram.

Gränden ligger tom. Det vill säga, Guns bil står där med bakluckan fortfarande uppfälld, men varken hon eller mannen i sopsäcken syns till. Jag tvekar, vet inte riktigt vad jag ska göra. Mobiltelefonen ligger kvar i min bil, en sådan innebar

alltid en risk att ha på sig när man följer efter någon. Den kan rätt vad det är börja ringa om man inte har den avstängd, och då kan man lika gärna vara utan. Jag anstränger mig för att se, tycker mig urskilja en dörr på den högra husfasaden, längst in vid stenmuren. Det ser ut som en bakdörr. Har hon gått in där med liket? Mina fantasier om styckmord kanske inte är så orimliga. Försiktigt glider jag runt hörnet med alla sinnen på spänn och närmar mig sakta bilens bakre del. Då ser jag honom.

Ansiktet är täckt av ett grått, vildvuxet skägg, mannen ligger i fosterställning med huvudet mot ryggstödet på plastskynket inne i bilen, fortfarande med underkroppen instoppad i sopsäcken. Han stinker av urin och gammal smuts. Jag ser mig åter nervöst omkring, sedan böjer jag mig fram och sätter två fingrar mot mannens hals. Då händer tre saker samtidigt: jag känner mannens puls slå, han ger ifrån sig en högljudd snarkning och något runt och kallt trycks mot min nacke. Jag vet vad det är.

“Stå stilla!” En onödig uppmaning, jag är stel som en pinne. Vana händer söker över min kropp.

“Vänd dig om, men långsamt. Gör inga onödiga rörelser!” Guns röst är kall, nästan likgiltig. Det är mer skrämmande än om hon skrikit ut sina kommandon. Hon tar ett par steg bakåt, säkerhetsavståndet enligt regelboken. Jag gör som hon säger, jag är noga med att hålla händerna synliga. När Gun ser vem hon siktar på, sänker hon pistolen, men bara halvvägs.

“Sune! Vad gör du här?” Det glimmar till i hennes ögon. “Följer du efter mig?”

Jag är mycket medveten om att hon fortfarande håller pistolen i handen. Jag gör ett kast med huvudet bakåt, lögnen glider lätt över mina läppar.

“Jag har mitt kontor här borta på Hornsgatan, bilen parkerad runt hörnet. Jag skulle just åka hem, när jag fick syn på en figur som höll på att baxa en kropp in i en bil. Nåt sånt väcker dom flesta polisers misstänksamhet. Så jag måste fråga: vad håller du på med?”

Gun tittar spänt på mig, hon verkar överväga vad hon ska göra. Sedan slappnar hon av och nickar mot den öppna bakluckan.

“Pappa är alkoholist. Numera platsar han i A-lagsklassen. Så fort jag får honom intagen på ett hem eller nån tork, så rymmer han. Han brukar förr eller senare

dyka upp i dom här kvarteren.” Hon blir medveten om att hon fortfarande håller pistolen i handen och hölstrar sitt vapen. “Sen letar jag rätt på honom och stoppar in honom på nåt billigt hotell. Fast jag måste ta in honom bakvägen. Sen tvättar jag av honom, byter kläder på honom och ser till att han nyktrar till innan jag kör honom tillbaka. När han super pissar han ner sig och struntar i sin hygien. Torken tar inte emot honom om han ser ut hur som helst.”

“Hotell? Blir inte det dyrt?”

“Vad ska jag göra? Jag kan inte ha honom hemma, han stjälar allt av värde. Jag är inne på min fjärde stereo. Dom rum han får på dom lopphotell jag har råd med erbjuder ofta bara en säng, den kan han i alla fall inte kånka med sig när han väl kan stå på benen. Vilket brukar ta några dagar.” Hon tittar på den gamle mannen, som nu börjat snarka högljutt. Det finns en djup resignation i hennes röst. “Egentligen borde jag väl lämna honom att supa ihjäl sig.”

Jag nickar, jag känner igen det hon talar om. Och visst är det den enklaste vägen ut, för sannolikheten för att hennes far utan omvårdnad ska dö av sitt missbruk är hög. Jag har sett det hända otaliga gånger. Gun går fram och stänger bakluckan. Jag ryggar tillbaka, en kväljande parfymdoft drabbar mina näsborrar. Vinden blåser från grändens mynning, jag har inte lagt märke till parfymlukten förut. Gun ser min reaktion och skrattgropen dyker fram i kinden.

“För mycket av den varan, va? Jag försöker döva mitt luktsinne, han stinker nåt fruktansvärt. Det händer att jag måste spy.”

Jag nickar igen, även mitt lukttminne är intakt. Gamla spyor, avföring och ingrodd skit, rester av sopor och gatans avfall kan vara en kraftig mixtur för vilken näsa som helst. Oavsett storlek. Guns leende försvinner, hon tittar in genom bakrutan,

“Ibland tror jag att han svinar ner sig för att få vara ifred.” Hennes röst hårdnar. “Men så lätt ska han inte komma undan. Han ska inte inbilla sig att det bara är att lägga sig ned och dö.” Hon flyttar blicken till mig och leendet återkommer, om än lite blekare. “Även om jag måste lukta som en bordell.”

“Är inte det där samma parfym som Eva brukar använda?”

Gun tittar förvånad på mig.

“Kors i taket, en karl som lägger märke till sånt. Men för det första ‘brukar’ inte kvinnor ha *en* parfym, vi byter. I alla fall oftare än män byter strumpor. För det andra pratar vi kvinnor med varandra, ger varandra tips och inköpsråd. För det tredje har du rätt. Men det var jag som hittade den först.” Det sista lägger hon till med en låtsat stolt knyck på nacken, jag kan inte låta bli att le. Jag gör en gest mot bakluckan.

“Behöver du hjälp?”

“Nej jag klarar mig. Jag är en duktig flicka. Det blir man konstigt nog med en sån förälder.”

Jag står kvar och tittar efter henne när hon åker iväg. Ytterligare ett skott i Furhammars teori. Och i Bos.

Jag lägger inte märke till Guns blick i backspegeln.

Kapitel 32

När jag kommer till jobbet på morgonen hejdar Arne mig i receptionen.

“Den där Almforskan har blivit våldtagen. Du ska åka dit.”

*

Sirkka Almfors vet att kalla in stödtrupperna. Både Sofi Holm och Ulla Falk finns i bostaden när jag anländer. Sirkka sitter på en soffa i vardagsrummet, hennes ögon är rödgråta. Sofi har armen tröstande runt hennes axlar, Ulla sitter mitt emot på en stol med ett paket pappersnäsdukar i handen.

Sirkkas historia är lika enkel som banal. Göran var hos henne i helgen, hon hade bett honom komma för att de skulle tala om det som hänt och om framtiden. Anna sov över hos en väninna. Kvällen, med en god middag och en flaska vin förflöt under nästan romantiska former, särskilt sedan Sirkka berättat för Göran att det inte fanns någon annan. Det hade hon bara dragit till med för att såra honom, påstår hon. Jag har på tungan att fråga henne om hon känner någon Tommy Gran, men avstår. Tillfället är inte det rätta och dessutom har jag inget emot att hon snärjer in sig i fler lögner.

Görans djupa ånger rörde hennes hjärta och Chiantivinet gjorde resten. Den natten älskade de som förr, han var lika öm och varsam som alltid, påstår hon. Men dagen därpå, när hon tog upp att hon fortfarande ville skiljas, ville han först inte lyssna på det örat. I stället försökte han få henne att åtminstone försöka lappa ihop deras förhållande. När hon vägrade och ville diskutera vårdnadsfrågan reste han sig och gick, men lovade att komma tillbaka. Det gjorde han dagen därpå.

“Igår, alltså? Vilken tid?” Jag halar upp mitt anteckningsblock.

“Nån gång mellan åtta och nio, jag vet inte riktigt. Allt var så vidrigt.”

Göran hade varit som förbytt, vild i blicken och omöjlig att prata med. Han hotade henne med en kökskniv och förgrep sig sedan på henne. Han tvingade ned henne på mage, band hennes händer vid sängens gavlar och tog henne bakifrån.

“Den ställningen var ytterligare ett sätt att förnedra mig, han vet att jag känner mig som ett själlöst djur i den positionen. Innan han gick lovade han att slå ihjäl mig om jag försöker ta Anna ifrån honom. Eller om jag fortsätter att prata om skilsmässa.” Hon snyftar till och lyfter en darrande hand efter en ny pappersnäsduk.

Jag antecknar det hon säger utan att kommentera hennes framställning. Hon är bra. Jag hade kanske väntat mig lite mer originalitet än tårar och darrande händer, men det fungerar. Jag kan inte låta bli att beröras av hennes skrämde förtvivlan, det finns något hos henne som varje gång väcker min beskyddarinstinkt. Hon har en nästan suggestiv inverkan på mig. Antagligen på alla män. Ronnys version av Sirkka verkar inte ha någonting att göra med kvinnan som sitter framför mig. Men mina tvivel har vaccinerat mig. Det gäller inte Sofi Holm och som vanligt är hon påstridig. Hon kramar om Sirkkas axlar.

“Förlåt att jag tvivlade på dig.” Sofi ger mig en mörk blick men vänder mig sedan ryggen “Nu är det du som börjar i min självförsvarskurs! Nästa gång det där svinet ger sig på dig, ska du märka honom!”

“Han är mycket starkare än jag ...”

“Det handlar inte om styrka, utan om kunskap. Du kan lätt slå ned en dubbelt så stor karl, om du bara vet hur man gör. Om det behövs kan du döda honom.”

Jag rör inte en min. Sofi skulle nog inte tveka att bruka våld. Åtminstone om man får tro henne på hennes ord. Jag känner mig illa till mods. Vad var det med kvinnor nu för tiden? Gun slåss som en flåbuse, Sofi uppmanar till misshandel eller värre. Unga tonårstjejer utövar gängvåld, sparkar och slår ned folk. Hela tonårskulturen har blivit brutalare. Filmerna är råare, musiken aggressivare, framför allt koreografin. Man kan inte ens titta på en jeansreklam utan att karatesparkar ingår i repertoaren. Men vuxenvärlden är inget föredöme. Brottslingarna är tyngre beväpnade, krogbråken våldsammare, gatuvåldet mer frekvent. Jag betraktar i smyg Ulla och Sofi. Är det någon av dem som tar kål på svinen där ute? Jag tränger bort tanken på att jag egentligen inte har något emot att den kategorin minskar i antal. Det gäller principen.

Ulla lägger ifrån sig asken med pappersnäsdukar på ett litet hörnbord och tar fram en digitalkamera ur sin väska. Väskan är av samma märke och modell som Annika önskade sig i julklapp, en Yves StLaurent med sidoficka. Den har

ungefär samma storlek som den på videobandet. Jag kommer ihåg att Ulla förra gången vi sågs bar en väska av ett annat märke. Annika skulle tveklöst gilla Ullas shoppingvanor. Hon vänder sig till Sirkka.

“Får jag se dina handleder.”

Sirkka räcker fram båda händerna, där svaga rodnader vittnar om att hon varit bunden. Ulla får henne att resa sig och gå fram till fönstret innan hon tar ett foto.

“Har du varit hos en läkare för spermaprov?”

“Nej, det är väl ingen idé, eftersom jag frivilligt hade samlag med honom först?”

Jag reser mig.

“Jag tar en titt på ‘brottsplatsen’”. Kvinnorna ger mig en misstänksam blick, som om de väntar sig ett opassande tillägg. Någon manlig, klumpig kommentar. Jag tar trappan upp till den övre våningen och går in i sovrummet.

Sängen är obäddad, men i övrigt är allt i rummet oerhört prudentligt. Mattan är placerad mitt i utrymmet mellan dubbelsängen och väggen. På det ena nattduksbordet står en klockradio i vinkel mot sängen, en bok ligger hopslagen med ena omslagsfliken ordentligt instoppad mellan sidorna. På det andra ler Sirkka och det som måste vara Anna från ett foto i silverram. På en metallkrok på väggen hänger en vit morgonrock i frotté med skärpets ändar nedstuckna i fickorna. Ett sovrum i Bos smak. Det enda som vittnar om att ett övergrepp ägt rum är två röda sidenband, som hänger från sängstolparna vid huvudänden.

Ulla dyker upp med kameran och tar bilder av såväl sängkläderna som banden. Hon drar försiktigt täcket åt sidan och tar ytterligare ett foto, något som kan vara spermafläckar syns på underlakanet. Jag river ur det och viker noggrant ihop det. Inte för att det spelar så stor roll, det är mest en procedurfråga. Däremot irriterar det mig att jag inte sett fläckarna före Ulla. Hon ger mig ett retfullt leende och återvänder till undervåningen.

Även rummet mitt emot sovrummet är välorganiserat och vinkelrikt. Men det mest anmärkningsvärda är att barnkammaren ser likadan ut. Leksakerna ligger i lådor, kramdjuren sitter i rader i en bokhylla. Golvet är fritt från allt, inga kläder hänger från någon stolsrygg. Foton av Anna ensam eller tillsammans med Sirkka pryder väggarna. Jag låter blicken glida runt rummet — ingenstans finns det ett

kort på Göran. Vare sig ensam eller tillsammans med familjen. Det gäller hela övervåningen. När jag kommer ned i vardagsrummet inser jag att det är samma sak där. Det är som om Göran inte finns. Eller inte längre räknas. Jag vänder mig till Sirkka, som tittar på mig med sorgsen blick. Åter känner jag beskyddarinstinkten slå till, det är något i hennes blick som det är svårt att värja sig mot. Jag undrar om hon är medveten om vilka reaktioner hon väcker hos omgivningen. Enligt Ronny är hon under den sårbara ytan beräknande och manipulativ, men det är svårt att tro när man ser henne. Jag börjar gå mot ytterdörren med lakanet under armen.

“Jag ska se till att ett besöksförbud utfärdas.”

“Vad ska du med det där?” Sirkka tittar förvirrat på lakanet.

“Jag tar med mig det för DNA-analys av fläckarna.”

“Varför det? Jag har ju sagt att vi hade samlag.”

“Vi måste säkra alla bevis. Var kan jag få tag på din make?”

Innan Sirkka hinner svara hörs en ringsignal från ytterdörren. Hon rycker till och bleknar, jag ser att hon kastar en förstulen blick mot väggklockan i köket. Sofi, som står vid dörren tecknar ivrigt åt mig att komma närmare, hennes högra hand är knuten. Med ett snabbt ryck öppnar hon dörren.

Utanför står Gunilla Birgersson, den här gången iklädd en kort, röd skinnkjol och dito jacka. Hon tittar förvånad på oss. Jag låtsas som att jag aldrig sett henne förut, Gunilla fattar vinken och gör samma sak. Men hon underlåter inte att ge mig ett leende och samma närgångna granskning som tidigare. Jag flyttar blicken till den andra kvinnliga varelsen på trappan, en liten mörkhårig tös som jag känner igen från fotografierna. Hon tittar storögt på mig.

“Är pappa här?” säger hon med hoppfylld röst. I nästa ögonblick tränger Sirkka sig mellan Sofi och mig, lyfter upp Anna och ger henne en kram. Gunilla ser förvirrad ut.

“Jag är lite tidig...”

Sirkka trycker Anna i hennes famn.

“Tar du upp Anna på rummet, är du snäll?”

Gunilla försvinner upp på övervåningen. Sirkka föser ut mig, Sofi och Ulla, hon ursäktar sig med att hon måste ägna sig åt sin dotter. Dörren slår igen bakom oss.

På väg nedför grusgången vänder Ulla på huvudet, tittar upp mot huset och rynkar pannan.

“Sirkka vet tydligen inte att du pratat med den där Gunilla Birgersson.” Hon ser fundersam ut. “Ett apart inslag i förortsbilden, tycker du inte?”

Jag svarade inte, nickar bara instämmande. Sofi sticker plötsligt fram huvudet och ser skadeglad ut.

“Hur kändes det att för ett ögonblick vara ett stycke kött?”

Jag rycker bara på axlarna och sätter mig i bilen.

Jag kan ju inte säga sanningen.

Kapitel 33

Göran Almfors förs i handbojor in på Huddinge polisstation av Arne och Lucas. Arnes omilda behandling av Göran får Lucas att rynka pannan, men han säger ingenting. En polisaspirant vet sin plats. Jag säger åt Lucas att placera Göran i ett av förhörssrummen. När jag passerar receptionen ser jag hur Sofi Holm och Anita Lodin tillsammans med en invandrarkvinna fyller i en anmälan. Ytterligare ett offer i statistiken.

Jag slår på videokameran och delger Göran misstanke om mordhot och våldtäkt. Görans är blek och sluten, blicken är glasartad. Munnen hänger halvöppen, hans verkar oförmögen att ta in det jag säger. Det tar över en minut innan han yttrar sig.

Han berättar att han sovit över och att de älskat. När han lämnade radhuset på söndagskvällen var han övertygad om att de skulle kunna lappa ihop sitt äktenskap. Visserligen diskuterade de skilsmässa, eller snarare en time out, men han fick Sirkka att förstå hur smärtsamt det skulle vara för honom. Både att mista henne och att inte få vara nära Anna. Hon tittade konstigt på honom men släppte sedan ämnet. De pratade om att hyra en stuga på Åland och ta en lång sommarssemester tillsammans. När han sade att han ville flytta hem bad hon om betänketid. Innan han gick var de överens om att träffas dagen därpå, vilket de också gjorde. Göran talar med monoton stämma, som om han beskriver något som inte rör honom. Han är askgrå i ansiktet. Jag noterar att så långt överensstämmer deras båda versioner, åtminstone i stora drag.

På måndagskvällen var plötsligt stämningen en annan, påstår Göran. Eller rättare sagt, skiftande. I början var Sirkka kall som en frostnatt. Det gick inte att komma vidare, varken när det gällde deras återförening eller något annat. I stället klagade hon på deras äktenskap, på deras borgerliga, tråkiga liv. Han kände igen mönstret och gjorde som vanligt, retirerade. Först in i tystnad, sedan började han dra sig därifrån. Då vände Sirkka plötsligt på en femöring, sade att hon kände sig förvirrad och inte visste vad hon ville. Hon grät mot hans bröst och bad honom förlåta henne. Innan han gick var hon väldigt angelägen om att de åter skulle rulla runt i sänghalmen. Det var hon som tagit initiativet, han förnekar kategoriskt anklagelserna om hot och våldtäkt. Några röda sidenband har han inte sett till.

“Sen stormar polisen in och släpar iväg mig i handbojor. Det är absurt.”

Eva Ekhamen kommer tillsammans med Ulla Falk in under förhöret. Ulla gör inget väsen av sig, ställer inga frågor och visar ingen sinnesrörelse. Efter ett tag lämnar hon rummet.

Eva däremot är blek och sammanbiten. Hon fixerar Göran med en blick som inte är till någon hjälp för mig när det gäller att “upprätta en förtroendefull kontakt med den tilltalade”, som förhörsinstruktionen föreskriver. Hon attackerar gång på gång aggressivt Göran och kräver att han ska erkänna. När han ihärdigt nekar, ser Eva ut att vara färdig att rusa upp ur stolen och med våld tvinga honom att bekänna. Jag är förvånad över hennes oprofessionella uppträdande.

Efter en halvtimme anländer advokat Joakim Liston, som blivit uppringd av Görans uppdragsgivare och informerad om vad som pågår. Bredbent klargör han vem som har befälet. Ytterligare en halvtimme senare släpps Göran — ord stod mot ord i sakfrågan, inga vittnen kan styrka Sirkkas version. Att Göran kan försvåra den fortsatta utredningen hävdar Liston är nonsens. Eva verkar plötsligt inte heller angelägen om att låsa in Göran, men belägger honom med besöksförbud. Hon har under förhöret successivt återgått till ett mer balanserat uppträdande. Det är som att se en sköldpadda backa in i sitt skal.

Innan Göran lämnar stationen tar han mig avsides. I hans blick finns förebråelse.

“Du sa att du trodde mig.”

“Det gäller fortfarande, men polisen måste agera på en anmälan.”

“Jag förstår inte varför Sirkka vill förstöra mitt liv. Det som händer är obegripligt. Jag börjar bli rädd.”

“Det har du anledning att vara, hon verkar inte vara den som ger sig.”

Göran tittar på mig, de blå ögonen är uppspärade. Det finns något oskyldigt, något naivt hos honom, som hos ett vuxet barn.

“Det är inte det jag tänker på. Nån följer efter mig. För några dagar sen låg samma röda Toyota bakom mig både till och från jobbet. Åtminstone tror jag det.”

“Tog du registreringsnumret?”

“Sista gången jag intresserade mig för registreringsnummer var när jag satt i baksätet på pappas bil och tävlade med lillbrorsan om vem som fick ihop flest med udda eller jämna siffror. Fast Jocke fuskade jämt.”

“Har du inget mer påtagligt?”

“Helgen jag sov över hemma, ja alltså, hos Sirkka, fick jag för mig av att nån bevakade mig. Men det var bara en känsla.”

“Man ska passa sig för att ignorera känslor. Både egna och andras.”

“Men varför skulle nån göra det? Jag har inga fiender. Det är jag för feg för.”

Jag kommenterar inte hans självuppfattning, men tanken på att inte ha fiender är tilltalande. Det har funnits tider då jag ideligen sett mig om över axeln. Jag tittar forskande på Göran.

“Känner du nån som heter Tommy Gran?”

“Nej, vem är det?”

Jag får en ingivelse och ber Göran följa med in på mitt rum. Ur skrivbordslådan tar jag fram ett foto på kvinnan i solglasögonen. Fotot är kopierat från videobandet och grovkornigt, men gestalten på kortet är fullt urskiljningsbar.

“Känner du igen henne?”

Göran tar fotot och håller upp det mot fönstret. Han granskar det noga, men skakar sedan på huvudet

“Nej, men det är svårt att avgöra . Varför frågar du det?”

“En chansning bara.” Ur en plastficka tar jag fram ett foto på SAS-styrmannen Bengt Lindberg. Göran känner omedelbart igen honom.

“Han satt med i mansgruppen. Är det han som förföljer mig?”

“Nej, han är död.”

Jag följer Göran ut till receptionen.

“Det är kanske bäst att du ligger lågt ett tag. Res bort, ta semester.”

“Är jag i fara?”

Hittills har mördaren uteslutande givit sig på grova förövare, men det finns ingen garanti för att det mönstret ska fortsätta. Om Göran har rätt i att någon bevakar honom, kan det innebära att han håller på att bli kartlagd. Att han är nästa offer.

“Gör dig osynlig, men meddela mig vart du tar vägen. Om inte annat så för att Sirkka inte ska kunna jävlas mer med dig.”

Göran slår hjälplöst ut med båda armarna.

“Det känns som att leva i två parallella världar, där den ena inte går att förstå. Där min Sirkka är ond.”

Han går därifrån med sänkt huvud.

*

Efter förhöret ser jag Eva och Ulla försvinna in i ett av sammanträdesrummen. Själv återvänder jag till min kontorsmodul och högen med pockande utredningar, men jag kan inte koncentrera mig. Jag är övertygad om att Göran är oskyldig. Ingen kan spela en sådan känslomässig teater, inte under sådana omständigheter. Att bli bortsläpad från sitt arbete i handbojor, kastad i en cell och sedan anklagad för våldtäkt rubbar även erfarna brottslingars balans. Hos en förstagångsförbrytare är det inte ovanligt att den gripne försätts i ett chocktillstånd. Att Göran inte vek en tum när det gällde att tillbakavisa anklagelserna är inte så utslagsgivande som hans känslomässiga reaktioner. Han uppträdde med all den förvirring och psykologiska nakenhet som jag väntar mig av en oskyldig. Så bra skådespelare är ingen. Jag reser mig och går ut i receptionen.

“Arne, när ska du träffa Gunilla?”

“På lördag. Hur så, är du avis?” Arnes belåtna ansiktsuttryck ersätts av ett medlidsamt och han tillägger: “Förlåt, sånt ska man inte skoja med dig om.”

Jag gör inget försök att korrigera Arnes världsbild.

“När är det hon ska sitta barnvakt?”

“Få se, på torsdag skulle hon gå och se nån kvinnopjäs. På fredag.”

“Vilken tid?”

“Har ingen aning.”

Jag går tillbaka till mitt tjänsterum. I korridoren möter jag Ulla som slår ned blicken och gör sig smal när hon passerar mig. Hon lämnar efter sig en svag doft av parfym, men inte samma som förra gången. Nu luktar hon mer åt blomhållet.

*

Strax före dagens slut letar jag efter mer papper till skrivarens arkmatare och drar ut hurtsens nedersta låda. Mitt i rörelsen stelnar jag till.

När jag flyttade in såg jag att det i botten på lådan låg gamla förhöringsprotokoll, ett block rekvisitionsblanketter och diverse andra papper, som jag inte brytt mig om att gå igenom. Ovanpå dem låg en bunt oanvända A4-ark och överst låg instruktionsboken till skrivaren. Det sista noterade jag nogsamt. Ovanpå den lade jag videofilmen. Nu är den borta.

Jag tvingar mig att sitta stilla och tänka tillbaka. Efter samtalet med Sjölund lade jag filmen i hurtsen, ovanpå instruktionsboken, det är jag säker på. Så säker jag nu kan vara, för varje år som går verkar minnet bli allt mer likt en schweizerost. Jag sätter fingrarna mot tinningarna och sluter ögonen. Jag låste inte hurtsen då, utan först när jag gick för dagen. Precis som varje dag. Jag har definitivt inget minne av att ha flyttat filmen. Stressen griper tag i mig, jag börjar febrilt dra ut låda efter låda, men ingen film. Jag reser mig upp och letar igenom bokhyllan med samma resultat. För säkerhets skull går jag igenom skrivbordslådorna en gång till. När jag stänger den översta, hejdar jag mig.

Lappen med accesskoden till datasystemet klistrade jag fast på den bortre lådväggen och längst fram, så att jag bara behöver öppna lådan några centimeter för att se den. Lappen sitter kvar på samma sida, men en halv centimeter längre in. En obetydlig avvikelse, men tillräcklig för att jag ska lägga märke till den. Jag sätter mig framför datorn och tar fram en blyertspenna. När jag loggar in

använder jag bakkdelen på pennan och är noga med att bara trycka på tangentkanterna.

Ur loggsystemet plockar jag fram listan med datum och klockslag för mina inträden. Den senaste inloggningen räcker. Den ägde rum under inledningen på mitt förhör med Göran Almfors. Någon har gjort ett dataintrång. Antingen någon som saknar behörighet och därför behövde min kod. Eller någon med behörighet, men som inte vill skylta med sin egen kod. Men vem? Och varför? Till råga på allt har alla i kvinnofridsgruppen befunnit sig på stationen vid den tidpunkten. Även Gun Hammar, som bara för någon timme sedan åkt iväg för att ta hand om sin far.

Jag kommenderar fram printloggen. Den aktuella tidpunkten har bara en utskrift gjorts. Ett utdrag ur kriminalregistret, gällande Göran Almfors. Jag gör en utskrift av samma dokument.

Göran har en dom på sig, nästan tio år gammal.

Domskälet är misshandel. Av en kvinna.

Det sista jag gör är att ta fram fingeravtrycksetiet och säkra avtryck från musen och utskriftstangenterna.

Kapitel 34

“Vem? Och varför?” Jag upprepar frågorna från gårdagen, nu inför Bo och Sjölund. Jag sökte dem direkt efter min upptäckt av dataintrånget och den försvunna videofilmen, men båda hade gått. Sjölund till någon officiell tillställning anordnad av Polisförbundet. Bo svarade inte vare sig på sitt hemnummer eller på mobilen. Jag lät det bero, skadan var redan skedd. Jag hade heller ingen lust att bli utskälld som avslutning på arbetsdagen.

Det blir jag i stället nu. Först för att jag inte lärt mig accesskoden utantill och förstört lappen, sedan för att jag inte låst min hurts varje gång jag lämnat rummet. Att videofilmen är försvunnen fäster Sjölund ingen större vikt vid, han anser bevisvärdet vara noll. Det är *principen*. Han är högröd i ansiktet när han avslutar avhyvlingen. Lappen har jag i plånboken, knappast heller ett godkänt förvaringsställe i polischefens ögon. Men jag håller tyst, jag vill inte att Sjölund ska få hjärnblödning.

“Använd uteslutningsmetoden. Vi börjar med dataintrånget.” Bo räknar på ena handens fingrar. Jag tänker på hur lätt han tagit sig in i Guns rum och lådor. “Gun har egen kod, hon behöver inte din. Samma sak gäller Eva. Ulla har visserligen inte tillträde till datasystemet, men hon behöver som målsägandebiträde bara be åklagaren eller den tingsrätt där domen avkunnats om uppgifterna, så får hon dom.” Han viker ned det fjärde fingret. “Enligt Arne följde Anita Lodin invandrarkvinnan härifrån sen dom hjälpt henne att göra sin anmälan.” Han håller upp det sista fingret. “Återstår Sofi Holm, som satte sig i ett rum och läste igenom några handlingar. Hon gick efter nån timme.” Han övergår till att dra i finger efter finger så att det knakar i lederna. Jag avskyr det ljudet. Som vanligt är Bo omedveten om vilka reaktioner han väcker hos omgivningen. Han fortsätter:

“Varför? Antingen har det att göra med Sirkka Almfors anmälningar.” Han tystnar och tittar på Sjölund. “Eller så har hennes intresse för Göran andra orsaker. Hon kanske vill se hur belastad han är. Dom förövare vi tidigare pratat om var ju inga förstagångsförbrytare.” Med ett ljudligt knakande i lillfingret avslutar han sin ortopediska misshandel. “Göran Almfors kanske är nästa offer.”

Samma tanke som slog mig igår. Sjölund sätter omedelbart upp ena handen, han ser ut som en trafikpolis.

“Stopp och belägg, nu drar du för långtgående slutsatser.”

Bo rycker på axlarna men låter sig som vanligt inte rubbas.

“När det gäller vem som kan ha tagit videofilmen finns hur många kandidater som helst. Det tar inte många sekunder att dra ut en låda.”

“Särskilt när den är olåst.” Sjölund blänger på mig men det bekommer mig inte. Jag är mer förbannad på mig själv.

“Göran sa att han tror att nån har följt efter honom.”

Bo ser triumferande ut, men Sjölund låter honom inte njuta. I stället lutar han sig fram, blicken under de tunga ögonlocken vilar på Bo.

“Det skulle inte se bra ut i din meritförteckning om han blir nästa offer, eller hur? Tagen av daga mitt framför näsan på er?”

Bo rör inte en min, men ena handens fingrar löper nervöst utefter pressvecket. Sjölund verkar nöjd med att ha givit honom en skopa karriärångest. Men Bo har rätt, tiden rinner iväg.

Efter mötet går jag in på mitt kontor och lyfter telefonluren.

“Alla Kvinnors Hus.” Rösten låter vänlig.

“Jag söker Sofi Holm.” Jag gillar inte att prata i telefon och anstränger mig för att inte låta alltför korthuggen.

“Hon är tyvärr inte inne.”

“Var kan jag få tag på henne?”

“Vem är det som frågar?” Ett stänk av misstänksamhet har smugit sig in hos rösten i andra änden. Jag inbillar sig att det beror på att jag är man.

“Kriminalinspektör Sune Bergström. Vid Haningepolisen.”

“Har du ett nummer som jag kan få? Jag ringer strax tillbaka.”

Jag ger henne det och lägger på. Motringning som försiktighetsåtgärd är säkert

befogad för en organisation som Alla Kvinnors Hus. Jag föreställer mig att de flesta män som ringer har allt annat än gott uppsåt.

Det tar inte mer än en halv minut förrän hon ringer tillbaka. Hon ger mig en adress i Skogås. Sofi Holm och Anita Lodin har för bara tio minuter sedan åkt dit tillsammans med en klient. Jag tittar på klockan, Skogås ligger nära.

*

Jag parkerar framför ett gulrappt hyreshus. Gården är skräpig, husväggarna fulla av grafitti. Från ett öppet fönster på andra våningen hörs upprörda röster. När jag slår igen bildörren ljuder ett högt kvinnoskrik. Jag får fart under skosulorna.

Jag tar trapporna med stora kliv, när jag kommer upp på andra våningsplanet ser jag ett äldre par förskräckt titta in genom en öppen dörr. Ett ilsket vrål där inifrån följs av ytterligare ett gällt skrik. Ljudet av krossat glas och möbler som brakar omkull hörs ut i trapphuset. Utan att slå av på farten rusar jag in i lägenheten.

På hallgolvet ligger en svarthårig kvinna iklädd blommig klänning. Bakstycket och ryggen är rödfärgade, hon hasar sig på armbågarna fram mot ytterdörren med armar som är strimmiga av öppna, blödande sår. I hennes ögon lyser skräck, hon rör på munnen men får inte fram ett ljud. Avvärjningsskador, hinner jag tänka när jag hoppar över henne och springer in i vardagsrummet.

Den första jag ser är Anita, som medvetlös sitter hopsjunken mot väggen med blod rinnande nedför ansiktet. Rakt framför mig, böjd baklänges över en tygsoffa och med en mörkhårig man stående över sig, ligger Sofi. Mannen håller med ena handen tag om hennes strupe, i den andra har han en kniv. Han skriker något på ett språk jag inte förstår. Sofi sliter i hans fingrar för att få luft, med den andra handen försöker hon få grepp om knivarmen. Hennes ansträngningar bekommer inte mannen, som höjer kniven. Det finns inte tid för några finesser, jag river åt mig en trästol som står vid väggen och drar den med full kraft rakt över ryggen och huvudet på honom. Stolen går i två delar, han dimper i golvet som en säck cement. Sofi rullar över på mage och kräks högljutt. Jag tar fram mobilen och ringer efter en polispatrull och ambulanser.

Anita stönar svagt. Hon har ett djupt jack vid hårfästet men verkar i övrigt oskadd. Jag skyndar ut i hallen, kvinnan i den blommiga klänningen har flera knivhugg i ryggen och har förlorat medvetandet. Jag kan inget göra, annat än att

hoppas att ambulanserna lägger på ett kol. Jag går tillbaka till vardagsrummet. Mannen rör sig inte. Jag kontrollerar inte om han lever, jag ger fan i vilket. Sofi masserar sin hals. Kampsporter i alla ära, jag föredrar ett rejält tillhygge.

*

Vi sitter i min Ford Sierra, som trots sin tveksamma kondition fått träda i tjänst. Annika måste använda Volvon. På andra sidan gatan åker några ungdomar skateboard över trottoarkanterna, omedvetna om den tragedi som just utspelats bakom hyreshusets väggar. Alla har säckiga byxor som sitter så långt ned på höfterna att de borde hamna runt smalbenen på dem vid varje hopp. Att så inte sker tillhör ett av den moderna tidens mysterier.

Uppe i lägenheten arbetar kriminalteknikerna med att säkra bevis. Det där arset kommer i alla fall åka dit. Alla utom Sofi har åkt till sjukhuset för att få sina skador omsedda. Hon avstod, halsen känns bara lite öm, säger hon. Ur hennes ena mungipa rinner lite blodblandad saliv, hon torkar bort det med baksidan av handen, frånvarande, som om kroppsvätskan tillhör någon annan. Jag betraktar henne i smyg, hennes händer darrar.

“Tur att ytterdörren stod öppen.”

“Det var inte tur, det är rutin. Jag ser till att alltid ha en flyktväg.” Hennes röst är hes.

Fysiskt är hon nog OK, men jag undrar hur det står till i övrigt. Hon är vit som ett lakan, hennes ögon är uppspärade.

“Det var överkligt, på nåt sätt. Som i en film. En maffiafilm.”

“Gillar du såna?”

“Dom är fascinerande. Alla ler, det pussas på kinderna, omfamnas, man betygar varandra sin respekt - och i nästa ögonblick dör nån. Ingen går att lita på.”
Hennes röst sjunker till en viskning. “Precis som i verkligheten.”

“Menar du att man inte kan lita på nån?”

“Inte på nån.”

Hon har tårar i ögonen, underläppen darrar. Jag känner mig som en buffel, men jag har ett jobb att sköta.

“Apropå det, varför tog du dig in i min dator och kollade kriminalregistret?”

Sofi vrider på huvudet och tittar på mig. Hennes ansikte stelnar till en mask, ögon blir kalla.

“Vad menar du?”

Jag tar en rövare.

“Jag har säkrat fingeravtryck från tangentbordet. Vill du att jag ska ta med dig till stationen för en jämförelse?” Inombords korsar jag fingrarna och hoppas att hon inte använt handskar.

Sofi vrider långsamt tillbaka huvudet och tittar ut genom bilrutan, kroppen sjunker ihop. Precis som i sammanträdesrummet verkar all kraft rinna ur henne. Hennes ansikte ser ut som en klump smält stearin. Plötsligt lyfter hon upp sin handväska och sätter den i knät, den högra handen trevar efter något i dess innanmäte.

Jag blir omedelbart på helspänn. Jag lade redan i lägenheten märke till att hennes väska liknar den som kvinnan på videofilmen burit. En rätt stor väska i mörkt skinn. Jag betraktar spänt hennes hand, beredd att gå till attack om den kommer upp med något som ens liknar ett vapen. Men i stället hörs ett rasslande, hon håller en pillerburk i handen. Hon skruvar av locket och sväljer ett piller. Hennes blick är trotsig.

“Sobril. Jag tar Cipramil och Prozak också.” Hon börjar gråta med ett hårt, snyftande ljud som får hennes kropp att rista. Jag stålsätter mig.

“Varför gjorde du det?”

Det tar en stund innan hon svarar. Ytterst på hennes nästipp hänger en klar, genomskinlig droppe.

“Jag var helt förkrossad över tanken på att Sirkka skulle ha ljugit. Att hennes man kunde vara oskyldig. Jag måste få visshet.”

“Dataintrång är ett allvarligt brott. Straffvärdet är två års fängelse.”

Sofi slutar tvärt gråta, som när man stänger en kran. Handen försvinner ner i väskan igen och kommer upp med en ask pappersnäsdukar. Sticker hon ned handen i väskan en gång till tar jag den ifrån henne och kollar innehållet. Sofi torkar sig runt ögonen.

“Om jag måste avtjäna ett straff, så blir det inte där du tror.”

“Vad menar du?”

“Jag har en kronisk depression och måste då och då läggas in på en psykiatrisk klink. Var tredje månad blir jag sämre, jag är inne i en sån period nu. Det är därför jag varit så labil på sistone.” Hon ger mig ett blekt leende. “Så ta det inte personligt.”

Jag vet inte vad jag ska tro. Om det hon säger är sant kan hon åberopa tillfällig sinnesförvirring, att hon vid intrånget var själsligt oförmögen att inse att hon gjorde fel. Hon kan skylla på sin sjukdom eller på sin medicinering. Hon kan antagligen gå fri, möjligen bli dömd till några månaders tvångsvård enligt LSPV, lagen om slutna psykiatrisk vård. Men det beror på om hon vid tidpunkten för domstolsförhandlingen anses vara i behov av vård, oavsett om hon var det när dataintrånget gjordes.

“Känner dom övriga i gruppen till din situation?”

“Bara Eva.”

Jaha, därmed faller en del av ansvaret på arbetsgivaren. Och på mig personligen, som slarvat med accesskoden. Som om Sofi läser mina tankar, säger hon:

“Det var en impulshandling. Jag hittade ingenting bland dina papper eller i lådorna. När jag såg lappen, kunde jag inte låta bli.”

Antingen är hon jävligt smart, eller så talar hon sanning. Under alla omständigheter börjar det hela likna mycket väsen för ingenting. Jag spelar ut mitt sista kort.

“Var har du gjort av videofilmen?”

Sofi verkar inte höra vad jag säger.

“Jag antar att du måste göra din plikt.”

“Var har du gjort av videofilmen?”

Hon vrider huvudet mot mig, hennes blick är avslöjad.

“Vilken film?”

Jag inser att det är kört.

“Glöm det.” Jag startar bilen, men blir sittande. Sofi tittar frågande på mig.

“Ska vi inte åka?”

Jag nickar mot hennes bil.

“Du ska åka, och det direkt hem. Kom inte tillbaka förrän du vilat ut, så att du vet vad fan du håller på med.”

Sofi stirrar oförstående på mig.

“Tänker du inte anmäla mig?”

Jag åstadkommer en usel imitation av Marlon Brando i *Gudfadern*.

“En dag kommer jag kanske att be dig om en tjänst...”

Sofi försöker sig på ett leende, men brister i stället åter i gråt. Jag föser henne varligt ut genom dörren. Jag ska låta Bo kolla Sofis sjukperioder mot mordlistan för att se om det finns något statistiskt samband. Bo kommer säkert att hitta något. Som att det är fullmåne varje gång Sofi blir sämre.

När Sofi åker iväg ser jag hennes ansikte i den vänstra sidespeglarna.

Hon ler.

Jag vid bilen på parkeringsplatsen. Dom vet. Det är för tidigt.

Tiden är inte inne för avslöjandet.

Han dödade dig med över femton slag. Lika många män ska dö. Sen ska världen få veta hur maktens män nonchalerar kvinnovåldet.

Nästa är utsedd. Människan är ett vanedjur. Att kartlägga är att registrera vanor, hitta blottor.

Sedan är det bara att vänta.

Och slå till.

Sune Bergström börjar bli farlig.

Hans händer är likadana som pappas.

Stora och hårda.

Kapitel 35

Jag svänger in på en mindre, krokig väg, lägger ned min Mavruder i kurvan och försvinner med ett dovt muller över backkrönet.

Varje kväll, åtminstone de dagar jag inte jobbar över, tar jag innan mörkret sänker sig över trakten samma sväng. Den börjar i maklig takt, ut på Drottningholmsvägen, förbi slottet och den lummiga parken och i riktning mot Ekerö. Efter ungefär sex kilometer på en relativt rak huvudled svänger jag vänster mot Stenhamra och efter ytterligare ett antal kringelkrokar strax före huvudleden höger mot Sånga Säby. Här platsar vägsträckorna under begreppet "bra motorcykelvägar", det vill säga varje bilists mardröm: smala, kurviga och backiga.

Jag drar på, blir ett med fartvinden, vägbanan och den koncentration som krävs för att inte bli ett med ett vägräcke. Jag hittar rytmen, dansar fram som en skidåkare i en slalombacke. Insekter slår mot visiret, en humla i etthundratjugo känns som en mindre gråsparv. När jag passerar Stavsborg saktar jag ned, trakten är vacker med omväxlande öppna fält, hästhagar och bondgårdar, lövskog och små samhällen. Svaga stråk av kvällsdimma ligger som slöjor i svackorna. Mina näsborrar fylls av lukten från hästspilling och nyplöjd jord. Jag fortsätter via Kungsberga och fram till Björkvik, där vägen helt sonika slutar vid en badvik med bryggor och segelbåtar.

Efter en bensträckarpaus på en av bryggorna omgiven av vattnets rogivande kluckande åker jag samma väg tillbaka, men vid Sånga Säby svänger jag vänster och kör ut på huvudleden, i riktning mot Stockholm. Den har gott om raksträckor kantade av granskog och massiva bergväggar. Att köra av vägen här i de över hundra kilometer mätaren visar överlever man inte. Möjligen som kolli i en rullstol.

Jag lägger inte märke till bilen som kör upp bakom mig när jag svänger ut på huvudleden, inte förrän jag i backspeglarna ser den trasiga vänsterlyktan. Vägen framför är tom, men för säkerhets skull drar jag av på gasen, hastighetsmätarens nål sjunker från hundratio till nittio. Bilen, en svart eller mörkblå Mercedes av äldre modell, kör upp bredvid mig och lägger sig parallellt, anpassar sin fart efter min. Den håller sin linje, inget vingel, inga hastiga rörelser. Det verkar som att föraren vet vad han gör. Bilen ligger inte heller oroväckande nära, men känslan

är ändå obehaglig. Jag vrider på huvudet men kan på grund av mörkret inte se den som sitter bakom ratten. Ofta rör det sig om unga killar som vill visa att deras fyrhjulingar minsann är snabbare. Jävla tilltag!

Två mötande ljus dyker upp, men avståndet är fortfarande mer än tillräckligt för en säker omkörning. Men i stället för att öka farten och passera mig, bromsar Mercedesen i och lägger sig bakom. Strax bakom, alldeles för nära. Nu räcker det! Jag vrider gasen i botten, men i stället för ett morrande bottendrag och snabb acceleration möts jag av några ryckiga hostningar och en öronbedövande baktändning från avgasröret. Jag inser omedelbart vad som hänt, jag har glömt att tanka. Förbannat! Jag böjer mig fram och trevar under bensintanken. Den mötande bilen passerar medan jag vrider om kranen till reserven. Efter ytterligare några hostningar tar sig motorvarvet.

I backspegeln ser jag att Mercedesen ligger kvar bakom mig, trots att hastigheten är nere i under femtio. Den ser ut som ett enögt, hungrigt rovdjur som lurar på sitt byte, berett att gå till attack. En första rännil av rädsla rinner nedför min nacke. Det finns ingenting så oskyddat som en motorcyklist, bilen kan lätt krossa mig. Jag biter ihop bakom hjälmens hakskydd. Först måste den hinna ifatt mig.

Jag växlar ned och vrider gashandtaget i botten. Omedelbart uppstår en lucka på fyrtio-femtio meter, ett avstånd som snabbt växer med varje högre växel jag petar i. I etthundrasextio kilometer sveper jag igenom en lång kurva och över ett backkrön. Det är tomt bakom mig, i backspegeln syns bara mörker. Jag drar ned på farten till under körkortsgränsen, men håller fortsatt uppsikt bakåt. Efter ytterligare några kilometer utan en skymt av bilen slappnar jag av. Hjärtrytmen går ned, jag lossar på händernas grepp runt handtagen. Jag har jagat upp mig i onödan. Precis som uppe i Jämtland, när jag som liten på kvällen gick den mörka skogsvägen hem. Varje knakande gren, varje fågel som lyfte fick min fantasi att skena. Det slutade alltid med att jag sprang den sista biten med hjärtat bultande av skräck, övertygad om att skogvarelserna bakom mig snart skulle slå klorna i mig. Jag vågade aldrig se mig om.

Jag ler vid minnet. Bakom mig var det naturligtvis då lika tomt som nu. Jag kommer ut på en raksträcka, på båda sidor omgiven av mörk skog och svarta klippväggar, det är bara någon mil till stadsgränsen.

Kanske är det för att det skogsbevuxna vägavsnittet är ännu mörkare än det öppna landskap jag just passerat, kanske är det för att månskenet skapar en reflex

i visiret - något får mig att åter titta bakåt. Det jag ser fyller mig med en isande känsla.

En hotfull skugga växer med rasande fart bakom mig, som ett monster ur en vanvettig mardröm. Det tar någon bråkdels sekund innan jag fattar vad det är som kom farande. Mercedesen, med släckta lyktor! Jag inser att jag inte hinner accelerera ifrån den, avståndet är för kort. Resten handlar om reflexer.

Blixtsnabbt vräker jag över cykeln på motsatt körbana, snett mot dikesrenen. Så fort jag passerar mittsträngen bromsar jag hårt med både fram-och bakbromsen. Hjulen låser sig, däcken skriker mot asfalten, bakhjulet stegrar sig. På höger sida snarare känner jag än ser Mercedesen dundra förbi, men smällen när bilens sidospegel slår i gashandtaget håller på att vräka mig av vägen. Jag får en våldsam sidsladd och kommer ut med bakhjulet i grussträngen. Automatiskt släpper jag på bromsen, får en motsladd men lyckas räta upp cykeln och få stopp.

Ljudet från protesterande bromsar och lukten av bränt gummi får mig att titta upp. Mercedesen har stannat trettio meter längre fram. Den står där och gungar med avgaserna bolmande ur röret, lika hotfull i stillastående som i rörelse. Jag anar vad som ska komma. När backljuset tänds och bilen med vrålande motor kommer farande bakåt har jag redan lagt i ettan och spinner runt i motsatt riktning. Åter använder jag relationen mellan en stark motor och ett lätt chassi till att lägga avstånd mellan mig och Mercedesen. Men jag vet att det bara är en tillfällig frist, så länge jag befinner mig på huvudleden kommer bilen att hinna upp mig.

Med pulsen bultande i öronen och snabba blickar i backspeglarna letar jag efter räddningen. Och den kommer, efter ett par kilometer dyker en mindre väg upp. Jag svänger in på den och låter en halvmil av kurvor och backar försvinna bakom mig innan jag andas ut. Vart vägen leder har jag ingen aning om.

Någon hade försökt döda mig, sannolikt samma person som tagit videofilmen. För tillfället finns inga andra aktuella kandidater på "eliminera-Bergström-listan". Frågan är när nästa försök kommer.

Så fort jag kommer hem ringer jag larmcentralen. Jag utfärdar en efterlysning av Mercedesen och ber dem kolla vilken som står som ägare. Trots den livsfarliga situationen har min snuthjärna memorerat registreringsnumret.

Vakthavande ber mig vänta medan han knappar in numret på sin dator, sedan frågar han om jag driver med honom. Bilen står enligt datorn på polisens uppställningsplats för beslagtagna bilar i Västerhaninge.

På polisens egen bakgård.

Kapitel 36

“Intelligent drag!” utbrister Bo och ser imponerad ut. “I stället för att stjäla bilar åker hon bara dit och hämtar ett lämpligt fordon. Området är ofta obemannat, att skaffa sig en nyckel till huvudgrinden kan inte vara svårt. Bilnycklarna hänger inne i vaktlokalen. Efteråt ställer hon tillbaka bilen eller överger den.”

Det senare gäller för Mercedesen, den hittades på Södersjukhusets parkering strax efter midnatt. Nycklarna satt i, naturligtvis liksom resten av bilen rentorkade från fingeravtryck. Jag har svårt att dela Bos entusiasm.

När någon traktar efter ditt liv ändrar allting karaktär. Alla ljud blir starkare, en tappad gaffel får dig att rycka till. En hastig rörelse i din närhet skrämmer dig. När jag i morse på väg till jobbet stannade till på ett morgonöppet café och tog en kopp kaffe kändes det olustigt. Caféet var nästan tomt, ändå kände jag mig naken, utsatt. Dessutom hade jag en obehaglig känsla av att någon utanför iakttog mig, osynlig men närvarande. Jag avslutade snabbt koppen och gick därifrån.

På väg till bilen studerade jag noga varje kvinna jag mötte, vägde och mätte, jämförde med bilden på videon. När jag satte mig i bilen fladdrade något förbi i backspeglarna, men när jag vred på huvudet fanns ingenting där. På parkeringsautomaten satt en svart korp och glodde olycksbådande på mig, vilket inte gjorde mig lättare till sinnes.

Bilen startade trots några motvilliga stånkanden och jag åkte till polisstationen. Innanför dess fyra väggar borde jag i alla fall vara trygg. Fast om kvinnan i solglasögonen har bestämt sig för att jag är nästa namn på listan kan jag i fortsättningen inte ens där vara helt säker. Däremot kan jag vara säker på att mitt egentliga uppdrag läckt ut, varför skulle hon annars ge sig på mig? Om det nu var hon, men som sagt, någon annan aspirant på att släcka mitt liv har jag svårt att tänka mig just nu. Jag skakar av mig obehagskänslan och nickar mot Bo.

“Hur ser besöksloggen för Västerhaninge ut?”

Bo låter bilden på sin dator rulla, han förstår vad jag avser.

“Både Gun, Eva och Ulla har laga skäl att vara där om en bil använts som

mordvapen. Sofi har bistått kvinnor som krävt att få tillbaka sin egen eller makens bil vid två tillfällen. Men varken Anita Lodins eller Ulla Falks namn finns här, vad jag kan se.”

Jag smackar besviket med läpparna, bara två mindre. Jag hade hoppats att minska de misstänkta skara ännu mer. Men inte ens den lilla framgången får jag behålla.

“Vänta, fel av mig, Ulla kan ha varit där. Jag kommer ihåg ett fall, men det är några år sen. Ulla var försvarsadvokat. En svartsjuk man försökte dränka sig själv och sin hustru genom att köra över en kajkant. Medan vattnet strömmade in i bilen kom han på andra tankar och tog sig simmande ut, en möjlighet han inte gav hustrun, som han slagit medvetslös med ett fälgkors. Han greps för mordförsök, bilen fördes till polisens uppställningsplats. Mannen förnekade uppsåt och hävdade att det var en trafikolycka, att hustrun slagit sig själv medvetslös när bilen träffade vattnet. En oenig tingsrätt frikände honom, den bärgade bilen återlämnades. En månad senare försökte han köra på henne på ett övergångsställe utanför hennes bostad, men missade. När han efter förhör samma dag släpptes och passerade ett övergångsställe missade inte hon. Ulla försvarade henne, men förlorade målet.”

En bisarr historia. Om Ulla är mördaren kanske det var av den hon blev inspirerad. Jag måste dock ägna mig åt Sirkka Almfors. Om Göran är uppsatt på mordlistan är det viktigt att han snabbt blir rentvådd.

*

Gunilla Birgersson har knappt hunnit innanför dörren till Almfors radhus förrän en taxi stannar utanför. En minut senare kommer Sirkka ut. Hon vinkar glatt till sin dotter, som sitter i fönstret med nappen i munnen och frenetiskt vinkar tillbaka. Sirkka ler med hela ansiktet och ser ut att vara på ett strålande humör. Hon tycks ha lagt våldtäktens psykiska påfrestning bakom sig. Lite tilltänkt vänsterprassel med Tommy Gran gör tydligen susen. När taxin åker iväg lägger jag mig på lagom avstånd bakom. För säkerhets skull noterar jag taxins bolag och nummer.

Utanför puben Garbo i Sundbyberg kliver Sirkka ur. Den ene av dörrvakterna, en snaggad jätte med motorcykelemblem på sin skinnväst, håller upp dörren och nickar igenkännande åt henne. Jag ställer bilen på en tvärgata så att jag har

ingången under uppsikt.

Garbos inredning innebär problem. Direkt till vänster ligger pubavdelning, rakt fram en lång bardisk. Till höger, i nittio graders vinkel, ligger restaurangdelen. Det går inte att sitta i någon av avdelningarna och se in i den andra utan att själv bli sedd. Med min storlek är det svårt att gömma sig bland övriga gäster. Slutsatsen är oundviklig, jag måste jobba från utsidan, men det är bara restaurangen som har fönster mot ett litet, trädbevuxet område på ena långsidan. Jag sätter ett tvåhundra millimeters teleobjektiv på min Pentaxkamera, stiger ur bilen och går in bland träden. Jag har tur, Sirkka och en man sitter mitt emot varandra vid ett av restaurangens fönsterbord.

Tommy Grans kriminalregisterutdrag är lika omfattande som premiepensionsmyndighetens fondkatalog, trots att han inte är äldre än tjuugoåttå år. De foton jag sett gör honom inte rättvisa, han ser bättre ut i verkligheten. Han är atletiskt byggd, har halvlångt mörklockigt hår, en markerad käke och ett brett leende. Han för tanken till de manliga stereotyper som gestaltade Marlboromannen på den tiden cigarettreklam var tillåten. Idag skulle han vara en perfekt reklampelare för herrparfymen Självsäker Framfusighet. Han håller med sina båda händer om Sirkkas vänsterhand, för den till läpparna och kysser hennes fingertoppar. Sirkka ler förälskat och stryker honom över kinden. Jag låter kameran med ett par bilder föreviga deras romans.

När jag justerar skärpan dyker plötsligt en tredje figur upp i linsen. Honom känner jag igen direkt, trots spegelsolglasögonen. Det är en norrman vid namn Jens Halden. Fast numera är han väl att betrakta som svensk, så många år som han tillbringat innanför landets gränser - företrädesvis snäva gränser, i form av fängelsemurar. Halden är en notorisk förbrytare som specialiserat sig på rån av värdetransporter och bankkontor ute i landsorten. Han är dessutom bokstavligt talat livsfarlig, flera gånger dömd för grov misshandel och dråpförsök. En våldsbenägen, känslolokall psykopat. Det finns inom polisen misstankar om att han begått minst två mord, ett av dem i en knarkuppgörelse, men inga bevis har gått att få fram. På Jens Halden golar man inte, då är man själv kandidat till träfracken. Han säger något till Tommy och slår sig ned bredvid honom utan att notera Sirkkas ogillande min. Sedan tar han fram ett hopvikt papper ur innerfickan och lägger det framför Tommy. De böjer sig fram och samtalar som om Sirkka inte är närvarande. I linsens förstoring kan jag se att hon blir sårad, men hon lyfter sitt ölglas och låter dem hållas. Men plötsligt stelnar hon till och scenen förändras dramatiskt.

Sirkka dänger glaset i bordet så att ölet stänker. Hennes ansikte förvrids av ilska, hon pekar först på Jens och sedan på Tommy samtidigt som hon upprört pratar. Jag gissar att hon hört något hon inte gillar, jag låter kameran rassla iväg ytterligare några bilder.

Tommy tar tag i hennes arm och visar med handen att hon ska dämpa sig. Det har Sirkka uppenbarligen ingen tanke på, i stället klipper hon till honom med handflatan rakt över ansiktet, tar sin handväska och rusar iväg från bordet. När Tommy ska följa efter hejdar Jens honom och säger något med bister min. Tommy nickar och går mot utgången. Jag sänker kameran och springer snabbt över gatan och ut mot framsidan. Så fort jag har fri sikt över utgången låter jag kamerans motor gå.

På trottoaren vinkar en av dörrvakterna in en taxi åt Sirkka samtidigt som Tommy kommer utstormande. Han griper Sirkka i armen och snurrar henne runt. Tydligt tar han i för hårt, hon gör en grimas av smärta och skriker åt honom att släppa henne. Tommy ryter att hon ska hålla käften och lugna ned sig. Mc-vaktbjässens beskyddarinstinkt vaknar, jag känner igen den reaktionen. Han går emellan och sårar dem åt. Tommy försöker knuffa honom åt sidan men bjässen slår båda armarna runt honom och lyfter honom rakt upp. Tommy kämpar för att bli fri, men har inte en chans. Han försvinner praktiskt taget i den andres famn. I linsen ser jag hur Tommys mockajacka glider upp. I byxlinningen bakpå ryggen sitter en pistol i rostfritt stål med pärlemorkolv. Vakten tar några steg bort mot ingången med den sprattlande Tommy i famnen samtidigt som hans kollega hjälper Sirkka att hoppa in i taxin. Ingen av dem ser att Tommy är beväpnad.

När taxin åker iväg släpper vaktbjässen Tommy, vars hand omedelbart söker sig till ryggen. I samma ögonblick kommer Jens ut. Han förstår vad som håller på att hända, tar ett steg fram och hejdar Tommys rörelse. Han lägger armen om hans axlar och talar nära hans öra. Tommy står kvar och lyssnar, han gungar på fotbladen. Borta är hans charmiga leende, ögonen glänser farligt. Men Jens verkar nå fram, sakta slocknar glöden. Med en obscen gest mot vakterna går han därifrån. Ingen av dörrvakterna förstår hur farlig situationen varit. Min kamera slutar att surra.

Jag tittar på räkneverket, filmen har tagit slut. Jag har tagit över trettio bilder. Inte vid något tillfälle har jag haft en tanke på att sluta fotografera och ingripa, inte ens när Tommy trevade efter pistolen. Plötsligt förstår jag hur en fotograf så till den grad kan fångas av det han dokumenterar, att han inte längre känner sig

som en del av den verklighet han ser genom kameranlinsen.

Längre upp på Esplanaden, ett hundratal meter framför min parkerade bil, går Tommy och Jens livligt diskuterande. Båda verkar vara förbannade, Tommy knuffar till Jens som anklagande pekar på Tommy. Jag kliver in i min bil och följer diskret efter duon.

När de svänger in på Rosengatan har de lugnat ner sig. Tommy går fram till en röd Toyota, medan Jens ser sig uppmärksamt omkring. Tommy öppnar bagageluckan och lyfter ur en tygbag, sedan går de in genom en brunmålad port. Efter en stund tänds ljuset i en lägenhet på tredje våningen. Jag går fram till porten.

Ingen skylt med Tommy Grans namn finns vid knapparna till porttelefonen. Jag sätter fingret på samtliga knappar från andra våningen och nedåt och trycker till. En röst frågar vem det är, men någon annan struntar i den säkerhetsåtgärden och låser upp. Jag beklagar i princip att människor är så oförsiktiga, men just nu är det ett plus. Jag låter hissen stå och går på tysta fötter uppför trapporna.

På tredje våningen finns tre dörrar. På en av dem sitter en lapp fasttejp ovanför brevinkastet: T Gran. Jag vänder och går ner igen. Jag har ingen tanke på att själv rusa in och avvärja Halden och Gran, det hör ungdomen till. Eller rättare sagt pikétstyrkan. Jag ringer kommunikationscentralen från bilen och rapporterar Tommys vapeninnehav och adress. Vakthavande lovar att skicka dit en polisstyrka, men säger att det kan ta en stund. Kan jag stanna kvar och hålla uppsikt? Jag tittar på klockan och ger honom en halvtimme.

Två timmar och flera telefonsamtal senare ger jag fan och åker hem.

Kapitel 37

Tidigt påföljande morgon ringer jag till Ulla Falks advokatkontor, men får höra av en sekreterare att Ulla jobbar hemifrån hela dagen. Jag får en adress i Saltsjöbaden och styr kosan mot ett nytt överklassområde. När jag närmar mig Fisksätra ringer mobiltelefonen. Det är Bo, jag hoppas att jag har batteri för ett samtal med honom.

Bo säger att vi nu definitivt kan avföra socialsekreteraren Anita Lodin från listan över misstänkta. Han har, sin vana trogen, gjort fortsatta kontroller av alla data han fått, däribland Anitas semester för ett av morddatumen. Hon hade uppgivit att hon skulle tillbringa ledigheten i en hyrd stuga i Bergslagen. Ett telefonsamtal till stuguthyraren visade dock att hon avbokat stugan. Som skäl uppgav hon att hon köpt en sista-minuten-resa till sydligare nejder. På den tredje resebyrån han ringt bekräftades detta. Hon hade köpt en resa till Prag och använt biljetten. Om alla mord begåtts av samma mördare går Anita därmed fri.

Även Eva bör kunna avföras eller åtminstone placeras långt ned på listan, anser han. Båda hennes föräldrar lever i högönsklig välmåga, det finns inga uppgifter om sociala eller ekonomiska problem i något register, vare sig när det gäller henne eller hennes föräldrar, vilket det enligt Furhammar bör göra. Sedan tystnar det i luren.

Jag tittar förvånat på telefonen, Bo brukar inte vara så fåordig. Kanske har samtalet brutits, men innan jag hinner kontrollera om så är fallet, ringer det igen. Den här gången är det advokat Joakim Liston. Han är inte så kortfattad som Bo och dessutom är volymen mäktigare. Jag håller luren en bit från örat.

“Jag har gömt brorsan på Ljusterö. Vad är det som pågår? Är han i fara?”

Jag är försiktig. Liston har källor i polishuset och sådana brukar fungera i båda riktningarna.

“Han verkar tro det. Det är lika bra att han håller sig borta ett tag. Då kan i alla fall inga fler anklagelser riktas mot honom.”

“Anklagelserna är fabricerade. Han är oskyldig som ett lamm!”

“Så oskyldig är han inte. Han har en dom på sig.”

Liston svär i luren.

“Jag kunde ge mig fan på att den skulle komma upp. Men det är preskriberat och kan inte användas mot honom.”

“Det stämmer i sak, men du vet mycket väl att åklagaren kan använda domen för att ifrågasätta hans karaktär.”

Det blir tyst i luren. Ett tag tror jag att Liston lagt på, men den tunga andhämtningen avslöjar att han fortfarande finns i andra änden. Det han berättar kommer ytterst motvilligt.

“Det var i Uppsala, jag läste juridik på universitetet. Vi hade en maskerad på temat ‘horor och madonnor’, jag bjöd in brorsan. Festen urartade, folk var fulla som ägg, inklusive undertecknad. Nere på Norrlands nation var det en kille som inte begrep att jag och brorsan var utklädda, vi såg jävligt bra ut i kvinnokläder. Killen började tafsa på mig och Göran, killens tjej blev svartsjuk och hoppade på mig. Fler blandade sig i, det blev allmänt tumult. Tjejen fick en smäll i ansiktet så att hon ramlade mot en stol och slog ut några tänder. Hon anmälde mig, men i den allmänna röran var det fan ingen som visste vem som klippt till vem. Men hon vek inte en tum. En misshandelsdom skulle ha förstört min framtid. Så Göran tog på sig det.”

Fattades bara det. Ett tvättäkta helgon. Som om glorian inte lyser tillräckligt starkt tillägger Liston:

“Han kommer att förneka allt jag sagt till dig om du frågar.” Åter blir Liston tyst ett tag, sedan morrar han: “Om min bror råkar illa ut och du har nånting med det att göra, vad som helst, så ska jag förfölja dig till helvetet och tillbaka. Tro mig, du vill inte ha mig efter dig.”

Jag kopplar bort honom, jag tror honom. Att inte vilja ha Liston i hasorna gäller nog också för resten av mänskligheten. När jag passerar Tippens Centrum svänger jag vänster mot Grand Hotel Saltsjöbaden, jag närmar mig målet. Det kan man dock inte säga om utredningen. Där krymper inte ens antalet misstänkta, bortsett från Anita. Jag tittar på telefonkatalogens karta och svänger ned på Amiralsvägen.

Pampiga villor med stora sjötomter följer på varandra som pärlor på ett halsband. Att inte ha fristående tvåbilsgarage och privat båtbygga betraktas antagligen som suspekt här ute. Först Djursholm och nu det här. Jag måste sluta att röra mig i dom här miljöerna, annars finns risk för att jag börjar betrakta mitt eget radhus som en fallfärdig koja.

Jag gör en diskutabel parkering av bilen utanför ett vitt sekelskifteshus. Grannhuset är ytterligare ett sådant, något större och mörkgrönt. Båda tillhör familjen Ulla och Christian Falk. Trots att de på papperet är gifta, är de mantalsskrivna på var sin av adresserna. Kanske av skatteskal, Christian är läkare men också verkställande direktör på ett läkemedelsbolag, som sysslade med utveckling av nya mediciner. Bo har påpekat att Ulla därmed inte bör ha alltför stora svårigheter att komma över även en drog som tallium.

Bo har den här gången, trots att det antagligen bär honom emot, varit mer måttlig i sitt informationsinsamlade och fokuserat på det som är anmärkningsvärt. I Ullas fall är det, förutom mantalsskrivningen, ytterligare en sak. Det har med professor Furhammars psykologiska profil att göra.

Ullas mor omkom under mystiska omständigheter. Officiellt föll hon nedför en trappa och bröt nacken, beroende på att hon gick på kryckor och inte var van att använda dem. Orsaken till kryckorna var en bruten fotled, som i sin tur uppgavs vara en följd av ett fall från en trädgårdsstege. Ett rättsintyg om dödsorsaken utfärdades först av en läkare, men detta försvann på något sätt. Ett nytt utfärdades av en annan läkare, den förstes överordnade. Det glunkades om att det ursprungliga intyget innehöll uppgifter som var "besvärande" för familjen och att Ullas far, en högt uppsatt företagsledare och lokalpolitiker, dragit i några trådar och sett till att den andre läkaren, Rotarybroder och gammal vän till familjen, begravt informationen. Kort därefter begravdes hustrun. Några ytterligare efterforskningar eller undersökningar gjordes aldrig.

"Men allt detta är obekräftade rykten", underströk Bo, "skvaller som en uttråkad överklass kan förfasas över i mindre sällskap på båt-och golfklubbar."

Han borde ju veta. Jag kliver ur bilen och går upp för den korta stentrappan och ringer på. Ulla öppnar, hon tittar förvånad på mig.

"Vad gör du här?"

Jag kommer mig inte för att svara, däremot stirrar jag. Hon är klädd i en enkel

morgonrock och helt osminkad, borta är den sedvanliga elegansen. På något sätt gör det henne annorlunda, mindre bepanstrad.

“Jag skulle vilja byta några ord med dig om fallet Almfors.”

Ulla ser besvärad ut, misstron i hennes ansikte är lika tydlig som avogheten mot min närvaro.

“Kan det inte vänta? Jag ...”

“Det tar inte lång tid.”

Hon ser ut att vilja protestera men gör sedan motvilligt en inbjudande gest med handen. Hon leder mig in i ett stort vardagsrum med mörka, viktorianska möbler som ser antika ut. I taket hänger en kristallkrona, på väggarna stora målningar i tunga ramar. Rummet gör ett dystert intryck, som en helgedom över en svunnen tid. Samtidigt finns där en feminin touch i form av spetsar på kuddar och volanger på gardinerna. De enda föremålen som går att hänföra till det närmaste decenniet är TV-apparaten med en vidhängande video strax under. Plus de på träbordet liggande fjärrkontrollerna. Jag ser att videons digitala fönster visar att den står på inspelning. Jag tittar på Ulla som följt min blick och som hypnotiserad stirrar på videons räkneverk. Jag motstår en impuls att kasta mig fram, greppa fjärrkontrollen och stoppa inspelningen. Men om det är bandet från parkeringsplatsen, är det sannolikt för sent. Sekvensen låg tidigt på bandet. Om inte, kommer jag att framstå som en komplett idiot. Inte för att det brukar hindra mig. Jag nickar mot TVn.

“Vad är det du spelar in?”

Hon rycker till och blinkar några gånger. Innan hon svarar tar hon fram en TV-guide och tittar i den. Har hon glömt vad det är hon spelar in? Eller vill hon vara säker på att svaret stämmer med tablån?

“En repris på en dokumentär om prostitution i Mexiko. Jag missade den förra gången. Vill du ha nåt att dricka?” Jag inser att hon gör det hon blivit uppfostrad till, att vara en god värdinna. Helst skulle hon vilja be mig sticka. Jag skakar på huvudet.

“Nej, det är bra.”

Hon går mot en sidodörr, över axeln säger hon:

“Jag ska i alla fall ha nåt svalkande.”

I brist på sysselsättning går jag fram till en takhög bokhylla i mörkt cederträ. Den är full med medicinsk litteratur. En titel, *Pikhal*, känner jag igen från när jag på rikskrims ekorotel jobbade med ett fall rörande dopingsmuggling. Det är en fackbok om olika droger och deras effekter. Jag lyfter ut den, bokryggen är trasig av flitigt läsande. Ulla kommer tillbaka från köket med en karaff vatten med isbitar i. I andra handen håller hon två dricksglas, som det ankommer en god värdinna. Gästen kan ju ångra sig. Jag är tvungen att erkänna att hon har klass. Kanske en mördare med stil. Jag håller upp boken.

“Läser du medicin?”

Hon dröjer med svaret, som om hon måste tänka efter.

“Nej, men jag har en man som är läkare.” När hon ser min blick, som söker efter något tecken på ett hanköns närvaro, tillägger hon: “Vi är särbos, vi upptäckte att vi båda är gifta med vårt arbete. Vi höll på att tråka ihjäl varandra.”

I samma ögonblick hörs steg i trappan till övervåningen och en rödhårig, vacker kvinna i trettioårsåldern kommer ned. Hon rör sig smidigt men samtidigt lojt. Hon är bara klädd i ett par trosor, hennes bröstvårtor är stora och står rätt ut. Snygga bröst, tänker jag automatiskt.

“Ulla, älskling, jag somnade om.” Hon talar grammatikaliskt perfekt svenska, men med vad som låter som en fransk brytning - åtminstone om man ska tro en del filmer. “Brr, har du en morgonrock att låna mig?” När hon får syn på mig tvärstannar hon mitt i steget och sätter handen för munnen. Men hennes överraskning är inte min.

Annika har på eget bevåg och av ren nyfikenhet grävt vidare när det gällt Ulla Falk. De första ryktena, som sade att Ulla avsade sig fallet på grund av att direktören införde henne erkänt mordet, visade sig ha en mer komplicerad bakgrund. Direktörens hustru hade varit Ullas hemliga älskarinna. För Ulla avslöjade direktören att svartsjuka varit motivet till att han dödat sin hustru. När Ulla förstod att hon indirekt var orsaken till sin älskarinnas död, bröt hon ihop. Hon lade in sig på ett vilohem i flera månader. Åtminstone om man ska tro djungeltelegraf. Och det ska man tydligen. Ulla stryker sig över kinden, i

hennes gröna ögon dansar en farlig glöd.

“Att jag är bisexuell bidrog naturligtvis. Men vi är fortfarande gifta och umgås regelbundet. Även i sängen.” Hon ler ansträngt mot den andra kvinnan.

“Jeanette, gå upp och sätt på dig lite kläder. Ser du inte att karlslokens ögon håller på att trilla ur skallen på honom?”

Jeanette fyrar av ett vackert leende och döljer bröstet med händerna.

“Kan jag ta lite av den där parfymen? Som doftar som den där blomman, vad heter den?”

“Liljekonvalj”, svarar Ulla och nickar. Jeanette försvinner upp på övervåningen.

Min barndoms blomdoft. I juni stod backarna runt gården i full blom, doften var berusande. Varje gång jag känner den lukten, trycker hjärnan automatiskt fram en bild av mitt barndomshem och känslan av den tidens sorglöshet. Ibland saknar jag den oerhört, framför allt när jag står upp till knäna i mänsklig ondska. Jag byter fot, vet inte riktigt vad jag ska ta mig till. Jag känner mig klumpig, generad över att ha klampat in i hennes privatliv. Hon håller upp två glas vatten, räcker mig det ena och ger mig ett stelt leende.

“Sätt dig. Ta ett glas i alla fall. Du verkar uttorkad, men det beror väl på att din tunga hänger ut.” Hon sätter sig i soffan och drar morgonrocken tätare omkring sig, hon ser plötsligt liten och sårbar ut. “Jag uppskattar om du håller det här för dig själv. Visserligen är ens sexualitet en privatsak och inget att skämmas för, men i mina kretsar är bigotteriet fortfarande legio. Svenne Svensson är tolerantare än merparten av ‘af’ och ‘von’.”

“Visst, det angår inte mig.” Jag tar emot vattenglasets och dricker ur det i ett svep. Hon har rätt, man blir törstig av att ha munnen på vid gavel. En rostfärgad pälsboll hoppar plötsligt från ingenstans upp och sätter sig i Ullas knä. Det är en norsk skogskatt med yvig päls, svanstippen piskar fram och tillbaka. De gula ögonen är stint fästa på mig, jag får för mig att den inte gillar mig. Tillsammans med Ullas är det två par avståndstagande ögon som betraktar mig.

“Jag vill ta upp några saker med dig inför onsdagens möte. Det rör Sirkka Almfors.”

“Varför det?”

“Jag har en känsla av att allt jag i gruppen säger tillskrivs min person” — jag ler sarkastiskt — “och inte minst mitt kön. Så jag vill lägga fram några fakta för dig före mötet.”

Ulla tittar forskande på mig.

“Är vi så svåra mot dig?” Innan jag hinner svara, tillägger hon: “Så har kvinnor blivit behandlade i alla tider.”

Jag tänker inte ge mig in i någon pajkastning, jag lägger en rapport från Statens kriminaltekniska anstalt framför henne.

“Det fanns flera spermafläckar på Sirkkas lakan. Bara en av dem kan kopplas till Göran.”

Ulla är inte imponerad.

“Spermafläckarna betyder ingenting annat än att Sirkka har ett aktivt sexliv.”

“Med Tommy Gran kommer analysen att visa, så fort vi tappat honom på lite blod.” Jag lägger fotona på Sirkka och Tommy framför henne. “Det ser ut som att Gunilla Birgersson vet vad hon talar om.”

Ulla tar upp fotografierna och granskar dem ett efter ett. En rynka framträder ovanför ena ögonbrynet.

“När togs dom här?”

“I går.”

“Får jag behålla dom? Jag vill höra vad Sirkka har att säga.”

“Javisst, jag har kopior.”

Ulla ler snett.

“Naturligtvis. Det ingår väl i grundkursen för alla fönstertittande privatsnokar.”

Jag bryr mig inte om gliringen, det som intresserar mig är att Ullas vanliga behärskade fasad flera gånger ser ut att vara på väg att rämna. Undrar hur hon skulle reagera om hon kände till mitt egentliga uppdrag? Hon skulle säkert hålla

masken, hennes självkontroll är trots allt stark. Hon verkar plötsligt ångerfull.

“Förlåt mig, men jag skulle bli oerhört besviken om du har rätt. Det borde jag inte ta ut på dig.”

Jag nickar kort, jag kan bjuda på det.

“Försök få henne att dra tillbaka sina anmälningar. Jag kommer att informera Eva så fort jag får tag på henne. Det är viktigt att vi snabbt rentvår Göran.”

“Varför det?”

Om det är Ulla som är mördaren bör hon inse att Göran är oskyldig. Om inte, måste informationen spridas till de övriga innan något händer honom. Jag intalar mig att det jag håller på med är att rädda ett liv. Jag måste få henne att förstå hur viktigt det är, men utan att säga för mycket. Jag tar till ett skamgrepp.

“Du vet hur det känns att orsaka en oskyldig människa skada. Som i det där fallet med vattenskidorna. Det här skadar Göran.”

Ulla blir likblek, hon reser sig upp ur soffan och pekar på dörren. Rösten bär knappt.

“Försvinn!”

Jag reser mig.

“Om Sirkka inte omedelbart tar tillbaka sina anmälningar, kommer jag att ge mig på henne med allt jag har. Den här gången backar jag inte.”

Jag går mot dörren. Smärtan jag läst i Ullas ögon sitter nu i min egen magtrakt.

När jag passerar genom hallen lägger jag märke till en golfbag med klubbor som står i ena hörnet. Överst ligger ett par svarta golfhandskar. En vänster-och en högerhandske.

Kapitel 38

Jag betraktar Bos spensliga ansikte. Kan Annika ha rätt? I så fall ska ytterligare en läggas till listan över misstänkta mördare.

Stick i stäv mot mina principer lade jag igår kväll fram allting för Annika, men först efter att ha fått henne att upprepa sitt löfte om att lägga sin journalistiska identitet åt sidan.

Jag gav henne allt, inklusive professor Furhammars gärningsmannabeskrivning. Mitt besök hos Gunilla Birgersson censurerade jag i vissa stycken, mest för att det var genant att berätta om mina pubertala reaktioner. Annika lyssnade utan att avbryta, men så fort jag var klar, reste hon sig upp och satte sig vid datorn.

“Ågren, Bernardh, kommunstyrelsens ordförande, Djursholm.” Hon talade för sig själv medan hennes fingrar for över tangenterna. Hon har inte mina problem med nedslagen. “Här har vi det.”

På skärmen fanns ett urklipp med rubriken:

“Känd politikers hustru dödad vid inbrott.”

Ingressen beskrev att kommunalrådet ringt till polisen tidigt en morgon och rapporterat att han funnit sin hustru ihjälslagen på bottenvåningen. En fönsterruta på altanen var krossad och altandörren stod öppen. Troligen hade hon överraskat en inbrottstjuv. Själv hade han befunnit sig på övervåningen i djup sömn och med sovrumsdörren stängd. Han hade varken hört eller sett något, trots att hustrun blivit utsatt för massivt våld mot huvudet med ett trubbigt föremål. De hade skilda sovrum på grund av hans snarkande, påstod han, hustruns rum låg närmare trappan. Sonens låg ytterligare en våning upp, på ett loft. Även dörren till hans rum hade varit stängd och han hade enligt fadern inte heller hört eller sett något. Polisen lyckades varken hitta mordvapnet eller tjuven, fallet förblev olöst. Kort därefter drog sig Bernardh Ågren tillbaka från politiken. Annika vred stolen och tittade på mig.

“En av mina kollegor håller på med en krönika över lokalpolitikens villkor med anledning av dom senaste årens avhopp. Hon vill ha tillbakablickar och har fått halva redaktionen att sitta och ta fram material. Det är därför jag kom ihåg

namnet Ågren.” Hon nickade mot skärmen. “Enligt Furhammars beskrivning av gärningsmannens bakgrund bör där ha förekommit våld, eller hur? Bos mamma blev mördad. Har du tänkt på att han kan vara den du söker?”

Jag brast ut i ett spontant skratt men kom av mig när jag såg Annikas ansikte. Jag slog ut med händerna i en uppgiven gest.

“Våld inom familjen, övergrepp av nåt slag’, sa Furhammar. Det där var ett inbrott.”

“Är inte det bara en hypotes, för att använda Bos terminologi? Tjuven fick man aldrig tag i. Tänk om det var Bernardh som slog ihjäl henne och sen arrangerade inbrottet?”

“Videon visar en kvinna...”

“Sätt en peruk över Bos blonda hår, med hans ansiktsform och kroppsbyggnad plus lösbröst kan han mycket väl tas för kvinna. Sa du inte att han också saknar struphuvud och har en feminin röst?”

Jag skakade på huvudet.

“Jag har svårt att föreställa mig...”

“Varför det? Är det inte en hel del som är märkligt när det gäller Bo Ågren? Varför har han alltid velat bli polis? Är det för att sätta dit män som sin far?”

“Därför att han kan välja vad han vill göra. Det är ju egentligen pengars värde, att ha råd att välja.”

Men Annika fortsatte, hon hade ett tålmodigt drag i ansiktet som retade mig.

“Sa inte Furhammar också att gärningsmannen lider av ‘en personlighetsmässig störning’, eller nåt i den stilen?”

“Jovisst, men...”

“Anta att den består av ett kluvet jag, att Bo går omkring med två identiteter, en manlig och en kvinnlig? En androgyn personlighet?”

Jag blev tvungen att hejda mig. När Annika tar på sig rollen som föreläsare brukar jag automatiskt gå i baklås. Det hon hittills pekat på hade jag visserligen svårt att föreställa mig, men inget av det hon sagt var i sak felaktigt. Långsökt, absurt, ja — men inte de facto fel. Jag ställde en sista fråga, eller rättare sagt, satte in dödsstöten.

“Varför vill han i så fall att jag ska utreda mordet? Om det är han själv som är mördaren?”

Annika strök sig över pannan och såg mig rakt i ögonen.

“Kanske för det du just nu gör.”

“Va?”

“Anta att han är ute på ett korståg. Anta att han vill få ut det här i media, skrämna misshandlarna med en Nemesis som går lös. Hur ska han bära sig åt? Han kan inte ringa anonymt, ingen tidning skulle våga trycka nåt sånt utan ett ordentligt faktaunderlag. Departementet skulle förneka all kännedom om några brev. Han skulle bli betraktad som en knäppgök. Så dyker du upp, sambo med en journalist.” Hon såg lite skuldmedveten ut. “Som i sin tur har rykte om sig att inte sky några medel när det gäller en bra story.”

I Annika har rättsväsendet gått miste om en skarp hjärna. Min dödsstöt hade hon förvandlat till ett tänkbart motiv. Med hennes fantasi borde hon lägga av som journalist och bli deckarförfattare. Men att leka med ord är en sak, verkligheten en annan.

“Varför ta en sån risk?”

“Risk? Som dirigent i bakgrunden föder han dig med det han vill att du ska veta. Om du får reda på för mycket, kan han agera i tid. Som till exempel med den där videofilmen. Han fanns på stationen, han visste att du hade den, han kände till och med till var du förvarade den. Och visst är han bra på lås? Inte för att det behövdes i ditt fall.” Hon skrattade retfullt, men jag var för fångad av de bilder hon frammanat för att bli vare sig retad eller road. Tanken slog rot i mitt huvud, och där har den stannat. När jag nu sitter mitt emot Bo, kan jag inte värja sig emot den.

“Du har ju inte gjort några framsteg att skryta med”, säger Bo, men utan att vara

giftig. Det är bara en korrekt lägesbeskrivning.

“Det är som att ta ett steg framåt och två tillbaka”.

“Apropå det, jag avförde Anita lite för snabbt från dom misstänkta lista. Hon skulle mycket väl kunnat resa fram och tillbaka från Prag över en dag. Det är mindre än två timmars flygresor.”

Jag nickar att jag förstått. Tanken på att den där lille sprätten manipulerar mig gnager bakom mitt pannben. Bo fortsätter, som vanligt obekymrad om sin omvärld.

“Samma sak med Eva. Jag fick en ingivelse och kollade upp Evas föräldrar. Dom är visserligen båda i livet och bor i Malmö, men det är inte hennes biologiska föräldrar. Eva är adopterad, från Ungern. Hennes familjenamn var Kossuth, jag bad polisen i Budapest om uppgifter. Som alla gamla öststater är dom angelägna om att samarbeta med väst. Tydligt brann hennes föräldrar inne, men när liken undersöktes fann man att moderns tinningben var intryckt. Om det skett i branden via en fallande bjälke eller nåt liknande — eller om det skett före branden — gick inte att fastställa. Nån brandorsak angavs aldrig, så vi vet inte om nåt brott låg bakom. Ungerska polisens register från den tiden är inte intakta och deras datasystem är mer föråldrat än vårt.” Bo rättar till ett av pressveckan. “Ja, det var bara det jag ville säga.”

“Tack för ingenting.” Jag reser mig från stolen. “Jag måste gå in till dom andra.” När jag lämnar rummet kommer jag på mig med att föreställa mig Bo i peruk och kvinnokläder.

Han skulle nog se rätt bra ut.

*

När jag kommer in i rummet undviker jag att titta på Ulla, som gör samma sak. Sofi är också närvarande, med samma rynka mellan ögonbrynen. Den kan inga mediciner i världen släta ut. Jag får i alla fall en välkomnande nick av Gun. Den enda som saknas är Anita, hon ligger kvar på sjukhuset med en kraftig hjärnskakning.

Eva öppnar mötet med att hälsa alla välkomna och tittar sedan på mig. Hennes blick grillar mig över en öppen eld. Hon ger ordet direkt till Ulla, som fäster sina

gröna ögon på mig. Det är som att titta in i två glasbitar. Hennes röst skulle kunna frysa elden i Evas ögon.

“Sune har ägnat sin tid åt att skugga min klient i stället för att fokusera på den anklagade. Han har inte dragit sig för att misstänkliggöra Sirkkas privatliv, inklusive hennes sexliv. I sin så kallade utredning har han dragit subjektiva slutsatser och gjort förvrängda tolkningar av utredningsmaterialet. Som avslutning sökte han häromdagen upp mig i mitt hem och krävde under hot att Sirkka ska dra tillbaka sina anmälningar.”

Hennes version låter mycket värre än min, men den är ingen intresserad av. Det är tyst i rummet, allas ögon är fästa på Ulla. Utom Evas, som stint betraktar mig. Det är tydligt att hon vet vad som ska komma. Ulla fortsätter:

“Jag kräver att Sune med omedelbar verkan skiljs från fallet. Helst från allt arbete med kvinnofridsfrågor. Jag har inget förtroende för honom.”

Allas huvuden vrids mot mig, jag betraktar tyst Ulla. Intet är som en kvinnas vrede... Jag känner hur en åder börjar pulsera vid tinningen, men jag håller min stämma under kontroll.

“Vad vi inte behöver är enögda betraktelser av verkligheten. Och inga justitiemord, grundade på blind övertygelse om att en kvinna alltid talar sanning.” Jag ser in i Ullas ögon och låter henne läsa vreden i mina. “Du må fungera på det sättet som advokat, men som målsägandebiträde är det din skyldighet att bidra till ett objektiva utredningsarbete. Det kan du ta mig fan inte stava till!” Jag lägger min mapp på bordet framför Eva. “För du det här till åtal, kommer jag att uppträda på svarandesidan. Dessutom kommer jag att se till att Liston lämnar in en anmälan mot Sirkka för falsk tillvitelse.”

Allas blickar vandrar över till Eva, det är som att se en publik på en tennismatch. Eva tittar med orörligt ansikte på mig. Just när hon öppnar munnen rycker Arne upp dörren. Den här gången uteblir det vanliga chauvinistiska hojtandet, han ser beklämd ut.

“Sune, Sirkka Almfors är död. Skjuten. Mordvapnet hittades i en av soptunnorna på gården där Göran Almfors bor. Han är försvunnen. En efterlysning har gått ut.” Han skiftar fot och riktar sig till de övriga. “Mer elände. Sonya Babak har blivit knivhuggen. Hon avled i ambulansen för en halvtimme sen. Hon hann uppge att en yngre bror till den där Hassan gjorde det, hon yrade nåt om

hedersmord. Brodern är också efterlyst.” Sedan stänger han dörren.

I några sekunder råder en öronbedövande stillhet, allas ögon är åter riktade mot mig. Sedan börjar Sofi gråta. Både Ulla, Gun och Eva sitter raka i ryggen, deras ansikten är som gipsmasker. Jag river åt mig min utredningsmapp och lämnar rummet. Ingen av kvinnorna rör sig.

I receptionen hejdar Arne mig, han har ett urskuldande uttryck i ansiktet.

“Du, jag la tillbaka videon i din låda. Jag trodde det var en porrulle och tänkte överraska Gunilla. Nog fan blev hon överraskad alltid, en parkeringsplats är inte speciellt upphetsande.”

Arne flinar fånigt, men jag har inte tid med honom. Jag springer ut till bilen och kör iväg mot Vendelsöalm. Jag har en obehaglig känsla i maggropen.

En känsla av att tiden runnit ut.

Kapitel 39

När jag anländer till det Almforska radhuset står två radiobilar parkerade utanför. Avspärningar är uppsatta, Lucas och en annan polisman motar bort nyfikna grannar. Teliachefen Andersson, iförd samma fluga och stickade slipover som tidigare, står lite vid sidan om tillsammans med en polisman i uniform.

Kriminalteknikerna och en rättsläkare arbetar redan där inne. Sirkka ligger på rygg i sängen i sovrummet. Hon är fullt påklädd, de oseende ögonen stirrar upp i taket. Jag får en första rapport av en mager, flintskallig kriminaltekniker i runda, hornbågade glasögon.

Någon har slagit Sirkka i huvudet med ett trubbigt föremål och sedan skjutit henne i huvudet med ett skott. Ingångshålet är centrerat, sitter mitt i pannan, strax ovanför näsroten. Ett kallblodigt utfört hantverk. Det finns inga krutmärken runt ingångshålet. Ett blodigt badlakan ligger på golvet, det har varit lindat runt pistolen för att dämpa ljudet. Mordet har skett någon gång sent föregående kväll. Jag tittar mig omkring.

“Var är dottern?”

“Det finns ingen i huset mer än liket.” Den flintskallige fortsätter sin redogörelse, han gör inga försök att dölja att han är irriterad över att bli avbruten.

Sirkkas döda kropp upptäcktes av den pensionerade grannen. Han hade fått ett telefonsamtal från en av Sirkkas arbetskamrater i Bärby. När Sirkka inte kommit till jobbet och inte svarat i telefon under hela förmiddagen hade de blivit oroliga. De visste ju vad hon utsatts för den senaste tiden.

“Som ett led i Projekt Grannsamverkan har grannen, ‘Hans Andersson, pensionerad Teliachef’ — kriminalteknikern ler snålt vid minnet av presentationen — ‘nyckel till Almfors hus. Han gick in och upptäckte vad som hänt. Då var klockan lite över två på eftermiddagen. En kvart senare kom den första polispatrullen hit, efter ytterligare tio minuter den andra.’ Flinten nickar mot gården. ‘Den där svarta polisen påstod att han visste vem offret var och ringde stationen.’”

Lucas redogörelse är lika koncis. När han ringde in och Sjölund hörde att det

rörde sig om Sirkka Almfors, gav han Lucas order att åka till Görans lägenhet. Där var det ingen som öppnade, Lucas slog en lov runt huset. På baksidan stod en rad soptunnor för källsortering, han fick en ingivelse och undersökte dem.

“Tydligen har vi att göra med en kretsloppsmedveten mördare, för i tunnan avsedd för metallavfall låg en pistol. En niomillimeters Sig Sauer. Det fanns blod och hårrester på kolven.” Lucas ser äcklad ut vid minnet.

Jag lämnar honom och går tillbaka till rättsteknikern som på min begäran tar fram plastpåsen med vapnet. Jag kastar en blick på det och spurtar mot dörren. Utanför sliter jag tag i Lucas.

“Häng med här! Vi tar min bil.”

Lucas slänger sig in samtidigt som jag svänger ut från trottoaren. Jag krånglar fram mitt anteckningsblock och min mobil.

“Här, leta rätt på numret till ett ställe som heter Grottan och ring upp.” Jag tar en kurva i hög hastighet. Lucas gör som jag sagt och räcker tillbaka telefonen.

“Grottan, ditt erotiska tempel.” Gunilla försöker göra sin röst förförisk.

“Gunilla, det är Sune. Har du Anna hos dig?”

När hon hör vem det är låter hon skrattlysten.

“Nämen, hej du! Vet du att Arne kallar dig Lillen?”

Jag har svårt att uppskatta Arnes intresse för min person. Eller rättare sagt, mina kroppsdelar.

“Jag skiter i vad han kallar mig. Har du Anna där?”

Gunilla blir allvarlig.

“Ja, hur så? Sirkka bad mig ta hand om henne tills i eftermiddag.” Hennes röst blir mjuk. “Hon är världens goaste unge.”

“Sa Sirkka nåt om vem hon skulle träffa?”

“Nej, inte rakt ut. Men hon var skitsur, sa nåt om att hon skulle dumpa nån. Det

var väl hennes man. Har det hänt nåt?”

“Jag ska berätta sen, men bered dig på att ta hand om Anna lite längre.”

“Inga problem”, svarar Gunilla med moderslängtan i rösten. Jag stänger av telefonen och sträcker mig efter en stor papperskasse i baksätet. Jag lyfter över den till Lucas.

“Det finns en grå tröja där nånstans, den kan ligga långt ner. Av med mössa, jacka och koppel, dra sen tröjan över uniformsskjortan. Du ska se så civil ut som möjligt.” Jag tittar på Lucas svarta ansikte. “Fan, du är ju under cover tack vare din hudfärg. Det är inte många som kan föreställa sig en svart polis. Vi ska dra nytta av dom fördomarna. Stoppa pistolen innanför byxlinningen. Du kommer att behöva den.”

Han ler med hela ansiktet.

“Är inte du från Jämtland?”

Jag tittar förvånat på honom.

“Jo, hur så?”

“Jag bara undrar, du pratar så mycket.”

Jag kan inte låta bli att skratta. Det är lätt att gilla Lucas.

*

Tjugo minuter senare ringer han på Tommy Grans dörr. Jag trycker mig mot väggen bredvid, utom synhåll för dörrens titthål.

Lucas ringer på en gång till, han försöker se ut som en dörrförsäljare eller en fattig utlandsstudent. Min tröja platsar i den kategorin, kassen i bilen innehåller kläder som Annika sagt åt mig att köra till någon av UFFs containrar. I vänstra handen håller Lucas ett par billiga litografier jag nyss köpt i bokhandeln tvärs över gatan. I den högra bakom ryggen håller han sitt tjänstevapen. Jag känner mig naken utan. Dörren öppnas, men bara en bit, en säkerhetskedja tar emot. Jag svär tyst.

“Vad är det om?” Tommy Grans ansikte skymtar i dörrspringan.

Lucas fyrar av sitt bländande leende. Han talar knagglig engelska.

“Please mister, I sell beautiful pictures to can study. Please buy, I very grateful.”

“Nej, jag ska inte ha nåt.” Tommy Gran gör en ansats att stänga dörren, men Lucas sticker kvickt in litografierna i dörrspringan.

“Please, very cheep, very beautiful pictures?”

Tommy blir irriterad och försöker mota ut bilderna med handen. Jag ser att Lucas skiftar över tyngden till den bakre foten och förstår vad han tänker göra. Det är bara att hänga med. Både Lucas och jag kastar oss samtidigt mot dörren.

“Polis!” ryter jag.

Säkerhetskedjan rycks loss från sina fästen så träflisorna yr. Dörrkanten träffar Tommy i ansiktet, han tar ett par stapplande steg tillbaka. Jag fastnar med foten i dörrmattan och snubblar åt vänster innan jag drattar på ändan. Samtidigt upptäcker jag att Tommy håller en revolver i höger hand. Nu är det kört!

Tommy kämpar för att återfå balansen och höjer revolvren, men Lucas är snabbare. Han har Tommy på kornet och skriker åt honom att släppa sitt vapen. Tommy tvekar, han glor på Lucas som om han inte tror sina ögon. Men när han ser uttrycket i Lucas ansikte gör han som han blivit tillsagd. Han inser att han framför sig har en person som är så rädd att han är farlig.

Jag kommer på fötter, tar upp revolvren och sticker den innanför svångremmen. Vi placerar Tommy på en stol och sätter på honom Lucas handfängsel. Jag klappar Lucas uppskattande i ryggen. Sådana här insatser ingår normalt inte i en polisaspirants vardag.

“Snyggt jobbat, grabben. Du räddade våra skinn.” Jag nickar mot Tommy Gran. “Han skulle inte ha tvekat att skjuta oss båda två och sen hävda självförsvar. Och antagligen hade han kommit undan med det, eftersom ingen av oss bär uniform.”

Tommy glor fortfarande klenetroget på Lucas.

“Är svartingen snut? Det var det jävligaste! Vad fan kommer sen? Zigenare?”

Jag ser mig omkring. Lägenheten är full av ölburkar, klädhögar och tidningar, den har inte städats på länge. Kikaren på sitt stativ i fönstret är dock skinande blank och fri från damm. Jag går fram och sätter ögat till linsen. Handelsbankens ingång mot Sturegatan fyller hela synfältet. Bredvid på fönsterbrädan ligger ett anteckningsblock med datum och tider. Jag tittar på Tommy, som gör en grimas.

“Sune, titta här!” Lucas står böjd över den tygbag jag tidigare sett Tommy lyfta ur den röda Toyotan. Bagen är full med vapen och annan utrustning. Jag räknar till tre pistoler och två AK-5:or, ett antal overaller, handskar och rånarluvor. Tommy Gran rycker på axlarna och ler sitt charmerande leende. Jag går fram till honom och sätter mig på huk.

“Varför dödade du Sirkka?”

Frågan överraskar honom. Han har antagligen väntat sig frågor om förberedelser till rån, men leendet sitter kvar i hans ansikte. Jag känner hur vreden inom mig vill få utlopp, jag har mest av allt lust att torka bort hans flin med mina knytnävar, men behärskar mig. Jag måste ju föregå med gott exempel inför nästa generation av lagens företrädare. Dessutom är jag inte säker på att Lucas skulle tita om en misshandel. Egentligen hoppas jag att han inte skulle göra det. Tommy spelar förvånad.

“Sirkka, vem är det?”

Jag plockar ur innerfickan fram fotografierna från Garbo och håller upp ett av dem. Tommys leende stelnar i kanterna, han blir en nyans blekare.

“Jaså hon, är hon död?”

Jag tar fram fotot som visar hur vakten lyfter Tommy och pistolen som syns under jackan.

“Hon sköts med den där. Snygg och ovanlig, en rostfri Sig Sauer. Exakt samma som hittades i Göran Almfors soptunna. Tror du det finns några fingeravtryck på pistolen? Knappast Görans, men jag tror inte dina finns på den heller. Om du inte slarvade när du torkade av den.”

Tommy gör som alla yrkesförbrytare, blånekar. Han fortsätter att flina mig rakt i ansiktet.

“Du kan ju alltid hoppas.”

“Det behövs inte, du sitter i skiten i vilket fall som helst. Du och Sirkka har konspirerat för att svärta ned Göran. Det var du som följde efter honom i den röda Toyotan, medan du och Sirkka höll på med er bluff, eller hur? Men sen gick nåt snett. Vad hände, tänkte hon avslöja vad du håller på med?” Jag tittar mot kikaren vid fönstret. “Du har inga pengar undanstopgade utomlands, eller hur? När hon fick reda på att hela racet med att förstöra sitt äktenskap och smutskasta sin man var byggt på en lögn om att er framtid var klappad och klar, då var det slut. Fan, Tommy, du kände ju Sirkka. Du vet ju att hon inte var nån som man satte sig på. Än mindre blåste.”

“Jag har inte en aning om vad du snackar om, snuten.”

Jag tittar på honom.

“Hon trodde på dig, Tommy. Du var hennes stora ungdomskärlek. Hon trodde att du älskade henne.”

Tommys fasad krackelerar, hans röst skorrar.

“Håll käften, snutjävel!”

Jag vrider på huvudet.

“Lucas, ring Sjölund och säg att vi har Sirkkas mördare. Be honom blåsa av efterlysningen på Göran. Och säg åt honom att skicka hit en civilpatrull som kan vänta in Jens Halden.” Jag tittar på Tommy och tänker på precisionen och kylan i mordet på Sirkka. “Vänta, du kanske är oskyldig? Var det Jens som dödade henne?”

Tommy tittar i golvet, jag tar tag i hans lockiga hår och lyfter upp hans ansikte.

“Det spelar egentligen ingen roll, ni kan båda knytas till Sirkka och mordvapnet. Undra hur Jens ställer sig till att bli åtalad för medhjälp?” Inför det perspektivet bleknar Tommy ytterligare.

“Far åt helvete!”

Jag klappar honom nedlåtande på huvudet.

“Nej, den resan får du göra ensam. Förresten, Jens håller dig sällskap. Han kanske till och med betalar biljetten, när han får höra att du fixat så att han blir åtalad för medhjälp till mord.”

Tommys ansikte har nu den där sjukligt gröna färgen man kan se hos en äggula som kokat för länge. Jag nickar för mig själv, mordet på Sirkka är löst. Tommy kommer inte att palla för två dygns förhör och inför risken att få Jens Halden på sig, kommer han att erkänna.

Då får han i alla fall leva.

Tiden är min fiende, det har den alltid varit.

Sammetsrummet vill sluka mig, lindra min smärta. Men inte nu, inte än. Sirkka är död. Och Sonya. Två kvinnor som skändats, fråntagits sin identitet och förvandlats från någon till ingen...

Jag väntade för länge. Skulden är min.

Ljuddämparens gängor vill inte riktigt gripa tag i pipans, gängtappen börjar bli sliten. Först Sonyas mördare, sen Sirkkas. Och Sune. Den här gången ska jag inte missa.

En tår rinner nedför spegelbildens kind.

Kapitel 40

Jag sitter i en bilkö på Hornsgatan, orsakad av ännu ett av stadens ständigt pågående beläggningsarbeten. Klockan är strax över åtta. Sen igen, men jag känner mig rätt nöjd med dagens insats. En kraftig kastvind får en cyklist att vingla ut i vägbanan framför mig, det har börjat blåsa ordentligt. Cyklisten gör ytterligare en överhalning innan han cyklar mot rött, kör över en reklamskylt som blåst omkull och försvinner runt gathörnet. Inget baklyse har han heller. Jag böjer mig fram och tittar upp mot himlen, som är full av regnmoln, till och med mörkare än själva himlavalvet bakom. Radion har lovat stormbyar. Jag välsignar värmen i bilen och undviker att titta mot busshållplatserna, som är fullpackade med huttrande människor.

Tommy Gran sitter bakom lås och bom, detsamma gäller Jens Halden. Han promenerade bara någon timme efter gripandet av Tommy rätt i famnen på den väntande civilpatrullen. Summa summarum en hyfsad dag i en brottsbekämpares värld. Men säg den glädje som varar beständigt. Mobilen ringer, rösten i luren låter som någon som inandats helium från en ballong. Den bryr sig inte om att presentera sig.

“Bergström? Nån ringde om nån som ringt om en brud som köpt en puffra. Svart hår, lugg och solbrillor.”

Jag blir kall på ryggen.

“När då?”

“För ett par timmar sen.”

“Varför i helvete fick jag inte reda på det på en gång?”

“Det skiter jag i, du får det nu. Och du, bruden verkar hispig, hon hotade att komma tillbaka och fimpa han som sålde om han öppnade käften om att hon varit där. Det är kanske därför han dröjde, hon var visst rätt övertygande.”

“Han funderade inte på att låta bli att sälja till henne?”

“Affär är affär. Plus att det är lite knepigt att återkalla dealen, när köparen redan

har kanonen i näven och hanen spänd. Jag räknar med att du håller din del av avtalet.” Sedan bryts samtalet. Jag glider ur kön och kör in till trottoarkanten vid Zinkensdamms T-banestation. Jag måste tänka.

Det är knappast en slump att kvinnan skaffat sig ett vapen just nu, samma dag som två kvinnomord upptäckts. Hon ger sig bara på kvalificerade våldsverkare, och mer kvalificerat våld än mord finns inte. Men mordet på Sonya är uppkälat, Hassans bror Ahmad har gripits under eftermiddagen. Han försökte inte ens hålla sig undan. I sina egna och den närmaste omgivningens ögon har han bara gjort vad som krävs för att upprätta familjens heder.

Mordet på Sirkka är också löst, även om Tommy inte formellt erkänt. Men känner kvinnan till detta? Om det är Gun, så vet hon, hon lyssnar på polisradion. Men det kanske inte gäller de andra, åtminstone kan jag inte utgå ifrån det. Jag svär mellan tänderna och slår ett nummer på mobilen. Redan efter första signalen får jag svar.

“Liston!” Som vanligt låter han som en fanfar.

“Bergström här. Det gäller din bror. Är han fortfarande kvar på Ljusterö?”

“Ja, jag har försökt ringa honom på hans mobil hela dan, men jag kommer inte fram. Han brukar jämt glömma att ladda batteriet. Det vet fan vad det är för fel på honom, han skulle glömma röven om den inte satt fast.” Han fortsätter, inte det minsta nyfiken på varför jag ringt. “Vilken jävla dag! I morse fick jag höra att Sirkka var mördad. Sen att Göran var efterlyst. Var det för det här du sa åt Göran att hålla sig undan? Visste du att det här skulle hända?”

Liston bär sig åt som om han är i rätten och håller på med ett av sina skoningslösa korsförhör. Ett försonande drag i advokatens bufflighet är dock omtanken om brodern. Jag avbryter honom.

“Vet nån annan var Göran befinner sig?”

“Nej. Jo, förresten, när jag hörde över polisradion att ni fått tag i mördaren, ringde jag stationen för att kolla att det stämde.”

“Har du polisradio?”

“För att inte torska i nån hastighetskontroll. Avbryt mig inte! Jag fick tala med

nån högröstad typ som hette Larsson. Han har samma servicekänsla som en sovjetisk byråkrat. När jag bad honom skicka en patrullbil till Göran så att han skulle få reda på vad som hänt, sa den där gaphalsen att dom inte hade nån ledig. Vilket nonsens! Rättsväsendet har utsatt min bror för stort psykologiskt lidande ...”

“Berättade du var Göran finns?”

“Naturligtvis, hur ska dom annars hitta dit? Han finns i en villa i Stensvik. Jag har lovat att se till kåken medan ägarna är borta och spelar golf tre veckor i Phuket. Konsulter, du vet, dom jävlarna tjänar mer pengar än advokater!” Liston döljer inte att han tycker att marknadens prissättning av hans tjänster är åt skogen. “Samtidigt är den där överbetalda jäveln så snål att han stängt av telefonen!”

Jag knyter vänster näve och slår den uppgivet i dörrsidan. Om Arne vet, vet hela stationen och alla som är i närheten. Arnes röst står inte Listons efter. Jag får åter den där känslan i magtrakten, den som säger att det är bråttom.

“Ge mig adressen!”

“Vad är det frågan om?”

“Käften och ge mig adressen! Och en vägbeskrivning. Sno på!”

Liston gör som jag säger, men klämmer också in ett antal svavelosande hotelser om vad som ska hända mig om jag inte berättar vad som pågår. Så fort jag fått det jag behöver lägger jag på och ringer kommunikationscentralen. Jag får ungefär samma besked som Liston tidigare fått. Det finns inga lediga bilar för tillfället, men de ska skicka en så snart de kan. Jag fyrar av ytterligare några eder och böjer mig ned. Från under framsätet tar jag fram ett blåljus med magnetfot som jag sätter på taket, ett behändigt tillbehör från tiden på Span som jag “glömt” lämna tillbaka. Visserligen medföljde ingen sirén, men det går att kompensera. Med saftblandaren påslagen och handen på signalhornet tränger jag mig ut i kön. Ett protesterande ljud kommer från motorn. Måtte den inte lägga av nu!

*

Jag hinner med nöd och näppe med bilfärjan från Östanå färjeläge. Jag kör

ombord med en minut till godo, annars har jag fått vänta ytterligare en halvtimme. Jag tittar oroligt på klockan, det är över fyra timmar sedan vapenhandlaren hade besök av kvinnan i solglasögonen.

Resan över sundet till Ljusterö tar inte mer än femton minuter, men är minst sagt gropig. Alla sitter i sina bilar och tittar med skräckblandad fascination på elementens raseri. Vinden tjuter som ett uppretat väsen och kastar sig i hårda stötar mot båtsidan. Från fören slår kaskader av vatten upp varje gång färjan går ned i en vågdal, vattnet sprutar upp över bilarna och får människorna att huka sig. Jag kisar för att se om vi närmar oss land, men det är omöjligt att urskilja någonting i mörkret. Dessutom ligger regnet nästan horisontellt på mot bilrutan. I ena ögonvrån skymtar jag en skugga och plötsligt rycks bildörren upp. Innan jag hinner reagera dimper Anita ner på passagerarsätet. Hennes hår är dyblött, ansiktet vått och ögonen uppspärade. Skelningen är mer framträdande än tidigare. Liksom hennes skönhet. Men mest tittar jag på hennes händer. När jag såg att båda är tomma, slappnar jag av. Men bara en aning. Hon bär svarta handskar.

“Är du utskriven?”

“Jag stack. Jag står inte ut med sjukhus. Bara lukten får det att krypa i mig. Vilket väder!” Hon drar med fingrarna över baksidan på sina behandskade händer, hon ser mina blickar.

“Utslagen kliar som sjutton när dom blir fuktiga. Handskarna skyddar lite. Men bara lite.” Hon ser intensivt levande ut. Urladdningen utanför verkar innebära uppladdning för henne. “Vart är du på väg?”

Jag drar till med det enda namn jag kan.

“Stensvik.”

“Det är ett fint område. Har du släkt här ute?”

“Nej, jag ska hälsa på en gammal kollega. Själv då?”

“Jag bor här, fast åt andra hållet, på Östra Lagnö. Nej, nu måste jag kila, färjan lägger snart till.” I nästa ögonblick är hon borta, jag ser att hon sätter sig i en vit Ford stationsvagn. Den står i högra körfilen några bilar framför mig. När jag kör av färjan ser jag till att lägga mig bakom henne, när jag svänger av mot Tranvik

fortsätter hon rakt fram.

*

Att hitta villan är inte lätt, Liston har givit mig instruktioner med den självklarhet som den har som äger lokalkännedom.

“Åk mot Linanäs, sen mot Tranvik. När du passerat Ramsmora marina är du i Stensvik. Ta vänster in på Stenviksvägen. Fastigheten är brun med gröna fönsterkarmar. Du kan inte missa den.”

Kanske ett korrekt påstående i dagsljus och bättre väder. Det tar mig ytterligare tjugo minuter innan jag bromsar in vid vad som måste vara rätt adress. Den slutsatsen drar jag av att det framför grinden står en van, det ser ut som Görans bil. Inga andra fordon finns inom synhåll. Jag stiger ur bilen och kippar till. Stormen suger luften ur mina lungor, regnet piskar mot mitt ansikte. Jag springer hopkurad fram till järngrinden och öppnar den. Det gnisslande ljudet från gångjärnen förs bort av vinden, jag går fram emot husen.

“Fastigheten” som Liston kallat den, består av tre hus — ett stort boningshus, ett som ser ut som en större gäststuga och ett mindre, som ligger närmare vattnet. På framsidan är gårdsplanen kuperad med flera stora tallar, som vajar kraftigt i stormen. En klädlina är uppspänd mellan dem, ett vitt plagg står rakt ut som ett lossnat segel. Mellan husen går en stig ned mot en privat sandstrand. En lång träbrygga ligger i vinkel ut från stranden, längst ut på bryggan finns ett runt lusthus som gungar på de upprörda vågorna. Detsamma gäller plastbåten, som är förtöjd vid bryggan. Nu är jag här igen. Mitt i överklassmeten.

En stor, svart fågel vinglar tätt förbi mitt ansikte samtidigt som den utstöter ett högt skrik. En gren som knäcks bakom mig får mig att snurra runt. Jag anstränger mig för att se, men det kompakta mörkret gör mig lika blind som en fladdermus. Det enda jag kan urskilja är svarta skuggor som dansar med varandra till vindens ylande. Jag hör min egen flämtande andhämtning, rädslan börjar gripa tag i mig.

Boningshuset är mörkt, i mellanhuset lyser det från ett av de persiennförsedda fönstren närmast ytterdörren. Jag drar kavajen tätare omkring mig, regnet strömmar nedför min nacke. Jag inser att jag inte kan bli stående här ute. Oavsett vem jag ska möta där inne. Jag skulle ha givit en månadslön för min Beretta, men att få licens för att bära vapen annat än från och till skjutbanan är nästan

omöjligt här i landet. Jag får sluta att vara laglydig. Hukande smyger jag fram mot fönstret, persiennen hänger lite på sned. Jag stryker regnet ur ansiktet och kikar in genom springan.

Först ser jag bara en bit av en vägg, sedan kommer den mörkhåriga kvinnan i solglasögonen in i mitt synfält. Hon står med sidan mot mig, iklädd samma trenchcoat som på videofilmen. Hon har höger arm framsträckt, i sin behandskade hand håller hon en revolver. Längst ut sitter en cylinderformat rör. Hon siktar på något utanför mitt synfält. Någon ska dö.

Mitt hat mot alla våldsverkare tar kommandot, jag reagerar med ryggmärgen. Med några väldiga kliv är jag uppe på verandan och vräker upp dörren. Vinden ger mig extra skjuts, jag kommer dundrande in i rummet som ett expresståg.

Kvinnan vrider på huvudet, den tjutande stormvinden når fram före mig. Den knuffar henne bakåt, sliter i hennes kläder, får hennes rockskört att fladdra med ett smällande ljud. Innan hon hinner vrida revolverhanden i min riktning är jag över henne och landar en våldsam höger på sidan av hennes ansikte, strax under ögat. Hon stupar som en fura, solglasögonen åker in i väggen. Jag böjer mig över henne med knuten näve, men hon utgör inte längre något hot. Jag plockar upp vapnet och tittar i den riktning hon siktat.

Jag väntar sig att få se Göran, död eller levande. I stället tittar jag in i en stor väggspegel. När jag sänker blicken ser jag i spegeln, snett bakom mig på golvet, den medvetlösa kvinnan. Hon ligger på sidan, det svarta håret döljer hennes ansikte.

Plötsligt kastar sig en vrålade vindstöt som i triumf över henne och sliter av henne peruken. Jag stirrar mållös på gestalten.

Hon är en han.

Kapitel 41

Göran Almfors ligger hopkrupen i fosterställning på sjukhussängen i det vita rummet på Huddinge psykiatriska klinik. Runt halva huvudet sitter ett bandage. Professor Furhammar ser belåten ut.

“Precis som jag sa. En djup personlighetsstörning, orsakad av ett tidigt trauma.”

Han syftar på att fadern sannolikt slog ihjäl Görans mor när han var liten, men det kunde aldrig bevisas. Åtalet mot fadern lades ned. Inte ens Liston kände till det.

Efter moderns död slutade Göran att kommunicera med sin omvärld och hamnade på en institution. När fadern gifte om sig och Joakim föddes tilläts Göran återvända hem. Han hade förträngt det som skett, skapat ett tidsmässigt tomrum i sitt psyke. Någonstans där inne utvecklade han en parallell, kvinnlig identitet. Och ett växande hat. Jag kan inte slita blicken från honom i de vita sjukhuskläderna, han ser ut som en vingklippt ängel.

“Kan man ha så fullständigt skilda personligheter? Leva i två världar?”

Furhammar tycker om att bli tillfrågad.

“Det händer att den ena personligheten till och med utvecklar kroppsliga symptom som astma eller närsynthet, utan att det påverkar den andra.”

Jag känner mig illa till mods. I vanliga fall bryr jag mig inte om hur illa tilltygat buset blir, de får ta det de får. Kalla det för en yrkesrisk. Men med Göran är det annorlunda. Jag har svårt att helt fördöma det han gjort, städanalogin dyker envist upp i mitt huvud. Jag pekar på bandaget.

“Hur allvarligt skadad är han?”

Professor Furhammar hör oron i min röst, lägger sin breda labb på min axel och föser mig ut ur rummet.

“Det är inte ditt slag som fått honom att fly in i mörkret. Han har balanserat på kanten till avgrunden länge. Att bli anklagad för att misshandla sin hustru, för att

vara som sin far, den person han hatar mest - förutom sig själv - måste ha inneburit en oerhörd påfrestning. Det kan ha varit det som fick den destruktiva spiralen att accelerera.”

Innan Furhammar stänger dörren tittar jag mot sängen. Görans ögon är vända inåt, bara vitorna syns. Han är bortom all kontakt.

Hoppas du befinner dig på ett ställe där du får frid. Genom glasrutan i dörren låter jag blicken vandra över det vita, sterila rummet.

I något annat rum.

Epilog

Mediastormen Annika släpper loss kostar Zachrisson jobbet som statssekreterare. Ett halvår senare får han en ambassadörspost.

Regeringen har lovat påskynda en översyn av påföljderna. Under tiden fortsätter våldet mot kvinnorna.

Göran Almfors är postum hjälte hos många militanta feminister. Bland dem är mörkt, luggklippt hår, stora solglasögon, mörkblå trenchcoat, svarta handskar och svart axelremsväska högsta mode.

Det skrämmer en del män.

Ingen efterapare har dock dykt upp.

Inte än.